

خاک سرخ: جغرافیا و روزشمار قیام زینا

(متن کامل)

ناقابل و اندک، برای ژینا، که تیغِ زلفش تیز بود

و

تمام لاله‌هایی که در راه

«زن، زندگی، آزادی» به خون خفتند.

خواهیم شنید
غم‌های مادرهای ساکت را
در کنار غم‌های مادران مویه‌گر
به روشنی خواهیم شنید
مردگان را از یکدیگر جدا نخواهیم کرد
که اگر ما هم جدا کنیم، خاک و تاریخ جدایی را نخواهند
خواست
به چشم خود خواهیم دید که سروهای آزادِ هر دو سو به
هم سلام می‌کنند
و صدای سلامی را با گوش جان خواهیم شنید
صورت‌های جوان‌ها مان فراموشمان نخواهند شد
عینک‌ها را از صورت همه شهدا بر خواهیم داشت
و صدای بوسه‌های هر دو سو را، نه در خواب، که در بیداری
خواهیم شنید.

اسماعیل، رضا براهنی

گزارش پیش رو داعیهٔ جامع و مانع بودن ندارد. بلکه صرفاً تلاشی است هر چند کوچک برای روایت روزشمار قیام ژینا با محوریت پراکنش جغرافیایی آن. برای تهیهٔ این روایت کروئولوژیک، با تطبیق روایت‌های رسانه‌های جریان اصلی (مین استریم) داخلی و خارجی و رسانه‌های بدیل (آلترناتیو)، و سایت‌های خبری و صفحات مجازی، و همچنین، مشاهدات میدانی و اول‌شخص، تلاش شده تا چهره‌ای نسبتاً شفاف از روند آغازین این قیام ارائه شود. برای نشان دادن نقشهٔ پراکنش و جغرافیای اعتراض این قیام به شکل تصادفی (random) از عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای موسسهٔ مطالعات جنگ ایالات متحده نیز برای مکتوب کردن خرده‌گزارش‌ها استفاده شده است.

ماوقع را همگان می‌دانند؛ رخدادی که از ۲۶ شهریور ۱۴۰۱ در پی قتل مهسا (ژینا) امینی در ساختمان پلیس امنیت اخلاقی آغاز شد. زنجیرهٔ قیام از سقز (زادگاه مهسا امینی) شروع شد و تا امروز ادامه دارد.

به محض به خاک سپاری ژینا، نامش تبدیل به رمز شد. و ادامهٔ خیزش سقز به تهران رسید. معترضان به قتل ژینا در ۲۶ شهریور ۱۴۰۱ در حوالی میدان آرژانتین تهران (در نزدیکی بیمارستان کسری) گرد آمدند که منجر به بازداشت چندتن از معترضان شد. سپس در روز بعد ۲۷ شهریور ۱۴۰۱، اعتراضات در سقز ادامه پیدا کرد و از آن پس بود که شهرهای دیگر نیز دومینووار به این اعتراضات پیوستند.

توضیح: این گزارش قیام را از ابتدا (۲۶ شهریور ۱۴۰۱) تا ۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ پوشش داده است.

هفته اول

۲۶ شهریور

از روز شنبه و پس از خاکسپاری مهسا امینی، سقز، زادگاه او و سنندج، مرکز استان کردستان، صحنه تجمع‌های اعتراضی گسترده بود که نیروهای امنیتی برای متفرق کردن مردم، اقدام به تیراندازی و استفاده از گاز اشک‌آور کردند. تصویر منتشر شده از مدفن مهسا امینی در سقز نشان می‌دهد روی سنگی بالای آن به کردی نوشته شده‌است: «ژینا گیان تو نامری ناوت ئه بیته رمز» که به فارسی یعنی: «ژینا جان تو نمی‌میری، نامت یک نماد می‌شود.» با وجود فضای امنیتی، برخی زنان حاضر در مراسم، روسری‌های خود را از سر برداشتند و حاضرین با خواندن سرودهای کردی و سردادن شعار، به حکومت جمهوری اسلامی اعتراض کردند. در مراسم تدفین، خاله مهسا (ژینا) امینی او را شهید جوانان توصیف کرد و گفت: «ژینا راه آزادی را برایمان باز کرد.»

۲۷ شهریور

سنندج: مردم سنندج در اعتراض به قتل ژینا، مجدداً یکشنبه شب به خیابان‌ها آمدند و شعارهای «مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر ...»، و «زن، زندگی، آزادی» سر دادند و گروهی از زنان، نیز حجاب خود را از سر برداشتند که با هجوم یگان ویژه و نیروهای سرکوب‌گر امنیتی به خشونت کشیده شد. این تظاهرات در اطراف میدان اقبال به راه افتاد و در خیابان‌های فردوسی و ششم بهمن سنندج نیروهای ضد شورش به سوی مردم تیراندازی کردند.

مهاباد: مهاباد، شهر کردنشین در آذربایجان غربی نیز از روزهای ابتدایی قیام، به خونخواهی و دادخواهی ژینا برخاست و تا امروز با قدرت زیاد آتش خیزش را روشن نگه داشته است.

رشت: شماری از شهروندان در رشت تجمع کرده و شعار دادند: «زن، زندگی، آزادی». رشت نیز تا همین لحظه صحنه خیابن را ترک نکرده.

دانشگاه تهران: دانشگاه‌ها عموماً، و دانشگاه تهران خصوصاً، بعد از رخت‌ناشی از کرونا، بار دیگر ثابت کرد همچون تمام برهه‌ها و بزنگاه‌های حساس در تاریخ معاصر ایران زنده است. تعدادی از دانشجویان دانشگاه تهران در روز یکشنبه با پلاکاردهایی در دست و سر دادن شعارهایی چون «زن، زندگی، آزادی» تجمع اعتراضی برگزار کردند.

شهرهای مختلف تهران و مشهد نیز شاهد حضور سنگین نیروهای امنیتی بودند. در شبکه‌های اجتماعی تصاویری منتشر شد که شماری از زنان و مردان به نشانه خشم و همدردی و پیروی آئین گیسویران موهای خود را از ته تراشیدند یا کوتاه کردند.

۲۸ شهریور

اعتراض دانشجویان دانشگاه امیرکبیر

دانشگاه امیرکبیر: دانشجویان دانشگاه امیرکبیر در اعتراض به قتل مهسا (ژینا) امینی تجمع کردند و متعاقب آن، تعدادی از بسیجی‌ها با حمله به دانشجویان قصد پایان دادن به تجمع را داشتند که موفق نشدند. دانشجویان شعارهایی از جمله «از کردستان تا تهران، ستم علیه زنان»، «کشتن برای روسری، تا کی چنین خاک‌برسری»، «خونین تمام ایران، از کردستان تا تهران»، «بسیجی برو گمشو»، «بسیجی حیا کن، مملکتو رها کن» و «می‌کشم، می‌کشم، هر آنکه خواهرم کشت» سر دادند. در بیانیه دانشجویان این دانشگاه آمده است: «روزی قاتلان مهسا و تمامی قربانیان چهار دهه گذشته که چند صباحی پایه‌های کاخ ستم خود

را بر سیل خون مردم بنا کرده‌اند، به دست عدالت ملت سپرده خواهند شد.»

دانشگاه علامه طباطبایی: دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی با برگزاری تجمع شعار دادند: «بیگاری، بیکاری، حجاب زن اجباری» و «استقلال، آزادی، پوشش اختیاری» و ترانه همراه شو عزیز را همخوانی کردند. در طول اعتراض نیز پلاکاردی در دست داشتند که روی آن همراه با نام مهسا (ژینا) امینی به کردی نوشته شده بود: «تو نامری، نوت نه‌بیته رهمز».

دانشگاه تربیت مدرس: گروهی از دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس با برگزاری تجمع شعار دادند: «رهایی حق ماست، قدرت ما جمع ماست»

اعتصاب عمومی: اعتصاب عمومی در شهرهای مختلف چهار استان کردستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و ایلام در اعتراض به قتل مهسا (ژینا) امینی آغاز شد و بازاریان، مغازه‌داران و کسبه مغازه‌های خود را باز نکردند.

تهران: تجمع اعتراضی در تقاطع خیابان حجاب و بلوار کشاورز برگزار شد که با حمله وحشیانه نیروی انتظامی و لباس شخصی‌ها به معترضین پاسخ داده شد و با شلیک گاز اشک‌آور و گلوله‌های ساچمه‌ای (پِردشات) معترضان و مبارزان را پراکنده ساخت. درگیری‌های میان مردم انقلابی و نیروی انتظامی باعث شد یک دستگاه موتور سیکلت یگان ویژه به آتش کشیده شود و متعاقب آن، ماشین‌های زرهی سرکوب و آب‌پاش عقب‌نشینی کردند.

کردستان و کرمانشاه: روز دوشنبه در شهرهای استان کردستان تجمع‌های بزرگ اعتراضی برگزار شد. در کرمانشاه هم برای جلوگیری از حضور مردم، فضای شهر کلاً امنیتی شد.

رشت: در رشت، با روشن کردن شمع به یاد مهسا (ژینا) امینی، اعتراض علیه نظام جمهوری اسلامی و قتل او آغاز شد. و شعارهایی همچون «مرگ بر دیکتاتور» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند. در رشت پلیس ضد شورش برای متفرق کردن مردم به آنها تیراندازی کرد.

بوکان: در جریان اعتراضات در این شهر یک دختر ۱۰ ساله به نام دینا زهرایی در نتیجه تیراندازی مأموران ضد شورش مجروح شد. نیروهای امنیتی و ضد شورش در بوکان، به‌طور مستقیم به معترضان تیراندازی می‌کنند (همچون بیشتر مناطق کردنشین و بلوچ‌نشین).

دیواندره و دهگلان: به گزارش شبکه حقوق بشر کردستان (هه‌نگاو) در روز دوشنبه به دنبال اعتراضات دیواندره و دهگلان ۳ شهروند به نام‌های فؤاد قدیمی، رضا لطفی و محسن محمدی با تیر پلیس ضدشورش کشته شدند.

سقز: در جریان اعتراضات به کشته‌شدن مهسا (ژینا) امینی مردم سقز به نشانه اعتراض پرچم جمهوری اسلامی را پایین کشیدند و آتش زدند.

بیجار: در بیجار مردم به نشانه اعتراض به کشته شدن مهسا (ژینا) امینی با حرکت به سمت فرمانداری شهر، به سمت درب اصلی فرماندهی سنگ‌پراکنی کردند و از شعارهایی همچون «... قاتله ولایتش باطله» استفاده کردند.

بانه: در ادامه جریان کشته شدن مهسا (ژینا) امینی، مردم بانه تجمع اعتراضی برپا کردند که در این اعتراضات با نیروهای امنیتی درگیر شدند و نیروی امنیتی برای متفرق کردن معترضین از گاز اشک‌آور استفاده کرد.

کرج: مردم کرج هم به نشانهٔ اعتراض تجمع کردند. در این تجمع معترضین از شعارهایی چون «نه غزه، نه لبنان، جانم فدای ایران» و «نترسید نترسید ما همه با هم هستیم» استفاده کردند.

اصفهان: مردم اصفهان به نشانهٔ اعتراض در نزدیکی سی‌وسه پل تظاهرات کردند و از شعارهایی همچون «همراه شو، همراه شو» استفاده کردند.

شیراز: عده‌ای در میدان بهار شیراز برای مهسا (ژینا) امینی شمع روشن کردند.

۲۹ شهریور

دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی تهران: در روز سه‌شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی در اعتراض به قتل مهسا (ژینا) امینی و ظلم و ستم نظام جمهوری اسلامی ایران تجمع کردند. در این اعتراضات شعارهایی همچون «مرگ بر ماشین گشت کشتار»، «بسیجی بی‌غیرت داعش ما شمایی»، «..... قاتله ولایتش باطله»، «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت» و «دانشجو می‌میرد ذلت نمی‌پذیرد» دادند. و خطاب به بسیجیان و حراست دانشگاه شعار «بی‌شرف بی‌شرف» دادند. همچنین دانشجویان زن این دانشگاه در حرکتی اعتراضی به حجاب اجباری مقنعه‌های خود را آتش زدند. دانشگاه تهران در پی این اعتراضات کلاس‌های دو هفته‌آیندهٔ را تعطیل اعلام کرد.

دانشجویان دانشگاه علم و صنعت تهران: دانشجویان دانشگاه علم و صنعت تجمع کردند و شعارهایی همچون «مرگ بر ماشین گشت کشتار» و «گشت ارشاد حراست پیوندتان مبارک» سر دادند.

دانشجویان دانشگاه خوارزمی کرج: دانشجویان دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم) کرج در محل دانشگاه تجمع کردند. در این تجمع شعارهای همچون «بی شرف بی شرف» و «مرگ بر استبداد، اعدام، گشت ارشاد» سر دادند. همچنین تعدادی از دانشجویان این دانشگاه عکس علی خامنه‌ای را زیر پایشان لگد کردند.

دانشجویان دانشگاه تهران: زنان دانشجو در حرکتی اعتراضی به حجاب اجباری در دانشگاه تهران روسری‌های خود را آتش زدند. در این تجمع اعتراضی شعارهایی همچون «آهای آهای نشسته‌ها مهسای بعدی از شماست»، «کشتن برای روسری، تا کی خاک برسری»، «می کشم می کشم هر آنکه خواهرم کشت» و «آگه باهم یکی نشیم یکی یکی تموم میشیم» استفاده شد.

دانشجویان دانشگاه یزد: دانشجویان دانشگاه یزد تجمع کردند و شعارهایی همچون «دانشجو می میرد ذلت نمی پذیرد» سر دادند.

دانشجویان دانشگاه تبریز: دانشجویان دانشگاه تبریز هم تجمع کردند و شعارهایی همچون «از کردستان تا تبریز، صبرمان گشته لبریز» و «فقر و فساد و بیداد ننگ بر این استبداد» دادند.

دانشجویان دانشگاه علم و فرهنگ تهران: در این تجمع از شعارهایی همچون «می کشم، می کشم، هر آنکه خواهرم کشت» و «دانشجو می میرد ذلت نمی پذیرد» استفاده کردند. در پی این تجمع دختران این دانشگاه به نشانه اعتراض به حجاب اجباری مقنعه خود را از سر برداشتند.

دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان: در ادامه جریان کشته شدن مهسا (ژینا) امینی، در ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان نیز به نشانه اعتراض تجمع کردند.

بازار تهران: در روز سه‌شنبه بازاریان بازار تهران نیز تجمع برگزار کردند و شعارهایی نظیر «بازاری باغیرت، حمایت حمایت» و «مهسا امینی، روح شاد» سر دادند. هر چند فارغ از بازاریان مناطق کردنشین، اعتراض و تحسن بازاریان دیگر مناطق، بنا به دلایلی محافظه‌کارانه بود و کوتاه‌مدت. هر چند یکی از عوامل مهم در اعتصاب بازاریان تهران نیز، اعتراض به طرح اجباری شناسه‌دار کردن اقلام وارداتی و پرداخت کارمزد به دولت بود.

تهران: در چهارمین روز اعتراضات، مردم تهران بازهم تجمع اعتراضی کردند که این تجمع توسط شلیک‌های گلوله‌مأموران ضد شورش تا حدودی برهم خورد. دو نفر از معترضین به کشته‌شدن مهسا امینی به نشانه اعتراض بنر مهسا امینی را بر روی پل عابر پیاده در اتوبان نواب صفوی تهران نصب کردند. در پی اعتراضات مردم تهران در ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ از شعارهایی هم‌چون «مرگ بر دیکتاتور»، «رضا شاه روح شاد» - هر چند رفته‌رفته در فرآیند قیام ژینا، با بلوغ توده، این شعار تماماً ارتجاعی نیز به زباله‌دان تاریخ فرستاده شد- «استقلال، آزادی، حجاب اختیاری» و «می‌جنگیم، می‌میریم، خونت رو پس می‌گیریم» استفاده کردند. در ادامه اعتراضات در تهران معترضان صدای بوق وسیله‌های نقلیه خود را پی‌درپی به صدا درمی‌آوردند. معترضان در بلوار کشاورز در وسط خیابان آتش روشن کردند. در ادامه، معترضان در حوالی پل حافظ تهران تجمع کرده و آتش روشن کردند. معترضان در ایستگاه مترو تئاتر تهران شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «ننگ ما ننگ ما پلیس‌الدنگ ما» دادند. معترضان در نیمه‌شب ۲۹ شهریور کانکس کلانتری و سپاه را به آتش کشیدند. در صادقیه تهران شعار «حکومت اسلامی، نمی‌خوایم نمی‌خوایم» سر دادند. در ادامه اعتراضات در تهران، معترضان نام خیابان حجاب را با اسپری به خیابان بی‌حجابی، تغییر دادند؛ رویه‌ای که در مناطق دیگر نیز، با

تغییر نام خیابان‌هایی که نام حجاب داشتند، به مهسا به کرات دیده شد. در ادامه دختری جوان در میدان الغدیر روسری از سر خود برداشت و موهایش را قیچی کرد.

اصفهان: مردم اصفهان به نشانه اعتراض در نزدیکی سی‌وسه پل تجمع اعتراضی برپا کردند و شعارهایی همچون «آهای آهای نشسته‌ها مهسای بعدی از شماست» سر دادند.

اراک: مردم اراک به نشانه اعتراض در خیابان‌ها تجمع اعتراضی برپا کردند که در این اعتراضات شعارهای «حجاب زور زور کی نمی‌خوایم نمی‌خوایم» و «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» سر داده شد. در ادامه، مردم اراک با نیروهای امنیتی درگیر شدند. نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان از گاز اشک‌آور استفاده کرد. پس از پرتاب گاز اشک‌آور به سمت معترضان، معترضان خطاب به نیروهای امنیتی شعار «بی‌شرف بی‌شرف» سر دادند. مقارن همین زمان، نیکا شاکرمی، از جان‌باختگان سرشناس اعتراضات، در نزدیکی بلوار کشاورز تهران مفقود و سپس کشته شد.

زنجان: مردم زنجان نیز تجمع اعتراضی برپا کردند. در پی اعتراضات، مردم زنجان با نیروهای امنیتی درگیر شدند و معترضان خطاب نیروهای امنیتی شعار «بی‌شرف بی‌شرف» سر دادند.

تبریز: مردم تبریز در خیابان تجمع اعتراضی کردند. در ادامه اعتراضات در تبریز، نیروهای امنیتی با معترضان درگیر شدند. مردم هم به نشانه اعتراض سطل‌های زباله را آتش زده و خیابان‌ها را مسدود کردند. یک معترض در تبریز دوربین مداربسته را به نشانه اعتراض از جا کند.

ایلام: در روز چهارم اعتراضات مردمی، مردم ایلام به نشانه اعتراض، تجمع به پا کردند. در این اعتراضات شعارهایی هم چون «مرگ بر...»، «رضا شاه روحت شاد» و سر دادند.

همدان: در این اعتراضات از شعارهایی همچون «نترسید نترسید ما همه با هم هستیم»، «می کشم می کشم هر آنکه خواهرم کشت»، «..... ضحاک، می کشیمت زیر خاک» و «مرگ بر دیکتاتور» استفاده کردند. معترضان پس از درگیر شدن با نیروهای امنیتی شعار «بی شرف بی شرف» و «ننگ ما ننگ ما پلیس الدنگ ما» سر دادند. نیروهای ضد شورش برای متفرق کردن معترضان از گاز اشک آور استفاده کرد. زنان همدان به نشانه اعتراض به حجاب اجباری روسری از سر خود برداشتند.

مشهد: در چهارمین روز اعتراضات مردمی در پی کشته شدن مهسا امینی، مردم مشهد در محله احمدآباد به خیابانها آمدند و شعار «..... بمبیری رهبری رو نبینی» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند و زنان به نشانه اعتراض به حجاب اجباری روسری از سر خود برداشتند و گروهی دیگر از زنان به نشانه اعتراض به حجاب اجباری روسری خود را آتش زدند. در اعتراضات مشهد دختری معترض بر روی ماشین نیروی انتظامی رفت و شعار «جمهوری اسلامی نمی خوایم نمی خوایم» سر داد. معترضان در مشهد موتور نیروی امنیتی را متوقف و تخریب کردند. معترضان در ادامه اعتراضات خود به یک ماشین نیروی انتظامی حمله، و آن را سرنگون کردند. در نزدیکی پارک ملت نیز معترضان با نیروهای امنیتی برخورد کردند.

قزوین: مردم قزوین هم به خیابانها آمدند و شعار «مرگ بر دیکتاتور»، «هم غزه هم لبنان هر دو فدای ایران»، «وای به روزی که مسلح شویم»، «مرگ بر اصل .....» سر دادند. در ادامه

اعتراضات مردم در قزوین معترضان ون یگان ویژه را متوقف کرده و با سنگ مورد ضربه قرار دادند و شیشه‌هایش را خورد کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. در اعتراضات ۲۹ شهریور قزوین، معترضان با نیروهای امنیتی درگیر شدند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

کرمان: گروهی از مردم در کرمان تجمع اعتراضی برپا کردند. در این تجمع اعتراضی، معترضان شعار «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» سر دادند. دو زن در این اعتراضات در میان جمعیت موهای خود را به نشانه اعتراض قیچی کردند.

خرم‌آباد: مردم معترض خرم‌آباد، تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «نترسید نترسید ما همه با هم هستیم» سر دادند.

کرمانشاه: مردم کرمانشاه به نشانه اعتراض، تجمع برپا کردند و شعار «زن، زندگی، آزادی» دادند.

قم: در پی کشته شدن مهسا امینی، در چهارمین روز اعتراضات مردمی، مردم قم هم تجمع اعتراضی کردند و در این اعتراضات شعارهایی همچون «زن، زندگی، آزادی» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند. در ادامه اعتراضات در قم، یک معترض شیشه وسیله نقلیه یک آخوند را شکست.

بندرعباس: گروهی از مردم بندرعباس به نشانه اعتراض به خیابان آمدند و تجمع اعتراضی برپا کردند و شعارهایی همچون «مرگ بر دیکتاتور»، «نترسید، نترسید، ما همه با هم هستیم»، «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت»، «می‌جنگیم، می‌میریم، ایران رو پس می‌گیریم» و «زن، زندگی، آزادی» سر دادند.

شیراز: گروهی از مردم شیراز به نشانهٔ اعتراض، تجمع کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «ما زن و مرد جنگیم، بجنگ تا بجنگیم» سر دادند. پلیس ضد شورش برای متفرق کردن معترضان از گاز اشک‌آور استفاده کرد.

ساری: مردم ساری در پی اعتراض کردن به کشته‌شدن مهسا امینی در چهارمین رو اعتراضات مردمی، در میدان شهرداری (محل تلاقی استانداری و دادگستری ساری) تجمع کردند و با روشن کردن آتش و بلوک‌بندی، خط‌کشی مبارزان و نیروهای سرکوب را برجسته ساختند و زنان روسری‌های خود را آتش زدند و شعار «نترسید، نترسید، ما همه با هم هستیم» سر دادند و به رقص پرداختند. در پی این اعتراضات در ساری معترضان بنر شهرداری را پائین کشیدند و شعار «جمهوری اسلامی نمی‌خوایم نمی‌خوایم»، «مرگ بر دیکتاتور» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند. در ساری برای متفرق کردن معترضان، نیروی یگان ویژه از ماشین آب‌پاش استفاده کرد. در ادامهٔ اعتراضات در ساری، معترضان عکس خمینی و خامنه‌ای را از شهرداری پائین کشیدند.

سبزوار: در سبزوار گروهی از زنان به نشانهٔ اعتراض تجمع کردند و شعار «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» سر دادند.

کرج: معترضان در کرج با آتش زدن اتوبوس خشمشان را نسبت به جمهوری اسلامی اعلام کردند.

گرگان: مردم گرگان در نیمه‌شب ۲۹ شهریور به خیابان‌ها آمدند و شعارهایی از جمله «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه» سر دادند. در ادامه مردم معترض روسری‌های خود را به آتش کشیدند.

کیش: مردم معترض کیش تجمع اعتراضی برپا کردند و در این تجمع شعارهایی هم چون «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه»، و «ایرانی باغیرت دمت گرم دمت گرم» سر دادند.

بوشهر: مردم معترض بوشهر تجمع اعتراضی برپا کردند و شعارهایی هم چون «می جنگیم می میریم ایرانو پس می گیریم» سر دادند.

بیرجند: در شامگاه ۲۹ شهریور، مردم معترض بیرجند، تجمع اعتراضی بر پا کردند و از شعارهایی هم چون «تجاوز، جنایت، لعنت به این ولایت» استفاده کردند و زنان به نشانه اعتراض به حجاب اجباری روسری‌های خود را به آتش کشیدند.

ارومیه: یک جوان ۲۳ ساله کرد اهل ارومیه به نام فرجاد درویشی با گلوله نیروهای امنیتی کشته شد.

رشت: مردم معترض و انقلابی در شامگاه ۲۹ شهریور، به ماشین نیروی انتظامی حمله و آن را واژگون کردند.

پیرانشهر: مردم تجمع اعتراضی بر پا کردند که نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان به آنها تیراندازی کردند که پسر جوان ۱۶ ساله (زکریا خیال) در این تیراندازی جان باخت. در مراسم خاکسپاری این پسر نوجوان مردم شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

۳۰ شهریور

حکومت ایران در این روز اینترنت را قطع کرد (Black Out). ۳۰ شهریور اولین روز قطعی گسترده اینترنت توسط حکومت پس از اعتراضات آبان ۹۸ بود.

دانشجویان دانشگاه تهران: در پی کشته شدن مهسا امینی، در پنجمین روز اعتراضات، دانشجویان دانشگاه تهران بازهم تجمع اعتراضی بر پا کردند و در این تجمع، شعارهایی هم چون «مرگ بر دیکتاتور»، «نگ ما ننگ ما، بسیج الدنگ ما» و «نترسید نترسید، ما همه با هم هستیم» سر دادند. در ادامه اعتراضات دانشجویان دختر دانشگاه تهران، مقنعه‌های خود را به آتش کشیدند.

دانشجویان دانشگاه الزهرا تهران: در پنجمین روز اعتراضات دانشجویان دانشگاه الزهرا تهران تجمع اعتراضی کردند و در این تجمع از شعارهای «اگر با هم یکی نشیم، یکی یکی کشته می‌شیم»، «نه روسری نه توسری، آزادی و برابری»، «الزهرا الزهرا، طالب خون مهسا» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» استفاده کردند.

دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات تهران: دانشجویان معترض دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تجمع کردند و شعار «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» سر دادند. در ادامه اعتراضات، دانشجویان دختر، مقنعه‌های خود را به آتش کشیدند.

دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی تهران: دانشجویان معترض دانشگاه شهید بهشتی تجمع اعتراضی کردند و بسیجیان به قصد برهم زدن تجمع، اذان پخش کردند.

دانشجویان دانشگاه هنر سمنان: دانشجویان دانشگاه هنر سمنان تجمع اعتراضی بر پا کردند و در حرکتی اعتراضی به حجاب اجباری روسری‌های خود را سوزاندند.

دانشجویان دانشگاه علامه تهران: دانشجویان معترض دانشگاه علامه تهران تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «آهای آهای نشسته‌ها، مهسای بعدی از شماس‌ت» سر دادند.

دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز: دانشجویان معترض دانشگاه علوم پزشکی تبریز به کشته شدن مهسا امینی تجمع کردند و شعار «من زنده‌ترین خونم، از مرگ مترسانم» سر دادند.

اعتصاب عمومی: در ارومیه کسبه بازار به اعتراض به کشته شدن مهسا امینی در پنجمین روز اعتراضات، اعتصاب کردند و مغازه‌های خود را باز نکردند.

ارومیه: مردم ارومیه تجمع اعتراضی کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه» سر دادند. در این اعتراضات، معترضان با نیروی امنیتی درگیر شدند.

مشهد: در ظهر چهارشنبه در منطقه تقی‌آباد مشهد، معترضان تجمع اعتراضی کردند و زنان روسری از سر برداشتند. و شعار «مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر رئیسی»، «مرگ بر .....» سر دادند. مردم معترض در مشهد به نشانه اعتراض کلانتری نیروهای امنیتی را در منطقه احمدآباد به آتش کشیدند. پس از درگیری معترضان با نیروی امنیتی، یک بسیجی توسط معترضان انقلابی کشته شد.

تهران: در تجمعات اعتراضی مردم تهران تعداد بی‌شماری از معترضان در مناطق تجریش، نازی‌آباد، جنت آباد، زعفرانیه، صادقیه و تهرانپارس به خیابان‌ها آمدند - از نکات تمایز قیام ژینا با دیگر خیزش‌های پسا ۸۸ یکی همین است: حضور طبقات مختلف مردمی - و شعارهایی هم‌چون «مرگ بر .....»، «وای به روزی که مسلح شویم»، «مرگ بر دیکتاتور»، «امسال ساله خونه، .....»

سرنگونه» و «ایرانی می‌میرد، ذلت نمی‌پذیرد»، «مرگ بر ستمگر چه شاه باشه چه رهبر» سر دادند. در ادامه اعتراضات مردمی، معترضان خیابان حافظ را مسدود کردند و بنرهای حکومتی را بر روی پل عابر پیاده به آتش کشیدند. در یکی از تجمعات در تهران، پلیس ضد شورش به قصد متفرق کردن معترضان به آنها تیراندازی کرد.

سردشت: در سردشت تجمع اعتراضی برپا شد و از شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «زن، زندگی، آزادی» استفاده گردید.

ورامین: در ورامین نیز تجمع اعتراضی برپا شد و نیروی امنیتی برای متفرق کردن معترضان از گاز اشک‌آور استفاده کرد.

اسلام‌آباد غرب: مردم معترض اسلام‌آباد تجمع اعتراضی کردند.

سمنان: مردم معترض سمنان به نشانه اعتراض به کشته‌شدن مهسا امینی، تجمع اعتراضی برپا کردند.

نوشهر: در جریان کشته‌شدن مهسا امینی، مردم معترض در نوشهر، تجمع اعتراضی کردند و در این تجمع دختران روسری‌های خود را از سر برداشتند. در ادامه اعتراضات معترضان در نوشهر، معترضان ماشین نیروی امنیتی را واژگون کردند. در این اعتراضات شعارهایی هم‌چون «مرگ بر دیکتاتور» و «مرگ بر ستمگر چه شاه باشه چه رهبر» به گوش می‌رسید. در ادامه اعتراضات در نوشهر، مردم معترض تجهیزات سرکوبگران را به آتش کشیدند و فرمانداری شهر را تسخیر کردند، که این امر با خشونت حداکثری و واکنش بی‌رحمانه نیروهای حکومت پاسخ داده شد.

بجنورد: حدفاصل چهارراه مخابرات تا چهارراه ۱۷ شهریور به‌عنوان شریان اصلی و مرکزی شهر شاهد تجمعاتی بود.

گناوه: در پی اعتراضات سراسری، اعتراضات در میدان امام خمینی شهر بندر گناوه انجام شد. معترضین با شعارهای گوناگون فریاد می‌زدند که در ساعت ۹ شب نیروی انتظامی، ضد شورش، و بسیج با خشونت زیاد و بازداشت حداقل ۱۲ نفر تا اندازه‌ای انقلابیون را به عقب راندند.

بوکان: اعتراضات در این شهر نیز همچون روزهای گذشته با قدرت ادامه داشت و انقلابیون با روشن کردن آتش و بستن خیابان، سنت انقلابی شب و روزهای پیشین باشکوه را زنده نگه داشتند.

گنبد کاووس: معترضان در گنبد کاووس تجمع اعتراضی کردند و شعار «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» سر دادند.

مروند: گروهی از مردم معترض در مروند تجمع اعتراضی برپا کردند.

هشتپر: مردم معترض به کشته‌شدن مهسا امینی، در هشتپر تجمع اعتراضی کردند و در این تجمع از شعارهایی هم‌چون «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند.

آمل: مردم آمل تجمع اعتراضی برپا کردند و در این تجمع بنر خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی را پاره کردند. در این تجمع در آمل شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر داده شد. در ادامه اعتراضات مردمی در آمل، مردم معترض با ایستادگی در مقابل خودروهای نظامی، فرمانداری آمل را به آتش کشیدند و فرمانداری را تسخیر کردند. در پی اعتراضات در آمل، برخی از رسانه‌های جریان رسمی از کشته شدن یازده نفر و بازداشت پنجاه و شش خبر دادند.

تنکابن: مردم معترض در تنکابن تجمع اعتراضی برپا کردند و خطاب به نیروهای امنیتی شعار «بترسید بترسید ما همه با هم

هستیم» سر دادند. در ادامه اعتراضات در تنکابن، معترضان شهرداری را برای مدتی تسخیر کردند.

رباط کریم: معترضان در رباط کریم به خیابان‌ها آمدند و نیروهای یگان ویژه برای متفرق کردن معترضان به آنها تیراندازی کردند.

سیرجان: معترضان در سیرجان ماشین نیروی انتظامی را واژگون کرده و آتش زدند.

قزوین: معترضان در قزوین با نیروهای ضد شورش درگیر شدند. که در این درگیری یکی از نیروهای بسیج توسط معترضان انقلابی کشته شد.

بابل: معترضان انقلابی بابل تجمع کردند و خطاب به نیروی انتظامی شعار «بترسید بترسید ما همه با هم هستیم» سر دادند و در ادامه اعتراضات، مردم معترض بنر خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی را پائین کشیدند

ابهر: گروهی از مردم معترض در ابهر به کشته‌شدن مهسا (ژینا) امینی تجمع اعتراضی برپا کردند.

زاهدان: مردم معترض در زاهدان تجمع اعتراضی کردند و در این تجمع از شعارهایی هم‌چون و «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» استفاده کردند.

قوچان: مردم معترض تجمع اعتراضی برپا کردند که در این اعتراضات، معترضان با نیروی امنیتی درگیر شدند.

رضوانشهر: مردم معترض به خیابان‌ها آمدند و زنان معترض به حجاب اجباری روسری‌های خود را درآوردند.

اسفراين: در اسفراين تجمع اعتراضی برپا شد و در اين اعتراضات بنر سيدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی را پایین آوردند و پاره کردند.

فردیس: مردم معترض فردیس، تجمع اعتراضی برپا کردند و در این تجمع زنان روسری‌های خود را به آتش کشیدند و شعار «جمهوری اسلامی نمی‌خوايم نمی‌خوايم» سر دادند.

قرچک: مردم معترض در قرچک، فرمانداری شهرستان قرچک را تسخیر کردند.

مهرشهر: گروهی از مردم معترض تجمع کردند و شعار «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

بابلسر: مردم معترض در بابلسر به خیابان‌ها آمدند و شعار «جمهوری اسلامی نمی‌خوايم نمی‌خوايم» سر دادند.

کرمانشاه: مردم معترض در کرمانشاه، تجمع اعتراضی برپا کردند و ماشین نیروهای امنیتی را به آتش کشیدند.

کرمان: مردم معترض در شهر کرمان تجمع اعتراضی برپا کردند و بنر قاسم سلیمانی در خیابان جمهوری اسلامی کرمان را به آتش کشیدند.

گرمسار: مردم معترض، تجمع اعتراضی برپا کردند و تندیس خمینی رهبر پیشین جمهوری اسلامی را به آتش کشیدند.

پاکدشت: مردم معترض تجمع اعتراضی برپا کردند که نیروهای امنیتی در متفرق کردن معترضان ناموفق بودند.

اردبیل: مردم معترض در اردبیل تجمع اعتراضی بر پا کردند که در این تجمع، معترضان با نیروهای امنیتی درگیر شدند و نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان به آنها گلوله جنگی و ساچمه‌ای شلیک کردند.

قشم: در قشم تجمع اعتراضی برپا کشد و نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان به آنها تیراندازی کردند.

تبریز: مردم معترض و انقلابی تجمع اعتراضی بر پا کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. در این تجمع، یک شعبه از بانک سپه (از نمادهای سرمایه‌داری) به آتش کشیده شد و در ادامه این تجمع، معترضان با نیروهای امنیتی درگیر شدند که در این درگیری‌ها یک نیروی بسیجی نیز کشته شد.

شهریار: مردمان به خیابان‌ها آمدند و شعار «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند.

زنجان: در پنجمین روز اعتراضات مردمی، معترضان زنجان‌ی هم به اعتراضات پیوستند و شعار «دشمن ما همین جاست، دروغ می‌گن آمریکاست» سر دادند.

اصفهان: مردمان اصفهان تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» سر دادند.

ساوه: در تاریخ ۳۰ شهریور، معترضین در ساوه در حوالی میدان امام (مخابرات) و خیابان شریعتی تجمع اعتراضی برگزار کردند. چند دختر روسری‌هایشان را آتش زدند و بدون حجاب در مقابل مأموران پلیس و مردم رقصیدند که با تشویق مردم و شعارهایی چون «مرگ بر .....» همراه شد. تجمع با حمله مأموران پلیس و شلیک گاز اشک‌آور به خشونت کشیده شد و مردم یک دستگاه اتوبوس شرکت

واحد را آتش زدند. در ویدیویی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده یک معترض بیان می‌کند که مردم برای دفاع در برابر پلیس، یگان موتوری به عنوان حائل تشکیل داده‌اند. روز بعد از این تجمع اعتراضی، سپاه پاسداران ناحیه ساوه طی بیانیه‌ای ادعا کرد عامل آتش‌زدن اتوبوس را شناسایی و دستگیر کرده‌است. هنوز هیچ منبع مستقلی این ادعا را تأیید نکرده‌است.

دماوند: در پی تجمع در میدان معلم شهر دماوند، چهارده نفر دستگیر شدند.

در شامگاه ۳۰ شهریور بود که نیلوفر حامدی، روزنامه‌نگار و خبرنگار دستگیر شد و همچنان در بازداشت نیروهای امنیتی قرار دارد.

۳۱ شهریور

قطعی اینترنت که از دیروز توسط حکومت اعمال شده بود، در این روز هم ادامه داشت.

تهران: معترضان، در مناطق نازی‌آباد، صادقیه، تجریش، تهرانپارس، نارمک و نیاوران تجمع اعتراضی برپا کردند و از شعارهای ضد حکومتی «زن، زندگی، آزادی»، «مرگ بر دیکتاتور» و «..... بمیری، رهبری رو نبینی» استفاده کردند. معترضان در نازی‌آباد، کانکس نیروی انتظامی را به آتش کشیدند و روسری‌های خود را به آتش انداختند. در صادقیه معترضان خیابان‌ها را با آتش، مسدود کردند. در ادامه اعتراضات در تهران، در منطقه نیاوران دختران معترض، روسری خود را در آتش سوزاندند. در منطقه نارمک معترضان، با آتش زدن سطل زباله‌ها، خیابان‌ها را مسدود کردند و با نیروهای

امنیتی درگیر شدند و نیروی امنیتی برای متفرق کردن معترضان به آنها تیراندازی کرد.

ملارد: مردم معترض، در ملارد تجمع اعتراضی برپا کردند و شعارهای ضد حکومتی سر دادند.

سلمان شهر: معترضان در سلمان شهر (متلقو)، تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار ضد حکومتی «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

اردبیل: معترضین در اردبیل تجمع اعتراضی برپا کردند و خیابان‌ها را مسدود کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «رضا شاه، روح شاد» سر دادند.

کاشمر: معترضان در کاشمر تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «جمهوری اسلامی نمی‌خوایم نمی‌خوایم» دادند.

فردیس: معترضان در فردیس با نیروهای ضد شورش درگیر شدند و برای مقابله با آنها لاستیک آتش زدند.

همدان: معترضان تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار ضد حکومتی «..... بمیری، رهبری رو نبینی» سر دادند.

پرند: معترضان پرند تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» دادند.

بابل: معترضان در بابل به نشانه اعتراض، تجمع اعتراضی برپا کردند و بیلبورد بزرگ خامنه‌ای را که در سطح شهر وجود داشت به آتش کشیدند.

ساوه: ۳۱ شهریور، یک روز پس از تجمعات اعتراضی در ساوه، جو میدان مخابرات به شدت امنیتی بود.

آمل: معترضان در آمل پس از سی شهریور در دومین روز اعتراضات خود در شبانگاه ۳۱ شهریور به خیابان‌ها آمدند.

سایر شهرها: با وجود قطعی دسترسی اینترنت همراه در مناطق مختلف ایران، تظاهرات در شهرهای کاشان، سنندج، اشنویه، بوکان، تبریز، رضوانشهر، انزلی، کرج، آمل، قشم، کیش، محمودآباد، فومن، رشت، نیشابور، شهرقدس، آبادان، زنجان، اراک، اهواز، لنگرود، اسلامشهر، شیراز، مهاباد، اصفهان، شهریار، گلستان، کرمانشاه، خرم‌آباد، رفسنجان، کرمان، بجنورد و بندرعباس انجام شد. مأموران در بوکان و ساری به سمت معترضان تیراندازی کردند. در مشهد چندین تن بازداشت شدند.

۱ مهر

سومین روز قطعی اینترنت

تهران: مردم استان تهران در این روز تجمعات گسترده اعتراضی در سراسر استان برپا کردند. جو امنیتی متشنج در سراسر شهر برپا بود و نیروهای امنیتی برای جلوگیری از تجمع معترضان به آنان گاز اشک آور پرتاب می‌کردند.

مشهد: نیروهای امنیتی با لباس‌های شخصی در بین مردم نفوذ کردند و چندین نفر را در مسجد امین حبس کردند.

رشت: معترضان در رشت، در ادامه اعتراضات با وجود قطعی نت سراسری، تجمع اعتراضی کردند.

اشنویه: در بامداد این روز، شهر به‌طور کامل در اختیار معترضان درآمد.

بابل: معترضان در بابل به نشانهٔ اعتراض کلانتری شریعتی را به آتش کشیدند.

هفته دوم

۲ مهر

چهارمین روز قطعی اینترنت

دانشگاه تهران: دانشجویان دانشگاه تهران بار دیگر تجمع اعتراضی برپا کردند. در این تجمع دانشجویان با نیروهای امنیتی درگیر شدند و نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان، به آنها تیر ساچمه‌ای زدند.

تهران: معترضان در تهران در ادامهٔ اعتراضات مردمی، با حضور گسترده در مناطق نارمک، صادقیه، اکباتان، ستارخان، نیاوران، تجریش، بلوار کشاورز و آریاشهر به خیابان‌ها آمدند و شعارهای ضد حکومتی از جمله؛ «مرگ بر دیکتاتور»، «جمهوری اسلامی نمی‌خواهیم نمی‌خواهیم»، «..... بمیری، رهبری رو نبینی»، «امسال سالِ خونه، ..... سرنگونه»، «می‌کشم می‌کشم هر آنکه خواهرم کشت» و «می‌جنگیم می‌میریم ایرانو پس می‌گیریم» سر دادند. در ادامهٔ اعتراضات مردمی در تهران در دوم مهرماه، معترضان در مترو صادقیه تجمع اعتراضی برپا کردند و در ستارخان معترضان با آتش‌زدن سطل زباله‌ها خیابان‌ها را مسدود کردند و نیروهای امنیتی برای متفرق کردن معترضان با آنها درگیر شدند. همچنین معترضان در ستارخان موتورهای نیروهای امنیتی را به آتش کشیدند. و در بلوار کشاورز با صدای بوق ممتد خودروها اعتراض خود را نشان دادند. در ویدیویی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، یک

معارض با پرچم شیر و خورشید به خیابان آمده بود. معترضان همچنین در هفت حوض تهران شعار «کردستان کردستان، چشم و چراغ ایران» سر دادند. آنها همچنین شعارهایی در حمایت از علی کریمی سر دادند. تظاهرات در مناطق ستارخان، بلوار کشاورز، خیابان ولیعصر، نارمک، دانشگاه تهران، میدان انقلاب، تهرانپارس، صادقیه، پیروزی، اسلامشهر و شهریار و دیگر نقاط استان تهران به‌طور گسترده برپا بود.

شیراز: معترضان در خیابان زند تجمع اعتراضی برپا کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. همچنین یک زن در میان تشویق جمعیت به بالای یک اتومبیل رفت و به نشانه اعتراض روسری از سر برداشت کرد.

سنندج: معترضان در سنندج راهپیمایی اعتراضی برپا کردند و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. همچنین گروهی دیگر از معترضان در سنندج با درآوردن صدای بوق ممتد خودروهایی خود، اعتراض خود را اعلام کردند.

کرج: معترضان در مهرشهر کرج شبانه تجمع کرده و زنان روسری‌های خود را به نشانه اعتراض می‌سوزانند. در گوهردشت نیز معترضان بنر سازمان آب و فاضلاب را که روی آن تصویر خمینی و خامنه‌ای بود آتش زدند.

۳ مهر

در این روز CNN مقاله‌ای دربارهٔ اعتراضات ایرانیان منتشر کرد (علی‌رغم انتقاداتی که به آن مقاله وارد بود) که در بخشی از آن نوشته شده: «در این اعتراضات، نسل جوانی از ایرانیان علیه دهه‌ها سرکوب در خیابان‌ها قیام می‌کنند و مسلماً جسورتر از همیشه هستند.»

تهران: در تهران، معترضان در مناطق مختلف از جمله نارمک، پونک، پردیس، صادقیه، سعادت‌آباد، هفت‌حوض، ستارخان و اکباتان، تجمع‌های پرشمار برگزار کردند و علیه حکومت شعار دادند. معترضان در خیابان سازمان آب تهران فریاد می‌زدند که تعداد مأموران بسیار کم است و از مردم می‌خواستند در خیابان‌ها بمانند. دو زن در هفت‌حوض روسری‌هایشان را آتش زدند و گروهی از زنان در تجمع ستارخان روسری‌های خود را درآوردند. شماری از دختران در تهران با شعار «نه به حجاب اجباری»، روسری‌هایشان را در آتش سوزاندند؛ مراسمی که زین پس «حجاب‌سوزان» نامیده شد. همچنین دانشجویان در کوی دانشگاه تهران تجمع کرده و شعار «زندانی سیاسی آزاد باید گردد» سر دادند. شعار «تا انقلاب نکرديم به خونه برنگرديم» شعار جدیدی بود که در کنار شعارهای دیگر در تهران سرداده شد. خبرگزاری ایرنا نوشت که یک بسیجی به نام میلاد استاد هاشم در جریان تجمع معترضان در هفت‌حوض تهران کشته شده‌است.

کرج: اعتراضات با شعارهایی چون «تا آخوند کفن نشود این وطن وطن نشود» ادامه یافت.

شیراز: ویدیویی که در رسانه‌های جریان اصلی و صفحات اینستاگرامی منتشر شد، نشان می‌دهد تجمع اعتراضی با شعار «مرگ بر دیکتاتور» در شیراز شکل گرفته. همچنین ویدیویی که

بی‌بی‌سی منتشر کرده از حضور سنگین نیروهای امنیتی در معالی‌آباد و اعتراض مردم با صدای بوق ممتد خودروهای‌شان خبر می‌دهد.

تبریز: زنان در تبریز روسری‌های خود را در خیابان از سر برداشتند و خودروها اعتراضشان به حکومت را با بوق ممتد نشان دادند.

زاهدان: در ویدیویی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده یکی از معترضان در استان سیستان و بلوچستان جلوی گلوله ایستاده می‌گوید: «مزدوران خامنه‌ای، ناموس گرد ناموس بلوچ است».

سنندج: تجمعات اعتراضی در سنندج در این روز هم برگزار شد.

اصفهان: تجمع اعتراضی در اصفهان هم ادامه یافت.

بوشهر: اعتراضات مردم بوشهر با شعارهایی چون «این آخرین پیامه، هدف کلّ نظامه» ادامه یافت.

یزد: در یزد هم مانند بسیاری از شهرهای دیگر، معترضین با نیروهای سرکوب‌گر درگیر شدند و مشخصا در دو منطقه فهادان (جنگل) و امام‌شهر خیابان را تسخیر کردند.

۴ مهر

اعتراضات در این روز بیشتر در تهران، و همچون روزهای پیشین در کردستان و سایر مناطق کردنشین و گیلان، مشخصا با مرکزیت رشت ادامه داشت.

در این تاریخ الهه محمدی، خبرنگار روزنامه هم‌میهن دستگیر شد و همچنان در بازداشت نیروهای امنیتی است.

۵ مهر

اعتراضات مردم در شهرهای مختلف با تاریک شدن هوا در روز سه‌شنبه ۵ مهر همچنان ادامه داشته‌است. معترضان در چابهار، یزد، مناطق مختلف تهران (به ویژه شرق - تهرانپارس، دماوند و پیروزی)، کرمانشاه و کرج شعارهای ضد حکومتی از جمله «زن، زندگی، آزادی» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. تظاهرات و تجمعات ایرانیان خارج از کشور نیز همچنان ادامه دارد. در چابهار معترضان فرمانداری شهر را به آتش کشیدند. همچنین شهرهای سنندج، شیراز و بوشهر نیز ناآرام و معترض بوده‌اند.

۶ مهر

در تهران اعتراضات با شعار دادن از پنجره و پشت‌بام خانه‌ها در مناطق شمالی شهر و همچنین مناطق چیتگر و سعادت‌آباد ادامه یافت. همچنین در شهرهای سنندج و شیراز، مردم و دانشجویان در خیابان‌ها و محوطه دانشگاه‌ها به اعتراض پرداختند.

۷ مهر

بیانیهٔ فعالان حوزهٔ کودکان و نوجوانان

روز پنجشنبه ۷ مهرماه، ۸۰۰ نفر از نویسندگان و فعالان حوزهٔ ادبیات و رشته‌های مختلف کودکان و نوجوانان، طی بیانیه‌ای دربارهٔ

تداوم نقض گسترده حقوق کودکان در ایران هشدار دارند. در میان این ۸۰۰ نفر، چهره‌هایی مانند مصطفی رحماندوست، مرضیه برومند و افسانه شعبانزاد دیده می‌شود و در بیانیه خود گفته‌اند «براساس مفاد پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک و همین‌طور قانون حمایت از اطفال و نوجوانان ایران، پاسخ هیچ معترضی، به ویژه معترض نوجوان گلوله و جای او در زندان نیست. ما مجدانه خواستار آزادی فوری نوجوانان بازداشت‌شده و پایان دادن به سرکوب خونین معترضان هستیم».

روز پنجشنبه ۷ مهر ویدئوهای منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی حاکی از آن بود که تظاهرکنندگان در چندین شهر از جمله تهران، بندرعباس، کرمان، سنندج، رشت، قم، مشهد و مسجدسلیمان بار دیگر خواهان پایان حکومت جمهوری اسلامی شده‌اند. هم‌زمان اعتصاب‌هایی به خصوص در دانشگاه‌ها به جریان افتاده‌است. در این روز بیش از ۲۰۰ نفر از استادان و مدرسین دانشگاه‌های سراسر ایران با امضای بیانیه شدیدالحنی خواستار آزادی دانشجویان بازداشتی شدند و هشدار دادند تا آنها آزاد نشوند، دانشگاه‌ها به روال عادی بر نمی‌گردند.

رشت: ویدیوئی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که نشان می‌دهد عده‌ای از شهروندان رشت در این شهر تجمع کرده و شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «زن، زندگی، آزادی» سر داده‌اند.

قم: شهروندان قم با آمدن به خیابان‌ها تجمع اعتراضی برگزار کردند. در ویدیویی که منتشر شده آن‌ها با روشن کردن آتش و به میان خیابان آوردن سطل‌های زباله، تردد را مسدود کرده‌اند و در کمی دورتر درگیری میان یک جمع دیده می‌شود که افراد نزدیک به محل فیلمبرداری از آن استقبال می‌کنند و شعار «توپ تفنگ فشفشه، آخوند باید گم بشه» سر می‌دهند.

تهران: شهروندان تهرانی در منطقه تجریش در شمال پایتخت با به صدا درآوردن بوق خودروهایشان اعتراض می‌کنند. در ویدیویی که منتشر شده، فرد ضبط‌کننده ویدیو می‌گوید موتورسواران با زدن به میان مردم تلاش دارند آن‌ها را متفرق و از کنار هم آمدن دور کنند.

سنندج: در یک ویدئو از این شهر که بی‌بی‌سی دریافت کرده گروهی از معترضان ظاهراً با یک مأمور درگیر شده‌اند و در آن نزدیکی صدای مکرر شلیک تیر شنیده می‌شود.

۸ مهر

زاهدان: جمعه سیاه. در روز جمعه ۸ مهر در پی فراخوانی برای اعتراض به «قتل حکومتی مهسا (ژینا) امینی» و همچنین «تجاوز به دختر ۱۵ ساله بلوچ توسط سرهنگ ابراهیم کوچک‌زایی فرمانده انتظامی چابهار» در حاشیه برگزاری نماز جمعه در زاهدان تظاهراتی برپا شد که ساعاتی پس از اتمام نماز جمعه به خشونت مرگبار کشیده شد. طبق آمار رسمی ۱۹ نفر کشته شده‌اند و به گفته خبرگزاری «حال‌وش» تعداد کشته‌ها به ۳۶ تن رسیده و ۵۰ نفر نیز مجروح شده‌اند. اما کمپین فعالان بلوچ نوشته‌است که «بر اساس اعلام منابع میدانی» تعداد کشته‌ها ۴۲ نفر و تعداد زخمی‌ها ۱۹۳ نفر است که از این میان «۱۶۰ نفر با تیر جنگی و بقیه در اثر اصابت تیر ساچمه‌ای مجروح شده‌اند.» خبرگزاری دولتی ایرنا نیز به نقل از یک منبع آگاه از کشته شدن سرهنگ علی موسوی مسئول اطلاعات سپاه سلمان سیستان و بلوچستان خبر داد. اداره آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان اعلام کرد که مدارس شهر زاهدان روز شنبه

تعطیل خواهد بود. هر چند بنابر برخی آمار تعداد کشته‌شدگان و شهدا عدد ترسناک ۱۰۰ را رد کرد.

هفته سوم

۹ مهر

مجله آتلانتیک روز شنبه ۹ مهرماه مقاله‌ای منتشر کرد که در آن نوشته شده بود: در حالی که مطالبه اصلی تظاهرکنندگان در سال ۸۸ اصلاحات بود، این بار ایرانیان با سردادن شعار «می‌جنگیم، می‌میریم، ایرانو پس می‌گیریم» خواستار سرنگونی حکومت جمهوری اسلامی هستند. معترضان ایرانی هیچ «توهمی» درباره اصلاح دولت جمهوری اسلامی ندارند و این بار مخرج مشترک خواسته‌های آن‌ها تنفر از رژیم جمهوری اسلامی و براندازی آن است.

نویسنده مقاله در ادامه به حضور فعالانه دهه‌هشتادی‌ها در تظاهرات جاری اشاره می‌کند و به نقل از یک دوست روزنامه‌نگار ایرانی خود می‌گوید شجاعت و آمادگی آنها برای مبارزه در راه آزادی، شگفت‌آور است.

طومار پزشکان ایرانی

در این روز ۸۰۰ نفر از پزشکان ایرانی با انتشار طوماری از سازمان نظام پزشکی خواستند که مانع از به‌کارگیری تجهیزات و خودروهای پزشکی با اهدافی غیر از سلامت و درمان شود. این طومار در واکنش به استفاده حکومت از آمبولانسها برای حمل و نقل نیروهای امنیتی منتشر شده. براساس اظهارات افرادی مانند حسین رونقی - که یک

فعال مدنی است- نیروهای امنیتی و انتظامی از آمبولانس برای بازداشت معترضان در محل خانه و محل کار نیز استفاده می‌کنند. او در ویدیویی خبر داده بود که از دست مأموران فرار کرده و مأموران با آمبولانس به خانه او هجوم برده بودند. براساس گزارش‌ها در اعتراضات دی‌ماه ۹۶ و آبان‌ماه ۹۸ نیز از آمبولانس برای حمل و نقل نیروهای یگان ویژه و بازداشت معترضان استفاده شده‌است.

شنبه در بیش از ۲۰ دانشگاه دولتی و آزاد ایران دانشجویان و برخی از اساتید و کادر علمی دست به تظاهرات و تجمع اعتراضی زدند. دانشجویان ۹ مهر در شهرهای تهران، یزد، شیراز، اصفهان، زنجان، کرمان، مشهد، کرج و کرمانشاه، شعارهایی از جمله «زن، زندگی، آزادی»، «زندانی سیاسی آزاد باید گردد»، «مرگ بر دیکتاتور» و «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» سر دادند. نیروهای انتظامی و امنیتی در برخی از تجمعات به دانشجویان با شلیک گاز اشک‌آور حمله کردند. دانشگاه تهران، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه علم و صنعت تهران، دانشگاه شهید بهشتی، پردیس شهید عباسپور، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه آزاد تهران، دانشگاه آزاد کرج، دانشگاه خوارزمی کرج، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه آزاد مشهد، دانشگاه تربیت مدرس تهران، دانشگاه آزاد تهران مرکز (پونک)، دانشگاه آزاد تهران شمال (حکیمیه)، دانشگاه علم و هنر یزد، دانشگاه اصفهان، دانشگاه شیراز، دانشگاه باهنر کرمان، دانشگاه هنر و معماری پارس، دانشگاه رازی کرمانشاه، دانشگاه زنجان.

اعتصاب و اعتراض در کردستان: در شهرهای سنندج، سقز، دهگلان، دیواندره، بیجار، قروه، بوکان، مهاباد، پیرانشهر، ارومیه، سردشت، اشنویه، نقده، کرمانشاه و ایلام.

تجمعات گسترده اعتراضی ایرانیان در کشورهای مختلف در بیش از ۱۵۰ شهر: در تورنتو بنا بر برآورد پلیس ۵۰ هزار نفر به خیابان‌ها آمدند.

۱۰ مهر

دانشگاه شهید بهشتی: دانشجویها در این دانشگاه روسری‌ها را سوزاندند و شعار دادند: «بهش نگید اعتراض، اسمش شده انقلاب.»

یکشنبه ۱۰ مهر، دانش‌آموزان مدرسه‌ای در شیراز روز یکشنبه با فریاد «مرگ بر دیکتاتور» در مدرسه دست به اعتراض زدند.

حمله به دانشگاه صنعتی شریف: در ۱۰ مهر ماه در پی اعتراض دانشجویان دانشکده توسط نیروهای امنیتی و لباس شخصی‌ها محاصره و ضمن علامت گذاری دانشجویان با تفنگ پینت بال هنگام خروج توسط لباس شخصی‌ها بازداشت می‌شدند، نیروی حراست نیز از خروج دانشجویان ممانعت می‌نمود، سر انجام نیروهای امنیتی به داخل دانشگاه حمله و در پارکینگ دانشگاه اقدام به تیراندازی با فشنگ جنگی به دانشجویان نمودند.

خبرگزاری فارس، وابسته به سپاه پاسداران، گزارش داد فرمانده یگان امداد نیروی انتظامی مریوان در جریان اعتراضات در این شهر کشته شده‌است.

۱۱ مهر

به گزارش نت‌بلاکس در این روز یکی از شدیدترین قطعی‌های اینترنت در سراسر ایران اعمال شد و ارتباطات خارجی از طریق اینترنت در بسیاری از مناطق به‌طور کامل قطع شد.

تهران: ویدیوهایی از منطقه اقدسیه تهران و خیابان شریعتی منتشر شده که نشان می‌دهد زنان بدون حجاب در خیابان در حال شعار دادن هستند و صدای بوق ممتد خودروها شنیده می‌شود. مردم در شهرک اکباتان هم تجمع کرده و شعارهایی چون «فکر نکنید امشب، قرار ما هرشب»، «توپ تانک فشفشه آخوند باید گم بشه» و «مرگ بر اصل .....» سر دادند. در ویدیویی که از این شهرک به دست بی‌بی‌سی و دیگر صفحات رسیده صدای شلیک گلوله شنیده و حضور سنگین موتورسواران دیده می‌شود. فرستنده ویدیوها می‌گوید این وضعیت هر شب شهرک اکباتان طی یک هفته گذشته است. دانشجویان دانشگاه آزاد تهران هم با برگزاری تجمع شعارهایی از جمله «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» دادند.

خرم‌آباد: ویدیوهای منتشرشده از شلیک مستقیم نیروهای امنیتی به عزاداران نیکا شاکرمی خبر می‌دهند. در این ویدیوها که در قبرستان صالحین خرم‌آباد ضبط شده، تعدادی از عزاداران دیده می‌شوند که با تیر ساچمه‌ای زخمی شده‌اند. مردی در این میان فریاد می‌زند: «انقلاب شروع شده بدبختا، باید قرص خواب بخورید بدبختا». یک شاهد عینی به بی‌بی‌سی گفت که مردم برای شرکت در مراسم آمده بودند، اما در کمال ناباوری فهمیدند که نیروهای امنیتی همان صبح نیکا را بدون حضور بستگان و مردم در روستای حیات‌الغیب از توابع ویسیان دفن کردند. مردم شعار مرگ بر دیکتاتور سر داده و مأموران به آنها حمله کرده‌اند. در یک ویدیوی منتشرشده دیگر در شبکه‌های اجتماعی، فردی که گفته می‌شود مادر نیکا شاکرمی است به تکرار می‌گوید: «شهادتت مبارک نیکا».

در ادامهٔ اعتراضات شبانه، مردم از بام و بالکن خانه‌ها شعار مرگ بر دیکتاتور سر دادند.

جمعی از دانشجویان دانشگاه‌های الزهرا، خوارزمی تهران و نجف‌آباد اصفهان ضمن اعلام همبستگی با دانشجویان دانشگاه شریف، آزادی همهٔ دانشجویان زندانی را خواستار شدند. دانشجویان دانشگاه نجف‌آباد اصفهان با دست‌زدن و پای‌کوبی شعار ممتد «آزادی آزادی آزادی» سر دادند. در دانشکدهٔ منابع طبیعی کرج هم تجمعی برگزار شد.

اعتراض دانش‌آموزان در ایران

براساس تصاویر منتشرشده در فضای مجازی، برخی دانش‌آموزان معترض، ابتدا در داخل مدرسه عکس رهبران کنونی و سابق جمهوری اسلامی را پاره کردند و سپس در خیابان‌ها بدون حجاب اجباری راهپیمایی کرده و شعار «زن، زندگی، آزادی» سر دادند. دانش‌آموزان دختر با سر دادن شعار «بی‌شرف، بی‌شرف» یک مقام وزارت آموزش و پرورش را از مدرسه بیرون کردند. در این روز تصویری از یک کلاس درس در یکی از مدرسه‌های ایران منتشر شد که در آن دختران، مقنعه از سر برداشته‌اند و یکی از آن‌ها پلاکاردی با شعار «زن زندگی آزادی» در دست دارد.

فائزه براهویی، در اعتراض به تجاوز فرماندهٔ انتظامی چابهار به دختر چابهار و کشتار زاهدان در جمعهٔ سیاه توسط نیروهای امنیتی دستگیر شد.

تهران: ظهر روز ۱۲ مهر، دانشکده مکانیک دانشگاه خواجه نصیر واقع در منطقه ونک، در محاصره نیروهای یگان ویژه قرار گرفت. این اتفاق در حالی رخ داد که جمعی از دانشجویان این دانشکده با سر دادن شعارهایی از جمله «زن، زندگی، آزادی» دست به تحصن و اعتراض زدند. آنها همچنین خطاب به مأموران امنیتی، شعار «بی‌غیرت کم آورده، رفته تفنگ آورده» سر دادند. از صبح این روز، تجمع دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس و دانشکده مدیریت دانشگاه تهران هم در دو سوی نرده‌های دانشگاه برپا شد. دانشجویان دانشگاه الزهرا هم در تجمع خود خطاب به دانشجویان بسیجی که در سمت دیگر حیاط دانشگاه جمع شده بودند شعار «پرچمت رو تکون بده، سانديست رو نشون بده» سر دادند. در دانشگاه شهید بهشتی هم دانشجویان با برگزاری تجمع، شعارهایی از جمله «بسیجی دروغگو، کارت دانشجوییت کو؟» سر دادند. دانشجویان دانشگاه علم و صنعت تهران در حیاط دانشگاه تحصن کرده و شعار «دانشجوی با غیرت حمایت حمایت» سر دادند.

تبریز: دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز با برگزاری تجمعی، شعار «از کردستان تا تبریز، فقر و فساد و تبعیض» سر دادند.

سنندج: دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان با برگزاری تجمعی در محوطه این دانشگاه، شعار «از شریف تا کردستان، خونین تمام ایران» سر دادند.

رشت: دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان با برگزاری تجمع در حیاط بیمارستان رازی، پلاکاردهایی از قبیل «پف‌فیل آجیل نمی‌شه، بسیجی دانشجو نمی‌شه» و «آمبولانس وسیله‌ای است برای حمل بیمار» در دست گرفتند.

ارومیه: در ارومیه دانشجویان با برگزاری تجمعی در صحن دانشگاه شعارهایی از جمله «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» سر دادند.

مشهد: دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد با شعار «مشهد، زاهدان، جانم فدای ایران» و «عدالت، آزادی، حجاب اختیاری»، تجمعی گسترده در این دانشگاه شکل دادند. بر اساس گزارش‌ها، این تجمع مقابل دانشکده علوم پایه دانشگاه فردوسی مشهد برپا شد و دانشجویان معترض شعار «این دیگه اعتراض نیست، شروع انقلابه» سر دادند. علاوه بر دانشگاه فردوسی، شمار زیادی از دانشجویان در واحد خواهران «دانشگاه امام رضای مشهد» هم دست به تجمع زدند. بر اساس گزارش‌ها و تصاویر منتشر شده، دانشجویان دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و همچنین دانشجویان دانشگاه قم نیز در صحن دانشگاه‌های خود تجمع کردند.

اعتراض دانش‌آموزان در ایران

دانش‌آموزان تعدادی از مدارس در شهرهای مختلف ایران، از جمله تهران، کرج و شیراز، با حضور در خیابان‌ها از مردم حاضر در صحنه دعوت کردند تا به آنها بپیوندند. در هجدهمین روز اعتراضات در ایران دختران دانش‌آموز در استان‌های تهران، البرز، کردستان و فارس تظاهرات را به خیابان‌ها کشاندند. در فردیس دانش‌آموزان شعار مرگ بر دیکتاتور دادند. در ادامه اعتراضات نیروهای انتظامی با گاز اشک‌آور به دانش‌آموزان معترض حمله کردند.

ایران‌شهر: در ایران‌شهر، دانش‌آموزان دبیرستان دخترانه «توحید» با حمل پلاکارد و دادن شعار در سطح خیابان‌های این شهر، تجمع اعتراضی برپا کردند.

۱۳ مهر

تصاویر منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی از شکل‌گیری تجمع‌های اعتراضی در شامگاه چهارشنبه در اصفهان، شیراز، قم، تالش، کرمانشاه و مناطقی از تهران حکایت دارند. در ویدئویی، گروهی از زنان در کرمانشاه با شعار «زن، زندگی، آزادی» به خیابان‌ها آمده‌اند. گروهی از جوانان در تالش هم با روشن کردن آتش، خیابان‌ها را مسدود کردند. همچنین تصاویری از تهران منتشر شده‌است که نشان می‌دهند خودروهای عبوری در منطقه تجریش با بوق زدن از معترضانی که در خیابان شعار می‌دهند، حمایت می‌کنند.

۱۴ مهر

سقز: شماری از معلم‌های شهر سقز - زادگاه مهسا امینی - پنجشنبه ۱۴ مهر به نشانه همدلی و همبستگی با مردم بلوچستان در یکی از شعبه‌های اهدای خون حضور یافته و به مجروحان جمعه سیاه زاهدان خون اهدا کردند. این معلم‌ها برگه‌هایی در دست داشتند که روی آن‌ها نوشته شده بود «جانم فدای دانش‌آموزانمان»، «کردستان پشتیبان زاهدان» و «ژن ژیان نازادی».

تهران: ویدیویی از خیابان ولی‌عصر تهران در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که در آن صدای بوق‌های اعتراضی شهروندان شنیده می‌شود و کسی که ویدیو را ضبط کرده می‌گوید: «انقلاب ادامه دارد» همچنین صدای فرد دیگری شنیده می‌شود که فریاد می‌زند «زن، زندگی، آزادی».

۱۵ مهر

در این روز بواسطه تعطیلی دانشگاه‌ها بواسطه روز جمعه طبیعتاً خبر اعتراض دانشجویی نبود، اما شعارهای شبانه در تهران ادامه داشت. در شهرها و شهرستان‌های کردستان و مهاباد قهرمان همچون گذشته خیابان در تسخیر مردم مبارز بود.

بواسطه قتل عام نمازگزاران و مردم معترض و انقلابی بلوچ در زاهدان در جمعه خونین (۸ مهر) حضور نمازگزاران بلوچ در جمعه هر هفته تبدیل به میعادگاهی شد که قیام ژینا را وارد فاز دیگری ساخت.

۱۶ مهر

تهران: روز شنبه ۱۶ مهر تجمعات در محله‌ها و دانشگاه‌های مختلف تهران به دعوت جوانان محلات تهران (اعلامیه شماره ۷) از ظهر شروع شد. ۱۶ مهر نقطه عطفی در روند اعتراضات به شمار رفته‌است، زیرا بخش‌های بزرگی از محلات جنوب شهر تهران که رژیم سال‌ها روی وفاداری ساکنین آنها به خود حساب ویژه باز کرده بود، بر علیه حکومت به پا خواستند. مردم در حوالی بازار تهران، گروهی از مأمورین امنیتی را وادار به عقب‌نشینی کردند. در محله بسیار کلیدی نازی‌آباد که رژیم همیشه وفاداری اهالی آن را از پشتوانه‌های اساسی برای بقای خود می‌انگاشت، شدت اعتراضات به قدری زیاد بود که نیروهای امنیتی عملاً محله را تخلیه کرده و سراسر نازی‌آباد به دست مردم افتاد. و از همین روز بود که جنبش مجدداً جنبه و ساحت طبقاتی به خود گرفت.

دانشگاه الزهرا: در این روز همزمان با حضور ابراهیم رئیسی در دانشگاه الزهرا به مناسبت شروع سال تحصیلی، دانشجویان این

دانشگاه تجمع کرده و شعارهایی از جمله «رئیزی برو گمشو»، «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه»، «مرگ بر ستمگر چه شاه باشه چه رهبر»، «رئیس جمهور دانشگاه، دانشجویها بازداشتگاه» و «سیستم فاسد نمی‌خوایم، مهمون قاتل نمی‌خوایم» سر دادند.

دانشگاه صنعتی شریف: پیرامون دانشگاه صنعتی شریف، نیروهای امنیتی با معترضان برخورد کرده و به سمت آن‌ها گاز اشک‌آور شلیک کردند. ویدیویی از اطراف این دانشگاه منتشر شده که در آن فردی فریاد می‌زند که «مأموران فرار کرده‌اند و خیابان در دست ماست» و از مردم می‌خواهد که از خانه‌ها بیرون بیایند.

دانشگاه آزاد سوهانک: دانشجویان دانشگاه آزاد واحد سوهانک با برگزاری تجمع شعارهایی از جمله «دانشجو می‌میرد ذلت نمی‌پذیرد» و «بگو آزادی، آزادی، آزادی» سر دادند.

دانشگاه امیرکبیر: دانشجویان دانشگاه امیرکبیر هم با برگزاری تجمع شعارهایی از قبیل «آهای آهای نشسته‌ها، مهسای بعدی از شماست» و «نیکای ما رو بردن، جنازه‌شو آوردن» سر دادند.

کرج: شهروندان در کرج از ظهر با برگزاری تجمع و روشن کردن آتش، شعارهایی چون «آزادی، آزادی، آزادی»، «زن، زندگی، آزادی / مرد، میهن، آبادی»، «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه»، «اگه باهم یکی نشیم، یکی یکی کشته میشیم» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

اراک: تجمعات از ظهر با شعارهایی چون «اراک باغیرت، حمایت حمایت» و «زن، زندگی، آزادی / مرد، میهن، آبادی» آغاز شد.

مشهد: تجمعات اعتراضی از ظهر آغاز شد و مردم شعارهایی چون «مرگ بر دیکتاتور»، «آزادی، آزادی، آزادی» و «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم بشه» سر دادند.

اصفهان: تجمعات از ظهر شروع شد و مردم شعارهایی چون «زن، زندگی، آزادی» سر دادند.

شاهین شهر: معترضین در این شهر از ظهر تجمع برگزار کرده و شعارهایی از جمله «جمهوری اسلامی نمی‌خوایم نمی‌خوایم» سر دادند.

بابل: معترضین در بابل از ظهر تجمع برگزار کرده و شعار دادند.

سنندج: تجمعات اعتراضی از ظهر آغاز شد و معترضین آتش روشن کرده و شعار دادند. در خیابان ششم بهمن سنندج، نیروهای سرکوب‌گر به سوی یک راننده اتومبیل که به نشانه اعتراض بوق می‌زد، تیراندازی کرده و او را کشتند. این شهروند از ناحیه سر هدف تیراندازی قرار گرفته‌است. در ویدیویی که منتشر شده، مردم حاضر در صحنه، نیروهای امنیتی را «بی‌شرف» خطاب می‌کنند. مرکز حقوق بشر ایران گزارش داد که اعتراض‌ها در سنندج به سرعت فراگیر شده و در چهارراه جام‌جم، مأموران امنیتی از مقابل مردم گریخته‌اند و خیابان در تسخیر مردم است. سازمان حقوق بشری هه‌نگاو نیز گزارش داد که نیروهای امنیتی کنترل بخش‌هایی از شهر را از دست داده‌اند. به گفته این سازمان، معترضان جاده سنندج به مریوان را نیز مسدود کرده‌اند. ویدیویی نیز از این شهر منتشر شده که در آن مأموران امنیتی به‌طور دسته‌جمعی در حال فرار از دست مردم معترض هستند.

کرمان: تجمعات اعتراضی از ظهر آغاز شد.

همدان: تجمعات اعتراضی هم در دانشگاه و هم در خیابان‌ها صورت گرفت.

قم: ویدیویی از قم منتشر شده که یک زن با پوشش چادر، «زن، زندگی، آزادی» و «مرگ بر دیکتاتور» را دیوارنویسی می‌کند.

مهاباد: ویدیویی از تجمع اعتراضی مردم مهاباد منتشر شده که در آن زنی با روسری سوزان می‌رقصد و مردم با شعار «مرگ بر دیکتاتور» او را همراهی می‌کنند.

یزد: ویدیوی منتشرشده از یزد نشان می‌دهد تعدادی از زنان بدون حجاب در شهر یزد پیاده‌روی می‌کنند و شعار «زن، زندگی، آزادی» می‌دهند.

اعتراض دانش‌آموزان در ایران

پردیس: شماری از دانش‌آموزان دختر در دبیرستان‌شان تجمع کرده و شعارهایی از جمله «ما همه مهسا هستیم، بجنگ تا بجنگیم» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

سقز: شماری از دانش‌آموزان دختر در محوطهٔ مدرسه تجمع کرده و شعارهایی از جمله «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

کرج: دانش‌آموزان دختر شعار «جمهوری اسلامی نمی‌خوایم» سر دادند.

مریوان: در مریوان دانش‌آموزان از ظهر به خیابان آمدند و شعار دادند.

بوکان: دانش‌آموزان معترض شعارهایی چون «ژن، ژیان، نژادی» سر دادند.

پرند: دانش‌آموزان دختر در پرند با شعارهایی چون «آزادی، آزادی، آزادی» به خیابان آمدند.

اعتصاب شهرهای کردنشین

ویدیوهایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، حکایت از اعتصاب سراسری در شهرهای کردنشین بوکان، سقز، مریوان و سنندج دارد.

۱۶ مهر بنا بر گزارش‌ها روز خونینی در قیام بود. یکی از دلخراش‌ترین صحنه‌های قیام ژینا، در این روز رقم خورد، آنجا که مرد جوانی در سنندج در همراهی با معترضان بوق ماشین خود را به صدا درآورد و به ضرب گلوله به شهادت رسید.

۱۷ مهر

تظاهرات، اعتراض و اعتصاب در شهرها، دانشگاه‌ها و مدرسه‌های ایران در روز یکشنبه ادامه یافتند. بازداشت گستردهٔ فعالان، دانشجویان و چهره‌های سرشناس و ممنوع‌الخروج کردن شدت گرفت و شمار کشته‌شدگان رو به افزایش گذاشت. تظاهرات در کشورهای دیگر هم ادامه یافتند و دو نهاد حقوق بشری خواستار تحقیق دربارهٔ استفاده از روش‌های مرگبار در سرکوب معترضان شدند. در برخی شهرها بازار و کسب‌وکارها تعطیل بودند. برخی گزارش‌ها از شورش زندانیان در زندان رشت خبر دادند. در شهرک ولیعصر تهران درگیری‌هایی بین نیروهای امنیتی و جوانان معترض

روی داد. در نازی‌آباد تهران تظاهرات پراکنده گزارش شد. در سنج علی‌رغم فضای شدید امنیتی مردم در چند نقطه شهر دست به تظاهرات زدند. در کرمانشاه با تاریک شدن هوا معترضین به خیابان آمده و در برخی خیابان‌ها آتش روشن کرده و دست به اعتراض زدند. در شهر ثلاث باباجانی معترضین برای اولین بار به خیابان آمدند و شعار «مرگ بر ...» سر دادند. نیروهای انتظامی و لباس شخصی در برخی مدارس حضور یافتند و سعی در بازداشت تعدادی از دانش‌آموزان کردند. دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران در برابر ساختمان دانشگاه تجمع کردند. دانشجویان دانشگاه قزوین نیز در محوطه این دانشگاه تجمع کرده و شعار «ما تماشاگر نمی‌خواهیم، به ما ملحق شوید» سر دادند. در دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز دانشجویان دانشکده هنر به معترضان علیه جمهوری اسلامی پیوستند و با شعار «خیابونا غرق خون، استادامون خفه خون» خواستار حمایت هرچه بیشتر استادان و مدرسان دانشگاه از این خیزش سراسری شدند. گروهی از دانش‌آموزان در فردیس کرج در خیابان‌ها حضور پیدا کردند و شعار «نیکای ما رو بردن، جنازه‌اش رو آوردن» سر دادند.

آتش‌سوزی و شورش زندان **لاکان رشت** در این روز رخ داد.

۱۸ مهر

از نقطه نظر اعتصابات این روز نقطه عطفی در روند خیزش بود زیرا کارگران پیمانی چندین پتروشیمی در جنوب اعلام اعتصاب کردند. این نخستین اقدام صراحتاً سیاسی کارگران صنعت نفت بود که با اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ ایران پیوند خورد. شماری از کارگرها ضمن دست کشیدن از کار اتوبانی واقع در سهراب عسلویه را مسدود

کردند. کارگران به منظور مسدود کردن مسیر رفت و آمد خودروها سنگ‌هایی بزرگ را به وسط جاده آوردند. ساعاتی پس از انتشار خبر اعتراضات و اعتصابات مربوط به کارگران پتروشیمی‌های هنگام و بوشهر (سایت یک)، برخی منابع خبری از پیوستن کارگران فاز دوم پالایشگاه آبادان به اعتصابات خبر دادند. شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت با انتشار بیانیه‌ای در روز دوشنبه، ۱۸ مهر ۱۴۰۱، از آغاز اعتراضات کارگران پیمانی صنعت نفت و پتروشیمی خبر داد.

ما کارگران پروژه‌ای نفت هم‌صدا با همه مردم در ایران بار دیگر خشم و نفرت خود را نسبت به قتل مهسا امینی این دختر جوان به دست گشت ارشاد اعلام کرده و از مبارزات مردمی علیه خشونت سازمان‌یافته و هر روزه علیه زنان و علیه فقر و بی‌تأمینی و جهنم حاکم بر جامعه حمایت و پشتیبانی می‌کنیم... دیگر بس است! اعتراض حق مسلم ما کارگران و ما همه مردم است و به ستم و ظلم و بساط سرکوبگرانه‌ای که بیش از چهل سال است بر ما روا می‌شود اعتراض داریم. ما دیگر حاضر به ادامه تحمل این بردگی و بی‌حقوقی‌ها نیستیم... هم‌صدا با همه مردم ما نیز دست به اعتراض خواهیم زد و کار را تعطیل خواهیم کرد.

اعتراضات در شهرهای مختلف و برخی نواحی تهران ادامه پیدا نمود. شهرهای سنندج، گوهردشت کرج، فولادشهر اصفهان، کازرون و سقز اعتراضات شدت بیشتری داشت. کارکنان پتروشیمی عسلویه و بوشهر شروع به اعتراض و اعتصاب نمودند. دانشجویان دانشگاه گیلان، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه آزاد واحد جنوب تهران و دانشکده هنر دانشگاه تهران تجمع و اعتراض کردند.

شاهین شهر اصفهان در هفته‌های گذشته یکی از کانون‌های اصلی اعتراضات بود که در این روز تظاهرات همچنان در شاهین شهر و در شهرهای اقماری اصفهان ادامه یافت. اعتصابات کارگری از روز گذشته همراه با بیست و چهارمین روز اعتراضات سراسری در ایران آغاز شد و کارگران پروژه‌ای شاغل در سایت ۱ پتروشیمی بوشهر واقع در عسلویه با سر دادن شعارهای ضدحکومتی در محوطه این شرکت تجمع کردند. کارگران پروژه‌ای فاز دوم شرکت پتروشیمی آبادان هم اعتصاب کرده و در محوطه این شرکت تجمع کردند. اعتراضات در شهرهای کردستان به ویژه سنندج به‌رغم سرکوب شدید ادامه یافت. دانشگاه گیلان صحنه اعتراضات بود. به گزارش شورای صنفی دانشجویان این تجمع به صورت راهپیمایی و در برابر دانشکده هنر، پزشکی، و فنی دانشگاه گیلان صورت گرفت. جمعی از دانشجویان دانشگاه هنر تهران در اجرایی اعتراضی در پردیس باغ ملی به شکل واژه «خون» کنار یکدیگر قرار گرفته و شعار «زن زندگی آزادی» سر دادند.

اعلامیه شماره ۹ جوانان محلات تهران برای خیزش سراسری جرقه اولیه اعتراضات در این روز را زد. تجمع‌ها و اعتراضات از صبح روز چهارشنبه از دانشگاه‌ها شروع شد و تا پاسی از شب ادامه داشت. اعتصاب کسبه و مغازه‌داران در چند شهر استان کردستان ادامه یافت و اعتصاب‌هایی در استان‌های آذربایجان غربی شکل گرفت. بازاریان از صبح چهارشنبه در شهرهای مختلفی در استان‌های کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و خراسان رضوی مغازه‌های

خود را بسته نگه داشته‌اند و تعدادی از اعتصاب‌کنندگان صنعت نفت بازداشت شدند. دانشجویان بسیاری از دانشگاه‌های کشور همچنان کلاس درس را تحریم کرده و در محوطه دانشگاه‌هایشان تظاهرات کردند. سندیکای کارگران نیشکر هفت‌تپه با صدور اطلاعیه‌ای از اعتصاب کارگران نفت و پتروشیمی حمایت کرد. همچنین شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت در بیانیه خود خطاب به رژیم آورد:

سرکوب و دستگیری همکارانمان در عسلویه را به شدت محکوم می‌کنیم و خطاب به نیروهای حراست و سرکوب قاطعانه اعلام می‌داریم که این دستگیری‌ها بهای سنگینی برای شما خواهد داشت... اولتیماتوم می‌دهیم که اگر عزیزان بازداشتی ما فوراً آزاد نشوند و نیروهای سرکوب از خیابان‌ها و محیط‌های کار ما بیرون نروند در اشکال گسترده‌تری دست به اعتراض خواهیم زد.

کسبه و بازاریان پاساژ علاءالدین تهران در خیابان جمهوری تهران با تجمع و سردادن شعار «توپ، تانک، فشفشه، آخوند باید گم بشه» خواستار سرنگونی نظام شدند. گروهی از وکلا اقدام به برگزاری تجمع مقابل ساختمان «کانون وکلای دادگستری مرکز» واقع در میدان آرژانتین کردند که این تجمع با پرتاب گاز اشک‌آور از سوی عوامل انتظامی رژیم سرکوب شد (این اتفاق چند روز بعد از آن افتاد که محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه از گفتگو با معترضین حرف زده بود). تصاویر منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی با وجود قطعی اینترنت و سانسور گسترده نشانگر بروز درگیری‌های شدید میان معترضان و نیروهای امنیتی در خیابان‌های شهر سنندج بود که بی‌وقفه از روزهای آغازین اعتراضات در این شهر جریان داشته‌است.

تظاهرات‌هایی در بندرعباس، لاهیجان، سقز، دیواندره، اراک، ایلام، گنبد کاووس، کرمانشاه، کرج، پیرانشهر، بوکان، مریوان، رشت، اصفهان، مشهد برپا شد. در تهران اعتراضات شبانه محلات نارمک، خیابان قزوین، نازی‌آباد، خیابان ستارخان، خیابان شریعتی، صادقیه، تهرانپارس، خیابان کاشانی، و خیابان مولوی شکل گرفت. همچنین در طول روز در خیابان فلسطین و در خیابان لاله‌زار تظاهرات برپا شد.

۲۱ مهر

بیست و هفتمین شب خیزش سراسری مردم ایران در حالی ادامه یافت که فراخوان‌هایی برای تجمع در مناطق مختلف ایران، از جمله در اهواز، تبریز و اراک صادر شده بود. معترضان اهوازی با شعار «سنندج زاهدان چشم چراغ ایران» با مردم بلوچستان و کردستان اعلام همبستگی کردند. شهرهای عمده کردستان همچون تمامی روز و شب‌های قیام صحنه درگیری با نیروهای حکومتی بود. در گلشهر کرج نیروهای امنیتی برای متفرق کردن مردم اقدام به تیراندازی کردند. ایلام، میرجاوه و منطقه زیباشهر در غرب تهران نیز شاهد تظاهرات بود. یکی از امرای سپاه شایعه ورود تانک‌ها به سنندج را تکذیب کرد. این روز شاهد اعتراض زنان سرشناس به نصب عکسشان در بلبورد تبلیغاتی «زنان سرزمین من» در میدان ولیعصر تهران بود که رژیم ناگزیر شد در کمتر از ۴۸ ساعت از نصب این بلبورد، نسبت به پایین کشیدن آن اقدام کند.

۲۲ مهر

ساعات اولیه این روز با دو واقعه مهم شروع شد: خامنه‌ای بار دیگر معترضان را تهدید کرد و در همان حال معترضان در زاهدان و پس از نماز به دلیل پیامدهای جمعه خونین زاهدان به خیابان‌ها ریختند و علیه رژیم و بسیجی‌ها شعار دادند. در همین روز مولوی عبدالحمید، در خطبه‌های نماز جمعه گفت:

در جمعه اسبق ظلم بسیار بزرگی در اینجا شد. من یقین دارم و سوگند یاد می‌کنم که الله از این ظلم ناراضی شد؛ چراکه همه ما اینجا بودیم و دیدیم چه شد. کشتن این انسان‌های بی‌گناه نزد خداوند تبعات دارد... ما دیده‌ایم که آه مظلومان نابودگر است.

در نقاط مختلف کشور اعتراضات شبانه از سر گرفته شده‌است. شهرهای مریوان، بوکان، لالی در خوزستان، یزد، تربت حیدریه، میرجاوه در سیستان و بلوچستان، اهواز، شهرک مدرس دزفول و شیراز تظاهرات شبانه شکل گرفت. در قزوین معترضین بنر غول پیکر قاسم سلیمانی را به آتش کشیدند. شعارنویسی‌های شبانه به‌طور گسترده‌ای ادامه داشت. راه ورودی استان کردستان (در سنندج) توسط جوانان برای جلوگیری از ورود نیروهای حکومتی به این شهر مسدود شد.

انتشار ویدیویی در فضای مجازی از تعرض نیروهای ویژه پلیس به یک خانم در هنگام دستگیری در اعتراضات خیابانی موجب خشم گسترده مردم شد. شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران از کشته شدن یک دانش‌آموز دختر در جریان حمله مأموران امنیتی به دبیرستانی در اردبیل و در روز چهارشنبه خبر داد. این دختر در ساعات پایانی روز جمعه. در بیمارستان جان خود را از دست داد. همچنین ۱۰ دانش‌آموز زخمی شدند و ۷ تن دیگر بازداشت شدند. گروهی از فعالان ساکن تبریز در واکنش به کشته

شدن دختر دانش‌آموز معترض اردبیلی در بیانیه‌ای برای ۱۲ ظهر
شنبه فراخوان تظاهرات اعتراضی دادند. در این بیانیه اعلام شد:

دستان تمامی یگان‌های سرکوبگری که به ناموس این شهر باتون
بلند کرده‌اند را خواهیم شکست. تبریز نیز به مانند سایر شهرهای
آذربایجان، ساعت ۱۲ روز شنبه در میادین اصلی بر علیه حاکمیت
ظلم خواهد بود.

هفته پنجم

۲۳ مهر

تکرار شعار «کردستان زاهدان، چشم و چراغ ایران» توسط گروهی
از دانشجویان دانشگاه علم و صنعت تهران.

تجمع اعتراضی جمعی از دانشجویان دانشگاه شریعتی تهران با
خواندن جمعی ترانه «برای...».

با وجود اختلال گسترده اینترنت در بعضی از نقاط کشور، مردم
معترض و دانشجویان در شهرهای تهران، استان کردستان، اردبیل،
کرمانشاه، همدان، رشت، اصفهان، کرج، مشهد و ... دست به تجمع
زدند.

آتش‌سوزی زندان اوین در ادامه اعتراضات سراسری ۱۴۰۱
ایران، در شب ۲۳ مهر ماه اتفاق افتاد.

۲۴ مهر

اعتراضات در پیرانشهر به رغم حضور نیروهای امنیتی ادامه یافت. معترضان در شهرک اکباتان تهران با شعار «سپاهی داعشی، قاتل کودک گُشی» و «مهرسای ما نیکای ما، ندای آزادی ما» در خیابان‌های این شهرک تجمع کردند. شهروندان معترض در تهران با تجمع در میدان تجریش تهران شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. تعدادی از مردم تهران در خیابان کاشانی با روشن کردن آتش و ایجاد راهبندان تجمع کردند. معترضان در محله «غفور» سنندج با ایجاد راهبندان به اعتراضات شبانه خود ادامه دادند. شهروندان دیواندره واقع در استان کردستان در خیابان‌های این شهر تجمع کردند و شعارهایی از جمله «ژن، ژیان، آزادی» سر دادند. دانشجویان در شهرهای تهران، کرج، تبریز، نجف‌آباد، و گیلان علاوه بر محکومیت حوادث آتش‌سوزی در زندان اوین، مخالفت خود را با جمهوری اسلامی نشان دادند و از مردم خواستند تا به جمع معترضان در خیابان‌ها بپیوندند.

۲۵ مهر

شورای سازماندهی کارگران پیمانی نفت روز دوشنبه اعلام کرد تعدادی از کارگران بازداشتی آزاد شدند. این آزادی موقت با وثیقه، قرار کفالت و جریمه نقدی صورت پذیرفت. تظاهرات شبانه در شهرک اکباتان تهران با شعار «مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر .....»، و «مرگ بر جمهوری اسلامی» مردم عکس بزرگ مهسا امینی را روی دیوار یکی از ساختمان‌های اکباتان نمایش دادند. در سنندج، سردشت، مهاباد، و پیرانشهر اعتراضات شبانه آغاز شد و معترضین در خیابان‌ها آتش روشن کردند. در آبدانان در استان ایلام تظاهرات و درگیری‌های شدیدی رخ داد. در بندرعباس لباس شخصی‌ها با شعار «مرگ بر ضد ولایت فقیه» به تجمع کنندگان حمله و با ضرب و شتم تعدادی را بازداشت کردند. در ایلام یکی از پایگاه‌های بسیج

به آتش کشیده شد. در اصفهان و مهرشهر کرج شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر داده شد. شهر یزد صحنه اعتراضات و درگیری‌های شدید معترضان با مأموران حکومتی بود. درگیری‌ها در مهاباد بسیار شدید بود. دانش آموزان مدارس مختلف در بندر گنگ، اصفهان، آستارا، سنندج، و تبریز شعارهای ضد حکومتی دادند. دانشگاه‌ها همچنان عرصه تظاهرات ضد حکومتی بودند: دانشکده علوم پزشکی تهران، دانشگاه آزاد شهرکرد، دانشگاه مازندران، دانشگاه خلیج فارس بوشهر، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، دانشگاه یزد، دانشگاه آزاد نجف‌آباد، و دانشگاه آزاد تهران واحد پردیس.

۲۶ مهر

دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی در محوطه دانشگاه تجمع کردند و شعارهایی از جمله «توپ تانک مسلسل دیگر اثر ندارد، به مادرم بگوئید دیگر دختر ندارد» سر دادند. دانشجویان دانشگاه‌های گیلان و مازندران در محوطه‌های این دانشگاه‌ها تجمع کردند. اعتراضات دانشجویان و دانش‌آموزان در این روز به رغم سرکوب شدید نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی ادامه یافت. مأموران لباس شخصی در شامگاه همین روز به یک خوابگاه دخترانه دانشجویان در رشت هجوم بردند. اعتصاب کارگران پیمانی پالایشگاه‌های ماهشهر، عسلویه، بندرعباس و آبادان در این روز همچنان ادامه یافت. کارگران نیشکر هفت‌تپه نیز با هدف همبستگی با اعتراضات و اعتصابات سراسری در ایران سه‌شنبه در محوطه این شرکت تجمع کردند. شبکه حقوق بشر کردستان گزارش داد که در اعتراضات شامگاه دوشنبه ۲۵ مهر در شهرستان آبدانان در استان ایلام دست کم ۲۰ نفر در اثر شلیک گلوله‌های ساچمه‌ای و گاز اشک‌آور زخمی شده و دست کم ۸ نفر هم بازداشت شدند.

۲۷ مهر

معترضین شب هنگام در شهرهای جوانشیر کرمانشاه، اصفهان، جاده ساوه تهران، دهگلان و سنندج به خیابان‌ها آمدند. اعتراضات دانشجویان در کرمانشاه و دانشگاه علوم پزشکی زاهدان رخ داد. در تهران در خیابان تهران‌نو در شرق تهران تجمع کرده و شعار «نترسید نترسید ما همه با هم هستیم» سر دادند. در سنندج دانش‌آموزان دختر با راهپیمایی در خیابان‌های این شهر شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. همچنین گزارش‌ها از تداوم اعتصاب کارگران در استان‌های جنوبی ایران و کسبه و بازاریان در شهرهای غرب و شمال غرب از جمله کردستان خبر دادند.

۲۸ مهر

جوانان تبریزی در پاسخ به فراخوان جوانان محلات تبریز که همزمان با تولد ستارخان قهرمان آزادی‌خواهی آذربایجان صادر شده بود به خیابان‌ها آمدند. در بخشی از این بیانیه آمده است:

ما عزادار تمام شهدای انقلاب زن زندگی آزادی هستیم از ژینای کردستان تا دانش‌آموز مظلوم اردبیلی. کوچه به کوچه و محله به محله خواهیم جنگید و میهنمان را پس خواهیم گرفت.

معترضین با برافروختن آتش و ایجاد راهبندان در خیابان‌های تبریز شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر داده و خواستار رهایی و سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی شدند. درگیری‌ها در میدان ساعت و آرک

رخ داد. در شهناز و سه راه امین درگیری‌هایی رخ داد. در سنج معترضان یک پایگاه بسیج را به آتش کشیدند. در تهران و در خیابان ولی عصر، اکباتان، و صادقیه معترضان خیابان آمدند و شعارهای ضدحکومتی دادند. در رشت جوانان در میدان شهرداری و میدان مادر با نیروهای رژیم درگیر شدند. پاسگاه ۱۴ حصارک کرج دچار آتش‌سوزی شد. مهاباد و پیرانشهر نیز صحنه درگیری آزادیخواهان با عوامل رژیم بود. کادر درمانی بیمارستان‌های مشهد با تجمع مقابل ساختمان نظام پزشکی و فریادهای «مرگ بر دیکتاتور» و «حکومت بچه‌کش نمی‌خواهیم» خواهان رهایی و زوال استبداد شدند. اصفهان نیز صحنه درگیری میان نیروهای حکومتی و جوانان بود. دانشجویان دانشگاه چمران اهواز با تجمع و سردادن شعار مردم را به همبستگی و ادامه مبارزات مدنی علیه استبداد رژیم دعوت کردند.

۲۹ مهر

محور عمده اعتراضات در این روز در تبریز، رشت، و زاهدان متمرکز بود. نمازگزاران بلوچ پس از نماز جمعه در خیابان‌های زاهدان تظاهرات کردند. تظاهرکنندگان شعار «مرگ بر ....» و «مرگ بر بسیجی» سر دادند. مولوی عبدالحمید جمعهٔ سیاه زاهدان را «بسیار دلخراش» توصیف کرد و گفت:

ما بسیار متعجبیم که مسئولان رده‌بالا چرا در این رابطه سکوت کرده‌اند. ده‌ها نفر در همین مصلی و خیابان بدون هیچ دلیلی به قتل رسیدند. بسیاری از آن‌ها تیر به سر و سینه‌شان خورده بود. چه کسی این‌ها را و به چه جرمی به قتل رسانده‌است؟... مسئولان و مدیران کشور و رهبری جمهوری اسلامی که تمامی نیروهای مسلح

تحت فرمان ایشان هستند، همه مسئول هستند و هیچ‌کسی نمی‌تواند از این مسئولیت شانه خالی کند.

هفته ششم

۳۰ مهر

تظاهرات حمایت از اعتراضات ایران در برلین

در روز ۳۰ مهرماه برابر با ۲۲ اکتبر، به دنبال فراخوان بزرگی توسط انجمن خانواده‌های جانبازگان پرواز پی‌اس ۷۵۲، ایرانیان از سراسر اروپا و خارج از اروپا در تظاهرات عظیم ۸۰ تا ۱۰۰ هزار نفری در مرکز شهر برلین شرکت کردند.

اعتراضات در داخل ایران و در شهرهای مختلف ایران از جمله تهران، سنندج، مریوان، مهاباد، بوکان، تنکابن، اراک، مشهد، بندرعباس، و دزفول تداوم یافت. معترضان شامگاه شنبه ۳۰ مهر در مناطق مختلف تهران از جمله نارمک، تهرانپارس، نازی‌آباد، متروی شریعتی و در بازار چراغ برق پایتخت، تظاهرات کرده و علیه رژیم شعار دادند.

۱ آبان

با شروع آبان، با اسم رمز «از یاد مبر خون را» قیام وارد فاز دیگری شد. فرهنگیان و معلمان در برخی شهرها دست به اعتصاب زده و در دفاتر مدارس تحصن کردند. دانشجویان دانشگاه‌های علامه

طباطبایی تهران، دانشگاه شریف تهران، دانشگاه هنر یزد، و دانشگاه آزاد گوهردشت با تجمع در محوطه این دانشگاه‌ها شعارهای ضد حکومتی سر دادند. جو سنگین امنیتی در منطقه ویژه عسلویه با حضور خودروهای ضد شورش حاکم بود. ورود و خروج در عسلویه کنترل می‌شد و مأموران هر گونه اعتراضی را با سلاح‌های سرد و گرم خاموش می‌کردند. در باغستان کرج تعدادی از معترضان شعار می‌دادند «..... آبان اومده، ماه انتقام اومده.»

۲ آبان

دانشگاه‌های مختلف ایران روز دوشنبه دوم آبان صحنه اعتراضات دانشجویان به رژیم بود. دانشجویان و پزشکان نظام‌پزشکی در شیراز دست به تجمع اعتراضی زدند. این تجمع اما با هجوم نیروهای امنیتی به خشونت کشیده شد. دانشگاه خواجه نصیر تهران محل نشست پرسش و پاسخ با علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت ابراهیم رئیسی، بود اما این نشست با اعتراضات دانشجویان ناتمام ماند. دانشگاه علوم‌پزشکی آزاد تهران، دانشگاه اصفهان، دانشگاه آزاد دزفول، دانشگاه شریف، دانشگاه علوم‌پزشکی زاهدان، دانشگاه آزاد واحد غرب تهران، دانشگاه آزاد واحد همدان، علم و صنعت تهران و دانشگاه هنر تبریز صحنه اعتراضات و شعارهای دانشجویان علیه حاکمیت بود. در پی تهاجم نیروهای امنیتی و ضرب و شتم دانش‌آموزان مدرسه دخترانه صدر در تقاطع خیابان مرتضوی و کارون، خانواده دانش‌آموزان در خیابان نزدیک محل حادثه با نیروهای امنیتی درگیر شدند. معترضین در شهرهای مهاباد، سردشت، سقز، و سنندج در تجمع‌های پراکنده و «محلّه محور» به خیابان آمده و بار روشن کردن آتش خیابان‌ها را مسدود کردند.

۳ آبان

در این روز دانشجویان دانشگاه علم و صنعت تهران همزمان با سر دادن شعارهای ضدحکومتی اسم پارک بانوان این دانشگاه را به پارک «ژینا» تغییر دادند. دانشجویان دانشگاه قم با حضور در محل سخنرانی سخنگوی دولت علی بهادری جهرمی و سر دادن شعارهایی از جمله «آزادی، آزادی، آزادی» و «دانشجو می‌میرد، ذلت نمی‌پذیرد» به حضور جهرمی و همراهانش در این دانشگاه اعتراض کردند. دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران، دانشگاه بهشتی تهران، و دانشگاه چمران اهواز نیز در این روز به اعتراضات ادامه دادند. یک دختر پایه سوم راهنمایی مدرسه پروین اعتصامی ایرانشهر در این روز و در اثر ضرب و شتم گارد امنیتی و در اثر ضربه به ناحیه سر کشته شد.

۴ آبان

پس از ۱۶ مهر این دومین بار در طی اعتراضات سراسری بود که هیمنه نظام شکسته شد به طوری که در بسیاری مناطق یا نیروهای حکومتی قادر به سرکوب نبودند یا اصلاً حضور نداشتند. معترضان در این روز و برای مراسم چهلم مهسا امینی در سراسر کشور گسترده‌ترین اعتراضات از زمان شروع خیزش را در روز و در پاسی از شب برگزار کردند. در سقز معترضان به رگم تلاش‌های رژیم برای جلوگیری از برگزاری مراسم، راهپیمایی و تظاهرات بسیار گسترده برگزار کردند که با تیراندازی از سوی نیروهای حکومت پاسخ داده شد. در یک کلام، سقز درخشان و شکوهمند بود.

دیگر معترضان در شهرهای سنندج، اصفهان، مریوان، مهاباد، مشهد، دیواندره، دهگلان، جوانرود، شیراز، رشت، اهواز، بوشهر، گیلان غرب، قصر شیرین، قزوین، نجف آباد، همدان، رودهن، کرمان، تبریز، کرج، ایرانشهر، بابلسر، دامغان، ملایر، جوانرود، بروجرد، ارومیه، اراک، اردبیل، خوراسگان، کاشان، زرینشهر، شهریار، یزد، زنجان، آمل، زاهدان، و سمنان اعتراضات سراسری برگزار کردند و شعارهای اعتراضی سر دادند و اقدام به آتش‌سوزی وسایل کردند. معترضان در شهر کرمان اقدام به برگزاری اعتراضات و اعتصابات کرده و جو شدید امنیتی در این شهر در گرفت. در دانشگاه تهران دانشجویان دندان‌پزشکی در محوطه این دانشگاه تجمع کرده و شعار «آزادی، آزادی، آزادی» سر دادند.

در تهران گروهی از کادرهای درمان تهران با تجمع در مقابل سازمان نظام پزشکی در خیابان کارگر شمالی با نیروهای پلیس درگیر شدند. خیابان آزادی، میدان توپخانه، میدان هفت تیر، ایستگاه متروی شریعتی، خیابان مولوی حدفاصل میدان محمدی تا میدان رازی، میدان انقلاب، چهارراه ولی عصر، میدان فردوسی و خیابان‌های اطراف این مسیرها شاهد تجمعات معترضان بود. جمعیتی از زنان نیز در مقابل خانه هنرمندان اقدام به کنار گذاشتن حجاب اجباری و اعتراض کردند. در محدوده بازار تهران، سه راه امین حضور، پاساژ علاءالدین، پاساژ پایتخت میرداماد، مجتمع کامپیوتر میدان ولی عصر، بازار میل دلاوران و خیابان ایرانشهر که مرکز فروش ماشین‌های اداری است، گروه‌هایی از معترضان تجمع کرده و شعار سر دادند. بسیاری از مغازه‌داران بستن پاساژها و مغازه‌ها را بسته و اعتصاب کردند. علاوه بر تجمع‌های دانشجویی در برخی نقاط شهر، تعدادی از دانشگاه‌ها شاهد تجمعات دانشجویی بود: دانشگاه هاشمی رفسنجانی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، دانشگاه پیامبر اعظم (ص)، دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب، دانشکده برق خواجه نصیر،

دانشگاه علم و فرهنگ در بلوار اشرفی اصفهانی، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد واحد زرگنده، دانشگاه تربیت بدنی دانشگاه تهران، دانشگاه اقتصاد در محدوده میدان هفت تیر که برخی از دانشجویان در سوگ چهلم مهسا امینی لباس‌های مشکی بر تن داشتند. در طول شب شعاردهی و راهپیمایی در خیابان‌های اصلی شهر با همراهی رانندگان از طریق بوق‌های ممتد همراه شد. کندی تردد خودروها در همین ساعات رخ داد. اکثر کسبه تهران در روز چهارشنبه ۴ آبان ۱۴۰۱ اقدام به اعتصابات و همچنین اعتراضات گسترده کردند. کارگران پیمانی پالایشگاه تهران در اعتراض به عدم پاسخگویی به خواسته‌هایشان و با مطالبه افزایش حقوق‌ها دست به اعتصاب زدند.

جامعه پزشکی ایران در روز قبل فراخوانی صادر کرد و این فراخوان که به امضای بیش از ۱۰۰۰ پزشک رسیده بود در ۹ بند خواهان خدشه وارد نشدن به سلامت جسم و روان عموم جامعه ایران، از جمله کودکان و نوجوانان شد. همزمان گزارش‌هایی از ارسال پیامک تهدیدآمیز به اعضای سازمان نظام پزشکی منتشر شد که در آن پزشکان تهدید شدند که اگر در راهپیمایی روز ۴ آبان شرکت کنند یا بیانیه‌ای را امضا کنند، «شناسایی شده و تحت تعقیب قضائی» قرار خواهند گرفت. دکتر مهران فریدونی، پزشک شاغل در پزشکی قانونی شیراز است در روز دوشنبه، ۲ آبان‌ماه، پس از حضور در تجمع اعتراضی اعضای نظام پزشکی این شهر و مقصر دانستن نیروهای پلیس گشت ارشاد جمهوری اسلامی در قتل مهسا امینی در منزلش در شیراز بازداشت شد. پس از تجمع ۴ آبان پزشکان در مقابل سازمان نظام پزشکی و برخورد پلیس با این تجمع رئیس و قائم مقام هیئت مدیره نظام پزشکی تهران بزرگ از سمت خود استعفا دادند.

در این روز بخش دیگری از ساختمان متروپل در آبادان فرو ریخت. مدیرعامل آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری آبادان از کشته شدن یک نفر و مصدومیت یک تن دیگر خبر داد. این واقعه باعث خشم مردم آبادان شد و آنها به خیابان‌ها ریختند و علیه رژیم شعار دادند. در شیراز و ساعاتی پس از ریزش مجدد متروپل حمله‌ای تروریستی به زائران در شاهچراغ صورت گرفت. خبرگزاری فارس گزارش داد در این حمله ۱۳ نفر کشته و ۱۰ نفر زخمی شدند. مهاجم یا مهاجمین سلاح کلاشنیکوف در دست داشتند. شبکه خبر صداوسیما حکومت در زیرنویس اعلام کرد تعداد زخمی‌ها به ۴۰ نفر رسیده‌است. همزمان ادعا شده سه فرد مسلح بازداشت شدند. اما برخی منابع گزارش دادند دو نفر بازداشت و یک نفر فرار کرده‌است. وقوع این حادثه تروریستی در حالی بود که ورود به همه اماکن زیارتی و حرم‌ها در ایران به ویژه آنها که مهم و پرمراجعه هستند با بازدید بدنی همراه است. مشخص نیست مهاجمان چگونه با سلاح بزرگ کلاشنیکوف از بازرسی بدنی عبور کردند. به خاطر سوابق رژیم در انجام اقدامات مشابه و نسبت دادن آن به گروه‌های مخالف، این اقدام نیز با واکنش مردم و فعالان سیاسی مواجه شد. آنها بیان داشتند چنین عملیاتی در میانه اعتراضات مردم و همزمانی با چهارم آبان که چهلم مهسا امینی است، از سوی جمهوری اسلامی هم برای تأثیر گذاشتن بر خیزش سراسری و هم احتمالاً قلع و قمع مخالفان به ویژه کسانی بوده‌است که در زندان‌های رژیم اسیر هستند. فریبرز کرمی‌زند افسر سابق نیروی انتظامی و از مخالفان جمهوری اسلامی در توییتهای این اقدام تروریستی را مرتبط با ترفند جمهوری اسلامی برای «ایجاد کانون‌های خبری جدید» و «عملیات جنگ روانی» دانست. مسعود کاظمی فعال سیاسی در توییتهای عامل این اقدام تروریستی را «جمهوری اسلامی» دانست و نوشت:

موجودیت جمهوری اسلامی به خطر افتاده و حرکات ساختگی و ایذایی حکومت بیشتر شده. جمهوری اسلامی برای ماندن از هیچ جنایتی حذر نمی‌کند. اول متروپل و حالا شاهچراغ شیراز.

۵ آبان

مراسم چهلم نیکا شاکرمی روز پنج‌شنبه پنجم آبان با حضور شماری از مردم در آرامستان روستای حیات الغیب، در نزدیکی پل دختر خرم‌آباد در شرایطی برگزار شد که مأموران امنیتی تنها پل مسیر تردد در بخش ویسیان لرستان را مسدود کردند. مادر نیکا شاکرمی در آیین چهلم دخترش در میان جمع حاضران و معترضانی که در این مراسم شرکت کردند، گفت:

چه قدر بزرگ شدی که دیگر نتوانستی کوچکی و حقارتی را که از نابخردان و نالایقان به تو تحمیل می‌شد، تحمل کنی و تاب بیاوری. نیکا جانم؛ غمگین‌ترینم از دوری‌ات. دل شکسته‌ترینم برای رویاهای در خواب خفته‌ات... تا ابد در عذابم برای رنج‌هایت اما دل‌بندم؛ وقتی می‌بینم با پرپر شدن بذر پاک تفکر، آزادگی و شهامت و شرافت در دل عزیزانی دیگر شکوفا می‌شود، خوشحالم و شکرگزار.

در ادامه این مراسم حاضران هدف حمله نیروهای یگان ویژه قرار گرفتند و به مردم حمله و شلیک شد، اما مردم با مقاومت و سنگ‌پرانی نیروهای رژیم را به تپه‌های مجاور آرامستان عقب راندند. در چند نقطه تهران معترضان ساکن در صادقیه، تهرانسر، شهرک چیتگر و تهرانپارس تجمع شبانه صورت دادند. در چند شهر دیگر از جمله بروجرد، آستارا، رشت، شوش، دهگان، اراک، کرمانشاه و بوکان تظاهرات برپا شد. مردم بانه با مسدود کردن برخی خیابان‌ها

و روشن کردن آتش، دست به برگزاری تجمع زدند. دانشجویان دانشگاه آزاد یزد و دانشگاه آزاد تهران غرب نیز تجمع کردند و شعار دادند: «نیکای مارو بردن، جنازه‌شو آوردن...». مردم مه‌باد پس از مراسم تشییع جوان مه‌بادی که روز چهارشنبه به دست نیروهای امنیتی کشته شد دست به تجمع گسترده زدند و فرمانداری این شهرستان را تصرف کردند. در شهرهایی چون کرج و اصفهان دانشجویان و دانش‌آموزان روز پنجم آبان، تجمعاتی اعتراضی را شکل دادند. دانشجویان دانشگاه هنر و معماری پارس در تهران در صحن دانشگاه تجمع کرده و شعارهایی چون «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد»، «هر یک نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه» و «آهای آهای نشسته‌ها، مه‌سای بعدی از شماست» سر دادند. در دانشگاه آزاد کرج دانشجویان با سر دادن شعارهایی همچون «دانشجو می‌میرد، ذلت نمی‌پذیرد» تجمع کردند. دانشجویان دانشگاه علمی-کاربردی «سیتی سنتر» اصفهان نیز تجمع کرده و فریاد «آزادی» سر دادند. دانش‌آموزان یک دبیرستان پسرانه در اصفهان با تجمع در محوطه مدرسه شعار دادند: «می‌کشم می‌کشم، هر آنکه خواهرم کشت...». جاوید رحمان، گزارشگر ویژه حقوق بشر در ایران و در هفتاد و هفتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل، اعمال خشونت حکومت در ایران را «بی‌سابقه» خواند.

۶ آبان

در این روز آیین چهلم تعدادی از کشته‌شدگان اعتراضات در شهرهای کردنشین و تظاهرات گسترده مردم در زاهدان برگزار شد. زنجیره انسانی در حمایت از خیزش سراسری مردم ایران علیه جمهوری اسلامی از نیویورک آغاز شد و در بیش از ۸۰ شهر مختلف

جهان تشکیل شد. در زاهدان تظاهراتی خیابانی که با حمله نیروهای امنیتی مواجه شد و منجر به کشته و زخمی شدن چند تن، از جمله یک نوجوان در زاهدان و تیراندازی به سوی مردم در سراوان شد. مولوی عبدالحمید در خطبه‌های نماز جمعه زاهدان گفت که مردم بلوچ بر خواسته‌های قومی، مذهبی، و خواسته‌های ملی همه مردم ایران پافشاری می‌کنند:

ما معتقدیم به آزادی بیان، آزادی قلم، آزادی‌های سیاسی؛ مشکلات ایران تنها اقتصادی و معیشتی نیست، مهم‌تر از آن آزادی سیاسی و آزادی تفکر و اندیشه است.

شماری از شهرهای کردنشین نیز در روز جمعه ۶ آبان شاهد حضور مردم معترض بودند و حضور شهروندان اغلب برای شرکت در آیین چهلیم یا خاکسپاری جوان‌هایی بود که در جریان خیزش سراسری کشته شدند. مراسم چهلیم فریدون محمودی از جان‌باختگان اعتراضات سراسری، روز جمعه در سقز برگزار شد و همسر فریدون محمودی رو به جمعیت گفت:

شهید نمی‌میرد، فریدون نمی‌میرد.

معترضان دور هم جمع شدند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند که اعتراض مسالمت‌آمیز آنان با برخورد خشن نیروهای امنیتی روبه‌رو شد. پس از تجمع اعتراضی دانشجویان خوابگاه پسرانه ۲۲ گولان دانشگاه علوم پزشکی کردستان، نیروهای امنیتی به آنها حمله کردند و برخی از دانشجویان مجروح شدند. نیروهای امنیتی به سوی خوابگاه‌های دخترانه ورمقانی و فاطمیه ۳ دانشگاه علوم پزشکی کردستان که مشرف به بیمارستان کوثر سنندج است تیر و گاز اشک‌آور شلیک کردند و دانشجویان دختر ناگزیر به خروج از ساختمان‌ها شدند. سپس معترضان در سنندج مقابل بیمارستان

کوثر که یکی از معترضان مجروح در آنجا بستری بود تجمع کردند. مردم معترض در شامگاه جمعه، در یکی از خیابان‌های بوکان آتش روشن کردند. گروهی از شهروندان در اراک به یاد مهرشاد شهیدی و سینا ملایری، از کشته‌شدگان اعتراضات سراسری، در خیابان شمع روشن کردند. مردم روستای حمزه‌کلا شش پل پس از مراسم چهلم میلاد زارع از کشته‌شدگان اعتراضات سراسری در بابل با روشن کردن آتش در مقابل مغازه او تجمع کردند. دانشجویان دانشگاه هرمزگان نیز با فریاد «اتحاد اتحاد» تجمع اعتراضی برگزار کردند. نیروهای لباس شخصی دو دانشجو را از خوابگاه صدف دانشگاه جندی شاپور اهواز ربودند. هم‌زمان با فراخوان‌ها برای خیزش سراسری رو روز شنبه روابط عمومی آموزش و پرورش استان اردبیل اعلام کرد که به دلیل «شیوع آنفلوآنزا» مدارس این استان روز شنبه تعطیل خواهد بود. مأموران حکومتی به خانه‌های مردم در شهرک چیتگر تهران شلیک کردند. بنیاد نوبل اعلام کرد که در واکنش به سرکوب اعتراضات سراسری، دعوت از سفیر جمهوری اسلامی برای شرکت در مراسم اهدای جایزه نوبل را پس می‌گیرد. روزنامه «اکسپرسین» سوئد، روز جمعه ۶ آبان، در گزارشی به نقل از مسئولان بنیاد نوبل نوشت:

با توجه به وضعیت وخیم و در حال تشدید ایران تصمیم گرفته‌ایم که سفیر ایران نباید به مراسم جایزه نوبل دعوت شود.

هفته هفتم

۷ آبان

در حالی که مقام‌های جمهوری اسلامی مانع تجمع مردم در آرامگاه کوروش بزرگ شدند، دانشجویان در ایران پرچم‌هایی با نماد درفش

کاوایی به دست گرفتند و هزاران نفر از ایرانیان در لس‌آنجلس و دیگر شهرهای جهان نیز جمع شدند تا ضمن حمایت از اعتراضات ایران، روز کوروش بزرگ را گرامی بدارند.

گردهمایی ایرانیان در لس‌آنجلس در روز یکشنبه، هفتم آبان که روز کوروش بزرگ نامگذاری شده، برگزار شد و در این مراسم، چهره‌هایی چون داریوش، منصور، هنگامه و اندی، از خوانندگان مشهور موسیقی پاپ ایرانی به همراه نازنین بنیادی بازیگر و کنشگر ایرانی-بریتانیایی و رعنا منصور خواننده حضور داشتند. این خوانندگان در این گردهمایی به همراه شرکت‌کنندگان ترانه «دوباره می‌سازمت وطن» را هم‌خوانی کردند و رعنا منصور نسخه انگلیسی ترانه «برای» را اجرا کرد. همچنین الهه امانی، فعال حقوق بشر، در این مراسم سخنرانی کرد.

فرماندهی مرکزی ایالات متحده، سنتکام نیز در توییتری روز کوروش بزرگ را «به تمامی کسانی که این روز را گرامی می‌دارند، تبریک گفت. (در ادامه رفتارهای پوپولیستی قدرت‌های غربی و نزدیکی به لابی سلطنت‌طلب‌ها).

هم‌زمان با روز کوروش بزرگ، توئیتر فارسی وزارت امور خارجه ایالات متحده نوشت:

«۲۵۰۰ سال پیش، کوروش کبیر آنچه را که اولین منشور حقوق بشر تلقی می‌شود به تحریر درآورد.»

وزارت خارجه آمریکا همچنین نوشت:

«منشور کوروش صریحا تأکید دارد که همه افراد مستحق آزادی و کرامت انسانی بوده و بر اهمیت حفاظت از حقوق بشر و نفی ظلم تأکید می‌کند.»

همچنین در روز ۷ آبان ماه همزمان با مراسم خاکسپاری مهرشاد شهیدی، جوان کشته شده در اراک و چهلیم مینو مجیدی زن کشته شده در جریان تجمعات کرمانشاه، با حضور گسترده مردم برگزار شد و نیروهای امنیتی به تجمع مردم اراک حمله کردند. در این مراسم شعارهایی همچون «مهرشاد باغیرت تولدت مبارک» و همچنین شعارهایی علیه نظام جمهوری اسلامی سر داده شد. دانشجویان دانشگاه بهشتی تهران به‌رغم تهدید مقامات امنیتی پایتخت ایران برای عدم برگزاری تجمعات اعتراضی شنبه با شعار «غلف هرز تویی، زن آزاده منم» به سیاست‌ها و سخنان مسئولان جمهوری اسلامی اعتراض کردند. حسین سلامی، فرمانده سپاه پاسداران در سخنانی جوانان معترض ایرانی را «گول خورده» و عامل آمریکا توصیف و تهدید کرد که «امروز پایان اغتشاشات است» و با هر کس به خیابان‌ها بیاید برخورد خواهد شد. دانشجویان دانشکده فنی دانشگاه تهران با تجمع در محوطه این دانشگاه و سر دادن شعار «سپاهی و ولایت، عامل هر جنایت» به تهدیدهای مقامات نظامی و امنیتی جمهوری اسلامی پاسخ دادند. دانش‌آموزان دبیرستان معلم غفاری در کامیاران در محوطه این دبیرستان تجمع کرده و شعار سر دادند. محمد صفایی دانشجوی رشته اتاق عمل دانشگاه جندی شاپور اهواز شامگاه جمعه ششم آبان توسط نیروهای لباس شخصی جمهوری اسلامی از خوابگاه صدف این دانشگاه ربوده شد. به دنبال ربوده شدن محمد صفایی، دانشجویان در محوطه خوابگاه صدف تجمع کرده و از بلندگو شعار ضد حکومتی سر دادند. دانشجویان دانشکده فنی دانشگاه تهران در صحن این دانشگاه تجمع کرده و شعار دادند. دانشجویان علوم پزشکی کردستان با تجمع در محوطه ساختمان این دانشگاه شعارهایی چون «مرگ بر جاش» و «پاشاسین کردستان، بژی آذربایجان» سردادند. دانشجویان دانشکده هنر و معماری تهران دست در دست یکدیگر در محوطه دانشکده تجمع کردند. رزیدنت‌های جراحی کردستان

شنبه در اطلاعیه‌ای اعلام کردند که به دلیل هتک حرمت جامعه پزشکی و حمله ساختارشکنانه نیروهای انتظامی به خوابگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان تا زمان پاسخ‌گویی مراجع ذیصلاح اعتصاب خواهند کرد. نیروهای امنیتی به سوی خوابگاه دانشجویی پسران ۲۲ گلان دانشگاه علوم پزشکی کردستان تیراندازی کردند. شماری از ایرانی‌های مقیم نیوزیلند با تشکیل زنجیره انسانی شعار «از ولینگتون تا تهران، جانم فدای ایران» سر دادند. جمعی از ایرانیان مقیم سیدنی در استرالیا در همبستگی با خیزش سراسری مردم ایران گردهم آمدند و زنجیره‌ای انسانی به شکل «زن، زندگی، آزادی» تشکیل دادند. اصناف و بازاریان شیراز در اعتراض به سرکوب و کشتار معترضان توسط نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی اعتصاب کرده و محل کسب و کار خود را تعطیل کردند.

۸ آبان

یک روز پس از هشدار فرمانده سپاه پاسداران به معترضان، دانشگاه‌های مختلف بار دیگر صحنه اعتراضات گسترده بود و در برخی موارد با هجوم نیروهای بسیجی و امنیتی به خشونت کشیده شد. در چند دانشگاه بزرگ تهران و در دانشگاه‌های سنندج، شیراز، قزوین و همدان تجمعات اعتراضی برگزار شد و دانشجویان معترض در دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، تفکیک جنسیتی را شکستند. چندین شهر از جمله در مناطق کردنشین و همچنین کوهدشت در استان لرستان شاهد اعتراضات تازه بوده‌اند. اعتراضات دانشجویان دانشگاه‌های الزهراء، زنگان، شیراز، صدرا، معماری و هنر پارس، آزاد اسلامشهر، و گلستان گرگان ادامه یافت. دانش‌آموزان مدرسه نمونه دولتی «نمکی» در سنندج با شعار «مرگ بر دیکتاتور» در محوطه

این مدرسه تجمع کردند. اعتراضات در شامگاه یکشنبه ۸ آبان در برخی مناطق ایران از جمله در سنندج، بوکان، مهاباد، میوان، سردشت، بروجرد، قهدریجان، تهران، بندرعباس، و دیواندره ادامه یافت. نیروهای امنیتی در سردشت به سوی مردم معترض تیراندازی کردند.

۹ آبان

از هفتم تا نهم آبان را می‌توان روزهای تهدیدهای متقابل مردم و عوامل رژیم نام نهاد. تظاهرات اعتراضی در کردستان از سرگرفته شد. مردم در سنندج در حمایت از دانشجویان به خیابان آمدند. جمعیت انبوهی در خیابان دخانیات سنندج به تظاهرات پرداختند و گزارشگر یکی از ویدئوهای ارسالی به رسانه‌های آزاد گفت:

حتی اگر آتش هم بیارد ما به خیابان خواهیم آمد...

جنگ و درگیری خیابانی تن به تن در شهرک ولیعصر (چشمه موشک) اراک میان معترضین و نیروهای رژیم رخ داد. به دنبال کشته شدن یکی از جوانان در منطقه شهرک ولیعصر از اوایل شب جمعی از جوانان منطقه اعتراض خود را با سردادن شعارهای علیه حکومت آغاز کردند. پس از آغاز اعتراضات بلافاصله مأموران امنیتی به تظاهرکنندگان یورش بردند و درگیری خیابانی تن به تن در این منطقه رخ داد. اهالی منطقه از پشت بام‌ها با انداختن ترقه، سنگ، و نارنجک به کمک جوانان آمدند. یکی از معترضین گفت:

به کوری چشم سلامی که می‌گفت امروز روز آخر است، امروز روز اول است...

در محله اهراب تبریز تظاهرات خیابانی صورت گرفت و جوانان مأموران سرکوب را فراری دادند. در آمل ناآرامی‌هایی در گرفت. در تهران و در میدان ساحل منطقه ۲۲ دریاچه چیتگر تظاهرات اعتراضی برپا شد. در ایستگاه‌های مترو مردم در فرصت‌هایی که به دست می‌آوردند شعار مرگ بر دیکتاتور می‌دادند. فریادهای شبانه مرگ بر دیکتاتور و مرگ بر ..... در شهرک اکباتان و تهرانپارس، به گوش رسید. در اکباتان نیروهای رژیم به خانه‌ها یورش بردند و یکی از آنها با بلندگو موعظه و تهدید می‌کرد و دیگر نیروها اشک‌آور و نارنجک صوتی پرتاب می‌کردند. نیروهای سرکوب با ادبیات داعشی و همچون قوایی اشغالگر در بلندگوها اعلام کردند:

والله قسم اگر پایش برسد سر ناموس و زن و بچه خودمان را
می‌بریم...^۱

مردم هم با فحاشی متقابل تهدید کردند روزی آنها پیروز خواهند شد و قدرت را به دست خواهند گرفت:

نوبت ما هم می‌رسد...

معترضین با کوکتل مولوتف به حوزه علمیه شهرک باقری حمله کردند و آن را به آتش کشیدند. در خرم‌آباد شماری از کسبه دست به اعتصاب زدند. مراسم چهلم عرفان خزایی از کشته‌شدگان اعتراضات در شهریار تبدیل تظاهرات ضد حکومتی شد.

دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی ایران، همچون دانشگاه‌های صنعتی نوشیروانی بابل، خواجه نصیرالدین طوسی، شهید بهشتی، امیر کبیر، علامه طباطبایی، و الزهرا همچنان صحنه اعتراضات و تظاهرات بود. ویدیوها و گزارش‌های منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی نشان‌دهنده برخورد خشونت‌بار مأمورین امنیتی و لباس شخصی‌ها

با دانشجویان معترض بوده‌است. دسترسی کاربران به اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها در نقاط مختلف ایران همچنان بسیار دشوار و فقط با استفاده از فیلترشکن و پروکسی امکان‌پذیر بوده‌است.

دفتر مولوی عبدالحمید، امام جمعه زاهدان، در بیانیه‌ای مندرجات بیانیه شورای تأمین استان سیستان و بلوچستان در مورد جمعه خونین زاهدان را غیر واقعی دانست. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه پیشین ایران، در یک رشته توییت نوشت گفت‌وگو به جای موعظه، تنها راه برون رفت از وضع فعلی است. غلامرضا جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل اعلام کرد تا زمانی که اینستاگرام و واتساپ تعهد ندهند که قوانین جمهوری اسلامی را رعایت کنند، مصوبه شورای عالی امنیت ملی قابل اجرا خواهد بود.

۲۷ نفر از شناخته‌ترین زنان جهان در بیانیه‌ای حمایت خود را از معترضان ایرانی اعلام و خواهان اخراج جمهوری اسلامی ایران از کمیسیون مقام زن سازمان ملل متحد شدند. نانایا ماهوتا، وزیر امور خارجه نیوزیلند، اعلام کرد این کشور ادامه گفتگوهای دوجانبه حقوق بشری با ایران را تعلیق کرده‌است. همچنین کانادا در پاسخ به سرکوب گسترده معترضان، نیروی انتظامی و جامعه المصطفی را به فهرست تحریم‌های خود اضافه کرد.

کومار نوجوان ۱۶ ساله اهل پیرانشهر که در اثر اصابت گلوله نیروهای امنیتی جان باخته بود، در روستایی در همین شهرستان به خاک سپرده شد. داریوش فرهود، پدر علم ژنتیک ایران، که ۸ آبان در حال خروج از خانه توسط نیروهای امنیتی ربوده شده بود آزاد شد. مرضیه امیری، روزنامه‌نگار بار دیگر از سوی نیروهای امنیتی بازداشت شد. مادر محمد قبادلو، یکی از کسانی که در جریان

اعتراضات هفته‌های اخیر در ایران بازداشت شد، در یک فایل ویدیویی گفت دادگاه برای پسرش حکم اعدام صادر کرده‌است.

۱۰ آبان

دانشگاه‌های تهران، بهشتی، شریف، الزهرا، امیرکبیر، خوارزمی، علامه، شهید مدنی آذربایجان، آزاد تهران شمال، آزاد واحد شرق، آمل، کرمانشاه، صنعتی اصفهان، یزد، و خبرنگاران مشهد در این روز صحنه اعتراضات بودند. در شهریار، دیواندره، تهران، قزوین، سقز، مریوان، منطقه ۲۲ چیتگر (تهران)، و سنندج دانش آموزان به خیابان‌ها آمدند و اجتماعات ضد حکومتی تشکیل دادند. در تهران تظاهرات‌های شبانه پراکنده در چهار راه باهنر، خیابان حافظ، خیابان انقلاب، و تهرانپارس رخ داد. نیروهای هنگ مرزی در دهلران تیراندازی کردند.

۱۱ آبان

مردم سنندج، دهلران، و مهاباد در طول روز و شب به خیابان‌ها ریختند و علیه رژیم شعار داده و بیان داشتند:

تا یک کرد باقی است، کردستان باقی خواهد ماند...

جاده ترانزیتی بوکان به میاندوآب توسط مردم مسدود شد. دانش‌آموزان در کرج، مریوان، بوکان، کرمانشاه، شیراز، و اصفهان به خیابان‌ها آمدند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. در اصفهان جمعیت بزرگی شب‌هنگام به خیابان‌ها ریختند و شعار دادند.

اعتراضات در تهران در خیابان‌های حافظ، پیامبر، امیرآباد، سلسبیل، فلکه سوم تهرانپارس، شهرک اکباتان، و یکی از ایستگاه‌های مترو ادامه یافت. در چیتگر به سوی سرکوبگران کوکتل مولوتف پرتاب شد. گروهی از فعالان لر در اطلاعیه‌ای اعلام کردند که:

در برابر ظلم این ضحاک پیر سکوت نمی‌کنند...

در نوشهر و در مراسم چهلم حنانه کیا به سمت مردم تیراندازی شد و چند نفر زخمی شدند. تبریز صحنه اعتراضات بود و شعار داده می‌شد:

«نه شاه‌چپام نه شیخ‌چی، میللتچیم میللتچی» (نه طرفدار شاهم، نه طرفدار شیخم، طرفدار ملتیم)

دانشجویان دانشگاه‌های پیام نور مریوان، دندانپزشکی علوم پزشکی شیراز، علم و فرهنگ، علوم پزشکی تهران، توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، و هنر اصفهان به اعتصاب و اعتراض ادامه دادند. کارگران در پتروشیمی پردیس عسلویه (بخش تعمیرات) و کارگران شهرداری اهواز دست از کارکشیده و اعتصاب کردند. بازاریان مریوان، بوکان، سنندج، و سقز اعتصاب کردند.

محمد قبادلو در این روز در دادگاه نمایشی رژیم به ریاست قاضی صلواتی بدنام ایستادگی بر مواضع انقلابی‌اش را اعلام کرده و بیان داشت:

اصلاً پشیمان نیستم و اگر باز برگردم باز هم مأموران را با خودرو زیر خواهم گرفت.

۱۲ آبان

این روز همچون روزهای ۱۶ مهر و ۴ آبان از نقاط اوج اعتراضات بود. تجمع گسترده مردم در بهشت سکینه جهت برگزاری مراسم چهلم حدیث نجفی از کشته‌شدگان اعتراضات در کرج، تبدیل به تظاهرات ضد حکومتی شد که در نتیجه آن معترضان به ماشین نیروی انتظامی حمله و آن را به آتش کشیدند و یک بسیجی هم کشته شد. مردم کرج در ساعاتی از روز پس از بستن راه‌ها و اتوبان تهران-کرج علیه رژیم شعار دادند:

هر یک نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه!

هیز تویی هرزه تویی، زن آزاده منم!

مراسم چهلم مهسا موگویی به اعتراض بزرگ در این شهر منجر شده و مردم در فولاد شهر اصفهان تظاهرات کرده‌اند. مردم در فولاد شهر به خیابان‌ها آمدند و شعارهای اعتراضی سر دادند. دریای خونی که بین مردم معترض و حکومت ایجاد شده بود با پای کوبیدن جوانان فولاد شهر بر زمین فریاد شعار «خون، خون، خون» خود را نشان داد. مردم اراک در هفتمین روز درگذشت مهرشاد شهیدی از کشته‌شدگان اعتراضات، برای گرامیداشت یاد او، به خیابان‌ها آمده‌اند. همچنین امام جماعت حکومتی یکی از مساجد زاهدان در پی حمله مسلحانه کشته شد.

مراسم چهلم جواد حیدری در قزوین در روستای رحمت‌آباد دشتایی قزوین برگزار شد و افراد حاضر شعار سر دادند. معترضان در اتوبان کرج- قزوین راهبندان کردند. مراسم چهلم غزاله چلابی در آمل شاهد اعتراض‌های گسترده‌ای بود. معترضان در این مراسم و راهپیمایی‌های پس از آن شعار بر ضد ..... سر دادند. در انزلی مردم حضور گسترده‌ای در مراسم چهلم امیر نوروزی داشتند و

شرکت‌کنندگان شعار می‌دادند «این گل پرپر شده، هدیه به میهن شده». مراسم چهلم بهنام لایق‌پور در رشت برگزار شد و شرکت‌کنندگان شعار سر دادند. مردم یارسان مراسم هفتم افشین آشام را به خونخواهی از حکومت تبدیل کردند. مراسم چهلم سعید محمدی و امیرعلی فولادی و ایمان محمدی در اسلام‌آباد غرب برگزار شد.

شب‌هنگام ده‌ها شهر از جمله فولادشهر، فسا، رشت، خردمدشت، تهران، آمل، قزوین، کرج، تبریز، و ارومیه دست‌خوش اعتراضات گسترده و رویارویی با نیروهای سرکوب رژیم بود. مردم در اسلام‌آباد به خیابان‌ها آمدند و سعی در ایجاد راهبندان کردند و شعارهای ضد حکومتی سر دادند. در تهران معترضان در سعادت آباد، نازی‌آباد، اندیشه، تهرانپارس، آریاشهر، هفت حوض، اکباتان، بلوار فردوس، ایستگاه مترو تئاتر شهر، ولی عصر، خیابان انقلاب، ستارخان، و پونک به خیابان آمدند و شعارهای اعتراضی سر دادند. شلیک به‌خودی باعث درگیری میان گروهی از نیروهای پلیس و لباس شخصی‌های رژیم در سعادت‌آباد تهران شد. دانشجویان دانشگاه‌های آزاد مریوان، آزاد نیشابور، هنر اصفهان، آزاد کرج، شهر قدس، هنر و معماری پارس، سقز تجمع کردند. اصناف و بازاریان شهرهای کرمانشاه و مریوان اعتصاب کرده و محل کسب و کار خود را تعطیل کردند.

دولت آلمان نیز روز پنجشنبه از شهروندانش خواست خاک ایران را ترک کنند چرا که خطر دستگیری خودسرانه و حبس‌های طولانی مدت از سوی جمهوری اسلامی وجود دارد.

طی روزهای قبل رژیم اعلام کرده بود در تهران و تمامی استان‌های کشور از جمله در بیش از ۹۰۰ شهر و بخش کشور مراسم تظاهرات و راهپیمایی برای ۱۳ آبان برگزار خواهد شد. اما شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان در بیانیه‌ای مراسم حکومتی ۱۳ آبان و روز دانش‌آموز را سرپوش نهادن بر تجاوزهای گسترده نسبت به ساحت مدرسه خواند.

در هفتمین هفته از خیزش انقلابی ایرانیان علیه جمهوری اسلامی، معترضان در زاهدان، سراوان، خاش و ... با سر دادن شعارهایی علیه کلیت جمهوری اسلامی به خیابان‌ها آمدند.

کانال تلگرامی «رصد بلوچستان» با انتشار تصاویری از کشته‌شدن شماری از نمازگزاران معترض در شهر خاش بر اثر تیراندازی نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی خبر داد.

شهروندان بلوچ پس از نماز جمعه امروز در خیابان‌های شهر خاش تجمع کرده و شعار «مرگ بر ...» و «مرگ بر سپاهی» سر دادند.

مولوی عبدالحمید، امام جماعت اهل سنت در زاهدان طی نماز جمعه امروز گفت:

«ملتی را که ۵۰ روز است در خیابان‌ها اعتراض می‌کند، نمی‌توانید با کشتن و زندان و زدن، عقب برانید.»

او همچنین اضافه کرد:

خواستار برگزاری رفراندوم شد و از اعدام و اعتراف اجباری انتقاد کرد. مردم تهران نیز در محله جوادیه با آمدن به خیابان‌ها اعتراضات خود را با شعارهای ضد حکومتی نشان دادند.

در اصفهان نیز مردم در حین مراسم عزاداری اعتراض آمیز و شعار دادن برای شیرین علیزاده با برخورد شدید نیروهای امنیتی رو به رو شدند و موجب آسیب دیدن افراد به علت تیراندازی شد.

۱۴ آبان

گروه هکری انانیموس با هک سرور ایمیل «کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه»، مکاتبات و اسناد داخلی دادستانی در خصوص مدیریت فیلترینگ اینترنت را منتشر کرد. در این اسناد اطلاعاتی دربارهٔ دسترسی‌های فراقانونی به داده‌های کاربران و نیز تعهدنامه صاحبان وبسایت‌ها دیده می‌شد.

در یکی دیگر از ایمیل‌های افشا شده مشخص شد که یکی از سایت‌های ارائه‌دهنده درگاه پرداخت با ایجاد دسترسی نظارتی برای کارگروه دادستانی به این نهاد اجازه داده بود در هر زمان - حتی بدون نیاز به حکم قضایی - به اطلاعات کاربران و تراکنش‌های آن‌ها دسترسی داشته باشد. همچنین سایت‌های internet.ir و peyvandha.ir و web.ir که همگی متعلق به کمیته فیلترینگ بودند توسط انانیموس هک شدند و تصاویر و شعارهای مرتبط با جنبش «زن، زندگی، آزادی» به جای صفحه اصلی آن‌ها منتشر شد.

بازیکنان تیم فوتبال ساحلی ایران در جریان مراسم پیش از آغاز دیدار تیم‌های فوتبال ساحلی ایران و امارات حاضر به همخوانی با سرود جمهوری اسلامی نشدند، و این بازیکنان در هنگام پخش سرود جمهوری اسلامی سکوت کردند. دانشجویان دانشگاه‌های

مختلف ایران از جمله تهران، یزد، بهشتی، علامه طباطبایی و آزاد تهران شمال در بیانیه‌هایی اعلام کردند تا زمان آزادی دانشجویان زندانی و برطرف شدن جو امنیتی در دانشگاه‌ها، اعتصاب و از حضور در کلاس‌های درس خودداری می‌کنند. دانشجویان دانشگاه تهران در بیانیه‌ای اعلام کردند از روز شنبه ۱۴ آبان، بار دیگر کلاس‌های درس را تحریم و در دانشکده‌ها تحصن می‌کنند. در همین حال دانشجویان دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی علامه طباطبایی نیز اعلام کردند تا زمان رفع ممنوع‌الورود شدن دانشجویان تعلیق شده این دانشکده، در کلاس‌های درس حاضر نمی‌شوند. همچنین دانشجویان سه دانشکده ادبیات و علوم انسانی، مدیریت و حسابداری و علوم ریاضی بهشتی اعلام کردند تا زمان آزادی دانشجویان زندانی و برطرف شدن جو امنیتی در دانشگاه، به اعتصاب و حاضر نشدن در کلاس‌های درس ادامه خواهند داد. دانشجویان دانشگاه آزاد تهران شمال نیز اعلام کردند در همبستگی با دیگر دانشگاه‌ها اعتصاب کرده و اعتراض خود را در داخل دانشگاه با تحصن یا تجمع اعتراضی ادامه می‌دهند. روز شنبه، مأموران حراست، دانشجویان دانشگاه آزاد تهران شمال و همچنین دانشگاه شریف را هنگام ورود به دانشگاه تفتیش کردند.

مسئولان دانشگاه علامه روز چهارشنبه به کشیدن دیوار تفکیک جنسیتی در سلف دانشکده علوم اجتماعی اقدام کردند، اما امروز دانشجویان در مقابله با سیاست‌گذاری تفکیک در تالار دانشکده سفره پهن کردند و چند تن از اساتید نیز با آن‌ها همراه شدند. دانشجویان در واکنش به این اتفاق شعار «ننگ ما، ننگ ما، رئیس الدنگ ما» سر دادند. دانشجویان همچنین در همراهی با خیزش سراسری مردم ایران شعار «آبان ماه تابان، دیکتاتوری به پایان» و «آزادی، آزادی آزادی» سر دادند.

دانشجویان دانشگاه گیلان نیز در همراهی با دانشجویان دیگر دانشگاه‌ها تجمع اعتراضی برگزار کردند و شعار «دانشجو تعلیق بشه، دانشگاه تعطیل میشه» سر دادند. در این تجمع اعتراضی حراست دانشگاه تلاش کرد از حرکت دانشجویان جلوگیری کند و همچنین با دانشجویانی که قصد تصویربرداری از تجمع را داشتند نیز برخورد کرد. دانشجویان دانشگاه آزاد مشهد نیز با شعار «هیز تویی هرزه تویی زن آزاده منم» تجمع اعتراضی برگزار کردند. دانشجویان این دانشگاه همچنین با شعار «دانشجوی باغیرت حمایت حمایت» از دیگر دانشجویان برای پیوستن به این اعتراض استقبال کردند.

همچنین دانشجویان دانشگاه خوارزمی کرج نیز تجمع کرده و شعارهایی از جمله:

«کشته ندادیم که سازش کنیم، رهبر قاتل را ستایش کنیم» «مرگ بر... و لعنت بر...» سردادند.

دانشجویان دانشگاه شریف نیز در اعتراض به ممنوع‌الورود شدن برخی دانشجویان و همچنین تفتیش کیف دانشجویان، مقابل کتابخانه مرکزی دانشگاه تحصن کردند.

دانشجویان این دانشگاه در تجمع خود شعار دادند: «تا آخوند کفن نشود، این وطن و وطن نشود...»

علاوه بر دانشجویان، دانش‌آموزان هم در تعدادی از شهرها از جمله مشهد، کرج، تهران، شهریار و مریوان، پس از تعطیل شدن از مدرسه در روز شنبه ۱۴ آبان، شعارهای «مرگ بر دیکتاتور» و «زن، زندگی، آزادی» سر دادند.

دانش‌آموزان یکی از مدارس مشهد، در محوطه مدرسه خود شعارهایی چون «مرگ بر دیکتاتور» و «امسال سال خونه، ...»

سرنگونه» سر دادند. دانش‌آموزان یک مدرسه پسرانه در کرج هم در پاسخ به شعار «مرگ بر آمریکا» از بلندگو، شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. همچنین در روز شنبه ۱۴ آبان تجمعات اعتراضی در چند شهر ایران از جمله در مراسم یادبود کشته‌شدگان خیزش انقلابی علیه جمهوری اسلامی شکل گرفت. بازاریان و کسبه سقز هم بار دیگر اعتصاب کردند. اعتراضاتی نیز هم‌زمان با فراخوان‌ها و بیانیه‌های دانشجویان برای تحسن، در دانشگاه‌های مختلف کشور شکل گرفت. در سنندج «مراسم سوم» مؤمن زندگرمی که به دست نیروهای امنیتی و در جریان اعتراضات کشته شد، با حضور گسترده مردم برگزار شد.

معترضان در این مراسم شعارهایی چون:

«مرگ بر...»، «مرگ بر بسیجی» و «می‌میریم می‌میریم، ایران رو پس می‌گیریم» سر دادند.

بازاریان و کسبه شهر سقز در استان کردستان مغازه‌های خود را در همبستگی با معترضان در سیستان و بلوچستان بستند و اعتصاب کردند. تظاهرات‌های شبانه و درگیری با مأموران در شهرهای سنندج، مریوان، سقز، مهاباد، نیشابور، اهواز، بندر لنگه، اراک، شهریار، و بوکان برگزار شد.

۱۵ آبان

شهروندان مریوان، ۱۵ آبان‌ماه با سر دادن شعار «مرگ بر...» در خیابان‌های این شهر تجمع کردند. اصناف و بازاریان مریوان هم

یکشنبه ۱۵ آبان در اعتراض به سرکوب معترضان توسط نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی اعتصاب کرده و محل کسب و کار خود را تعطیل کردند.

معترضان در شهر مریوان مورد تیراندازی مستقیم نیروهای حکومتی قرار گرفتند و دست کم «۳۵ شهروند» زخمی شده‌اند.

شنبه غروب به وقت واشینگتن (بامداد یکشنبه ایران) در پایتخت آمریکا گروه بزرگی از ایرانیان تجمع برگزار کردند. در تورنتوی کانادا نیز ایرانیان در یک تجمع بزرگ شرکت کردند.

جمعی از معترضان در تهران، اصفهان، و کرمانشاه به خیابان‌ها آمدند و شعارهایی در حمایت از مردم کردستان و سیستان و بلوچستان سر دادند. مردم معترض در نازی‌آباد تهران شعارهایی براندازانه سر دادند و در خیابان تجمع کردند. در خیابان‌های ستارخان و صادقیه معترضان شعار دادند. مردم در میدان هفت حوض در شرق پایتخت تجمع کرده و شعار «کردستان، زاهدان چشم و چراغ ایران» سر دادند. در تجمع شبانه تهرانپارس شعارهای «مرگ بر دیکتاتور» و «مرگ بر .....» سر داده شد. گروهی از ساکنان شهرک آتی‌ساز با تجمع در محوطه این شهرک شعارهای ضد حکومتی دادند.

۱۶ آبان

دوشنبه ۱۶ آبان‌ماه، شهروندان در فلکه دوم صادقیه در غرب تهران از استقرار پلیس اسب سوار خبر دادند. همچنین تجمعات و

اعتراضات نیز در نقاط مختلف کشور ادامه داشت. این نیروها در حالی در میدان صادقیه مستقر شدند که دیشب از این محله تصاویر منتشر شده که در آن گروهی از معترضان شعارهایی چون «مرگ بر دیکتاتور»، «توپ، تانک، فشفشه، آخوند باید گم بشه» سر داده بودند و رانندگان نیز در حمایت از معترضان بوق می‌زدند.

یگان ویژه اسب سوار نیروی انتظامی ایران «یگان اسواران» نام دارد که در سال ۱۳۹۳ برای استفاده در عملیات «ضد شورش» ایجاد شده است تا ارباب بیشتری داشته باشد.

۱۷ آبان

استادان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سه‌شنبه ۱۷ آبان، در اعتراض به تعلیق و بازداشت دانشجویان و سرکوب اعتراضات دانشجویی توسط نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی، با عدم حضور در دانشگاه اعلام اعتصاب کردند. دانشجویان دانشکده ریاضی دانشگاه شهید بهشتی، در اعتراض به بازداشت دانشجویان در محوطه این دانشکده تجمع کرده و شعار «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد» سر دادند. دانشجویان دانشگاه شریف تهران، نیز با برگزاری تجمع گسترده در این دانشگاه ترانه اعتراضی «سرود زن» اثر مهدی پیراحی، خواننده عرب اهوازی را همخوانی کردند.

دانشجویان دانشگاه ارشاد دماوند هم با سر دادن شعار «هر یه نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه» در محوطه این دانشگاه تجمع کردند.

۱۸ آبان

چهارشنبه ۱۸ آبان ماه، بازاریان و کسبه در شماری از شهرهای ایران همچون تهران، زاهدان، سقز، مریوان، سنندج و بانه دست از کار کشیده و اعتصاب کرده‌اند. کسبه بازار مبل شهرک ولیعصر تهران نیز دست به اعتصاب زده‌اند. از جمله، دانشجویان دانشکده هنر و معماری دانشگاه پارس در تهران چهارشنبه ۱۸ آبان ماه با برگزاری تجمع، شعارهایی همچون:

«هیز تویی، فتنه تویی، زن آزاده منم» سردادند.

دانشجویان دانشگاه علم و فرهنگ تهران هم با شعار:

«کشته ندادیم که سازش کنیم، .... قاتل را ستایش کنیم»

اقدام به برگزاری تجمع کرده‌اند. از دیگر شعارهای دانشجویان عبارت‌اند از:

«کشته شده خدانور، به دست چندتا مزدور»، «نه نون داریم نه خونه، حجاب شده بهونه»، «هم‌وطنت تیر بخوره، به غیرتت بربخوره»، «ایران وضعش خرابه، مَلا فکر حجاب» نیز بوده‌است.

پس از یک روز اعتصاب بازاریان در چند شهر ایران به مناسبت چهلم قربانیان «جمعه خونین زاهدان» گروهی از معترضان در

منطقه ستارخان تهران تجمع کردند و علیه رهبر جمهوری اسلامی شعار دادند. گروهی از زنان معترض هم در این تجمع روسری‌های خود را درآوردند و در هوا چرخاندند.

همچنین گروهی از معترضان در سعادت‌آباد تهران تجمع کرده و شعار: «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

مردم مهاباد هم شامگاه چهارشنبه ۱۸ آبان برای برگزار کردن تجمع اعتراضی به خیابان‌های این شهر آمدند. از سوی دیگر، گروهی از معترضان در سقز همزمان با چهلم کشته‌شدگان در زاهدان با روشن کردن آتش خیابان را بستند و شعار: «آزادی آزادی آزادی»، «ژن ژبان نژادی» و «مرگ بر ...» سر دادند.

شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت نیز از ادامه اعتراضات و اعتصاب غذای کارکنان رسمی صنعت نفت خبر داد و اعلام کرد: «شرکت نفت و گاز اروندان، دکل‌های شرکت ملی حفاری و منطقه عملیاتی آغار، وارد سومین روز اعتصاب غذا شدند.»

۱۹ آبان

بسیاری از کاسبان و بازاریان در شهر مهاباد، روز پنج‌شنبه ۱۹ آبان با بستن مغازه‌های خود اعتصاب کردند. همچنین مردم مریوان مراسم چهلم مختار احمدی را به صحنه اعتراض تبدیل کردند و اعتصاب کارکنان نفت و گاز به روز چهارم رسید. در مشهد اما دانشجویان به حضور علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت

جمهوری اسلامی، در دانشگاه فردوسی اعتراض کردند و شعار «هیز توپی هرزه توپی، زن آزاده منم» سر دادند.

گروهی از دانشجویان که اجازه ورود به سالن سخنرانی سخنگوی دولت را پیدا نکردند، پشت در سالن شعار «زن زندگی آزادی، مرد میهن آبادی» سر دادند. از سوی دیگر، گروهی از دانش‌آموزان در تهران با تعطیلی مدارس خود در خیابان سهروردی راهپیمایی کرده و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند.

۲۰

تا

۲۳ آبان

در این سه روز به جز مناطق کردنشین، بخش‌هایی از بلوچستان، و مناطق چیتگر، پونک و اکباتان تهران، شاهد افت جمعیت انقلابی بودیم.

۲۴ آبان

سه‌شنبه ۲۴ آبان شمار زیادی از کسبه و اصناف به رغم تهدیدهای امنیتی، به فراخوان‌های اعتصاب و اعتراض در سالگرد آبان خونین پاسخ مثبت داده و مغازه‌های خود را تعطیل کردند. هشتگ «اعتصابات_سراسری» نیز به‌طور قابل‌توجهی در شبکه‌های

اجتماعی به اشتراک گذاشته شد. اعتصابات بنا بر فایل‌های صوتی هک‌شده توسط گروه بلک‌ریوارد نشان داد که تاثیرگذار بود. رسانه‌های وابسته به حکومت ایران، از جمله خبرگزاری‌های فارس، تسنیم و ایسنا، تلاش کردند تا وضعیت بازارها را عادی نشان دهند، یا بسته ماندن مغازه‌ها و بازار را به «احساس ناامنی» بازاریان و کسبه نسبت به اغتشاش‌گران نسبت دهند. یک روز بعد پلیس ایران مدعی شد ۱۱ نفر را به دلیل «قصد تعطیل کردن بازار تهران» بازداشت کرده‌است. اما همان‌گونه که بالاتر ذکر شد، گفتگوهای خصوصی سران سپاه بر اساس بولتن‌های محرمانه، حکایت از چیزی دیگر داشت.

فروشنندگان تهرانی، سه‌شنبه ۲۴ آبان در بازار تهران، بازار چراغ برق، بازار منوچهری، باغ سپهسالار، پاساژ علاءالدین، کسبه ستارخان، صنف پارچه مبلی دروازه شمیران، کسبه تهرانپارس، کسبه پل چوبی، بازار فرش، راسته عباس‌آباد بازار تهران، بازار آهن، بازار کفاش‌ها، بازار لوازم یدکی در دروازه شمیران، و کسبه صنف ماشین‌های اداری در خیابان ایرانشهر دست به اعتصاب زدند.

بازاری‌های کرجی، بازار زرگران رشت، کسبه خیابان شیشه‌گران لاهیجان، بازار سنتی اراک، بازار نگین بندرعباس، بازاریان فولادشهر، شاهین شهر اصفهان، خیابان شاپور و بازار موبایل فردوسی در اصفهان، بازارچه اطلسی یزد (واقع در صفائیه)، بازار شهر ایلام، بازار کاشی فروش‌ها کرمانشاه، کسبه چهارراه ملاصدرای چهارراه معالی‌آباد، خیابان امیرکبیر و خیابان زند در شیراز، نمایشگاه‌دارهای خیابان خرمشهر در مشهد هم سه‌شنبه ۲۴ آبان در اعتصاب بودند. سنندج، شهر دیواندره، سقز، گناوه، کامیاران،

جوارتون، اشنویه، بانه، مریوان، بوکان، پاوه، قروه، بیجار، سردشت و شمار دیگری از شهرهای گردنشین نیز در اعتصاب بودند.

تهران، کرمان، بابل، تبریز، رشت، کرج، شیراز، مشهد، مرو دشت، اهواز، اصفهان، کرمانشاه، دیواندره، سنندج، بانه، بوکان، اشنویه، مهاباد و سقز در ۲۴ آبان صحنه اعتراضات شهروندان ایران بود. در ابتدای روز تجمع بزرگی از بازاریان تهران در حمایت از فراخوان مردمی شکل گرفت و معترضان شعارهایی همچون «بازاری باغیرت، حمایت حمایت» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. معترضان در چراغ برق تهران با روشن کردن آتش و در خیابان جمهوری با از جا درآوردن نرده‌های خیابان، موانعی برای رفت‌وآمد مأموران ایجاد کردند. محلات نازی‌آباد و جنت‌آباد و همچنین ایستگاه متروی میدان صنعت در تهران، شاهد شکل‌گیری تجمعات اعتراضی بود و در کرج نیز از منطقه گوهردشت تجمع اعتراضی گزارش شد.

با فرارسیدن شب، تجمعات خیابانی در شهرهای همچون تهران، شیراز، اراک، اصفهان، ایذه، مشهد، همدان، کرمانشاه، تبریز، قزوین و چندین شهر گردنشین تشکیل شد و معترضان در خیابان‌ها شعارهای ضد حکومتی دادند. در ایستگاه متروی دروازه دولت با تفنگ ساچمه‌زنی به مصاف مردم رفتند. هه‌نگاو از پخش سرودهای انقلابی در مساجد مهاباد و تصرف کامل یک پایگاه بسیج در کامیاران خبر داد.

در برخی دانشگاه‌ها در تهران و برخی شهرهای دیگر هم دانشجویان تجمع‌های اعتراضی شکل داده یا تحصن کرده‌اند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. دانشگاه آزاد تبریز، دانشکده علوم انسانی اصفهان، دانشگاه آزاد خمینی‌شهر، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه بهشتی، دانشکده کامپیوتر دانشگاه بهشتی، دانشکده ریاضی و علوم پایه دانشگاه گیلان، دانشگاه آزاد تهران واحد

علوم تحقیقات، دانشکده برق دانشگاه خواجه نصیر، دانشگاه سوره، دانشگاه رازی کرمانشاه، دانشکده روان‌شناسی دانشگاه تهران، دانشکده فنی دانشگاه تهران، دانشکده سینما و تئاتر دانشگاه هنر و پردیس مرکزی دانشگاه تهران شماری از دانشگاه‌هایی بودند که ۲۴ آبان دانشجویان در آنها تجمع یا تحصن کردند. در دانشگاه علم و صنعت، دانشگاه امیر کبیر و دانشگاه شریف درگیری ایجاد شد و تعدادی از دانشجویان معترض زخمی و دستگیر شدند. در علم و فرهنگ تهران شعار «خونی که در رگ ماست، خوراک .... ماست» سر داده شد.

۲۵ آبان

در روز چهارشنبه ۲۵ آبان نیز اعتصابات به شکلی فراگیر ادامه یافت. تهران، صومعه سرا، رشت، اصفهان، تبریز، شاهین‌شهر، خرم‌آباد، آباد، بابل، کرمانشاه، بهبهان، بروجرد، بوکان، قزوین، بندرعباس و اهواز، شهرهایی بودند که اعتصاب گسترده کسبه را رقم زدند. در تهران، کسبه بازار لوازم‌خانگی در خیابان امین‌حضور، بازار بزرگ تهران، کسبه خیابان منوچهری مغازه‌های خیابان فلسطین، مرکز خرید کورش (اتوبان ستاری)، مغازه‌داران و تعمیرگاه‌های خودرو در خیابان کوهسار و بازار آهن شادآباد همچنان در اعتصاب بودند. شهرهای کردنشین ایران از جمله

کرمانشاه، سنندج، قروه، روانسر، سقز، کامیاران، مریوان، اشنویه، بانه، مهاباد، بوکان، دهگلان، جوانرود نیز کاملاً تعطیل شدند.

کارگران ذوب‌آهن اصفهان روز چهارشنبه نیز ضمن ادامهٔ اعتصاب برای دومین روز پیاپی، تجمع اعتراضی برگزار کردند و شعارهایی مانند «کارگر می‌میرد، ذلت نمی‌پذیرد» و «دزدی‌ها تون کم بشه، مشکل ما حل می‌شه» سر دادند.

در روز ۲۵ آبان، ده‌ها شهر ایران صحنه درگیری میان مردم معترض و نیروهای امنیتی بود. در یک حمله مسلحانه به مردم معترض شهر ایذه چندین نفر، از جمله یک کودک ۱۰ ساله کشته شدند. عصر روز چهارشنبه، ۲۵ آبان ۱۴۰۱، در دومین روز از سومین سالگرد آبان خونین، به روایت شاهدان عینی و گزارش‌های شهروندان، مردم معترض در شهر ایذه به خیابان آمده بودند که مأموران امنیتی به سوی مردم در خیابان تیراندازی کردند. بر پایه روایت رسمی جمهوری اسلامی سرنشینان دو موتورسیکلت که مسلح بودند ساعت ۱۷:۳۰ دقیقه حوالی بازار ایذه مردم را به رگبار بستند. در فاصله کوتاهی پس از این حادثه، رسانه‌های حکومتی ایران در اقدامی هماهنگ، ادعای «حمله تروریستی» به مردم، بسیج و نیروی انتظامی را مطرح کردند و کشته‌شدگان این واقعه را شهید نامیدند. روایت شاهدان عینی از واقعه ایذه با روایت مقام‌ها و رسانه‌های حکومتی تفاوت‌های ملموسی دارد؛ هم‌زمان با موج تبلیغات رسانه‌ای جمهوری اسلامی و تلاش آنان برای تروریستی خواندن این حادثه، بسیاری از کاربران در رسانه‌های اجتماعی هشتگ «کار خودشان است» را فراگیر کردند. رسانه‌های وابسته و نزدیک به حکومت ایران، در روز حادثه خبر دادند که داعش مسئولیت این حادثه را پذیرفته‌است؛ اما روز بعد، مشخص شد که این قبول مسئولیت، جعلی بوده و بیانیهٔ قبول مسئولیت داعش در حساب‌های اصلی

منتسب به این گروه، منتشر نشده و حساب، جعلی بوده است. بعد از آن ۱۱ نفر دستگیر شدند.

به گفته برخی منابع این حمله مسلحانه از سوی خود نیروهای جمهوری اسلامی انجام شده است. امیرحسین اعتمادی، فعال سیاسی، به نقل از منابع موثق در ایذه در توییتی اعلام کرد که این حمله از سوی نیروهای حکومتی بوده و آنها «با گلوله‌های جنگی و در مقیاس بالا به سمت مردم تیراندازی کردند.» زینب مولایی، مادر کیان پیرفلک، در مراسم خاکسپاری او روایت مقام‌های جمهوری اسلامی از کشتار در ایذه را زیر سؤال برد و آنها را به دروغگویی متهم کرد و گفت «خود لباس شخصی‌ها» خودروی آنها را در زمان عبور از خیابان «به رگبار بستند.»

گزارش‌های اولیه حاکی از آن بود که حمله در ایذه چهار کشته بر جای گذاشته است، اما خبرگزاری دانشجویان ایران، ایسنا، ساعاتی بعد نوشت یکی از مجروحان این حادثه که به دلیل وخامت حال به بیمارستان اهواز منتقل شده بود، جان خود را از دست داده است. بامداد پنج‌شنبه ۲۶ آبان نیز خبرگزاری تسنیم از کشته شدن یکی دیگر از مجروحان حادثه خبر داد و به این ترتیب شمار قربانیان این حمله به ۶ نفر رسید. صادق جعفری‌چگنی از خبرگزاری تسنیم در ۲۹ آذر تعداد کشته‌شدگان را هفت نفر اعلام کرد.

به گفته ولی‌الله حیاتی، معاون انتظامی امنیتی استانداری خوزستان، یکی از کشته‌شدگان دختر بچه‌ای ۹ ساله بود و همچنین دو نفر از نیروهای بسیج و دو نفر از نیروهای فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران نیز مجروح شدند. همچنین رضا شریعتی ۲۱ ساله، کیان نیک‌پور ۹ ساله، اشرف نیک‌پور ۴۵ ساله و دو مرد مجهول‌الهویه به عنوان کشته‌شدگان تیراندازی در ایذه معرفی شدند.

بر اساس گزارش‌ها و تصاویری که به‌طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد، یک کودک ۹ ساله به نام کیان پیرفلک و یک نوجوان چهارده ساله به نام سپهر مقصودی به ضرب گلوله نیروهای حکومتی در ایذه کشته شده‌است

محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس در پیامی تیراندازی در بازار و آتش کشیدن حوزه علمی را «حادثه تروریستی» معرفی کرد و «از مأموران امنیتی و انتظامی خواست نسبت به شناسایی آمران و عاملان این حادثه اقدام کنند.»

۲۶ آبان

پنج‌شنبه ۲۶ آبان در سومین روز فراخوان اعتراض و اعتصاب سراسری، کسبه و بازاریان شهرهای مختلف از جمله تهران، اصفهان، بوشهر، یزد، ایلام، سنندج، تبریز، سرپل ذهاب، بجنورد، صومعه‌سرا، مرودشت، کرمانشاه، جوانرود، دهگلان، بانه، سقز، کامیاران، مریوان، مهاباد، پیرانشهر، بوکان، اشنویه، روانسر، اراک، بازار سناباد مشهد، خرم‌آباد، بابل، برازجان، سردشت و مهاباد در اعتصاب بودند.

در شهر کامیاران از صبح تجمعی گسترده برای همدردی با خانواده فؤاد محمدی، از جان‌باختگان اعتراض‌های سه‌شنبه شب، برگزار شد

که با برخورد نیروهای حکومتی مواجه شد. حمله نیروهای امنیتی به معترضان در برابر منزل فؤاد محمدی موجب شد تا این تجمع به خشونت کشیده شود و نقاط مختلف شهر کامیاران شاهد تظاهرات علیه جمهوری اسلامی باشد. برخی از معترضان در اثر تیراندازی مستقیم مجروح شده و دست کم یکی از معترضان به نام برهان کرمی در جریان تیراندازی در برابر خانه فؤاد محمدی کشته شد. با تاریک شدن هوا معترضان از جمله در شهرهای تهران، گرگان، کامیاران، تبریز، اراک، سنندج، مشهد، اهواز، یزد، رشت، نکا، زنجان، کرج، کرمان، ایلام، شیراز، بابل، مهاباد، همدان، بندر انزلی، ایذه، دورود، لار، پدل (از توابع بندر لنگه)، قزوین، قائم‌شهر، آباده و سربندر خوزستان به خیابان آمدند. در این میان وضعیت در ایذه، کامیاران، اصفهان و سنندج بسیار ناآرام بود.

به گزارش رسانه‌های وابسته به جمهوری اسلامی، در شهر ایذه دو گروه موتورسوار به سوی شهروندان شلیک کردند و همچنین حوزه علمیه زنان در این شهر توسط معترضان به آتش کشیده شد. اما به روایت شاهدان عینی و گزارش‌های شهروندان، مردم معترض در شهر ایذه به خیابان آمده بودند که مأموران امنیتی به سوی مردم در خیابان تیراندازی کردند. در این حادثه کیان پیرفلک کودک ۹ ساله‌ای که در خودروی پدرش و همراه با او بود در اثر شلیک گلوله به سمت خودرو جانش را از دست داد.

همچنین در پنجشنبه ۲۶ آبان مراسم چهلم و همچنین خاکسپاری شماری از کشته‌شدگان اعتراضات سراسری ایران در شهرهایی مثل سنندج، مشهد، زنجان و تبریز برگزار شد و عزاداران در آنها شعارهای ضدحکومتی سردادند. جو بسیاری از شهرهای ایران ناآرام توصیف شد و از جمله معترضان «خانه سید روح‌الله خمینی» در

شهر خمین را به آتش کشیدند، و در بوکان مردم مقابل مراکز دولتی تظاهرات کردند.

در سنندج جمعیت انبوهی در مراسم چهلیم چهار نفر از کشته‌شدگان در اعتراضات این شهر شرکت کردند، مردم پس از مراسم چهلیم با نیروهای امنیتی درگیر شدند. در مشهد مراسم چهلیم ابوالفضل آدینه‌زاده، جوان ۱۶ ساله، برگزار شد. در سقز سوگواران بر مزار دانیال پابندی، از کشته‌شدگان اعتراضات، سرود «ای شهیدان» خواندند. در روستای درام در منطقه طارم زنجان مراسم چهلیم محسن موسوی، از کشته‌شدگان اعتراضات در تهران، برگزار شد.

سنندج، ماسال، مشهد، پاوه، بابل، خمین، کرمانشاه، شوش دانیال، بیجار، آبدانان، فولادشهر و ویلاشهر اصفهان، پیرانشهر، دیواندره، خوی، بانه، مهاباد، بندر دیر، کامیاران، باغملک، نی ریز، بوکان، قروه، سقز و جاده ساوه و نقاط مختلف تهران از جمله بلوار فردوس، گیشا، سعادت آباد، شهرزیبا، شهرک اکباتان و تهرانسر و پونک محل تظاهرات و صحنه اعتراض بود.

کشاورزان معترض در اصفهان دست به راهپیمایی زدند و شعارهای «رئیس بی‌عرضه، برگرد برو به حوزه» و «مرگ بر این دولت مردم فریب» سر دادند.

زانبار الله‌مرادی و عیسی بیگری شامگاه سه‌شنبه ۲۴ آبان در سنندج بر اثر شلیک گلوله کشته شدند. در همان روز سعید مرادی و فؤاد محمدی نیز در کامیاران بر اثر تیراندازی نیروهای امنیتی کشته شدند. همچنین در جریان اعتراضات روز چهارشنبه چهار معترض با نام‌های سالار مجاور، اسعد رحیمی، محمد حسن‌زاده و سامان قادریگی در بوکان کشته شدند. روز پنجشنبه آزاد حسین

پور در مهاباد، عبدالرحمان بختیاری در سقز، و میلاد معروفی و غفور مولودی در بوکان کشته شدند. دو شهروند به نام‌های شاهو بهمنی و آرام حبیبی با شلیک مستقیم نیروهای حکومتی در سنندج کشته شدند.

فؤاد محمدی بعد از اصابت گلوله زخمی و به بیمارستان منتقل شد، اما به دلیل شدت جراحات و خونریزی جان باخت. پیکر او چهارشنبه ۲۵ آبان، تحت فشار نیروهای امنیتی در روستای ماویان کامیاران به خاک سپرده شد. در جریان اعتراضات روز چهارشنبه نیز یکی دیگر از شهروندان معترض به نام برهان کرمی در مقابل خانه فؤاد محمدی با شلیک مستقیم نیروهای حکومتی کشته شد.

در جریان اعتراضات سه‌شنبه شب کامیاران یک عضو سپاه پاسداران به نام رضا آذربار نیز کشته شد. تعدادی از معترضان و مأموران نیز در روز چهارشنبه در اصفهان و ایذه کشته شدند. به گفته مقامات استان خوزستان بر اثر وقوع یک حمله در شهر ایذه دست‌کم شش نفر کشته شدند و همچنین بر اثر تیراندازی به سوی مأموران امنیتی در ملک‌شهر اصفهان دو نفر کشته شدند. در جریان اعتراضات روز پنجشنبه سرگرد نیروی انتظامی حسن یوسفی در استان کردستان و همچنین دو بسیجی به نام‌های دانیال حسین‌زاده و حسین حسین‌زاده در مشهد کشته شدند. حمیدرضا روحی از جمله کشته‌شدگان خیزش سراسری بود که در شامگاه ۲۷ آبان در شهر زیبا مورد اصابت گلوله قرار گرفت و کشته شد.

۲۸ آبان

پس از سخنرانی ۲۸ آبان سیدعلی خامنه‌ای حملات به مناطق کردنشین وارد فاز جدی‌تری شد. نیروهای سپاه پاسداران و

گروه‌های وابسته به آن در این حملات دست به قتل عام مردم زدند و در شهرها با تانک، هلی‌کوپترهای نظامی و اسلحه‌های جنگی به ساختمان‌های مسکونی حمله کردند.

برخی منابع خبری، قتل عام در بعضی از شهرها مانند جوانرود و مهاباد بالا بودن تعداد کشته‌شدگان در طی چند روز را گزارش کردند. پس از سخنرانی پیش‌تر اشاره شده، در ۲۸ آبان ۱۴۰۱ مبنی بر «جمع کردن بساط شرارت» (سرکوب کامل خیزش)، سرکوبگری‌های نیروهای حکومتی در مناطق غربی و گردنشین ایران به‌ویژه در استان‌های کردستان، کرمانشاه و آذربایجان غربی افزایش چشمگیری یافت به طوری که دست کم ۵۰ شهروند معترض به‌دست نیروهای امنیتی کشته شدند.

پس از اوج گرفتن خیزش و نیز صدور دستور سرکوب فراگیر، نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بعد از اعلام حکومت نظامی، با کلاشنیکوف، ژ ۳، شات‌گان، دوشکا، تیربار سنگین W85، خودروهای نظامی، تانک، هلیکوپتر و گاز شیمیایی فلج‌کننده اعصاب (هگزاکلروات) به استان کردستان و شهرهای گردنشین (آذربایجان غربی و کرمانشاه) حملات شدیدی کرد.

سپاه پاسداران از بلندگوهای مساجد اعلام کرده‌است که از ساعت ۹ شب تا ۹ صبح، حکومت نظامی است و هیچ‌کسی حق بیرون آمدن از خانه را ندارد. پس از قطع برق شهر، نیروهای سپاهی حکومت در ۲۸ آبان و در هنگام شب با سلاح‌های جنگی و خودروهای زرهی، ابتدا وارد شهر مهاباد شدند و بی‌وقفه به مردم معترض در خیابان‌ها و حتی به سمت منازل شلیک کردند و با آسیب‌زدن و ویران کردن مغازه‌ها و خانه‌ها، از جمله، در شهرک ویلاشهر سنندج، خسارات زیادی به مردم وارد کردند. بعد از

سنگربندی معترضان در مهاباد، نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با خودروهای نظامی و هلیکوپتر... به آنجا نیز حمله کرده و تعداد زیادی از مردم را در سه راه شیلان سرکوب کردند.

دانشگاه‌های سنندج که در هفته‌های گذشته، بارها هدف حمله نیروهای امنیتی قرار گرفته بود، در روز و شب ۲۸ آبان ۱۴۰۱ نیز مورد یورش قرار گرفت. به سوی دانشجویان، گاز اشک‌آور و گلوله ساچمه‌ای شلیک کردند. رحمت صادقی، رئیس دانشگاه سنندج در اعتراض به سرکوب دانشجویان از مقام خود استعفاء کرد.

لازم به ذکر است از جمله شعارهای کلیدی که، هم در دانشگاه، و هم در خیابان بر سر زبان‌ها افتاد این بود که: «ته نون داریم نه خونه، حجاب شده بهونه».

۲۹ آبان

بنا بر گزارش‌هایی، سپاه در شهر جوانرود نیز شروع به قتل‌عام کرد. در نتیجه تیراندازی‌های نیروهای حکومتی در جوانرود و در شامگاه ۲۹ آبان ۱۴۰۱، چند تن، از جمله، یک نوجوان ۱۶ ساله به نام بهاء‌الدین ویسی کشته شد و برادرش به نام نجم‌الدین - که به شدت، مجروح شده بود - توسط نیروهای حکومتی ربوده شد. سازمان حقوق بشری هه‌نگاو کردستان با انتشار ویدیویی از حضور نیروهای حمله نظامی سپاه نبی اکرم کرمانشاه در حمله به شهروندان در جوانرود خبر داد. این نیروها با فریاد الله اکبر و رگبار سنگین سلاح‌های جنگی به این شهر حمله کردند.

گروهی از معترضان در عبدالآباد (یکی از مناطق جنوب تهران) در مراسم یادبود حمیدرضا روحی در گورستان بهشت زهرا، شعارهایی همچون: «مهباد، کردستان، سنگر کل ایران»، «قسم به خون یاران، ایستاده‌ایم تا پایان» و «کردستان، زاهدان، باغیرتان ایران» در حمایت از مناطق کردنشین دادند که نیروهای امنیتی با گلوله و نیز گاز اشک‌آور، به آنان حمله کرده و برخی شان را بازداشت کردند.

۳۰ آبان

در ۳۰ آبان ۱۴۰۱ و پس از بازگشت مردم از مراسم خاک‌سپاری عرفان کاکایی و بهاء‌الدین ویسی، نیروهای امنیتی، جمعیت بزرگی را که با دوشکا به رگبار گلوله بستند که هنوز از ابعاد و حجم کشتار در جانرود، اطلاعات دقیق و کاملی در دست نیست. قطع گسترده اینترنت و دسترسی نداشتن به منابع نزدیک به فعالان گرد، نگرانی‌ها از سرکوب دوباره معترضان در این شهر را افزایش داده‌است. فقط در جانرود (کرمانشاه)، به‌ویژه در میدان فلسطین، تعدادی کشته و دست‌کم ده‌ها نفر زخمی شدند. تصاویر انتشار یافته از جانرود - که به میدان جنگ، شباهت دارد - گویای سرکوب خونین معترضان است.

در پیران‌شهر نیز بر اثر به‌رگبار بسته شدن مردم، چند نفر، از جمله، یک نوجوان ۱۶ ساله به نام کاروان قادر شکری کشته شدند. همچنین در هنگام انتقال پیکر کاروان قادر شکری به روستای شین‌آباد، نیروهای حکومتی مردم را به رگبار بستند که منجر به کشته شدن برخی از مردم شد. همچنین در شهرهای سنندج،

مربیان، دیوان‌دره، پیرانشهر و مهاباد نیز با سلاح‌های جنگی به مردم شلیک کرده و حتی آن‌ها را به رگبار بستند.

در ۳۰ آبان ۱۴۰۱ نیز سپاه پاسداران با خودرو زره‌پوش رزمی و هلیکوپتر... به مناطق کردنشین حمله کرد و به گفته برخی از شاهدان عینی، مأموران حکومت با استفاده از سلاح نیمه‌سنگینی مثل دوشکا به جوانان و زنان شلیک کردند. در طی سه روز (از ۲۸ تا ۱ آذر) بر اثر حملات سنگین جمهوری اسلامی در شهرهای کردنشین، تلفات و خسارات زیادی ایجاد شد که این حملات، همچنان ادامه دارد.

نیروهای سپاهی جمهوری اسلامی در ۳۰ آبان ۱۴۰۱ و هم‌زمان با حمله به کردستان ایران، با حملات پهبادی، موشکی و توپخانه‌ای به مقرهای دو حزب گرد ایرانی یعنی حزب دموکرات و کومله در کردستان عراق نیز حمله کردند که البته این، سومین موج حملات موشکی و پهبادی جمهوری اسلامی به مقرهای احزاب کرد ایرانی در مهر و آبان ۱۴۰۱ بود و در پی این حملات، ۲۱ نفر کشته شدند. لازم به ذکر است اکثر این حملات با همکاری موشکی ترکیه صورت گرفت.

دانشجویان دانشگاه آزاد سنندج هم در ۲۸ آبان برای مقابله با گاز اشک‌آور و گلوله، سنگر ساختند.

نیروهای امنیتی در برخی از شهرهای کرمانشاه، از جمله، روانسر، خودروهای حامل کیسه‌های خون را - که از بانک خون کرمانشاه به مقصد جوازورود در حرکت بوده - به رگبار بسته و مانع از انتقال خون به بیمارستان جوازورود شدند. همچنین سپاه پاسداران با ربودن وسایل خون‌گیری در بیمارستان حضرت رسول مانع اهدای خون

شهروندان جوانرودی شدند؛ در حالی که بیمارستان از همه مردم درخواست اهدای خون برای زنده‌نگهداشتن زخمی‌ها کرده بود.

پس از کشته‌شدن برخی از معترضان دیگر، مردم به منزل امام جمعه، دفتر نماینده کامیاران در مجلس شورای اسلامی و نیز مرکز بزرگ اسلامی در دیوان‌دره حمله کردند.

در موموری (استان ایلام) نیز مردم معترض در ۲۸ آبان، قسمت‌هایی از ساختمان بخشداری، شهرداری، بانک‌های عامل، جهاد کشاورزی و اداره پست را به آتش کشیدند و ساختمان سپاه پاسداران حمله کردند. در این شهر نیز نیروهای سرکوب به سوی معترضان، گاز اشک‌آور و گلوله، شلیک کرده و چند تن را مجروح کردند. در سرابله (ایلام) هم معترضان به برخی از بانک‌ها و اماکن دولتی یورش بردند.

۱ و ۲ آذر

به گزارش سازمان حقوق بشری هه‌نگاو، در طی روزهای گذشته، نیروهای حکومتی از ساعت ۲ تا ۵ بامداد به خانه‌های شهروندان هجوم برده و پس از تخریب منازل و خودروها، وسایل داخل خانه، طلا و زیورآلات و نیز موبایل افراد را با خود برده‌اند. مردم شهرهای مختلف استان‌های کردستان، آذربایجان غربی و کرمانشاه، پس از کشتار گسترده در جوانرود، یک‌پارچه و در حمایت از خیزش، اعتصاب کردند که این، هشتمین اعتصاب گسترده در (مناطق کردنشین ایران به‌ویژه) کردستان از زمان آغاز خیزش ۱۴۰۱ است.

خانه سینمای ایران در واکنش به بازداشت و احضار سینماگران در بیانیه‌ای به حکومت جمهوری اسلامی هشدار داد:

«خانه سینمای ایران در اعتراض به ادامه خشونت‌ها علیه مردم ایران و به دلیل احضار و بازداشت پی‌درپی اعضای خود هشدار می‌دهد، در صورتی که تهدیدها و بازداشت‌ها پایان نیافته و سینماگران بازداشت‌شده آزاد نشوند، از اعضای خود خواهد خواست دست به اعتصاب زده، از همکاری با پروژه‌های سینمایی و تلویزیونی خودداری کرده و در برابر سازمان سینمایی تحسن کنند.»

تعداد زیادی از بازیگران و سینماگران نیز با انتشار بیانیه‌ای از مقامات جمهوری اسلامی خواستند تا دو بازیگر دستگیر شده در روزهای اخیر، هنگامه قاضیانی و کتایون ریاحی را آزاد کنند.

خانه موسیقی ایران هم ضمن محکوم کردن بازداشت برخی از موسیقی‌دانان در بیانیه‌ای اعلام کرد:

«با احترام به تمام اهالی شریف موسیقی ایران و درک نگرانی‌ها و دغدغه‌های به‌حق شما دوستان، خانه موسیقی ایران تا لحظه آزادی تمام هنرمندان، لحظه‌ای از تلاش، دست برنخواهد داشت.»

تعدادی از سلبریتی‌ها و هنرمندان نیز به دلیل حمایت از اعتراضات سراسری مردم، با حکم دادگاه، از دریافت خدمات اجتماعی منع شدند.

نت‌بلاکس به‌عنوان سازمانی غیردولتی - که وضعیت اینترنت در جهان را رصد می‌کند - خبر از اختلال گسترده اینترنت در ایران، از قطع کامل در غرب کشور یعنی کردستان تا قطع اپراتورها در بیشتر شهرها داد. قطعی اینترنت در وضعیتی صورت گرفته که

خشونت و کشتار جمهوری اسلامی بر ضد معترضان شدت یافته‌است.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حملات شدیدی را علیه اقلیم کردستان عراق و همچنین بخش‌های از کردستان ایران انجام داد. تصاویر منتشر شده از فضای مجازی حاکی از قتل‌عام فجیع مردم مریوان و سروآباد به وسیله دوشکا و تانک می‌باشد به طوری که کاربران در توئیتر وضعیت کردستان را «جنگ» خواندند. همچنین پارلمان عراق حملات موشکی و پهپادی ایران را مورد بررسی قرار داد.

دوازده تن از اعضای پارلمان ایتالیا و نیز گروهی فعالان زن ایرانی-ایتالیایی حقوق بشر، مشترکاً از حکومت ایتالیا خواستند تا از صدور و اجرای احکام اعدام برای زندانیان معترض توسط حکومت جمهوری اسلامی جلوگیری کند.

سازمان عفو بین‌الملل در ۲۲ نوامبر و در بیانیه‌ای، خواهان اقدام سریع شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد پس از کشتار وحشتناک معترضان در ایران شد.

۳ آذر

در ۳ آذر ۱۴۰۱، کاسبان در بیش از ۲۰ شهر، همچون: سیستان و بلوچستان، مشهد، اصفهان، تهران، ارومیه و دزفول... در حمایت از خیزش‌گردها اعتصاب کردند. کسبه در شهرهای کردنشین، همچون: سرپل ذهاب، سرابله، ایلام، آبدانان، راونسر، جوانرود،

کرمانشاه، ثلاث باباجانی، کامیاران، سنندج، قروه، مریوان، بانه، سقز، دیوان دره، دهگلان، ارومیه، بوکان، نقده، مهاباد، پیران شهر، سردشت و آشنویه... نیز اعتصاب کردند.

قطعنامه S35/L1 شورای حقوق بشر در این روز صادر شد. به طور خلاصه بر اساس این قطعنامه شورای حقوق بشر موظف است یک کمیسیون مستقل حقیقت یاب به منظور رسیدگی به موارد نقض حقوق بشر توسط جمهوری اسلامی ایران در جریان اعتراضات سراسری ایران تشکیل دهد. در پیش نویس به کشته شدن ۳۰۴ نفر از جمله ۴۱ کودک در جریان اعتراضات نیز اشاره کرده است.

۴ آذر

همزمان با ۲۵ نوامبر روز جهانی منع خشونت علیه زنان واکنش ها و اعتراضات به وضعیت زنان در ایران ادامه دارد. همچنین در مورد افغانستان سازمان ملل متحد در بیانیه ای به مصادیق خشونت طالبان به زنان اشاره کرد و آن را مصداق جنایت علیه بشریت دانست.

۵ آذر

بنا به گزارش اتحادیه تشکل های کامیون داران و رانندگان ایران، در ۵ آذر ۱۴۰۱ برخی از کامیون داران در شهرهای مختلفی همچون: سقز، کرمانشاه و سنندج اعتصاب کردند. اتحادیه تشکل های

کامیون‌داران و رانندگان سراسر کشور با انتشار بیانیه‌ای اعلام کردند که از ۵ آذر به مدت ۱۲ روز اعتصاب خواهند کرد. کارکنان شرکت ذوب‌آهن اصفهان و همچنین کارکنان کارخانه سیف‌خودرو هم اعتصاب کردند.

۶ آذر

برخی از فعالان مدنی و ایرانیان ساکن ایالت کالیفرنیا، آمریکا در اعتراض به کشتار معترضان در ایران توسط حکومت جمهوری اسلامی، در مقابل دفتر سازمان ملل متحد در سن‌دیه‌گو اعتصاب غذا کرده و خواهان توقف نسل‌کشی در ایران شدند.

سها مرتضایی، فعال دانشجویی - که در آزمون دوره دکتری علوم سیاسی، رتبه ۱۰ را به دست آورده و در عین حال، از ادامه تحصیل نیز محروم شده - پس از اعتراض به آزار جنسی توسط مأموران جمهوری اسلامی مورد ضرب‌وشتم قرار گرفت.

اعتراضات و اعتصابات دانشجویی و نیز دانش‌آموزی در برخی از مدارس و دانشگاه‌های ایران، از جمله، در شهرهای تهران، سنج و کرج با دادن شعارهایی ادامه یافت.

بیش از ۲۰۰ نفر از استادان دانشگاه علوم پزشکی تبریز در نامه‌ای، ضمن گرامی‌داشت یاد آیلار حقی، دانشجوی کشته‌شده رشته پزشکی دانشگاه آزاد تبریز، از دانشجویان معترض حمایت کردند. سپیده قلیان، فعال مدنی، به دلیل گشوده‌شدن پرونده جدیدی در دوره حبس، تفهیم اتهام شد. وی پیش‌تر، بر اثر شکنجه توسط

نیروهای وزارت اطلاعات، مجبور به اعترافات اجباری شد که از طرف سازمان صدا و سیما پخش شد.

۷ آذر

اعتصابات سراسری توسط اقشار مختلف ایران، از جمله، رانندگان کامیون (در شهرهای قزوین، مرند، اصفهان، کاشان، کرمانشاه و بندرعباس) به طور گسترده‌ای ادامه پیدا کرد. برخی منابع از محاکمه ۱۰ نوجوان زیر ۱۸ سال به اتهام «محرابه» و «افساد فی الارض» توسط دادگاه انقلاب اسلامی کرج خبر دادند. وکیلان تعیینی آن‌ها از سوی دادگاه، پذیرفته نشده‌اند.

حکومت جمهوری اسلامی اعلام کرد که با شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد همکاری نخواهد کرد. پیش‌تر، شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد بر اساس قطعنامه‌ای - که توسط حکومت آلمان و ایسلند تهیه شده بود - به ایجاد «کمیته حقیقت‌یاب برای تحقیقات» درباره گزارش‌های نقض حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران رای مثبت داد.

پیکر عرشیا امام قلی‌زاده، نوجوانی که دو روز بعد از آزادی از زندان (نوجوانان تبریز) جمهوری اسلامی خودکشی کرده، تشییع شد. الناز ابدالی، مادر عرشیا، بر سر مزار پسرش گفت: «تو کسی نبودی که خودت را بکشی؛ آن‌ها چه بلایی به سرت آوردند؟!» به گفته منبعی نزدیک به خانواده او، عرشیا پس از آزادی گفته که در زمان بازداشت

«هر شب به ما قرص می دادند که بخوابیم. شکنجه مان دادند؛ جفت پاهایم را با باتوم زدند.» عرشیا به اتهام عمامه پرانی بازداشت شده بود.

سفیر آلمان نیز برای چندمین بار به وزارت خارجه جمهوری اسلامی احضار شد.

ههنگاو، سازمان حقوق بشری مناطق کردنشین ایران، تأیید کرد که یکی دیگر از مجروحان اعتراضات مه‌آباد کشته شده است.

اعتراضات شبانه در چیتگر تهران ادامه پیدا کرد. معترضان شعارهایی چون مرگ بر .....، مرگ بر سپاه و بسیجی و دیگر شعارهای ضد نظام جمهوری اسلامی سر دادند.

بنا به گزارش سی‌ان‌ان، خانواده بازیکنان تیم ملی ایران به برخورد خشن و زندان تهدید شده‌اند تا بدین طریق جمهوری اسلامی بازیکنان فوتبال را از حمایت از معترضان ایرانی در طی جام جهانی بازدارد.

در جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ همزمان با خیزش ۱۴۰۱ ایران و جنگ روسیه و اوکراین، یک جیمی جامپ در میانه بازی اروگوئه و پرتغال به صورت ناگهانی به وسط زمین دوید درحالی‌که جلوی لباس او عنوان «اوکراین را نجات دهید» و در پشت لباسش عنوان «به زنان ایرانی احترام بگذارید» نوشته شده بود و پرچم رنگین کمانی در حمایت از جامعه LGBT در دست داشت.

نسخه کامل فایل گفتگوی محرمانه سران سپاه و به‌دنبال آن، بولتن‌های محرمانه فارس، در این روز توسط گروه هکری «بلک ریوارد» در کانال تلگرامی این گروه هکری منتشر شد.

۸ آذر

اعتصابات کامیون داران ایران با گسترش به شهرهای متعدد دیگری از جمله سنندج و شیراز ادامه پیدا کرد. مقرر شد تا کمیسیون مقام زن سازمان ملل متحد در روز ۱۴ دسامبر دربارهٔ ماندن یا اخراج جمهوری اسلامی از این کمیته تصمیم‌گیری کند.

جاوید رحمان، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور حقوق بشر در ایران، در ۸ آذر در مصاحبه‌ای گفت که مقام‌های جمهوری اسلامی، کارزار صدور حکم اعدام برای معترضان به راه انداخته‌اند. اصغر سلیمی، نماینده مجلس شورای اسلامی، گفت که در اعتراضات روز ۲۵ آبان در سمیرم سه نفر کشته شده‌اند. پرویز برومند و وریا غفوری، دو فوتبالیست ایرانی - که به دلیل حمایت از اعتراضات سراسری ایران توسط جمهوری اسلامی بازداشت شده بودند - با سپردن وثیقه آزاد شد. بنا به گزارش‌هایی، ایجاد محدودیت‌های اینترنتی و کاهش پهنای باند توسط جمهوری اسلامی، باعث از دست رفتن ۲۳ درصد از شغل‌های اینترنتی شده‌است.

زهرا لری، مدیر پیشین دبیرستان رضوانی‌نژاد کرمان که مدرک فوق لیسانس جامعه‌شناسی و دکتری مدیریت شهری داشت و به دلیل مقاومت در برابر نیروهای امنیتی برای در اختیار گذاشتن فیلم دوربین‌های مدار بسته برای شناسایی دانش‌آموزان معترض، عزل شده بود، به دلیل فشارهای عصبی ناشی از تعقیب سیاسی، امنیتی و قضائی سکت کرده و درگذشت. به گزارش برخی منابع مستقل، فشار نیروهای امنیتی و شیوه رفتار با او، در مرگش نقش داشته‌است.

مجیدرضا رهنورد به اتهام «محرابه» و کشتن ۲ بسیجی و زخمی کردن ۴ بسیجی دیگر محاکمه شد. برخی از منابع، پرونده‌سازی بر ضد وی را همراه با شکنجه اعلام کرده‌اند. در تصویر و فیلم‌های منتشرشده بعد از اعدامش، دست او که تتوی شیر و خورشید داشت و در طول بازداشت شکسته بود، به چشم می‌آمد.

مهران سماک، جوان ۲۷ ساله‌ای بود که به دلیل بوق‌زدن (در حمایت از اعتراضات) و شکست تیم ملی ایران از انگلیس در جام جهانی در بندر انزلی با گلوله مأموران امنیتی کشته شد.

۹ آذر

چند تن از هنرمندان دیگر ایران به‌دست مأموران امنیتی، احضار، بازداشت یا ربوده شدند؛ عهده کیانی، بازیگر تلویزیون (بازیگر سریال جیران) ربوده شد؛ فاطمه حبیبی، بازیگر تئاتر، سهیلا گلستانی، بازیگر سینما و تئاتر و نیز صداپیشه و حمید پورآذری، کارگردان نوآور، بازداشت شدند؛ علی شادمان، هنرمند سینما و تئاتر و نیز نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد، و سجاد افشاریان، هنرمند سینما و تئاتر و نیز سرپرست نویسندگان برنامه خندوانه، به دادسرای زندان اوین احضار شده‌اند.

مراسم خاک‌سپاری شورش نیکنام، یکی از کشته‌شدگان اعتراضات اخیر، در روستای «قلعه جوغه» مهاباد برگزار شد. وی که یک شهروند ۳۳ ساله بود، در روز ۲۶ آبان ۱۴۰۱ با شلیک گلوله مأموران حکومتی، زخمی شده و به بیمارستان منتقل شد؛ ولی پس از گذشت ۱۰ روز، بر اثر شدت جراحات درگذشت. همسرش درکنار

آرامگاه او گفت: «زن نیستم اگر انتقامت را نگیرم.» گروه دانش‌پژوهان ایرانی آزادی‌خواه اعلام کردند که در ۹ آذر، در بیش از ۱۵۰ دانشگاه در سراسر جهان در پشتیبانی از اعتراضات سراسری در ایران، تجمع برگزار کردند.

بنا بر گزارش‌های حقوق بشری، در ۹ آذر ۱۴۰۱، برخی از دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی کردستان، علوم پزشکی ارومیه، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه پیام نور ساوه، دانشگاه‌های آزاد ساری و واحد شمال تهران به دست نیروهای حکومتی بازداشت شدند.

کارگران و کارکنان واحدهای صنعتی، خدماتی، نفت و گاز و نیز درمانی اعتصاب کردند.

در ۹ آذر در استان البرز، ۱۵ تن از معترضان، از جمله سه کودک به اتهام «محرابه» و «افساد فی‌الارض» توسط دادگاه انقلاب محاکمه شدند.

دیوان عالی کشور، حکم اعدام ۴ تن به نام‌های حسین اردوخان‌زاده، شاهین ایمانی محمودآباد، میلاد اشرفی آتباتان و منوچهر شهبندی بجنندی و نیز حکم حبس ۳ تن دیگر به زندان را تأیید کرد.

۱۰ آذر

تا

۱۶ آذر

مجله تایم زنان ایران را به عنوان قهرمانان سال ۲۰۲۲ میلادی انتخاب کرد. همزمان با روز دانشجو، اعتراضات دانشجویان ایران با گسترش بیشتری در دانشگاه‌های ایران نظیر تهران، شریف، بهشتی، نوشیروانی بابل، فردوسی مشهد و بسیاری دیگر، ادامه پیدا کرد که نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی با حمله به دانشجویان، سعی در سرکوب آنان داشتند. سومین روز از اعتصابات سراسری آذر به‌طور گسترده‌ای در شهرهای کشور، از جمله تهران، تبریز، سنندج، اصفهان، شیراز کرمان و سایر، ادامه پیدا کرد. تجمعات اعتراضی گسترده‌ای از شهرهای مختلف، از جمله تهران پایتخت، برگزار و شعارهایی نظیر «زن، زندگی، آزادی» و «مرگ بر...» سر داده شد. در قروه، راهپیمایی سکوت برگزار شد که نیروهای امنیتی به آن یورش بردند. در جریان خیزش سه روزه آذر، جوانی ۲۱ ساله به نام هومن عبداللهی در سنندج توسط جمهوری کشته شد. در تاریخ ۱۴ آذر نیز اعتصاب سراسری در ایران رقم زده شد.

۱۷ آذر

محسن شکاری توسط حکومت جمهوری اسلامی اعدام شد. پرونده و نام او تنها دو روز قبل اعدام علنی شد و همین موضوع موجب واکنش‌ها و خشم مضاعف گسترده‌ای شد. اعدام او موجی از ابزار نگرانی‌ها برای سایر زندانی‌ها در برداشت به گزارش دویچه‌وله نهادهای حقوق بشری با بررسی جلسات دادگاه‌ها و اتهامات توانسته‌اند؛ چندین نام از ۱۱ حکم اعدامی که قوه قضاییه آمار داده بود اما علنی نکرده بود پرده بردارد. در شامگاه ۱۷ آذر در محله

ستارخان تهران در محکوم کردن اعدام محسن شکاری «هم محله ای شان» اقدام به راهپیمایی و تجمع شبانه کردند و بسیاری دیگر این عمل جمهوری اسلامی را محکوم کردند. آنالنا برپوک، وزیر خارجه آلمان، در این باره گفت که «غیرانسانی بودن رژیم ایران حد و مرزی نمی‌شناسد.»

همزمان با چهلّم مهرشاد شهیدی در اراک جو شدید امنیتی برقرار بود و مأموران امنیتی جمهوری اسلامی به خانه‌های اطراف حمله بردند. در تصاویر منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی، به وضوح حضور تک‌تیرانداز در برج‌های مجاور دیده می‌شد.

مراسم چهلّم کومار درافتاده، در پیرانشهر: نوجوان ۱۶ ساله ای که در ۸ آبان با گلوله جنگی در فاصله ۳ متری مورد اصابت قرار گرفته بود و بعد از یک روز بستری فوت کرد با حضور پرشماری برگزار شد. بر اساس گزارش هرانا، ارگان مجموعه فعالان حقوق بشر در ۱۷ آذر از آغاز اعتراضات ۱۴۰۱ نیروهای امنیتی ۴۷۵ تن از معترضان را به ضرب گلوله، باتون یا شکل‌های دیگر به قتل رسانده‌اند که ۶۵ تن از آنها کودک بودند.

چهلّم سارینا ساعدی، نوجوان ۱۶ ساله که پنجم آبان ماه با ضربات باتون به دست مأموران حکومتی کشته شد، در سنندج برگزار شد. مردم دزفول در چهلّم محمد قائمی فر نوجوان ۱۷ ساله‌ای که روز ۲۰ مهر گلوله خورد و بعد ۱۵ روز در بیمارستان جان باخت، شرکت کردند. پیکر هومن عبداللهی، جوان ۲۱ ساله که در خیزش ۱۶ آذر سنندج توسط جمهوری اسلامی به قتل رسید، به خاک سپرده شد.

نیروهای امنیتی به منزل شادمان احمدی مراجعه و او را بازداشت کردند ولی بعد از چند ساعت جسد وی را به خانواده تحویل دادند. قوه قضاییه در جواب به گزارش خانواده از آثار ضرب و جرح اعلام

کرد که او پیش از انتقال به زندان اقدام به خودزنی، بردن گردن با شیشه و کوبیدن سر به دیوار کرده؛ همچنین قوه قضاییه آثار ضرب و کبودی‌های موازی بر پشت که خانواده با انتشار ویدیوای از غسل و شستشو او، به آن واکنش نشان دادند را پیش تر به گزارش رکنا، اعتماد آنلاین و... تأیید کردند؛ اما علت را عنوان نکرده‌اند. اعتصابات و تجمعات اعتراضی در برخی شهرها چون سنندج ادامه پیدا کرد و شعار «مرگ بر دیکتاتور» سر داده شد.

۱۸ آذر

و

۱۹ آذر

در ادامه قیام ایران، معترضان در مناطقی چون ستارخان و نارمک در تهران، تبریز، کرج، اهواز و دیگر شهرها تجمعات اعتراضی انجام

دادند. در تصاویر منتشر شده از ستارخان، مأموران جمهوری اسلامی به یک زن حمله و او را از پشت با لگد به زمین پرت می‌کنند. تجمعاتی در دانشگاه فنی دخترانه در سنج از سوی دانشجویان برگزار شد و تعدادی از این دانشجویان اقدام به بستن خیابان کردند. دانشجویان دانشگاه علم و فرهنگ در محکومیت اعدام محسن شکاری تجمع اعتراضی برگزار کردند.

ایرانیان خارج از کشور تجمعات اعتراضی بسیاری در شهرهای مختلف جهان از جمله لندن، بروکسل، پاریس و کپنهاگ، برگزار کردند. این تجمعات همزمان با روز جهانی حقوق بشر صورت گرفت.

موج گسترده محکومیت جمهوری اسلامی به دلیل اعدام محسن شکاری ادامه پیدا کرد. ده‌ها کنشگر حقوق بشر ایرانی در نامه‌ای سرگشاده به دبیرکل سازمان ملل متحد، اعدام شکاری را مشابه دادگاه‌های صحرایی و جنگی توصیف کردند و خواستار فشار بر جمهوری اسلامی برای عدم تکرار این «جنایت» شدند. سه نماینده مجلس آلمان وکالت سیاسی سه معترض ایرانی، توماج صالحی، سامان یاسین (صیدی) و محمد بروغنی را برعهده گرفتند. بیش از ۵۰۰ سینماگر و فعال فرهنگی در بیانیه‌ای جشنواره فیلم مستند سینما حقیقت را تحریم کردند.

۲۰ آذر

تجمعات اعتراضی در نقاط مختلف کشور ادامه پیدا کرد. در کرمانشاه، معترضان در اعتراض به اعدام محسن شکاری و دیگر احکام اعدام، با روشن کردن آتش تجمع کردند.

اعتراضات دانشجویی در چندین دانشگاه کشور ادامه پیدا کرد و دانشجویان معترض دست کم در دانشگاه‌های علامه، خواجه‌نصیر و بهشتی در تهران، دانشگاه صنعتی اصفهان، و نوشیروانی بابل اعتراض کردند. در این تجمعات شعار «سلام به سرداران، نوید، محسن و یاران» سر داده شد.

پس از فراخوان‌های دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی برای تجمع در روز شنبه ۱۹ و یکشنبه ۲۰ آذرماه در پی مرگ مشکوک شهاب هاشمی هم دانشگاهیشان که بر دار آویخته پیدا شد و همچنین اعدام محسن شکاری با شعارهایی همچون «قتل عمد صورت گرفته، و عامل خون آذرنده، تاج و عمامه بر سرند_ دیو تویی فتنه تویی، مفسد فی الارض تویی» همراهی کردند. کارگران بخش‌های مختلف پتروشیمی سندج در اعتراض به عدم رسیدگی به مطالباتشان دست از کار کشیده و در محوطه این شرکت تجمع کردند.

جایزه حقوق بشر فرانسه و آلمان به «مهسا امینی و زنان ایران» تعلق گرفت.

محمد سرافراز، رئیس پیشین صدا و سیما جمهوری اسلامی، گفت جمهوری اسلامی «به فلاکتی رسیده که نمی‌تواند به کوچک‌ترین خواسته‌های مردم جواب دهد و این شیوه حکمرانی قابل دوام نیست.»

فرماندار لنجان (استان اصفهان) تأیید کرد که گستره اعتصابات روزهای ۱۴، ۱۵ و ۱۶ آذر در این شهر میان کسبه و بازاریان ۷۰٪ بوده است. گوهر عشقی، مادر ستار بهشتی، نیز در ویدیویی گفت که «او و خانواده اش تهدید شده اند و اگر اتفاقی برایشان بیفتد مسئولش رهبر است.» وکیل سامان یاسین (صیدی) گفت که «اجازه خواندن پرونده را ندادند، گفتند محرمانه است.»

۲۱ آذر

مجیدرضا رهنورد در مشهد اعدام شد. این اعدام ۲۳ روز بعد از بازداشت او انجام شده است و او از داشتن وکیل انتخابی یا فرصت دفاع از خود در دادگاه محروم بوده است. خبر اعدام او جلسه وزرای خارجه اتحادیه اروپا را تحت تأثیر قرار داد و موجی از خشم در ایران و جهان برانگیخت. زنان حاضر بر سر مزار مجیدرضا رهنورد شعار «شهید وطن، مجیدرضا رهنورد» سر دادند.

دانش‌آموزان در مشهد و شیراز تجمعات اعتراضی برپا کردند. در مشهد دانش‌آموزان در محکومیت اعدام رهنورد توسط جمهوری اسلامی، شعار «مجیدرضا رو بردن، جنازه شو آوردن» سر دادند. در شیراز شعار آن‌ها «مجید رضا خوابیدی، ما همه بیدار شدیم» بود. در دانشگاه شریف، دانشجویان تصاویری از محسن شکاری و مجیدرضا رهنورد نصب کردند. دانشجویان دانشکده شهرسازی دانشگاه تهران در اعتراض به اجرای احکام اعدام معترضان، پیام «امید اعدام نمی‌شود» را بر طناب دار آویختند. در دانشکده ریاضی دانشگاه بهشتی نیز تحصن‌های دانشجویی برپا شد. دانشجویان

دانشکدهٔ ادبیات دانشگاه علامه طباطبائی در تهران در تجمعی اعتراضی شعار «دانشجو، کارگر، اتحاد اتحاد»، و «فرزند کارگرانیم، کنارشان می‌مانیم» سر دادند.

در سیدنی، ایرانیان در محکومیت اعدام مجیدرضا رهنورد تجمع کردند و به صورت نمادین طناب دار بر گردن خود انداختند.

جمعی از زندانیان سیاسی زن در زندان اوین در واکنش به صدور و اجرای احکام اعدام برای بازداشت‌شدگان قیام ایران اعلام کردند که در دفتر افسر نگهبانی بند زنان تحصن می‌کنند.

گروهی از هنرمندان در بیانیه‌ای از تشکیل کانون «هنرمندان ایرانی فیلم و تئاتر، برون‌مرز» برای حمایت از «حقوق زندانیان سیاسی، هنرمندان معترض تحت فشار، آسیب‌دیده و زندانی تئاتر و فیلم و پشتیبانی از جنبش زن زندگی آزادی» خبر دادند.

۲۲ آذر

و

۲۳ آذر

شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد در ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ (۲۳ آذر) با اکثریت آرا ایران را از کمیسیون مقام زن ملل متحد اخراج کردند.

دلار و یورو در روز چهارشنبه ۲۳ آذرماه ۱۴۰۱، یک رکورد تاریخی را ثبت کرد. یورو به ۴۱ هزار تومان و دلار هم به ۳۹ هزار تومان رسید. واکنش بانک مرکزی به این تحول، برکناری معاون ارزی‌اش بود؛ خبرگزاری ایرنا هم در واکنش نوشت: دولت وضع مالی و ارزی خوبی دارد و این افزایش در بازار ارز و طلا بیشتر روانی است و پایه‌ای در واقعیت اقتصاد ایران ندارد. سازمان برنامه و بودجه کشور، پیش‌تر در گزارش تیرماه ۱۴۰۰، نوشته بود زمانی که بدهی‌های دولتی به ۵۰ درصد تولید ناخالص ملی برسد؛ حتی اگر تحریم‌های برجام برداشته شوند در سال ۱۴۰۵ ورشکستگی رخ خواهد داد؛ گرچه در سناریوی سازمان برنامه و بودجه پیش‌بینی می‌شد که میزان بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی در پایان سال ۱۴۰۱ به ۳۱ درصد برسد اما می‌توان مشاهده کرد که وضعیتی بدتر از پیش‌بینی سازمان برنامه رخ داده‌است و این عدد به ۳۹ درصد تاکنون رسیده‌است. هرچند گزارش‌های مختصر، خلاصه کلی و تفکیک‌نشده از وضعیت ارائه می‌شود اما با بررسی اسناد می‌توان میزان بدهی دولت تنها در ۴ بخش بزرگ (بدهی به اوراق قرضه، بدهی به صندوق توسعه ملی، بدهی به صندوق سازمان تأمین اجتماعی و بدهی بانک‌ها) را رقمی مابین ۲ هزار و ۹۴۵ هزار میلیارد تومان تا ۴ هزار و ۳۰۰ هزار میلیارد تومان مشخص کرد.

۲۴ آذر

سونیا شریفی، معترض نوجوان بازداشت شده، در میان استقبال گسترده مردم آبدانان با قید وثیقه آزاد شد. گفتنی است این آزادی حاصل مقاومت و حمایت جانانه مردم مبارز آبدانان بود. اعتراضات

شبانۀ در تهران و شهرهای دیگر چون کرمانشاه ادامه پیدا کرد. در تهران، معترضان در ستارخان، چیتگر، منیریه، قلہک و اکباتان تجمعات اعتراضی برگزار کردند و شعارهایی چون «از کردستان تا ایران، جانم فدای ایران» و «حکومت بچه کش، نمی‌خوایم نمی‌خوایم» سر دادند. ویدیوهایی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که تجمع اعتراضی در محله گلستان کرمانشاه را نشان می‌داد و در آن آهنگ انقلابی «ژن ژیان نژادی» به زبان کردی شنیده می‌شود. شعارهای شبانۀ در پرنده نیز به گوش رسید. مراسم روز هفتم شادمان احمدی، معترض کشته شده در دهگلان، برگزار شد. مردم در این مراسم شعارهایی علیه نظام جمهوری اسلامی سر دادند.

در مراسم چهل‌م علیرضا کریمی در اسلام‌آباد غرب شعار «مرگ بر حکومت لعنتی» سر داده شد. در ماهدشت کرج، نیروهای حکومتی راه‌های منتهی به بهشت علی، محل برگزاری چهل‌م مهدی حضرتی، نوجوان ۱۷ ساله، را مسدود کردند. در روستای کوهسار کرج مراسم چهل‌م دریا نظم‌ده در فضایی به شدت امنیتی برگزار شد. او در مراسم چهل‌م حدیث نجفی بازداشت شده بود و خانواده‌اش مدتی بعد پیکر بی‌جان‌ش را در سردخانه‌ای در کرج پیدا کردند.

وکیل محمد حسینی، از معترضان محکوم به اعدام، می‌گوید که دادگاه انقلاب کرج، اجازه تنظیم وکالت‌نامه و مطالعه پرونده موکلش را به او نداده‌است.

پیکر دنیا فرهادی، دانشجوی اهوازی، در کارون پیدا شد. او از شامگاه ۱۶ آذر ناپدید شده بود. گفته می‌شود او در اعتراضات سراسری شرکت داشته‌است. شماری از ایرانیان کانادا در برابر پارلمان این کشور در اتاوا تحصن کردند. آنان خواستار حمایت جامعه جهانی از خیزش ایران شدند. ایرانیان در قبرس نیز تجمعاتی

برگزار کردند. اولاف شولتس روز در حاشیه اجلاس اتحادیه اروپا در بروکسل گفت: «چه کسی به مردم خودش شلیک می‌کند؟ حکومت ایران چنین می‌کند و به همین خاطر نیز ما به صراحت علیه آن موضع می‌گیریم. کاری که حکومت ایران می‌کند غیرقابل قبول و غیرقابل توجیه است.» نشست ویژه مجلس آلمان با محوریت قیام ایران برگزار شد و نمایندگان خواستار برخورد دولت آلمان با جمهوری اسلامی و تروریست اعلام کردن سپاه پاسداران شدند. وزاری خارجه سه کشور کانادا، استرالیا و نیوزیلند در بیانیه‌ای مشترک سرکوب بی‌رحمانه اعتراضات ایران را محکوم کردند.

۲۵ آذر

به رسم هر جمعه در جریان خیزش ۱۴۰۱، معترضان بار دیگر در زاهدان و دیگر شهرهای سیستان و بلوچستان پس از برگزاری نماز جمعه اهل سنت به خیابان‌ها آمدند و شعارهای اعتراضی نظیر مرگ بر ..... سر دادند. زنان بلوچ در این اعتراضات حضور پررنگی داشتند.

مراسم چهلم نیما نوری، معترض ۱۸ ساله کشته شده در چهلم حدیث نجفی، برگزار شد. در مراسم چهلم علی روزبهانی، معترض کشته شده در روز چهلم مهسا امینی در تهران، زنان گیسوهای خود را بردند. خواهر علی روزبهانی که در کنار مزار او ایستاده بود، چادر از سر برداشت. مراسم چهلم محمدرضا فردوسی نیز برگزار شد.

پدر فرزین معروفی، به مناسبت تولد او بر سر مزارش رقصید. فرزین معروفی معترض مهابادی ساکن تهران بود که در جریان شادی مردم از باخت تیم فوتبال ایران به تیم ملی آمریکا توسط نیروهای جمهوری اسلامی کشته شد. شب‌هنگام، معترضان در مناطق مختلف تهران شعارهای اعتراضی چون «مرگ بر حکومت بچه‌کش»

و «مرگ بر .....» سر دادند. برخی از روحانیون ایران نظیر مصطفی محقق داماد در نامه‌ای به صدور احکام محاربه برای معترضان اعتراض کردند و آن را نتیجه تفسیر خامنه‌ای دانستند. سازمان ملل با تصویب قطعنامه‌ای دیگر «قطعنامه وضعیت حقوق بشر در ایران» از جمهوری اسلامی خواست که سرکوب خشونت‌بار معترضان را متوقف کند. ایرانیان فرانکفورت در همبستگی با قیام مردم داخل کشور، در برابر کنسولگری جمهوری اسلامی تحصن و اعتصاب غذا کردند. ایرانیان در کپنهاگ نیز تجمعاتی علیه جمهوری اسلامی برگزار کردند. آمارهای سازمان مهاجرت آلمان نشان می‌دهد که در نتیجه سرکوب حداکثری معترضان توسط جمهوری اسلامی، میزان درخواست پناهندگی ایرانیان در آلمان نسبت به سال قبل سه برابر شده‌است.

۲۶ آذر

در ادامه اعتصابات در ایران، کارکنان رسمی شرکت نفت در بسیاری از شهرها دست به اعتصاب زدند.

زندانیان در اعتراض به احکام اعدام معترضان در زندان کرج شورش کردند. زندانیان اعتقاد داشتند در میان اعدامیان این زندان، برخی از معترضان گمنام قیام ژینا نیز حضور دارند. به گفته سازمان حقوق بشر ایران، یک زندانی به نام محسن منصوری در جریان این شورش با گلوله جنگی کشته شده‌است. به روایت هرانا، ۱۰۰ نفر از زندانیان توسط مأموران زخمی شدند. تجمعات اعتراضی در شهرک چیتگر تهران شبانگاه ادامه پیدا کرد. همزمان مردم معترض در مناطقی چون جنت‌آباد، مرزداران و شهرک سروآزاد و همچنین ایستگاه

متروی دروازه شمیران و شریعتی به سردادن شعارهای ضدحکومتی پرداختند. در مترو، شعار «..... ضحاک، می کشیمت زیر خاک» توسط مردم سر داده شد. اعتراضات همچنان در شمار دیگری از شهرها از جمله شیراز، رشت، و کرمانشاه به شکل شعارهای شبانه شامگاه شنبه ادامه یافت.

ترانه علیدوستی با یورش مأموران جمهوری اسلامی بازداشت شد. او پیش‌تر با شعار «ژن ژیان نازدی» تصویری بدون حجاب از خود در صفحه‌آینستاگرامش منتشر کرده بود.

عبدالله نوری، وزیر کشور سابق (دوره اصلاحات)، در بیانیه‌ای تصمیمات رهبر جمهوری اسلامی را عامل نارضایتی مردم دانست. ایرانیان مقیم آمریکا، در واشینگتن دی‌سی در برابر کاخ سفید تجمع کردند. آن‌ها شعار می‌دادند «بایدن بیدار شو، ما انقلاب می‌خواهیم». این سیزدهمین تجمع ایرانیان از آغاز قیام ژینا در واشینگتن بود. در سن‌خوزه، ایرانیان تجمعی در یادبود مجیدرضا رهنورد، معترض اعدام شده، برگزار کردند. در وین (اتریش) ایرانیان شعار زن‌زندگی آزادی سر دادند و خواستار تعطیلی سفارت جمهوری اسلامی در کشورهای غربی شدند. لس‌آنجلس، شیکاگو (در آمریکا)، تورنتو و مونترال (کانادا)، پاریس (فرانسه)، لندن، منچستر و بیرمنگام (بریتانیا)، پراگ (جمهوری چک)، هامبورگ، دوسلدورف، مونیخ، برلین و هایدلبرگ (آلمان)، ملبورن (استرالیا)، مادرید (اسپانیا)، بولونیا (ایتالیا) کپنهاگ (دانمارک)، گوتنبرگ و استکهلم (سوئد) نیز صحنه اعتراضات ایرانیان بودند.

آتش‌نشانان در تبریز در مقابل شورای شهر تبریز تجمعی اعتراضی برگزار کردند. کارگران شرکت سیمان دهلران امروز یکشنبه ۲۷ آذر در اعتراض به عدم رسیدگی به مطالبات خود مقابل ساختمان این شرکت دست به اعتصاب زدند. محمد حاجی رسول‌پور که ۲۲ آذر به دلیل به کما رفتن از بازداشتگاه بوکان به بیمارستان انتقال داده شده بود، در پی «شدت جراحات وارده» در بامداد ۲۸ آذر جان باخت. برخی از سینماگران در اعتراض به بازداشت ترانه علیدوستی در مقابل زندان اوین تجمع برگزار کردند.

صدها تن از چهره‌ها و فعالان فرهنگی، ادبی و روشنفکری داخل و خارج کشور، در یک بیانیه دربارهٔ سرکوب اعتراضات، اعدام معترضان را «قتل سازمان‌یافتهٔ حکومتی» خوانده‌اند.

مارتین دیدنهورف، نماینده حزب سوسیال دموکرات آلمان که کفالت سیاسی محمد بروغنی، معترض محکوم به اعدام، را برعهده دارد در توییتی از بازگشت او از سلول انفرادی به بند عمومی زندان خبر داده‌است. (هر چند به مرور نمایشی‌بودن «کفالت سیاسی» بر همگان هویدا شد.) ایرانیان آلمان در شهر آخن تجمع اعتراضی در همبستگی با قیام ایران برگزار کردند. در برلین، فعالان حقوق زنان در حمایت از ایرانیان تظاهراتی برپا داشتند.

۲۸ آذر

ظهر ۲۸ رسانه‌های حکومتی از دستگیری عوامل حمله به بازار ایزده خبر داد و همزمان اینترنت برای ساعت‌ها قطع بود. باشگاه خبرنگاران جوان به نقل از دادستان خوزستان نوشت: «در عملیات

مشترک فراجا، وزارت اطلاعات و سپاه پاسداران دو نفر از عوامل این حادثه کشته و دو نفر دیگر بازداشت شدند و گفت قرار بود عملیات تروریستی دیگری را در ایذه انجام بدهند». دو تن کشته شده حسین سعیدی و محمود احمدی نام داشتند. عباس کورکوری (مجاهد کورکور) در این «درگیری مسلحانه» مجروح و بازداشت شده است. همچنین نیروهای امنیتی هومن صیدالی، مالک خانه‌ای را که این افراد در آن پناه گرفته بودند بازداشت کرده‌اند. تصاویر خانه‌ای که این افراد در آن پناه گرفته بودند از گستردگی شلیک نیروهای حکومتی حکایت دارد. ابراهیم عالی‌پور، فعال سیاسی ایذه‌ای گفت: «در ایذه یک مقاومت شبه مسلحانه داشت شکل می‌گرفت. مردم به نیروهای بسیج، سپاه و امنیتی‌ها حمله کردند. حکومت از این ترسید که جای پلاکارد و شعار این شکل از مبارزه گسترده شود؛ برای همین هم به روستا حمله کردند.» ناگفته پیداست در برابر روایت حکومتی، مردم ایذه، این «اغتشاش‌گران» را مبارز انقلابی و برادر و خونخواه کیان و دیگر شهدای ایذه دانستند.

۲۹ آذر

فرح کریمی سیاست‌مدار و نماینده مجلس سنای هلند در روز ۲۰ دسامبر طرحی را با امضای گروه بزرگی از نمایندگان به وپک هوکسترا «وزیر امور خارجه این کشور» ارائه داد که در آن از دولت هلند خواسته شده بر فشارها بر جمهوری اسلامی ایران بیفزاید و رژیم ایران را به دادگاه بین‌المللی جنایی بکشاند. او همچنین کفالت سیاسی محمد مهدی کرمی را که به اعدام محکوم شده بر عهده گرفته است. مژگان کاوسی، پژوهشگر و فعال مدنی گرد به «افساد

فی الارض» متهم شد. او برای هفته‌ها از حق داشتن وکیل محروم بود. جلسه دادگاه او در روز سه شنبه ۲۹ آذرماه برگزار و به «افساد فی الارض»، «توهین به رهبر»، «نشر اکاذیب»، «تبلیغ علیه نظام»، «اغوا و تحریک مردم به جنگ و کشتار به قصد برهم زدن امنیت ملی» و «همکاری با دول متخاصم» متهم شد این نویسنده، فعال مدنی و پژوهشگر گرد پیش تر در دی ماه سال ۱۴۰۰ بازداشت و پس از تحمل ۲۱ ماه حبس از زندان کچوئی کرج آزاد شده بود.

۳۰ آذر

مراسم چهلم هیمن حمزه از اهالی روستای بیوران سردشت که برای وساطت از کولبرانی که وارد روستا شده بودند رفته بود و توسط هنگ مرزی کشته شده بود؛ تبدیل به راهپیمایی اعتراضی شد. همزمان با یلدا در بسیاری از شهرها از جمله تهران، قزوین، آمل، شاهین‌شهر، سنندج، بوکان، و دیواندره مردم مراسم شب یلدا را بر مزار کشته‌شدگان اعتراضات اخیر برگزار کردند؛ همچنین در تهران، سنندج و سقز، معترضان شبانه به خیابان آمدند و شعار دادند.

شب یلدا ۱۴۰۱ همزمان بود با شب تولد و چهلم یلدا آقافضلی، معترض ۱۹ ساله‌ای که پس از آزادی از زندان قرچک ورامین اعلام شد خودکشی کرده‌است. خانواده یلدا بر سر مزارش آمدند و آنجا مراسم گرفتند. برخی هم در تهران به یاد یلدا آقافضلی و سایر معترضان تصویر و نام او را بر بنری نگاشته و از پلی در بزرگراه همت آویختند.

شبکه حقوق بشر کردستان روز ۳۰ آذر نوشت که در شب سه‌شنبه ۲۹ آذر سامان صیدی (مشهور به سامان یاسین) خواننده رپ و هنرمند کرمانشاهی محکوم به اعدام در پی شرایط دشواری که زندان برای او ایجاد کرده‌است، در سالن ۳۱ اندرزگاه ۱۰ زندان رجایی شهر کرج با خوردن تعداد زیادی قرص اقدام به خودکشی کرد. بهداری زندان معده او را شستشو و با وجود این‌که او همچنان در حالت نیمه‌هوشیار قرار داشت، او را به بند منقل کرد.

دی ۱

بعد از تصویب طرح حمایت از تروریستی اعلام شدن سپاه پاسداران جمهوری اسلامی، در پارلمان هلند، این کشور از اتحادیه اروپا درخواست کرد سپاه پاسداران را به دلیل سرکوب معترضان در خیزش سراسری و ارسال سلاح و پهپادهای شاهد به روسیه در جنگ با اوکراین، سازمانی تروریستی اعلام کند. در داخل نیز مردم در شهرهای سمیرم (اصفهان) و کامیاران (کردستان)، شبانه تظاهرات کردند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. دلار آمریکا نیز روند افسارگسیختگی خود را ادامه داد و وارد کانال ۴۰ هزار تومانی شد.

دی ۲

برای دوازدهمین جمعۀ پیاپی، مردم زاهدان، پس از نماز جمعه، تظاهرات کردند و علیه جمهوری اسلامی و سران آن شعار دادند. در اکباتان تهران نیز شعارهای شبانه همچنان ادامه یافت. اعضای حزب سوسیال دموکرات آلمان نیز، پس از پارلمان هلند، خواستار قرارگرفتن نام سپاه پاسداران جمهوری اسلامی در فهرست گروه‌های تروریستی شدند.

دی ۳

در این روز، قیام ژینا وارد صدمین روز خود شد. و به همین منظور، فراخوان‌هایی از سوی تشکل‌ها، احزاب، گروه‌ها و انجمن‌های گوناگون صادر شد. مردم در مشهد، کرج و برخی محلات تهران تجمع کردند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. در گالیکش استان گلستان نیز، جمعیت انبوهی از مردم در حمایت از مولوی محمدحسین گرگیج، تجمع اعتراضی برگزار کردند.

دی ۴

مصادف با چهلم کشته شدگان در بوکان، مردم در خیابان‌های اصلی و محلات پراکنده تجمع کردند، و بازاریان بوکانی نیز، دست به اعتصاب زدند. در این روز نیروهای سرکوب به سمت مردم گاز اشک‌آور شلیک کردند. در روستای چرسانه در کامیاران کردستان، مراسم چهلم برهان کرمی با حضور گسترده مردم و با شعار مرگ بر دیکتاتور برگزار شد. در خلوص بستک هرمزگان، سه‌ا اعتباری، دختر ۱۲ ساله ایرانی در شامگاه یکشنبه، ۴ دی ماه در جریان تیراندازی یک مأمور لباس‌شخصی پلیس استان هرمزگان کشته شد.

دی ۵

در ایذه جمعیت زیادی در روستای پرچستان گورویی، از توابع مرکزی ایذه، در مراسم یادبود چهلم کیان پیرفلک شرکت کردند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. مردم از مجاهد کورکور نیز

حمایت کردند و با شعارهایی نسبت به اجرای حکم اعدام او هشدار دادند. در شهر دشتی هرمزگان مردم در مراسم چهلم حامد ملایی شرکت کردند و علیه حکومت شعار دادند. مردم نسبت به اعدام معترض‌ها هم شعار دادند. مردم سنندج نیز در مراسم چهلم آرام حبیبی و زانیار الله‌مرادی شرکت کردند و علیه حکومت شعار دادند.

دلار نیز، در روز دوشنبه پنجم دی ماه به ۴۱ هزار و ۶۵۰ تومان رسید.

نیروهای امنیتی، مانع از فرود هواپیمایی که مونا فرخ‌آذری، همسر علی دایی و دخترش، سرنشینانش بودند، در فرودگاه دبی شدند، و بعد از برگشت هواپیما به خاک ایران، آن‌ها را در فرودگاه جزیره کیش پیاپی کردند، دلیل این موضوع را ممنوع‌الخروجی همسر علی دایی به دلیل حمایت از اعتراض و اعتصاب‌ها در جریان خیزش سراسری عنوان کردند. علی دایی ممنوع‌الخروجی همسرش را تکذیب کرد.

محمد مرادی دانشجوی ایرانی دکتری تاریخ، ساکن فرانسه در اعتراض به سرکوب خشونت‌بار معترضین در ایران، خود را در رودخانه رن، در لیون فرانسه غرق ساخت. او در دو ویدئو به زبان فرانسوی و فارسی، در صفحه اینستاگرامش اعلام کرد که هدف او بیش از هر چیزی جلب توجه افکار عمومی کشورهای غربی، به سرکوب مردم در ایران است. و این کار را حماسه‌ای از علیه ابتدال زندگی دانست. مرادی مشکلات روحی و روانی نداشت و در ویدئوی مربوطه نیز، اشاره کرد که از زندگی راحت و مناسبی در غرب برخوردار است. بعد از مدتی، ویدئویی که به زبان فرانسه بود، به دستور شرکت «متا»، مالک اینستاگرام، حذف شد.

سارا خادم‌الشریعه، استادبزرگ شطرنج ایران، در حمایت و همراهی با خیزش سراسری مردم ایران در روز ۵ دی ماه در مسابقات جهانی در حالی که زیر پرچم جمهوری اسلامی بازی می‌کرد، بدون حجاب اجباری در مسابقه حاضر شد.

دی ۶

در تبریز یابود مراسم چهلم آیلار حقی با حضور گسترده مردم برگزار شد. این مراسم با حضور مأموران حکومتی به خشونت کشیده شد، پدر آیلار حقی سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی را مسئول تحریف قتل او خواند. بنابر برخی گزارش‌ها، پدر آیلار حقی و تعدادی از مردم حاضر در مراسم بازداشت شدند. در مه‌آباد مراسم چهلم، آزاد حسین‌پور، کمال احمدپور و محمد احمدی برگزار شد و مردم علیه حکومت شعار دادند. در بوکان مراسم چهلم، هیوا جان‌جان (جانان)، با وجود محاصره آرامستان توسط نیروهای سپاه پاسداران، با حضور گسترده مردم برگزار شد. مولوی عبدالحمید در سخنانی، از برخورد حکومت و رفتارهایی مانند، اعدام، شکنجه‌های سنگین و تجاوز جنسی به معترضان در زندان‌ها و بازداشت‌گاه‌های جمهوری اسلامی انتقاد کرد.

دی ۷

هفتم دی ماه نرخ دلار آمریکا از ۴۳ هزار تومان گذشت و تا آخرین ساعات کاری تا ۴۴ هزار تومان معامله شد. و واکنش دولت همچنان

حباب خواندن آن بود. در بازار گوشت نیز صحبت بر سر گرانی ۵۰ درصدی بود. بیش از صد قلم داروی وارداتی نایاب شد. فروشندگان لوازم مصرفی، که به دلار وابسته بودند، دست از فروش کشیدند.

مراسم چهلم میلاد معروفی در بوکان با حضور مردم برگزار شد. در روستای قالوی زندان مهاباد، مردم در مراسم چهلم مهران رحمانی، از شهدای خیزش سراسری شرکت کردند و علیه حکومت شعار دادند.

سفیر ایران در ایتالیا، در اعتراض به سرکوب خیزش سراسری احضار شد. آنتونیو تاجانی وزیر امور خارجه ایتالیا خواستار توقف اعدام و آزار معترض‌ها شد. سخنگوی وزارت خارجه آلمان تأکید کرد که کشورش دلیلی برای از سرگیری مذاکرات هسته‌ای متوقف شده (برجام) نمی‌بیند. او گفت: تمرکز اصلی برلین حمایت از معترضان و مسائل حقوق بشری در ایران است نه احیای برجام.

۸ دی

در روستای عمادآباد مرودشت، مردم در مراسم یادبود چهلم آرمان عمادی، از کشته‌شدگان خیزش شرکت کردند و علیه حکومت شعار دادند. در ایذه نیز، مردم در مراسم چهلم سپهر مقصودی، شرکت کردند. حاضران در مراسم کشته‌شدگان ایذه با سر دادن شعارهای، «حکومت بچه‌کش، نمی‌خوایم، نمی‌خوایم»، «بسیجی، سپاهی، داعش ما شمایی» و «مجاهد اعدام بشه، اینجا قیامت می‌شه»، از مجاهد کورکور حمایت کردند. مردم ایذه در مراسم چهلم رضا شریعتی شرکت کردند. در ایذه مردم در جریان مراسم چهلم میلاد سعیدیان جو شعار «... قاتله، حکومتش باطله» سر دادند. در سمیرم جمعیت زیادی از مردم در مراسم یادبود چهلم علی عباسی شرکت

کردند. خواهر علی عباسی برای مردم سخنرانی کرد. در خوراسگان اصفهان، مردم در مراسم چهلم جواد موسوی از کشته‌شدگان خیزش شرکت کردند. در بوکان نیز مردم، در مراسم چهلم سلیمان شکری از کشته‌شدگان خیزش سراسری شرکت کردند. در دهگلان مردم در مراسم چهلم محسن نیازی شرکت کردند و شعار «مرگ بر ...» سر دادند. در اهواز مراسم چهلم عاطفه نعیمی از کشته‌شدگان خیزش سراسری برگزار شد. در تهران مراسم چهلم حمیدرضا روحی با حضور مردم معترض در بهشت زهرا، با وجود جو امنیتی برگزار شد و مردم شعار می‌دادند «حمیدرضا نمرده، ... که مرده». مأموران امنیتی به مردم معترض حمله کردند. در شیراز مردم با حضور گسترده خود از بازگشت هادی چوپان که در آمریکا قهرمان مسابقات مستر المپیا شده بود استقبال کردند. هادی چوپان بعد از قهرمانی جایزه‌اش را به مردم، مخصوصاً زنان ایرانی تقدیم کرده بود. مردم در مراسم استقبال شعار «باشرف باشرف» سر دادند.

۹ دی

در سیزدهمین جمعه متوالی، جمعیت انبوهی از مردم زاهدان و خاش تظاهرات کردند و علیه جمهوری اسلامی و سران آن، سپاه و بسیج، شعار دادند. در پیرانشهر مردم مراسم یادبود چهلم کاروان قادرشاکری نوجوان ۱۶ ساله را برگزار کردند و شعارهای «شهید نمی‌میرد» و «زن، زندگی، آزادی» سر دادند. مادر کاروان قادرشاکری نیز برای مردم سخنرانی کرد. در خرم‌آباد مردم در مراسم یادبود چهلم حسین زرین‌جویی از کشته‌شده‌های خیزش شرکت کردند. در ایذه، پس از آن‌که حکومت پیکر محمود احمدی یکی از دو کشته‌شده حمله مسلحانه نیروهای امنیتی به روستای پرسایلا و پیون، را به خانواده‌اش تحویل نداد، مردم در اقدامی نمادین لباس

او را به خاک سپردند. هفته چهاردهم مسابقات فوتبال لیگ برتر نیز، کماکان بدون تماشاگر برگزار شد.

گروهی از ایرانیان مقیم نروژ نیز، روز جمعه، نهم دی ماه مقابل ساختمان‌ها و سازمان‌های دولتی این کشور، با تأکید بر حفاظت از امنیت جانی معترضان و پاسخگو کردن جمهوری اسلامی نسبت به اعتراضات اخیر تجمع کردند.

۱۰دی

در جوانرود کرمانشاه، مردم در مراسم یادبود چهلم هفت تن از کشته‌شدگان خیزش سراسری با نام‌های، عرفان کاکایی، بهالدین ویسی، تحسین میری، مسعود تیموری، جمال اعظمی، جوهر فتاحی و اسماعیل گل‌عنبر که در روزهای ۲۹ و ۳۰ آبان ماه در جریان درگیری‌های جوانرود به دست نیروهای حکومتی کشته شدند در آرامستان حاجی‌ابراهیم جوانرود شرکت کردند. نیروهای سپاه پاسداران، آرامستان را محاصره کردند. این مراسم یادبود و اعتراضی با حمله نیروهای حکومتی به خشونت کشیده شد. مردم زیادی زخمی، و یک نفر با نام برهان الیاسی به دست نیروهای حکومتی کشته شد. تعداد زیادی از مردم جوانرود در مراسم تشییع و خاک‌سپاری برهان الیاسی در آرامستان حسن‌گایر جوانرود شرکت کردند.

مهدی زارع اشکذری که تنها چند ساعت پس از آزادی موقت بر اثر شکنجه به کما رفت پس از ۲۰ روز در بیمارستان جان‌باخت. روزبه از دوستان مهدی زارع در ایتالیا می‌گوید پیکر مهدی را با اخذ تعهد برای اعلام «خودکشی» به عنوان علت مرگ به خانواده تحویل دادند، و به خانواده او اجازه داده نشد که پیکر او برای بررسی به

پزشکی قانونی منتقل کنند. مهدی زارع همچنین پس از آزادی ویدیویی از خودش ضبط کرده بود که در آن به زبان ایتالیایی و با خنده می‌گوید: «ببینید چیکار کردن...» و به دوستانش در ایتالیا ارسال می‌کند. مهدی برای خاکسپاری مادرش به ایران برگشته بود.

در نجف‌آباد اصفهان، مردم به خیابان آمدند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند. در سمیرم اصفهان نیز ریال مردم به خیابان آمدند و علیه جمهوری اسلامی شعار دادند، تجمع‌های اعتراضی تا شب ادامه داشت. در این روز مرتضی عمومهدی، جانشین فرماندهی سپاه اصفهان از کشته شدن یک بسیجی به نام «محسن رضایی» در اعتراضات روبروی فرمانداری سمیرم خبر داد.

در بازار تهران، مردم تجمع کردند و علیه حکومت شعار دادند. نیروهای امنیتی به مردم حمله کردند و متعاقب آن، کسبه بخش‌هایی از بازار را تعطیل و اعتصاب کردند. کارکنان رسمی پالایشگاه نفت آبادان، اعتصاب کردند و تجمع اعتراضی برپا کردند. کارکنان رسمی میدان نفتی آذر در استان ایلام، اعتصاب کردند و تجمع اعتراضی برپا کردند. کارکنان رسمی شرکت پالایش نفت شازند اراک، اعتصاب کردند و تجمع اعتراضی برپا کردند.

ژولین برژتون، سناتور مجلس سنای فرانسه، کفالت سیاسی مهدی بهمن، از بازداشت‌شدگان خیزش سراسری را بر عهده گرفت. هر چند سیر وقایع نشان داد، وکالت سیاسی و مادرخواندگی و پدرخواندگی سیاسی، تاثیری بر توقف اعدام‌ها نداشت.

نیروهای جمهوری اسلامی از حوالی ۵ صبح این روز، به منزل کشته‌شدگان آبان ۱۴۰۱ در سمیرم یورش بردند و خواهر علی عباسی و دو برادر مراد بهرامیان را دستگیر کردند. از همین روز بود، که بنابر اخبار منتشرشده در فضای مجازی و سایت‌های خبری، سمیرم میلیتاریزه شد.

۱۲ دی

دیوان عالی کشور در روز ۱۲ دی در دومین جلسه رسیدگی حکم اعدام محمدمهدی کرمی و سید محمد حسینی متهم به قتل روح‌الله عجمیان، را تایید (ایرام) کرد. محمدحسین آقاسی، وکیل تعیینی خانواده کرمی به روزنامه اعتماد می‌گوید: «با وجود نامه مستشار دیوان عالی و توصیه رئیس دادگستری البرز که به قاضی پرونده اعلام کردند با نامبرده همکاری شود، رئیس شعبه یک دادگاه انقلاب کرج می‌گوید اجازه حضور وکیل در این پرونده را هنوز صادر نکرده‌است.» خانواده نیز می‌گوید وکیل تسخیری که دادگاه برای او تعیین کرد حتی به تماس‌های تلفنی پاسخ نداد و حاضر به دادن آدرس دفتر کار خود نیز نشده‌است.

ایرانیان ساکن بولونیا دوشنبه، شب دوم ژانویه در مقابل دانشگاه بولونیا، محل تحصیل مهدی زارع تجمع و برای او مراسم یادبود برگزار کردند و دانشگاه نیز بیانیه‌ای در ابراز ناراحتی از مرگ مهدی زارع و وضعیت معترضان در ایران منتشر کرد. در مه‌آباد نیز مردم در مراسم یادبود چهل‌م شمال خدیری‌پور شرکت کردند و علیه حکومت شعار دادند.

به گزارش «کمپین فعالین بلوچ»، نیروهای امنیتی در زاهدان از روز دوشنبه ۱۲ دی صدها تن از شهروندان بلوچ، از جمله شماری از

کودکان که بیشتر آن‌ها فاقد شناسنامه هستند را بازداشت و به مکان نامعلومی منتقل کرده‌اند. بسیاری از این بازداشت‌شدگان شناسنامه ندارند و مقامات قضایی و نظامی سیستان و بلوچستان آن‌ها را «اتباع بیگانه» عنوان کرده‌اند. رسانه حکومتی نیز این بازداشت‌شدگان را «کنترل ارادل و اوباش» می‌خواند در حالی که گفته می‌شود نیروهای نظامی در فلکه کارگر زاهدان با زیرگرفتن شماری از کارگران بلوچ با خودرو و با خشونت آن را بازداشت کرده‌است.

۱۳ دی

خبرگزاری هرات، در سه‌شنبه ۱۳ دی، از یکی دیگر از جوان‌ترین معترض محکوم به اعدام عرشیا تک‌دستان خبر داد؛ جوان ۱۸ ساله که در جریان اعتراضات سراسری ۳۰ شهریور نوشهر واقع در استان مازندران بازداشت و شعبه اول دادگاه انقلاب ساری او را به اتهام‌های «افساد فی الارض» و «محرابه» به اعدام محکوم کرد. پیش از او، مهدی محمدی‌فرد، جوان ۱۸ ساله دیگری از نوشهر نیز به دو بار اعدام محکوم شده‌است. نواب ابراهیمی، آشپز معروف در فضای مجازی، پس از انتشار پستی درباره آموزش کتلت در ۱۳ دی ۱۴۰۱ در سال مرگ قاسم سلیمانی بازداشت شد. همچنین کافه او در تهران پلمپ و صفحه شخصی‌اش در اینستاگرام غیرفعال شد. خبرگزاری فارس بازداشت او را بخاطر اهانت به قاسم سلیمانی اعلام کرد.

۱۴ دی

سخنگوی قوه قضاییه از صدور کیفرخواست دو شهروند فرانسوی و یک شهروند بلژیکی به اتهام جاسوسی خبر داد. رسانه‌های دولتی نیز پیش‌تر در ۲ آذرماه از بازداشت ۴۰ نفر از اتباع سایر کشورها دخیل در قیام ژینا - زن، زندگی، آزادی - یا به قول خودشان اغتشاشات خبر داده بودند.

۱۵ دی

مهدی بیگ، روزنامه‌نگار و دبیر سرویس سیاسی روزنامه اعتماد در شامگاه پنجشنبه ۱۵ دی ۱۴۰۱ بازداشت شد. به گفته همسرش، زهرا سلیمانی مأموران امنیتی موبایل، لپ‌تاپ و وسایل مهدی بیگ را در جریان بازداشتش ضبط کردند.

با وجود جو امنیتی، مردم ایذه در چهلم حامد سلحشور حاضر شدند و شعار دادند. برخی نیز در بنری نوشته بودند: «این سر برای هیچ رژیم خیم شدنی نیست» و «از یاد نبر خون را». جمله «این سر برای هیچ رژیم خیم نمی‌شود»، به رمزی در ادامه قیام تبدیل شد و در شهرهای مختلف در قالب گرافیتی بازتولید و تکرار شد.

در مهاباد، شماری از مردم در مراسم یادبود چهلم شورش نیکنام در آرامگاهش در روستای قلعه‌جوغه حاضر شدند و علیه حکومت شعار دادند. شورش نیکنام ۲۶ آبان در مهاباد به ضرب گلوله مأموران حکومتی مجروح شد و ۵ آذر در بیمارستان جان باخت. همچنین مادر شورش به نشانه آرزوی صلح، یک کبوتر را به شکل نمادین آزاد کرد؛ حرکتی که بعداً در مناطق کردنشین به سنت مبارزاتی تبدیل شد.

در جوانرود، ایزده و زاهدان بازداشت‌های دسته جمعی معترضان صورت گرفت.

در اشکذر یزد، مراسم یادبود هفتم مهدی زارع اشکذری برگزار شد. مردم شعار دادند: «هر یه نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه» و «فقر فساد گرونی، می‌ریم تا سرنگونی.» در کنگاور با حضور پرشمار مردم، مراسم چهلم احسان قاسمی فر برگزار شد. مردم معترض شعار دادند، «این گل پرپر شده، هدیه به میهن شده.» در ایلام، مردم به همراه خانواده محسن قیصری، از کشته‌شده‌های خیزش، بر سر مزارش مراسم تولد او را برگزار کردند.

۱۶ دی

شامگاه جمعه ۱۶ دی معترضان در یزد، مشهد، سنندج و تهران دست به اعتراضات شبانه زدند و شعارهای ضد حکومتی سردادند. در مشهد بنرهای تبلیغاتی سالگرد کشته شدن قاسم سلیمانی را در یکی از خیابان‌های اصلی این شهر به آتش کشیده شد. برای چهاردهمین هفته متوالی از جمعه خونین زاهدان مردم زاهدان به خیابان آمدند و شعارهای «امسال سال خونه، ... سرنگونه»، «مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر ...»، «حکومت کودک‌کش نمی‌خوایم نمی‌خوایم» و همچنین شعارهای عدالت‌خواهانه‌ای همچون «نه کولبری نه سوخت‌بری، آزادی و برابری»، سر دادند.

یلدا معیری، عکاس خبری که به دلیل عکاسی از اعتراضات اخیر و حمایت از اعتراضات در فضای مجازی بازداشت شده بود، پس از گذراندن ۳۲ روز در بند ۲-الف سپاه پاسداران و ۶۰ روز در زندان قرچک ورامین با قید وثیقه آزاد شد. روز جمعه ۱۶ دی با انتشار ویدیویی در اینستاگرام با لباس پاکبانی می‌گوید: «وقتی حق ندارد

از واقعیت کشورش عکسبرداری کند؛ با کمال میل از امروز نه در پارک بانوان بلکه از خیابان‌های که جوانی خود را در آن گذرانده‌است این کار را آغاز می‌کند.» دادگاه علاوه بر حکم شش سال حبس تعزیری، برای او مجازات‌های تکمیلی از جمله: خدمات پاکبانی، دو ماهه، تهیه یک پژوهش ۱۰۰ صفحه‌ای از آثار مرتضی مطهری، منع خروج از کشور و منع استفاده از فضای مجازی به مدت دو سال صادر کرده‌است.

۱۷ دی

صبح شنبه ۱۷ دی‌ماه، جمهوری اسلامی، محمدمهدی کرمی و سید محمد حسینی را مانند دو معترض قبلی بعد از خواندن اذان صبح اعدام کرد.

بعد از تغییر رئیس بانک مرکزی در ۸ دی ۱۴۰۱ نرخ دلار روند نزولی داشت و به زیر ۴۰ هزار تومان کاهش یافت، اما باز هم در روز شنبه ۱۷ دی ماه با افزایشی نزدیک به ۱۱۰۰ تومانی تا ۴۱ هزار و ۲۵۰ تومان اوج گرفت.

۱۸ دی

در همبستگی با خانواده‌های قربانیان در سومین سالگرد سرنگونی پرواز پی اس ۷۵۲ و محکومیت اعدام محمد مهدی کرمی و محمد حسینی، تجمعاتی در خارج از کشور برگزار شد. در داخل نیز بسیاری از کسبه در شهرهای کردنشین از جمله سنج، سقز، بوکان،

کرمانشاه و آبدانان در استان ایلام بسته ماندند. دانشجویان در واکنش به تداوم سرکوب، بازداشت هم دانشگاهی‌هایشان و اعدام‌ها به شکل‌های گوناگون اعتراض کردند و نام بسیاری از کشته‌شدگان به دست جمهوری اسلامی را بر دیوارها و تابلوهای دانشگاه نوشتند. در نجف‌آباد اصفهان مردم در میدان مرکزی تجمع کردند و شعارهایی همچون «هیز تویی، هرزه تویی، زن آزاده منم»، «تا ... کفن نشود این وطن و وطن نشود» و «هر یه نفر کشته شه، هزار نفر پشتشه» سر دادند. معترضان در خیابان انقلاب تهران، راهپیمایی کرده و شعار «مرگ بر جمهوری اعدامی» سر دادند. گروهی از معترضان در خیابان ستارخان تهران با شعار مرگ بر دیکتاتور دست به اعتراض زدند. در صادقیه تهران نیز مردم با سر دادن شعار «مرگ بر دیکتاتور» و «امسال سال خونه، ... سرنگونه»، تظاهرات ضد حکومتی بر پا کردند. در تهران پارس نیز تجمعات اعتراضی برگزار شد. در قزوین نیز مردم در شامگاه ۱۸ دی به تجمع اعتراضی دست زده و شعار دادند: «این همه سال جنایت، مرگ بر این ولایت»، «ننگ ما، ننگ ما، ..... ما» در سنندج و مهاباد نیز جوانان با سر دادن شعارهای ضد حکومتی دست به اعتراض زدند. در منطقه حکیم نظامی اصفهان نیز، گروهی از مردم شعار دادند «هر یه نفر کشته شه هزار نفر پشتشه». در مشهد نیز گروهی از مردم شعار می‌دادند «فقر فساد گرونی میریم تا سرنگونی».

۱۹ دی

در پی اخبار اعدام و انتقال به انفرادی محمد قبادلو (۱۹ ساله) و محمد بروغنی (۲۲ ساله) مردم مقابل زندان رجایی شهر تجمع

کردند. نازیلا معروفیان ۲۳ ساله، اهل سقز، روزنامه‌نگار «رویداد ۲۴» و دانشجوی دانشگاه علامه طباطبایی که بعد از انتشار مصاحبه‌اش با امجد امینی، پدر مهسا (ژینا) امینی در تاریخ هشتم آبان ماه در منزل یکی از دوستانش در تهران بازداشت شده بود. در روز دوشنبه ۱۹ دی بعد از گذشت ۷۲ روز، با قرار وثیقه ۶۰۰ میلیون تومانی به صورت موقت از زندان قرچک ورامین آزاد شد.

۲۰ دی

شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران با انتشار بیانیه‌ای به اعدام جوان‌هایی که در جریان اعتراضات سراسری دستگیر شده و بدون تشریفات حقوقی محکوم شده‌اند واکنش نشان داد. بخشی از بیانیه:

«چرا اجازه برگزاری دادگاه علنی به این متهمان نمی‌دهند؟ چرا وکلای انتخابی و تعیینی حق ورود برای دفاع از آن‌ها را ندارند؟ چرا اساساً، شفاف‌سازی پیرامون این پرونده‌ها و قانع کردن افکار عمومی برای حاکمیت کمترین ارزشی ندارد؟» بیانیه به این موضوع نیز پرداخت «حاکمیت مدعی حکومت مستضعفان و فقرا اینک، برای مجازات سراغ فقیرترین و بی‌بهره‌مندترین و در عین حال شریف‌ترین لایه‌های طبقاتی جامعه رفته تا دریابیم علی‌رغم این شعارهای فریبنده در چهار دهه، دین و اخلاق و همه هنجارها تنها سرپوشی برای چپاول و غارت بیشتر سرمایه‌های مادی و معنوی مردم این سرزمین بوده‌است.» در این بیانیه به حکم اعدام محمد قبادلو و محمد بروغنی هم اشاره شده‌است که قرار بود سحرگاه ۱۹ دی اجرا شود اما حضور خانواده‌های آن‌ها و مردم در مقابل زندان رجایی‌شهر مانع از آن شد. شورای هماهنگی گفت حضور مردم

«نشان داد که همبستگی و اتحاد جمعی چگونه می‌تواند موجب پیروزی شود.»

موج اخراج استادان دانشگاه در ایران ادامه دارد و رضا امیدی و کوشا گرجی‌صفت، دو تن از استادان دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران نیز در یک هفته اخیر اخراج شدند. محسن برهانی استاد حقوق دانشگاه تهران به دلیل انتقاد از اعدام جوانان معترض اخراج شد و سعید مدنی، جامعه‌شناس، روزنامه‌نگار و فعال ملی-مذهبی نیز به اتهام «تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی» به تحمل ۸ سال حبس و به اتهام «تشکیل و اداره گروه‌های معاند نظام» به تحمل یک سال حبس محکوم و همچنین ممنوع‌الخروج شد.

خبرگزاری میزان، وابسته به قوه قضائیه جمهوری اسلامی سه‌شنبه ۲۰ دی به نقل از دادگاه انقلاب اسلامی ساری می‌گوید؛ جواد روحی، ۳۵ ساله که به او عنوان "لیدر اغتشاشات" در نوشهرِ مازندران داده‌اند به "سه بار اعدام" محکوم شده‌است. دادگاه انقلاب ساری او را به «افساد فی‌الارض»، «احتراق و تخریب اموال»، «تحریک برخی از شهروندان به ایجاد ناامنی و اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم بر ضد امنیت داخلی کشور»، «آتش‌زدن قرآن و توهین به مقدسات» متهم کرده و ملاک را اعترافات اجباری او قرار داده‌است. او در دادگاه گفت برای اعتراف اجباری تحت شکنجه قرار گرفته‌است و وکیل تسخیری او نیز در تصدیق حرف او گفت مدرکی منبئ بر مشارکت او در اتهامات انتسابی وجود ندارد.

بلژیک سفیر جمهوری اسلامی را به دلیل محکومیت سنگین شهروند خود در ایران احضار کرد.

تجمع کارکنان پتروشیمی مبین در اعتراض به عدم شفافیت مدیریت مدیران و ادامه داشتن اعتراض کارکنان سکوه‌های گاز که

به دلیل عدم اجرای قانون ماده ۱۰ در ۱۵ دی آغاز شد و ۳۵ سکو از ۳۷ سکوی گازی را دربر گرفت.

دی ۲۱

سخنرانی مولوی عبدالحمید در دیدار با سران طوایف، معتمدان، علما و دانشگاهیان زاهدان و خاش. او در ادامه گفت خواسته‌های ما ملی و مطالبات ملت ایران است.

دی ۲۲

سحرگاه ۲۲ دی علیرضا اکبری توسط جمهوری اسلامی اعدام شد. بنابر روایات حکومتی، علیرضا اکبری، معاون پیشین وزارت دفاع ایران، فاغ از جاسوسی برای بریتانیا، در ترور محسن فخری‌زاده نیز دست داشته‌است.

مراسم خاکسپاری محمد مرادی، دانشجوی دکتری تاریخ ساکن شهر لیون، در روز پنج‌شنبه ۱۲ ژانویه، با حضور همسرش (زارا جم) و جمعی از ایرانیان مقیم فرانسه برگزار شد.

دی ۲۳

در پانزدهمین هفته متوالی از جمعه خونین زاهدان، ملت بلوچ مجدداً به خیابان آمدند و علیه حکومت شعار دادند.

در ادامه سفرهای ناگهانی امیر عبداللہیان، وزیر امور خارجه دولت رئیسی، پس از آنکه روسیه دیدار امیر عبداللہیان با لاوروف را ساعاتی پیش از پرواز به مسکو لغو می‌کند، عازم ترکیه می‌شود و در ۲۷ دی در ترکیه می‌گوید: «مهسا امینی به مرگ طبیعی درگذشت» و می‌گوید: «زنان در ایران آزادی دارند.»

نسیم سلطان‌بیگی، روزنامه‌نگار و فعال دانشجویی سابق بازداشت شد. نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی پیش از این نیز نسیم سلطان‌بیگی را در سال ۱۳۸۵ و نیز آذر ۱۳۸۶ در تجمع اعضای کمپین یک‌میلیون امضا در تهران و سپس در مرداد ۱۳۸۹ او را به اتهام «تبلیغ علیه نظام، اجتماع و تبانی برای برهم زدن امنیت کشور» بازداشت کرده بودند. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران گفته‌است از آغاز اعتراضات سراسری در شهریور سال جاری تا کنون ۷۰ روزنامه‌نگار در ایران بازداشت شده‌اند که ۳۰ نفر از آنها همچنان در زندان‌ها به سر می‌برند. سحر شهنازی، مادر و سرپرست کودک نیز در پی اعتصاب غذا در اوین دچار مشکلات جسمی بسیاری شده‌است.

۲۴ دی

بریتانیا پس از اعدام علیرضا اکبری، تبعه ایرانی-انگلیسی، محمدجعفر منتظری، دادستان کل جمهوری اسلامی را تحریم کرده‌است.

شوراهای صنفی دانشجویان در گزارشی به خودکشی اعلام شدن مرگ دنیا فرهادی اعتراض کردند و می‌گویند: «دنیا فرهادی، دانشجویی که شانزدهم آذر در اهواز ناپدید و پیکر بی‌جانش هشت روز بعد دور از شهر و در حاشیه کارون پیدا شد، برخلاف آنچه رسانه‌های حکومتی در ایران عنوان کرده بودند، نه در اثر «خودکشی» بلکه ساعتی پس از «درگیری کلامی با بسیجی‌های دانشگاه»، در محدوده روستایی به نام مظفریه و با اصابت «گلوله» پیدا شده‌است.» دنیا فرهادی چهارشنبه ۱۶ آذر، همزمان با روز دانشجویان در ایران، حوالی بلوار ساحلی پل کابلی اهواز مفقود شد و جستجوی پدر و مادر برای یافتنش تا یک هفته نتیجه‌ای نداشت؛ و وقتی افرادی خود را به عنوان شاهد به آنها معرفی کرده و مدعی سقوط دخترشان در رود کارون شدند، چندین روز به جستجو در رود کارون پرداختند، اما اثری از دنیا فرهادی پیدا نکردند.

دی ۲۵

در ادامه حمایت‌های مردمی از مولوی گرگیج، حامیان این روحانی اهل سنت از شامگاه یک‌شنبه، ۲۵ دی در مقابل خانه او تحصن، و خیابان‌های منتهی به خانه وی را بستند. در این روز بر اساس روال سینوسی و موجی قیام‌ها، جمعیت انقلابی رو به کاهش داشت و خبر چندانی از تجمعات و تظاهرات اعتراضی نبود.

دی ۲۶

در پی قطعی ۵ روزه گاز در سرمای منفی ۷ درجه در تربت‌جام و ۷ روستا در تایباد خراسان رضوی، مردم تربت‌جام در مقابل

فرمانداری و هلال احمر تجمع کردند و شعارهایی همچون (مسئول بی کفایت) سردادند. و برای گرفتن چراغ نفتی و لوازم گرمایشی به مرکز هلال احمر روانه شدند. در برخی ویدئوهای منتشر شده، حضور نیروهای ضد شورش، دستگیری و تیراندازی نیز دیده می‌شد.

همزمان با جلسه بحث و ارائه دلایل اضافه شدن سپاه پاسداران به لیست گروه‌های تروریستی در اتحادیه اروپا، ایرانیان حاضر در فرانسه، در استراسبورگ تجمع کردند. قرار شد رای گیری و نتیجه نهایی این جلسه روز پنجشنبه معلوم می‌شود.

دوشنبه شب، برج ایفل پاریس در حمایت از معترضان ایران با شعار زن-زندگی-آزادی نورانی شد. بر روی این برج در واکنش به اعدام معترضان از سوی نظام جمهوری اسلامی ایران، جمله «اعدام‌ها را متوقف کنید» نیز نوشته شد.

۲۷ دی

مردم به فراخوان‌های همزمان کارکنان صنعت نفت و گاز ایران و فراخوان چهلم محسن شکاری در روز سه‌شنبه ۲۷ دی پیوستند. شواهد و ویدیوها حاکی از آن است که مأموران حکومتی و سرکوبگران در بهشت‌زهرای تهران مستقر شده بودند تا مانع از برگزاری مراسم چهلم محسن شکاری، معترض اعدام‌شده شوند. برخی تصاویر حاکی از آن بود که سنگ مزار محسن شکاری نیز شکسته شده است.

مردم در مناطق مختلف تهران، کرج، مشهد شبانه به خیابان آمدند و شعارهایی علیه حکومت سر دادند. در خیابان‌های ولیعصر، پونک، هفت حوض نارمک، آذربایجان، و اقدسیه تهران شعارهایی همچون:

«مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر حکومت اعدامی»، «محسن شکاری، شهید راه آزادی»، «تا ... کفن نشود، این وطن وطن نشود» و «امسال سال خونه، ... سرنگونه» سر داده شد.

بنا بر رأی شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب که به ریاست قاضی افشاری صادر شد، مژگان ایلانلو کارگردان و مستندساز به جرم «اجتماع و تبانی علیه امنیت کشور» به ۶ سال، «فعالیت تبلیغی علیه نظام» به ۱۵ ماه، «اخلال در نظم عمومی» به مدت ۱۵ ماه و برای «تشویق به اعمال منافی» به ۱۵ ماه حبس تعزیری در مجموع، ۱۰ سال زندان و ۷۴ ضربه شلاق محکوم شده است.

۲۸ دی

در این روز به جز مناطق کردنشین، و پونک، نواب و رودکی و کوی سینا و اکباتان تهران خبر چندانی از تجمعات اعتراضی نبود.

۲۹ دی

سپاه پاسداران جمهوری اسلامی، در اتحادیه اروپا با ۵۹۸ رای مثبت، ۹ رای منفی و ۳۱ رای ممتنع بعنوان گروه تروریستی در لیست گروه‌های تروریستی قرار گرفت و قرار شد تا روز بعد قطعنامه‌ای در این باره از سوی اتحادیه اروپا به کشورهای عضو اتحادیه صادر شود، که تصویب شدن یا نشدن آن در روز دوشنبه ۲۳ ژانویه توسط وزیران امور خارجه معلوم می‌شود.

در این زمان بود که کمپینی با نام «وکالت به رضا پهلوی» راه‌اندازی شد. بنابر برخی خبرها، میانه افراد امضاکننده چیزی

حدود ۳۰۰ الی ۴۵۰ هزار نفر بودند. ماجرای وکالت بحث و انتقادهای زیادی را پیش کشید. برخی آن را راه نجات ایران و یکدست‌سازی اپوزیسیون دانستند، و برخی آن را سیرکی مضحک خواندند، که اندک سرمایه اجتماعی ولیعهد سابق را نیز به باد خواهد داد.

۳۰ دی

حضور و اعتراضات مردم زاهدان در شانزدهمین هفته متوالی از جمعه خونین زاهدان.

در مراسم چهلم آیدا رستمی، پزشک کشته شده، در «امامزاده عبدالله» گرگان برگزار شد. آیدا رستمی اهل تهران، که به امداد رسانی به مجروحین در اعتراضات می‌پرداخت در ۲۱ آذر ۱۴۰۱ مقفود شد، و جسد او یک روز بعد با ادعای «تصادف رانندگی» به خانواده‌اش تحویل داده شد. اما خانواده او، آثار شکنجه را روی بدن و صورت او را تأیید کردند. بنابر برخی خبرها، نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی در این مراسم برادر وی و گروهی دیگر از مردم، را بازداشت کرده و با خود بردند. در مشهد نیروهای امنیتی هم‌زمان با چهلم مجیدرضا رهنورد، دومین معترض اعدام‌شده، مسیره‌های منتهی به بهشت رضا را بسته و جو شدید امنیتی در نزدیکی مزار او ایجاد کردند. بنابر برخی خبرها، خانواده مجیدرضا رهنورد پس از بازداشت او، به‌دلیل حمله‌های مکرر نیروهای «لباس شخصی» و اعضای «بسیج محل» به منزلشان و همچنین شعارنویسی دیوارهای خانه‌شان مجبور به ترک منزلشان شده بودند و امکان بازگشت به منزل خود را نیافته‌اند.

۱ بهمن

در این روز خب چندانی از تجمع اعتراضی رویت نشد، ولی در این روز دلار به نرخ ۴۵ هزار تومان رسید. این بیشترین نرخ دلار پس از تغییر رئیس بانک مرکزی بود.

۲ بهمن

در شامگاه ۲ بهمن، مردم در پونک و اکباتان تهران و دهگلان کردستان تجمع کردند و در تهران و کرج از پنجره‌ها و بام خانه‌ها شعار سر داده شد.

۳ بهمن

وزیران امور خارجه در نشست روز دوشنبه ۲۳ ژانویه حاضر به تصویب قطعنامه تنظیم شده قرار گرفتن سپاه پاسداران در فهرست گروه‌های تروریستی از سوی اتحادیه اروپا با اکثریت آرا نشدند. اما ۱۸ فرد و ۱۹ نهاد جمهوری اسلامی که در نقض حقوق بشر و سرکوب معترضان مشارکت یا مسئولیت داشته‌اند را تحریم کرد. بعدتر کاشف به عمل آمد، وزارت خارجه انگلیس از اصلی‌ترین مخالفان تروریستی اعلام‌شدن سپاه پاسداران جمهوری اسلامی بود.

۴ بهمن

جمعی از دانشجویان دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران در همبستگی با اعتصاب دانشجویان دانشگاه هنر، تجمع اعتراضی برگزار کردند. کارکنان مجتمع پتروشیمی بندر خمینی به دلیل پرداخت نشدن حقوق و مزایایشان اعتصاب کرده و تجمع اعتراضی برپا کردند.

۵ بهمن

در این روز در آبدانان ایلام، کامیارن و دیوان دره کردستان جمعیت محدودی تجمع اعتراضی در سطح محله‌ای برگزار کردند.

۶ بهمن

کنگره آمریکا قطعنامه مشترک حزبی (جمهوری خواه و دموکرات) در محکومیت سرکوب اعتراضات در ایران و حمایت از معترضان ایرانی را به اتفاق آرا یعنی با ۴۲۰ رای موافق و یک رای مخالف تصویب کرد.

در این روزمجلس شورای اسلامی پیشنهاد داد ماده‌ای به قانون مجازات اسلامی افزوده شود، که اگر افراد سرشناس (سلبریتی) در صورت روی دادن رخدادی در جامعه، تا زمانی که مراجع رسمی حکومت درباره آن اظهارنظر نکرده‌اند، نباید درباره آن اظهارنظر کنند و اگر دیدگاهشان - هرچند درست باشد - با روایت و قرائت رسمی حکومت، تفاوت داشته باشد جرم محسوب شده و باعث مجازات می‌شود. لازم به ذکر است افراد پژوهشگر نیز در قالب مقالات علمی نیز، مشمول این پیشنهاد می‌شوند.

۷ بهمن

در امروز به جز در خاش، اکباتان تهران و پونک تهران، خیر چندان‌ی از تجمعات نبود.

۸ بهمن

فاطمه مهاجری، مادر ویدا (وحیده) ربانی، روزنامه‌نگار بازداشت‌شده در جریان خیزش ۱۴۰۱ ایران، در نامه‌ای به رئیس قوه قضاییه از «قضاوت‌های سلیقه‌ای» و محکوم شدن فرزندش به «۱۱ سال» حبس انتقاد کرد. همچنین در این روز، سروناز احمدی، پژوهشگر و مترجم و فعال حوزه کودکان در دادگاه بدوی به شش سال زندان محکوم شد. احمدی در اینستاگرامش جمله‌ای امیدبخش نوشت: «می‌ارزید. به احساس تعلق به یه جمع بزرگ قدرتمند که در تلاشه سرنوشتش رو دست خودش بگیره.»

ساعت ۲۱:۴۴ نیز در خوی واقع در آذربایجان غربی، زلزله‌ای به بزرگی ۵.۹ ریشتر رخ داد.

۹ بهمن

در این روز نیز تجمع اعتراضی برگزار نشد. ولی حملات پهنپادی به مجتمع صنایع نظامی ایران، واقع در اصفهان رخ داد، که بنابر برخی خبرها، این حملات از سوی اسرائیل برنامه‌ریزی و انجام شد.

۱۰ بهمن

بازیکنان تیم ملی فوتسال زنان ایران، در فینال بازی‌های آسیایی، از خواندن سرود جمهوری اسلامی امتناع کردند.

۱۱ بهمن

حسن کرمی، فرمانده یگان‌های ویژه نیروی انتظامی جمهوری اسلامی (فراجا) ادعا کرد که هیچ انسانی در اعتراضات (خیزش ۱۴۰۱ ایران) بر اثر خطا کشته نشده و اگر کسی بتواند این را اثبات کند جایزه خواهد گرفت. در حالی که در اواخر دی ۱۴۰۱، سازمان دیده‌بان حقوق بشر با انتشار گزارش سالانه خود درباره وضعیت جهانی حقوق بشر در سال ۲۰۲۲ اعلام کرد که مأموران جمهوری اسلامی برای سرکوب اعتراضات سراسری مردم ایران از «نیروی قهریه‌گشونده و بیش از حد» و از شات‌گان، تفنگ جنگی، هفت تیر حتی در اعتراضات مسالمت‌آمیز و در جاهای پرجمعیت استفاده کرده‌اند.

۱۲ بهمن

پوران ناظمی، فعال حقوق بشر - که به تازگی به طور موقت از زندان آزاد شده بود - به همراه خواهرش پروانه ناظمی، بدون حکم قاضی، در بیمارستان مهرگان کرمان بازداشت شد.

با آغاز دهه فجر تبلیغات محیطی برای بزرگداشت این دهه انجام شد که انتقادات و نظرات متفاوتی را به دنبال داشت. عده‌ای آن را آخرین تلاش پروپاگاندای جمهوری اسلامی در آخرین روزها دانستند، و عده‌ای نیز آن را حاصل سکوت مردم و فروکشی اعتراضات قلمداد کردند.

۱۳ بهمن

اعتراضات در زاهدان و سیستان بلوچستان پس از نماز جمعه در صد و چهل و یکمین روز خیزش سراسری انجام شد. در گالیکش گلستان نیز، مردم برای اعتراض به خیابان‌ها آمدند.

در این روز با انتشار تصویری در فضای مجازی، از فرهاد میثمی، زندانی سیاسی، که در پی اعتصاب غذا کاهش وزن بسیار چشمگیر و تکان‌دهنده‌ای داشت، موج گسترده‌ای از حمایت در ستایش «سنگرسازی مقاومت از بدن» به راه افتاد. میثمی در نامه‌ای این گونه نوشت: «در دوره‌ای که حاکمان در هر سه عرصه امنیت جسم و جان، سفره و معیشت، و شان و کرامت، چیزی جز زجر و رنج هر روزه و هر لحظه در بساط مردمان این سرزمین باقی نگذاشته‌اند، به سهم کوچک خود تلاشی را آغاز کردم تا بتوان در شرایطی، این زهر دم‌افزون را با کوششی جمعی به پادزهری بدل کرد.» تریبون‌های حکومتی اظهار کردند که میثمی در اعتصاب غذا نیست.

۱۴ بهمن

سازمان حقوق بشر ایران در گزارشی شلیک نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی به صورت و چشم تعداد قابل توجهی از معترضان مأموران را «سیستماتیک» و «هدفمند» اعلام کرد. آمار دقیقی از معترضانی که چشمانشان آسیب دیده، در دست نیست؛ ولی بنا به گزارش روزنامه نیویورک تایمز در ۲ آذر ۱۴۰۱، دست کم ۵۸۰ نفر معترض از ناحیه چشم، آسیب دیده‌اند.

رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی از طرحی خبر داد که افراد بی‌حجاب را از راه سیستم نظارتی، شناسایی کرده و آنان را از خدمات اجتماعی محروم خواهد کرد و نیز کارت ملی افراد بی‌حجاب تا موقع پرداخت جریمه، مسدود خواهد شد. ۱۸ شورای صنفی دانشجویی و برخی از اساتید دانشگاه به این شیوه‌نامه اعتراض کرده و آن را «نقض آشکار حقوق انسانی و دانشجویی» خواندند. ضمناً در این روز جواز «بنیاد کشوری سندروم داون دیوار ۴۷» به دلیل حمایت از اعتراضات سراسری ۱۴۰۱، از سوی جمهوری اسلامی لغو شد.

۱۵ بهمن

میرحسین موسوی، یکی از دو رهبر جنبش سبز، در این روز بیانیه‌ای داد که در آن تلاش داشت برنامه‌ای مدون جهت انجام رفتارندوم برای تعیین حکومتی مشورتی ارائه دهد. برخی این اقدام را، نه حرکتی انقلابی، که تماماً اصلاح‌طلبانه برای تداوم و بقای جمهوری اسلامی دانستند.

۱۶ بهمن

متعاقب بیانیه میرحسین موسوی، سید محمد خاتمی، رییس جمهور اسبق ایران نیز در این روز بیانیه‌ای صادر کرد.

در کشورهای آمریکا، آلمان، بریتانیا، کانادا نیز در این روز، در حمایت از اعتراضات سراسری تجمعات اعتراضی برگزار شد.

۱۷ بهمن

روزنامه بریتانیایی گاردین، در گزارشی تفصیلی، از تجاوز به برخی بازداشتی‌های اخیر خبر داد.

هیئت داوران شصت و پنجمین دوره «گرمی»، جایزه «آهنگ برای تغییر اجتماعی» را به شروین حاجی‌پور به دلیل ساختن ترانه برای... اهدا کرد.

۴ مدرسه در اردبیل مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند.

۱۸ بهمن

در پی مسمومیت سریالی و دسته‌جمعی «دانش‌آموزان دختر» در دست‌کم ۱۲ مدرسه قم، اداره کل آموزش و پرورش در اطلاعیه‌ای، همه مدارس و واحدهای آموزشی قم را تعطیل اعلام کرد.

سازمان عفو بین‌الملل (amnesty) نیز با انتشار فراخوان اقدام فوری برای ۱۴ معترض بازداشت‌شده به نام‌های عرشیا تک‌دستان،

جواد روحی، ابراهیم نارویی، کامبیز خروت، مجید کاظمی، منوچهر مهمان‌نواز، منصور دهمرده، مهدی بهمن، محمد بروغنی، مهدی محمدی‌فرد، محمد قبادلو، صالح میرهاشمی، سعید یعقوبی و شعیب میربلوچ‌زهی ریگی - که در معرض اعدام هستند - هشدار داد.

۱۹ بهمن

مریم آروین، وکیل جوان و عضو کانون وکلای استان کرمان - که در ۹ آذر و در هنگام دفاع از موکلانش (از معترضان بازداشت‌شده) در صحن دادگاه سیرجان بازداشت شده بود، پس از آزادی به شکل مشکوکی درگذشت.

۲۰ بهمن

سازمان حقوق بشری هه‌نگاو اسامی ۱۸۶ کودک و نوجوان‌گرد (۱۵۴ پسر و ۳۲ دختر) را که در جریان خیزش ۱۴۰۱ ایران به دست نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی ربوده شده‌اند منتشر کرد که برخی از آنان به چند سال حبس و ۷۴ ضربه شلاق و نیز جریمه مالی محکوم شدند. در همین راستا، گمانه‌زنی‌های زیادی در این باره مطرح شد که سرکوب نیز در ایران شکل تماماً طبقاتی دارد، و به‌موازات دوری از مرکز، شدت و حدت آن بیشتر می‌شود.

۲۱ بهمن

نشست آینده جنبش دموکراسی ایران با حضور ۸ تن از چهره‌های سرشناس مخالف حکومت جمهوری اسلامی: حامد اسماعیلیون، دبیر و سخنگوی انجمن خانواده‌های قربانیان پرواز پی‌اس ۷۵۲؛ نازنین بنیادی، فعال حقوق بشر و هنرپیشه؛ رضا پهلوی، ولیعهد سابق؛ شیرین عبادی، حقوقدان و برنده جایزه صلح نوبل؛ مسیح علی‌نژاد، روزنامه‌نگار و فعال حقوق زنان؛ گلشیفته فراهانی، هنرپیشه و فعال حقوق بشر؛ علی کریمی، ملی‌پوش سابق فوتبال ایران؛ و نیز عبدالله مهتدی، دبیرکل حزب کومله کردستان ایران برگزار شد. این نشست در موسسه جرج تاون، واقع در واشنگتن دی. سی برگزار شد. فراهانی متنی مشترک با علی کریمی را به شکل آنلاین ارائه داد، مهتدی و عبادی نیز، که نتوانسته بودند حضور فیزیکی در مراسم داشته باشند، از طریق پیامی ویدئویی در نشست شرکت کردند. مدیریت جلسه نیز به عهده کریم سجادی‌پور بود. برخی این نشست را مهم، و برخی آن را در ادامه سیرک اپوزیسیون راست برانداز، بی‌ارزش و توخالی برآورد کردند. اتحادیه آزاد کارگران ایران نیز در این روز از احضار و بازداشت بیش از ۲۵۰ نفر از اهالی روستای رحمت‌آباد استان قزوین به دلیل حضور در مراسم چهلیم جواد حیدری خبر داد.

۲۲ بهمن

ایرانیان در کشورهای گوناگون جهان، همچون: هلند، دانمارک، سوئد، فرانسه، آلمان، آمریکا، استرالیا، نیوزلند، کره جنوبی، ژاپن، قبرس و ترکیه... در روز سالگرد انقلاب ۱۳۵۷، برای اعتراض به حکومت جمهوری اسلامی به خیابان‌ها آمدند. در این روز هشتگ شورش ۵۷ از سوی اپوزیسیون راست در فضای مجازی ترند شد، و

متعاقب آن، بحث دامنهداری در باب درستی یا نادرستی انقلاب ۵۷ بین کاربران به راه افتاد.

۲۳ بهمن

مراسم اختتامیه جشنواره فجر بنا بر نظر برخی منتقدین بدون حضور چهره‌های شاخص هنری و مقبول مردمی برگزار شد.

۲۴ بهمن

در این روز گروهی به نام شورای انقلابی دادخواهان برای دستیابی به اهداف زیر اعلام موجودیت کرد:

براندازی حکومت جمهوری اسلامی، دادخواهی، برپا کردن عدلیه‌ای مستقل از نظام سیاسی، آزادی(حمایت از انقلاب دموکراتیک مردم ایران)، و تحقق حقوق بشر در ایران.

۲۵ بهمن

مینا یعقوبی، یک مربی بدن‌سازی اراکی - که به اتهام «پرتاب سنگ به سردر گلزار شهدا» بازداشت شده بود از سوی دادگاه انقلاب به ۱۱ سال حبس، ۲ سال تبعید، ۸۵ ضربه شلاق و «۱۲ ساعت شستن قبور محکوم شد. او در دوره بازجویی نیز بر اساس گزارش‌ها و شواهد منتشرشده در فضای مجازی، به شدت شکنجه شده بود. جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات فرزانه زیلابی، وکیل دادگستری، عضو

کانون وکلای دادگستری، که وکالت تعدادی از کارگران نیشکر هفت‌تپه را به عهده داشت نیز، در این روز در اهواز برگزار شد.

۲۶ بهمن

در این روز اتحادیه اروپا درخواست تحریم‌های بیشتری را علیه جمهوری اسلامی کرد. که به شکل جزئی‌تر، خواهان تحریم فعالان اقتصادی وابسته به سپاه بود.

گروه‌های مختلف سیاسی نیز پیروی بیانیۀ میرحسین موسوی، که متن کامل آن، ابتدا در وبسایت کلمه منتشر شده بود، حمایت خود را از آن ابراز و اعلام کردند.

مسمومیت سریالی دختران دانش‌آموز در تهران و قم نیز، در این روز شدت بیشتری یافت.

در این روز فراخوانی برای چهلم جام‌باختگانی چون محمدمهدی کرمی و سید محمد حسینی، در فضای مجازی از سوی گروه‌های مختلف سیاسی منتشر و دست به دست شد.

در این روز رییس کل دادگستری فارس نیز از برگزاری دادگاه ۵ عامل حمله به حرم شاهچراغ خبر داد.

در این روز ۲۰ تشکل داخلی و بسیار مهم، که همگی استخوان‌دار هستند و سابقه دریافت مطالبات خود را از نهادهای بالاسری دارند، منشوری شامل ۱۲ بند برای مطالبات حداقلی صادر کردند. تاریخ دقیق انتشار این منشور شامگاه ۲۵ بهمن بود، که در این روز در دسترس اکثریت قرار گرفت. این منشور به امضای گروه‌ها، و تشکل‌های مستقل صنفی و مدنی زیر رسید:

شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران، اتحادیه آزاد کارگران ایران، اتحادیه تشکل‌های دانشجویی دانشجویان متحد، کانون مدافعان حقوق بشر، سندیکای کارگران شرکت نیشکر هفت‌تپه، شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت، خانه فرهنگیان ایران (خافا)، بیدارزنی، ندای زنان ایران، صدای مستقل کارگران گروه ملی فولاد اهواز، کانون مدافعان حقوق کارگر، انجمن صنفی کارگران برق و فلز کرمانشاه، کمیته هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل‌های کارگری، اتحاد بازنشستگان، شورای بازنشستگان ایران، تشکل دانشجویان پیشرو، شورای دانش‌آموزان آزاداندیش ایران، سندیکای نقاشان استان البرز، کمیته پیگیری ایجاد تشکل‌های کارگری ایران، شورای بازنشستگان سازمان تامین اجتماعی (بستا).

۲۷ بهمن

همزمان با چهلم محمدمهدی کرمی و محمد حسینی، دو تن از معترضان اعدام‌شده، مردم ایران در شامگاه ۲۷ بهمن ۱۴۰۱، در شهرهای گوناگون ایران، همچون: تهران (ستارخان، میرداماد، نارمک، اکباتان، صادقیه، انقلاب متروی شریعتی، بلوار فردوس)، اراک، رشت (خیابان لاکانی)، مشهد (با شعار برادر شهیدم، خونت را پس می‌گیرم)، اصفهان (نجف‌آباد)، کرج (چهارراه گلزار) و (خیابان درختی)، هرمزگان (رویدر) و سنندج (محله گلشن، با شعار دلار ۴۸ هزاری، ..... بیداری؟) برای اعتراض به حکومت جمهوری اسلامی به خیابان‌ها آمدند. مزار محمدمهدی کرمی، در بهشت علی توسط ماموران امنیتی بسته شد، اما خانواده و برخی نزدیکان او توانستند

در مراسم چهلم او شرکت کنند. مادر سپهر اعظمی، از کشته‌شدگان خیزش اخیر نیز بر مزار سید محمد حسینی حاضر شد و برای او سوگواری کرد. در پل‌های اتوبان‌های اصلی تهران نیز، بنرهایی به یاد جان‌باختگان نصب شد. آرش صادقی به دلیل فعالیت‌های حقوق بشری به حکم دادگاه انقلاب تهران و به اتهام‌های اجتماع و تبانی و نیز تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی به ۵ سال و ۸ ماه حبس و ۲ سال منع حضور در تهران و استان‌های شمالی کشور، ۲ سال منع خروج از ایران، ۲ سال منع فعالیت در فضای مجازی، ۲ سال منع عضویت در احزاب و گروه‌های سیاسی و اجتماعی و نیز ضبط شدن وسایل منزل به نفع حکومت، محکوم شد.

از جمله شعارهای این روز می‌توان به: «جانم فدای ایران» و «..... بی‌ریشه، خیزش تموم نمی‌شه» اشاره کرد.

هفتاد و سومین دوره جشنواره فیلم برلین (برلیناله) در ۲۷ بهمن ۱۴۰۱ در پایتخت آلمان، با اعلام حمایت از معترضان در ایران آغاز شد. گلشیفته فراهانی، یکی از اعضای ۸ نفره نشست آینده جنبش دموکراسی ایران، در مراسم افتتاحیه با اشاره به اعتراضات سراسری مردم ایران، از حکومت‌های آلمان و فرانسه و هم اتحادیه اروپا خواست که در سمت درست تاریخ بایستند و از اعتراضات مردم ایران پشتیبانی کنند.

جبهه اصلاحات نیز که متشکل از ۱۸ حزب اصلاح‌طلب است، با انتشار بیانیه‌ای، حمایت خود را از بیانیه ۱۵ بندی خاتمی اعلام کرد.

۵ زن زندانی سیاسی آزاد شده در بیانیه‌ای اعلام کردند که روز آزادی نزدیک است. اسامی این ۵ نفر به شرح زیر است: عالیه مطلب‌زاده، رها عسگری‌زاده، هستی امیری، نوشین جعفری، و ملیحه جعفری.

شورای همکاری خلیج فارس و وزارت امور خارجه آمریکا در بیانیه مشترکی ایران را به حمایت از تروریسم، استمرار سیاست‌های بی‌ثبات‌کننده در منطقه، استفاده از موشک‌های پیشرفته و پهپادها متهم کردند.

۲۸ بهمن

مردم در مشهد، کرج، تبریز، اهواز، بندرعباس، رشت، مهاباد، جوانرود، ایذه، رویدر، آذربایجان غربی (سردشت)، گالیکش و برخی از شهرهای دیگر ایران اعتراضات خیابانی برگزار کردند. در اراک، اصفهان، زرین‌شهر، شیراز، یزد و سنندج (مسجد جامع ننه)، زاهدان (خاش) هم اعتراضات خیابانی با شعارهایی همچون: «مرگ بر دیکتاتور» و «عمامة ... ، وقتشه که بپری» برگزار شد. استیاض حقیقی و امیرمحمد احمدی، زوج بلاگر نیز، که پیش‌تر بخاطر انتشار کلیپ رقص در حوالی میدان آزادی دستگیر شده بودند، عفو شدند. مردم در سنندج برای حمایت از ماموستا ابراهیم کریمی نیز تجمع اعتراضی برگزار کردند.

در این روز یک طلبه جوان در سقز به ضرب گلوله افرادی ناشناس کشته شد. در تهران نیز، در مجمع نظام مهندسی تهران، زنی (زینب کاظم‌پور) به نشانه اعتراض به نظم و سیستم مردسالار روسری خود را از سر برداشت. مولوی عبدالحمید نیز بیان داشت جمهوری اسلامی به بن‌بست رسیده و باید به همه‌پرسی و رفراندوم تن دهد.

خالد پیرزاده، زندانی سیاسی مشروطه‌خواه نیز که مدت پیش در وضعیتی بسیار وخیم و با کاهش وزن بسیار شدید از زندان آزاد شده بود، در نامه‌ای خطاب به مردم ایران اعلام کرد هرگز درخواست عفو نکرده و نمی‌کنم.

شماری از دادخواهان آبان ۹۸ نیز در این روز به یاد جانباختگان قیام ژینا خیرات کردند.

نشست کنفرانس امنیتی مونیخ در ۲۸ بهمن ۱۴۰۱ بدون حضور مقامات جمهوری اسلامی و روسیه، برای اولین بار برگزار شد. به جای مقام‌های حکومت جمهوری اسلامی، برخی از چهره‌های نشست آینده جنبش دموکراسی ایران، همچون: رضا پهلوی، مسیح علی‌نژاد و نازنین بنیادی دعوت شدند. کریستوف هویسگن، رئیس جدید کنفرانس امنیتی مونیخ گفت: حکومت جمهوری اسلامی ایران همواره یک چالش بود چون موجودیت اسرائیل را نفی می‌کرد و با قدم برداشتن در راه دستیابی به سلاح هسته‌ای، حقوق بین‌الملل را نقض می‌کرد.

در برخی گزارش‌های ارسالی از شیراز برخی کاربران مدعی شدند که نیروهای حکومتی - امنیتی برای سرکوب مردم، اقدام به استفاده از ماشین‌های آبپاش کرده‌اند که محتوای آن از وایتکس و مواد اسیدی پر شده بود. ۹۰ نفر از کنشگران مطالبه‌گر بندر انزلی نیز در محکومیت احضار همکاران خود به هیئت رسیدگی به تخلفات اداری استان، بیانیه صادر کردند. مولوی عبدالحمید نیز در این روز بیان داشت در طرح موسوم به «مولدسازی» اموال عمومی را به قیمت ارزان فروخته‌اند.

متعاقب انتشار منشور حداقلی، دانشگاهیان نیز منشور فراگیر حقوقی منتشر کردند با نام «برای انقلاب ژن، ژیان، نژادی»

مردم در زاهدان نیز با شعار «چه دار باشه، چه زندان، ایستاده‌ایم تا پایان» حضور بی‌پایان خود در خیابان را مجدداً نشان دادند.

در این روز رئیس سازمان حراست کل کشور نیز بیان داشت که در خیزش اخیر حدود ۳۰ هزار نیروی حراست حضور میدانی داشته‌اند.

۲۹ بهمن

بنا به گزارش سایت حقوق بشری هه‌نگاو، مأموران نیروهای انتظامی به ظن اینکه مختار فتحی در «نوشتن شعار» نقش داشته، بدون هشدار و با «شلیک مستقیم» کشتند و حکومت نیز خانواده این جوان را، که همسرش باردار بوده تهدید کرد که در این باره اطلاع‌رسانی نکنند. دو تن از بازداشت‌شدگان اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ در چابهار به نام‌های منصور حوت و نظام‌الدین حوت نیز به اتهام محاربه به اعدام محکوم شدند.

در این روز، به گزارش حال‌وش در بازداشتگاه‌های اطلاعات سپاه زاهدان، دست‌کم به ۳ زن دیگر نیز تجاوز شده است.

خبرگزاری تسنیم، وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز، در این روز اعلام کرد برای زینب کاظم‌پور، پرونده قضائی تشکیل شده است.

۳۰ بهمن

وکیل حمید قره‌حسنلو گفت که «عفو» شامل قره‌حسنلو نشده است. معاون دانشجویی دانشگاه شریف نیز گفت که از سوی کمیته انضباطی برای ۴۰ دانشجوی دانشگاه شریف، حکم قطعی صادر شده است. بازنشستگان تامین اجتماعی نیز با برگزاری تجمع‌هایی خواستار رسیدگی به مشکلات معیشتی خود شدند. نانوایان نیز در

مقابل اتحادیه نانوایان تهران بخاطر بالا رفتن هزینه‌های زندگی و ثابت ماندن نرخ نان تجمع اعتراضی کردند.

قیمت گوشت قرمز نیز به کیلویی ۴۰۰ هزار تومان رسید.

۱ اسفند

هزاران ایرانی ساکن کشورهای اروپایی با تجمع در برابر ساختمان شورای اروپا در بروکسل، پایتخت بلژیک، از وزیران خارجه اتحادیه اروپا خواستند که نام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست تروریستی قرار دهند. اتحادیه اروپا ۲ نهاد و ۳۲ مقام حکومت جمهوری اسلامی، از جمله، دو تن از وزیران دولت ابراهیم رئیسی را به اتهام دست داشتن در «سرکوب امنیتی معترضان» و «نقض جدی حقوق بشر در ایران» در اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ تحریم کرد.

قیمت هر دلار آمریکا در بازار آزاد ارز ایران به ۵۰ هزار تومان رسید.

روزنامه سازندگی نیز بخاطر انتخاب تیترو طغیان گوشت توقیف شد. در این روز جمعی از مهندسين نیز در حمایت از زینب کاظم‌پور بیانیه صادر کردند.

آنجلینا جولی، سوپرستار هالیوود و فعال حقوق بشر نیز، برای چندمین بار به حمایت از معترضین ایرانی پرداخت و اعلام کرد تلاش می‌کند با همکاری یکی از دوستانش، در پروژه‌ای برای همبستگی با زنان شجاع ایران که برای برابری و حقوقشان مبارزه می‌کنند، از موهای بریده شده استفاده کنند. بعد از این گفته، تصویری از موی بریده دخترش را در فضای مجازی منتشر ساخت.

در این روز ۱۸ تشکل و نهاد دیگر، با انتشار اطلاعیه‌ای از منشور مطالبات حداقلی حمایت کردند.

اعضای شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران نیز در این روز با فرهاد میثمی دیدار کردند.

۲ اسفند

حکم اعدام جمشید شارمهد، فعال سیاسی و رهبر گروه تندر از سوی دادگاه انقلاب تهران صادر شد.

بازنشستگان شرکت مخابرات در استان‌های خوزستان، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، اصفهان و ایلام تجمع اعتراضی برگزار کردند.

محمدحسین آجورلو، خبرنگار نیز - که همسرش نیلوفر حامدی به دلیل پوشش خبر جان‌باختن مهسا امینی زندانی است - از محل کارش اخراج شد. کانون نویسندگان ایران، هم‌زمان با روز جهانی زبان مادری، از حصر و حبس کنشگران زبان مادری توسط نظام جمهوری اسلامی انتقاد کرد.

در این روز فیلمی در فضای مجازی دست به دست شد که بسیار دلخراش بود. دانش‌آموز دختری به نام سارا شیرازی با دماغی پر خون و صورتی زخمی در حال گریه بود. شواهد حاکی از آن بود که زنی آمر به معروف در راه بازگشت از مدرسه او را مورد ضرب و شتم قرار داده است. گفته شد زنی که بخاطر حجاب کودک را مورد اذیت

قرار داد، راضیه هفتبرادران نام داشت. رسانه‌های متمایل به حکومت ماجرای امر به معروف را تکذیب کردند.

۳ اسفند

گروه‌هایی از مردم، از جمله، زنان، در بازار تهران تجمع‌هایی برگزار کردند و شعار دادند: «دلار شده ۵۰ تومن، کی پامی‌شی ای هموطن» فرهنگیان در شهر شیراز در تجمعی اعتراضی شعار دادند: «محصل زندانی آزاد باید گردد.» بازنشستگان در چند شهر ایران، از جمله، خوزستان تجمع اعتراضی برگزار کردند.

مسیح علینژاد و حامد اسماعیلیون نیز در تجمع ایرانیان ساکن رم شرکت کردند. همایش ایرانیان ساکن رم بدین نام بود: «دیگر وقتش رسیده»

در روز دوشنبه، سوم اسفند، معلم جانباخته، خالد وکیلی در بهشت محمدی سنندج به خاک سپرده شد. بنابر برخی گزارش‌ها، این معلم بر اثر شکنجه به قتل رسید.

۴ اسفند

ده‌ها خانواده و کنشگر دادخواه با انتشار بیانیه‌ای با نام پیمان دادخواهی، خواستار لغو مجازات اعدام در ایران و نیز پایان دادن به مصونیت از مجازات برای آمران و عاملان جنایت‌ها شدند. بنابر گزارش‌های بسیار، ابراهیم ریگی، پزشک زاهدانی، پس از ضرب و جرح شدید، در کلانتری ۱۲ این شهر جان باخت. وی به معترضان زخمی کمک می‌کرد.

۵ اسفند

مردم زاهدان در بیست و یکمین جمعه اعتراضی، راهپیمایی گسترده‌ای به راه انداختند. اینترنت در این شهر، قطع و مسجد زاهدان (مسجد مکی) محاصره گردید. مولوی عبدالحمید گفت: قضات باید مستقل باشند و حتی بتوانند نفر اول نظام را احضار کنند. او همچنین اشاره کرد که: اگر نمی‌توانید مشکلات مردم را حل کنید، کنار بروید. اهل سنت گالیکش نیز در حمایت از مولوی محمدحسین گرگیج و به نشانه همبستگی با مردم زاهدان، تجمع اعتراضی برگزار کردند.

در صدمین روز پس از کشته‌شدن کیان پیرفلک، مادر او پستی در صفحه شخصی‌اش منتشر کرد و اشاره نمود تا امروز سکوت کردم و دیگر ساکت نخواهم ماند.

۶ اسفند

ایرانیان خارج از کشور در پشتیبانی از اعتراضات سراسری مردم ایران، در ۶ اسفند ۱۴۰۱ در برخی از کشورهای جهان، همچون: آلمان، دانمارک، بریتانیا و گرجستان تجمع اعتراضی برگزار کردند.

خانواده‌های خواران نیز داخل ایران و با انتشار بیانیه‌ای با نام «منشور دادخواهی» خواهان محاکمه و مجازات آمران و عاملان جنایات ۴۴ سال گذشته در ایران شدند.

دانشجویان دانشکده‌های فن و مهندسی دانشگاه خواجه نصیر نیز در این روز به کیفیت بد غذای سلف دانشجویی واکنش نشان دادند.

در این روز ۴۴ دانش‌آموز در دبیرستان دخترانه احمدیه در شهرستان بروجرد برای دومین بار دچار مسمومیت شدند. مشابه این اتفاق در روزهای دوم و سوم اسفند نیز رخ داده بود، که در جریان آن ابتدا ۲۰ دانش‌آموز و سپس ۶۲ دانش‌آموز با علائم سرگیجه، ضعف و بی‌حالی به بیمارستان منتقل شدند.

در این روز در شهر بن آلمان، همایشی با حضور دو حزب از کردستان ایران و جمعی از چهره‌های دانشگاهی برگزار شد.

۷ اسفند

دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین نیز به کیفیت بد غذا واکنش نشان دادند.

در محله گلشن سندرچ مردم همچون اکثر روزها و شب‌های گذشته قیام به شعاردهی پرداختند.

در این روز با حکم فرمانده کل انتظامی جمهوری اسلامی، سرتیپ دوم دوستعلی جلیلیان، به سمت فرمانده انتظامی استان سیستان و بلوچستان منصوب شد. پیش از این، سردار محمد قنبری فرمانده انتظامی استان بود، که چهار ماه از دوران خدمتش در این منصب گذشته بود که عزل گردید.

اعتراض نانوایان نیز در این روز ادامه داشت.

۸ اسفند

در این روز حصر زهرا رهنورد و میرحسین موسوی، رهبران جنبش سبز شدت بیشتری پیدا کرد و محدودیت‌های بیشتری بر آن وضع شد.

مسمومیت‌های سریال دختران دانش‌آموز به مدرسه دخترانه وحدت در منطقه فردوسی تهران رسید.

بازنشستگان مخابرات در شهرهای اصفهان، سنندج، اراک، بندرعباس، کرمانشاه و خرم‌آباد تجمع اعتراضی برگزار کردند.

۹ اسفند

پیروز، توله‌یوز محبوب ایرانی که حاصل جفت‌گیری ایران و فیروز بود تلف شد. تلف‌شدن پیروز که به نماد مقاومت در ایران تبدیل شده بود و پس از فراگیر شدن آهنگ «برای...» شروین حاجی‌پور، بسیار «سیاسی» نیز گردیده بود، واکنش‌های بسیاری را در فضای مجازی به دنبال داشت.

بازنشستگان در رشت، چهارمحال بختیاری، کرمان، ساری و شهرکرد جلوی استانداری‌های خود تجمع اعتراضی برگزار کردند و پیگیر مطالبات صنفی خود شدند.

رضا پهلوی در مجمع اتحادیه آکسفورد حضور پیدا کرد و از ضرورت ائتلاف حرف زد. او در این مجمع از «عدالت انتقالی» حرف زد، و اشاره کرد مجاهدین خلق بخاطر برخی سوابق گذشته نمی‌توانند خود را نماینده دموکراتیک مردم ایران بدانند.

در این روز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد ایران بیش از ۸۰ درصد غنی‌سازی را انجام داده است.

جمعی از کشورهای جهان در جریان پنجاه و دومین نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در ژنو، بیانیه مشترکی را علیه استفاده حکومت جمهوری اسلامی از اعدام برای حذف و سرکوب معترضان در ایران منتشر کردند.

سه‌شنبه نهم اسفند بنا بر گزارش‌های منتشرشده از رسانه‌های محلی بلوچستان، نیروهای سپاه پاسداران جمهوری اسلامی با یورش به منطقه پشتی جمعه‌بازار چابهار منازل کپری بلوچ‌ها را تخریب کرده و آتش زدند.

۱۰ اسفند

بازنشستگان تامین اجتماعی شهرستان‌های شوش، کرخه و هفت‌تپه مقابل اداره کار و تامین اجتماعی استان تجمع اعتراضی برگزار کردند.

سریال مسمومیت‌های دانش‌آموزان نیز کماکان ادامه یافت.

رضا پهلوی در این روز به بروکسل رفت. برخلاف تبلیغ و هیاهوی پروپاگانداي رسانه‌های اپوزیسیون راست، او در صحن رسمی پارلمان اروپا شرکت نکرد و در کریدورهای حاشیه‌ای آن حضور یافت و با خبرنگاران دیدار کرد.

در دانشگاه‌های تهران، سوره، و شهید بهشتی نیز دانشجویان با دیوارنویسی‌های اعتراضی اعلام کردند: «مدرسه مسموم بشه، دانشگاه باز پا می‌شه»

در این روز خانواده میلاد سعیدیان، از شهدای ۲۵ آبان در ایزده، قصد داشتند برای میلاد بر سر مزارش جشن تولد بگیرند، که نیروهای

امنیتی جاده‌های منتهی به آرامستان روستای راسفند را مسدود کردند. بنابر برخی گزارش‌ها ماموران امنیتی زهرا و نرجس سعیدیان، خواهران میلاد، و طوبی بیگدلی، مادر میلاد را بازداشت کردند.

مدرسه دخترانه رضوان در فردیس کرج نیز مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

بازنشستگان شوش مجدداً تجمع اعتراضی برگزار کردند و شعار «یخچال بازنشسته، خالی‌تر از گذشته» سر دادند.

۱۱ اسفند

در ادامه حملات شیمیایی به مدارس دخترانه (که تعداد اندکی مدارس پسرانه نیز مورد حمله قرار گرفتند) در نازی‌آباد تهران، مردم با شعار «این آخرین پیامه، مسموم کنی قیامه» حمایت خود را از دانش‌آموزان نشان دادند.

در امروز در ورزشگاه اصفهان، امیرعلی موسی‌کاظمی که تنها دو سال داشت کشته شد. برخی گزارش‌ها روایت کردند بعد از فرمان ایست پلیس به ظن قاچاقچی بودن پدر او، خودرو به رگبار بسته شد.

۱۲ اسفند

مردم انقلابی زاهدان برای بیست و دومین جمعه متوالی، بعد از قیام ژینا بعد از اقامه نماز جمعه به اعتراض پرداختند. همچون سه هفته پیش سطح امنیتی و بازرسی نمازگزاران شدیدتر از قبل شده بود.

فارغ از امنیتی ترشدن فضا، دوربین‌های فوق مجهز برای شناسایی معترضین نیز در پشت‌بام‌های اطراف مسجد به چشم آمد. برخی تحلیل‌گران به این حرکت انتقاد کردند و اشاره داشتند چگونه برای مردمانی که اکثریت آن‌ها شناسنامه و آب سالم برای شرب ندارند، مجهزترین دوربین‌ها و امکانات شناسایی را به منطقه گسیل کرده‌اند. مولوی عبدالحمید نیز به مسمومیت‌ها و حملات شیمیایی به مدارس دخترانه واکنش نشان داد و خواهان ورود حاکمیت و نهادهای مربوطه برای حل این مسئله شد. بنابر گزارش «رسانک» نیروهای امنیتی همچنین به بازداشت برخی افراد در خیابان خیام دست زدند.

۱۳ اسفند

مردم تهران در مقابل ساختمان آموزش و پرورش منطقه پنج تهران، در اعتراض به مسمومیت‌های سریالی دانش‌آموزان و جو ناامن مدارس تجمع کردند و شعار دادند: «آهای آهای نشسته‌ها، مسموم بعدی از شما»

حملات شیمیایی و سریال مسموم‌سازی دانش‌آموزان دختر (و گاه پسر) در این روز گستردگی بسیار زیادی داشت. مدارس که در ۱۳ اسفند مورد ترور شیمیایی قرار گرفتند:

مدرسه دخترانه اعتمادی‌فر، تهران

مدرسه دخترانه جمال‌الدین اسدآبادی، تهران

مدرسه دخترانه حمزه رفعتی، رشت

مدرسه دخترانه سرافراز، رشت

مدرسه دخترانه احمد فاتحی، اسلام آباد
دبیرستان دخترانه توحید، شهریار
دبیرستان دخترانه عصمت، صفادشت ملارد
دبستان حجت، صفادشت ملارد
مدرسه شاهد نورالزهرا، ارومیه
مدرسه دخترانه تاجگردون، لاهیجان
دبیرستان دخترانه علامه طباطبایی، لاهیجان
دبستان دخترانه فهمیده، قم
دبیرستان دخترانه مهاجر، کرج
دبستان پسرانه انوشیروان، مهرویلا کرج
دبیرستان دخترانه ولیعصر، زنجان
دبیرستان دخترانه شایستگان، املش
دبیرستان دخترانه ام ابیها، اسلامشهر
دبیرستان دخترانه مرتضی محمدی، پرنده
در کوار، همدان و کبودرآهنگ نیز برخی مدارس مورد حمله
شیمیایی قرار گرفت که اسامی آن در دسترس نبود.

در این روز حمله شیمیایی به مدارس به بیشترین حد خود از نظر گستردگی رسید و ۱۹ شهر مورد حمله قرار گرفتند شامل: اصفهان، شیراز، یزد، نیشابور، تهران، کرج، اهواز، تبریز، رامهرمز، خلخال، بوشهر، آبادان، شهریار، گنبد کاووس، مشهد، فولادشهر، هفتگل، ابهر و گیلان غرب.

۱۵ اسفند

ترورهای شیمیایی شدیدتر از روز قبل ادامه یافت. با جستجوی نگارنده، مدارس شهری، روستاها و مناطقی که مورد حمله قرار گرفتند ۶۷ مورد بودند:

مدرسه صدیقه کبری، مرودشت

مدارس دخترانه و پسرانه در شهرستان اقلید فارس

مدرسه مولوی، شهرکرد

مدرسه فاطمه زهرا، سی سخت

مدرسه‌ای در روستای برآفتاب از توابع بویراحمد

مدرسه فرهنگیان دو، یاسوج

مدرسه ابتدایی قدس، دبیرستان نیایش، کوثر، شاهد و شریعتی، گچساران

دبیرستان پسرانه ۱۴ خرداد، ایلام

مدرسه راهنمایی عدالت، و دبیرستان پیام زینب، لارستان

مدرسه دخترانه عصمت، شاندرمن
مدرسه شهید نادعلی، ماسال
دبیرستان پسرانه سرای دانش، گچساران
دبیرستان زینب کبری، فاطمه زهرا، شاهد، عفاف و موحد، میانه
مدرسه راهنمایی دخترانه هجرت، سمنان
مدرسه کوثر و نمونه دولتی، سلماس
دبیرستان ۹ دی، بنت‌الهدی، و دبستان‌های نور و شهید رجایی،
اندیمشک
دبیرستان دخترانه صبوری، بابل
دبستان دخترانه قائم ۱۲، مشهد
دبیرستان علوم و معارف اسلامی شهید مطهری، مشهد
مدرسه فریده مهری، بابل
مدرسه دخترانه پروین اعتصامی و شهدای بانک ملت، دیوان‌دره
مدرسه دخترانه شاهد، درود
مدارس خانزاد، دارالفنون، ولیعصر، آفرینش و حسن عسگری، آمل
مدارس شهید مایگانه، عفاف و شهید خاکپور، چابکسر
مدرسه امیرکبیر و زرگرزاده، کاشان
مدرسه متانت، کرهرود

مدرسه شاهد حضرت معصومه، شوش
مدرسه شهید مدنی، نیشابور
سه مدرسه دخترانه، آذرشهر
دبیرستان پیامبر اعظم، کوثر، هجرت، و مدرسه خدیجه کبری،
سمنان
دبیرستان مریم، ماکو
مدرسه شاهد ژیلا مقبل، سنندج
مدرسه خدیجه کبری، ایذه
مدرسه فضیلت، قیدار استان زنجان
دبیرستان دخترانه نساء، مریوان
مدرسه ابتدایی دخترانه رقیه، دهلران
مدرسه راهنمایی پسرانه روستای چالاب، مهران
هنرستان دخترانه هاجر، دیواندره
مدرسه راهنمایی دخترانه روستای بانس از توابع شهرستان بیضا،
فارس
مدرسه دخترانه شاهد طیبیه، نقده
دبیرستان دخترانه اعتصام، کرمان
مدرسه دخترانه اعتصامی، تکاب

مدارس نیکو و مبعث، ماکو
مدارس بعثت و هدف، گرگان
مدرسه زاهدی در شهرستان گراش، فارس
مدارس عطار، جابریان، ذوالفقاری و معراجی، قوچان
مدرسه دخترانه نرجس، شاندرمن گیلان
مدرسه فاطمه الزهرا، محمدیار نقده
مدرسه راهنمایی دخترانه میثاق و دبستان دخترانه مهر، شوش
دبستان دخترانه ۲۲ بهمن، کوهدشت
دبستان دخترانه شکوفه، هرسین
دبستان دخترانه فرزندگان، اسلام آباد غرب
هنرستان دخترانه خدیجه کبری، زاهدان
دبیرستان دخترانه اندیشه، شهرکرد
دبستان های بوستان و بلال، و مدرسه پیام دانش و بقیه الله، سمنان
مدارس عصمتیه و داعی اسلام، آمل
دبستان دخترانه حضرت مریم، روستای ماهفرخان شهرستان
استهبان
مدرسه پورنگ، پروین اعتصامی و بنت الهدی، بابل
مدارس رقیه، خضرا و فاطمیه، مرند

مدارس شهید صالحی، عمار یاسر و ارشاد، خنداب
مدارس ملک‌آسا، سرور، علوی و ام‌البین، دزفول
دبیرستان فاطمه زهرا، روستای آفرینه شهرستان پل‌دختر
دبستان دخترانه رقیه، دهلران
دبیرستان عطار، قوچان
مدرسه گوکته، مهاباد
مدرسه ابتدایی دخترانه دوشان، سنندج
مدرسه عطار، نیشابور

محمدحسن آصفری، نماینده مجلس و یکی از اعضای کمیته حقیقت‌یاب بررسی علت مسمومیت دانش‌آموزان بیان کرد تا امروز حدود ۲۵ استان و تقریباً ۲۳۰ مدرسه و نزدیک به ۵ هزار دانش‌آموز مورد حمله شیمیایی قرار گرفته‌اند.

سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، در اولین واکنش رسمی نسبت به مسمومیت‌های سریالی و ترور شیمیایی دانش‌آموزان بیان داشت: این اقدامات جنایت بزرگی است و با عاملان آن به شدت برخورد خواهد شد و عفوی نیز در کار نخواهد بود.

۱۶ اسفند

در ادامه ترورهای شیمیایی به مدارس (غالباً دخترانه) شورای تشکل‌های صنفی فرهنگیان برای این روز فراخوان داد تا بجای

تعطیل کردن موقتی مدارس، والدین به همراه معلمان دلسوز و کادر زحمتکش مدارس روبروی وزارتخانه آموزش و پرورش تهران، و اداره کل آموزش و پرورش در دیگر شهرستانها تجمع اعتراضی انجام دهند.

۱۷ اسفند

در این روز (چهارشنبه) با همزمانی هشت مارس، روز جهانی زنان، فراخوانهای متعددی از سوی گروهها، تشکلهای و هستههای صنفی و سیاسی صادر شد. در تهران (اکباتان)، کردستان (سنندج، کامیاران) و برخی شهرهای دیگر زنها روز مهم هشت مارس را پاس داشتند.

در خیابان طالقانی، نزدیک بازار هاجر خاتون در سنندج، زنان زیادی با اهدای شاخه گل به مردم، هشت مارس را گرامی داشتند.

۱۸ اسفند

زینب مولایی‌راد، مادر کیان پیرفلک، همراه با مادر مجاهد کورکوری تصویری از خود در فضای مجازی منتشر ساختند، تا بیش از پیش اتحاد خانواده‌های دادخواه را نشان دهند.

۱۹ اسفند

جمعه‌های اعتراضی زاهدان کماکان ادامه پیدا کرد، اما نه با شدت و حدت سابق. برخی رسانه‌ها از زد و بند انتظامات مسجد مکی با عوامل حکومتی، و همچنین بیش‌تر شدن فشار بر ورود نمازگزاران را دلیل کاهش اعتراضات خیابانی دانستند.

در این روز ویدئوی رقص معروف به «دختران اکباتان» بسیار در فضای مجازی فراگیر (وایرال) شد که با آهنگ CALM DOWN رقصیده بودند. حساب توئیتری موسوم به اکباتان از دستگیری مربی رقص دختران خبر داد. ولی رفته‌رفته به موج «رقص اعتراضی» در حمایت از دختران اکباتان اضافه شد.

حامد اسماعیلیون نیز در این روز از سمت خود، سخنگویی انجمن خانواده‌های قربانی هواپیمای اوکراینی استعفا داد تا بنا بر نظرش، بیش از پیش بتواند فکر و ذکر خود را در راستای انقلاب «زن، زندگی، آزادی» مصروف دارد.

رضا پهلوی، مسیح علینژاد، حامد اسماعیلیون، و دیگر متحدان مشهور همین گروه، در این روز منشوری را با نام «منشور همبستگی و سازماندهی برای آزادی ایران» به شکل مخفف «مهسا» منتشر ساختند.

۲۰ اسفند

در استکهلم سوئد در اعتراض به ترورهای شیمیایی دختران دانش‌آموز، تجمع اعتراضی از سوی جمعی از ایرانیان برگزار شد.

در این روز (شنبه) ترورهای شیمیایی مجدداً با گسترهٔ زیاد صورت گرفت. مدارس مورد حمله قرار گرفته به شرح زیر است:

- دبستان دخترانه کوثر و ستایش، اهواز
- فاطمیه، سیاهکل
- مدرسه‌ای در باغملک
- مدرسه دخترانه‌ای در پردیس
- صدیقه کبری، آبادان

در ادامه شبیه‌های اعتراضی ایرانیان دیاسپورا، کپنهاگ دانمارک نیز محل تجمع شد.

در این روز پایگاه بسیج شهر ماهشهر واقع در فاز ۵ توسط افرادی ناشناس آتش زده شد.

۲۱ اسفند

در روز یکشنبه، نشست «بهار آزادی» در ماینز آلمان با حضور حامد اسماعیلیون انجام شد. اسماعیلیون در این نشست تاکید کرد «روی قدرت‌های خارجی نمی‌شود حساب کرد.»

بازنشستگان صندوق حمایت از کارکنان فولاد در اصفهان نیز تجمع اعتراضی کردند و شعار دادند: «سفره ما خالیه، وعده وعید کافیه»

الهام افکاری، خواهر نوید افکاری نیز در این روز با «پابند الکترونیک» از زندان آزاد شد.

در ۲۱ اسفند هشتگ نوروز_ژینا در فضای مجازی فراگیر شد.

۲۲ اسفند

در روز دوشنبه، دو مدرسه در ماهشهر مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند. همچنین مدرسه راهنمایی وحدت در دهستان، و مدرسه‌ای در کانی‌سور، در شهرستان بانه نیز مورد حمله قرار گرفتند.

پیروی فراخوان‌های منتشرشده برای روزهای ۲۲، ۲۳ و ۲۴ اسفند، در مشهد و قزوین و گوهردشت کرج تجمع اعتراضی انجام شد. در مشهد مردم شعار دادند: «تا آخوند کفن نشود، این وطن وطن نشود». در متروی تهران نیز شعار «هر کی می‌گه بی‌طرفه، دروغ می‌گه بی‌شرفه» شنیده شد. جای‌جای کردستان نیز همچون روزهای پیشین قیام، آتش خیزش روشن نگه داشته شد.

در این روز فیلم اعتراف - به گمان اکثریت، اعتراف اجباری- «دختران اکباتان» منتشر شد.

ساندی تایمز نیز در گزارشی روایت جدیدی از قتل مهسا (ژینا) امینی در بازداشتگاه پلیس امنیت اخلاقی (گشت ارشاد) منتشر کرد.

در ستارخان و اکباتان (تهران) نیز شعارهای «مرگ بر دیکتاتور» شنیده شد.

فرمانده انتظامی تهران بزرگ، در این روز اعلام کرد: در چهارشنبه‌سوری برای مهار جمعیت معترض، و همچنین هدایت مسیر جشن مردمی، از ظرفیت مساجد استفاده خواهیم کرد.

شهر زیبا (استان تهران)، محله حمیدرضا روحی، شهید قیام ژینا، تهران پارس و محلاتی در قزوین نیز تجمع اعتراضی برگزار شد و شعارهای ضدحکومتی سر داده شد.

در این روز غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران، در نشست شورای عالی قوه قضائیه اعلام کرد: تا کنون ۸۲ هزار و ۶۵۶ نفر مشمول عفو شده‌اند، که ۲۲ هزار نفرشان مربوط به اعتراضات اخیر بوده است.

در این روز، سنگ مزار نیما نوری، شهید قیام ژینا که پیکرش تحویل خانواده داده نشد، توسط برخی افراد ناشناس شکسته شد.

در قزوین نیز تجمع اعتراضی برگزار شد و شعار «مرگ بر ..... لعنت بر .....» سر داده شد.

در این روز مهدی یراحی، کیهان کلهر و اصغر فرهادی از سوی قوه قضائیه ممنوع‌المعامله اعلام شدند.

صالح نیکبخت، وکیل خانواده مهسا (ژینا) امینی، به شعبه ۲ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب ایران (تهران) احضار، و به اتهام تبلیغ علیه نظام مورد تفهیم اتهام قرار گرفت و به قید کفالت آزاد شد.

علی روحی، پدر حمیدرضا روحی، شهید قیام ژینا، در استوری‌ای نوشت: می‌گن با زدن تو شهر را آرام کردن پسرم.

۲۳ اسفند

در سنندج، دیواندره، سقز و کامیاران (استان کردستان) شهرداری برای پیشگیری از تبدیل جشن چهارشنبه‌سوری به حرکتی اعتراضی، تمام لاستیک‌های سطح شهر را جمع‌آوری کرد و سطل‌های فلزی نگهداری زباله را موقتاً انبار کرد.

سعید کریمی، معاون درمان وزارت بهداشت اعلام کرد: حدود ۱۳ هزار دانش‌آموز متعاقب مسمومیت‌های سریالی، بدحال شده‌اند.

رسول کریمی، از بازداشتی‌های قیام ژینا، در اعتراض به بلاتکلیفی، در زندان شهر ایلام اقدام به خودکشی کرد.

چهارشنبه‌سوری بود و شهرها و مناطق زیادی جشن را تبدیل به حرکتی اعتراضی کردند. شهرها به شرح زیر است:

- سعادت‌آباد، شهرک بوعلی (همراه با رقص کوردی)، جوادیه، خیابان طیب، گیشا، قیطریه (با شعار بڑی کوردستان)، نظام‌آباد (شعار «امسال سال خونه، .... سرنگونه»، تهران (شعار «حکومت بچه‌کش نمی‌خوایم» شعار غالب تهرانی‌ها بود).

- سنندج (شعار: «کاک هومن قهرمان است، شهید کوردستان است، و «مرگ بر .....»، دیواندره (محاصرهٔ مقطعی فرمانداری)، دهگلان، راه‌بندان کمربندی کرمانشاه- سنندج، پارک کودک (بنا بر برخی گزارش‌ها صدای تیراندازی ماموران نیز شنیده شد)، سقز (صدای تیراندازی)، مهاباد (پرچم جمهوری اسلامی توسط مردم معترض به آتش کشیده شد)، بوکان، کردستان.

- خیابان نصر منتهی به میدان دکتر حسابی، جوانرود، بستن خیابان بازار، زاهدان.

- قائم‌شهر، ساری، مازندران.
- مناطق زیادی در استان اصفهان.
- اسلام‌آباد، ارومیه.
- میدان شهرداری رشت (شعار «امسال سال خونه ..... سرنگونه»، گیلان.
- مناطق زیادی در استان گرگان.

رما (REMA) خوانندهٔ آهنگ معروفی که موج رقص اعتراضی با آن شروع شد نیز، با بازنشر ویدئوی رقص دختران اکباتان، گفت: ای زنان زیبا، که برای داشتن یک دنیای بهتر می‌جنگید، همراه با شما رویا می‌بینم.

کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با همکاری وزارت کشور، و ستاد عفاف و حجاب، طرح ۷ ماده‌ای برای مقابله با بی‌حجابی را تهیه کردند.

۲۴ اسفند

در روز چهارشنبه، سپیده‌قلیان، فعال کارگری، بعد از ۴ سال و ۷ ماه از زندان (بخاطر پروندهٔ هفت‌تپه) آزاد شد. در صفحهٔ شخصی‌اش نوشت: «این بار به امید آزادی ایران اومدم بیرون.» به محض آزادی در وسط خیابان، در حالی که لباس زیبای همیشگی خود و تاج گل بر سر داشت، فریاد زد: «.....ضحاک می‌کشیمت زیر خاک» قلیان در مسیر خانهٔ خودش بود که تنها ۷ ساعت بعد از آزادی، مجدداً توسط نیروهای حکومتی دستگیر شد.

رزمایش دریایی مشترک ایران، روسیه و چین نیز در این روز برگزار شد.

فراجا در اعلام نظری رسمی گفت: ۱۱۰ نفر را در ارتباط با مسمومیت‌ها دستگیر کرده‌ایم، هر چند مقصر اصلی «بمبک بدبو» بوده است.

شیرزاد احمدی‌نژاد، بنا بر برخی گزارش‌های نهادهای موسسات حقوق بشری، زیر شکنجه عوامل حکومتی جان باخت و در این روز پیکرش راهی بوکان شد. پیروی همین حرکت، جاده حصار واقع در بوکان توسط عوامل حکومتی بسته شد تا مردم نتوانند به استقبال شهید شهرشان بروند.

۲۵ اسفند

جمعی از مادران دادخواه دیداری آخر سالی با یکدیگر داشتند. از جمله این عزیزان می‌توان به: لیلا مهدوی (مادر ساوش محمودی)، اکرم نقابی (مادر سعید زینالی)، منظر ضرابی (که فرزندان و نوه و عروسش را در ساقط کردن هواپیمای اوکراینی از دست داد) اشاره کرد.

بهشت محمدی (آرامستان مرکزی سنندج) و آرامستان آیچی (مدفن ژینا) به رسم هر ساله بازدید مردم از رفتگانش (آخرین آخر هفته سال)، شلوغ شد و به نوعی آوردگاه اعتراض گردید. که بنا بر برخی گزارش‌ها فضای هر دو آرامستان میلیتاریزه و امنیتی شده بود.

۲۶ اسفند

باز هم جمعه زاهدان و نطق‌های مولوی عبدالحمید. مولوی اشاره کرد «تمام مشکلات این ۴۰ سال اخیر بخاطر حاکم‌شدن نگاه مذهبی به کشور بود»

مسیح علینژاد نیز در این روز در لاهه هلند با برخی مسئولان پارلمانی دیدار داشت و تاکید مجدد داشت بر تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران جمهوری اسلامی، از سوی مقام‌های غربی.

زینب مولایی‌راد، مادر کیان پیرفلک اشاره کرد، بهمن بهمنی برادر من است. همشهری‌هایم را به عنوان قائل نمی‌پذیرم. تاکید کرد طایفه‌ها را به جان هم نیندازید.

۲۷ اسفند

در این روز (شنبه) سپاه پاسدارن قم، از آغاز طرح «آمر به معروف محله خود باشیم» خبر داد.

فاطمه حیدری (خواهر جواد حیدری، از شهدای قیام ژینا) از اخراج خود از کار خبر داد.

فائزه رهنورد (خواهر مجیدرضا رهنورد) نیز از ممنوع‌الورودی به دانشگاه محل تحصیلش خبر داد.

حالش خبر داد، مولوی عبدالمجید مرادزهی، روحانی سرشناس اهل سنت، پس از گذشت ۴۷ روز همچنان در انفرادی اطلاعات مشهود است.

رزمایش مشترک ایران، روسیه و چین با عنوان «کمر بند امنیتی دریایی ۲۰۲۳» که از روز پنجشنبه ۲۵ اسفند آغاز شده بود، به پایان رسید.

مراسم نوروز حکومتی در سنج از سوی مردم تحریم شد.

۲۸ اسفند

۴۶ مدیر حوزه‌های علمیه تهران در نامه‌ای به رئیسی، خواهان سخت‌گیری بیش‌تر نسبت به بی‌حجابان شدند.

دادستان ایزده از برگزاری دادگاه عباس کورکوری (مجاهد) خبر داد که او را مفسد فی الارض اعلام کرده‌اند. از دیگر جرایم او: تشکیل گروه باغی و عضویت در آن از طریق قیام مسلحانه علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی است. دادستان گفت او اتهامات خود را پذیرفته.

در این روز، سلیمان عبدی، عضو انجمن صنفی معلمان سقز نیز بازداشت شد.

۲۹ اسفند

در آخرین روز سال حقوق اکثر معلمان پرداخت نشد.

۱ فروردین ۱۴۰۲

سال جدید آغاز شد و خیزش ادامه پیدا کرد.

سنندج، سقز، دهگلان و بوکان و اکثر مناطق کوردنشین در کنار رقص و پایکوبی، به رسم سنت هرساله برای نوروز، شعارهای ضدحکومتی نیز سر دادند.

در مهاباد نیز مردم با شعار «بچه‌های مهاباد، حریف هر چی جلاد» به استقبال «نوروز ژینایی» رفتند. اسدآباد همدان، سردشت، تهران پارس (تهران)، اسلامشهر (تهران)، روستای اویهنگ سنندج نیز صحنه نوروز ژینایی بود. درست در لحظه سال تحویل بنا بر گزارش ههنگاو و کوردپا، عوامل حکومتی، ساکنان مناطق کوردنشین را با تیراندازی متفرق کردند.

همزمان با شلیک توپ به مناسبت اعلام آغاز سال جدید، مناطق زیادی در تهران با شعارهای: «زن، زندگی، آزادی»، «مرگ بر دیکتاتور»، «امسال سال خونه، .....سرنگونه» به لرزه درآمد.

۲ فروردین ۱۴۰۲

شبکه گذار با حضور رضا پهلوی، حامد اسماعیلیون، نازنین بنیادی، گلشیفته فراهانی، عبدالله مهدی، شیرین عبادی، مسیح علینژاد، علیجانی، مرجان ساتراپی و عباس میلانی اعلام موجودیت کرد.

۳ فروردین ۱۴۰۲

در این روز نه خبری از تجمع بود و نه شعارهای روزانه و شبانه. اما اتفاقی خارج از خیابان، وجدان عموم را رنجیده خاطر کرد. ایرج طهماسب، چهره قدیمی و مجری محبوب برنامه‌های کودک و نوجوان که به خالق «کلاه قرمزی» معروف است، در سری دوم برنامه

اینترنتی و پرترفدار «مهمانی» شوخی زنده‌ای کرد. در این قسمت از برنامه، یکی از شخصیت‌ها وقتی در حال روایت کردن «گرفتن خواهرش» بود، سرآخر گفت بالاخره با یکی آشنا شد و پسره خواهرم را گرفت. این شوخی از نظر قاطبه مردم و همچنین خانواده‌های دادخواه، نه تنها انتقادی سیاسی و گزنده در لفافه طنز علیه حکومت نبود، بلکه نمکی بود بر زخم خانواده‌هایی که پاره تنشان در سال گذشته در خلال قیام ژینا، به خیابان رفت و دیگر بازنگشت.

۴ فروردین ۱۴۰۲

اولین جمعه سال جدید، اینترنت زاهدان دچار اختلال شدیدی شد که «نت بلاکس» آن را تایید کرد. سخنرانی زنده مولوی نیز بخاطر همین امر از اینستاگرام پخش نشد. بعد از بهبود نسبی اینترنت و انتشار فیلم‌های مربوط به جمعه اعتراضی، شعارهای «مرگ بر بسیجی، مرگ بر سپاهی»، و «سلطنت، ولایت، یک‌صدسال جنایت» به گوش رسید.

در گالیکش استان گلستان نیز، اهل سنت در حمایت از خواسته‌های اقلیت سنی تجمع اعتراضی برگزار کردند.

خواهر زینب جلالیان (قدیمی‌ترین زندانی سیاسی زن در جمهوری اسلامی)، و خواهر شهید شیرین علم‌هولی در مراسم نوروزی شهر ماکو، با هم سرود کوردی «شروانو» به معنای رزمنده را اجرا کردند.

۵ فروردین ۱۴۰۲

در این روز خبری از تجمع یا کنش اعتراضی یا شعار شبانه نبود.

۶ فروردین ۱۴۰۲

بازنشستگان شوش با شعار «گرانی، تورم، بلای جان مردم» به صحنه آمدند.

معلمان و فرهنگیان سقز نیز در اعتراض به بازداشت سلیمان عبدی، مقالیل اداره آموزش و پرورش سقز تجمع کردند.

۷ فروردین ۱۴۰۲

کنفرانس شبکه «گذار» با حضور شیرین عبادی برگزار شد، و شاخه کارآفرینی شبکه موسوم به «گذار سیلیکون ولی» نیز اعلام وجود کرد.

۸ فروردین ۱۴۰۲

در سلسله کنفرانس‌هایی که با حضور چهره‌های سرشناس و دادخواهی چون حامد اسماعیلیون برگزار می‌شد، اسماعیلیون به امر «دادخواهی» اشاره کرد و تاکید کرد برای اعدامیان دهه شصت و مشخصاً «مجاهدین» نیز باید پروسه دادخواهی آغاز شود. یاسمین پهلوی، همسر رضا پهلوی، اعلام کرد مجاهدین نیازی به امر دادخواهی ندارند. همین گفته واکنش زیادی را بین کابران فضای مجازی، و همچنین فعالان سیاسی و عدالت‌خواهان برانگیخت.

یاسمین پهلوی، پیش‌تر نیز به کرات، ضدیت و دشمنی خود را با هر آنچه رنگ و بوی «چپ» می‌دهد اعلام کرده بود، که مشت نمونه خروارش، بلدکردنِ شعار «مرگ بر سه فاسد، ملا، چپی، مجاهد» بود.

۹ فروردین ۱۴۰۲

نشست اتحاد و آزادی برای دموکراسی در اتاوا برگزار شد.

از بازداشت الهه محمدی و نیلوفر حامدی، دو خبرنگاری که واقعه قتل ژینا را اول‌بار پوشش دادند و رسانه‌ای کردند، گذشت. الناز محمدی، خواهر الهه محمدی، فراغش را در ششمین ماه رسانه‌ای کرد.

کارگران هفت‌تپه، علیه دستمزد مصوب سال جدید تجمع اعتراضی برگزار کردند.

فیلم‌هایی در فضای مجازی منتشر شد که از برخورد بد گشت ارشاد با مردم در لاهیجان حکایت داشت.

در شیراز نیز ماموران محلِ رقص و شادی و تفریح مردم محلی و مسافران نوروزی شدند.

بنیاد نیمن (NIMAN) در دانشگاه هاروارد، جایزه لوئیس لیون را برای «وجدان و صداقت در روزنامه‌نگاری» مشترکاً به نیلوفر حامدی و الهه محمدی اهدا کرد.

۱۰ فروردین ۱۴۰۲

در امروز (پنجشنبه) مردم مهاباد بر سر مزار کشته‌شدگان قیام ژینا حضور پیدا کردند، و سالروز اعدام شدن قاضی محمد را تبدیل به گردهمایی آئینی کردند.

آرامستان آیچی سقز نیز، در اولین پنجشنبه سال جدید کاملاً میلیتاریزه شد.

چهل‌م صدق فولادی وندا، کفاش گل‌های رنج، سوسیالیست اهل گچساران، که دوم بهمن ۱۴۰۱ پیکرش را پیدا کردند نیز، برگزار شد.

وزارت کشور، شش ماه بعد از قتل مهسا (ژینا) امینی، در بیانیه‌ای رسمی اعلام کرد: «دربارهٔ حجاب عقب‌نشینی نمی‌کنیم.» وزارت کشور حق انتخاب زنان دربارهٔ حجاب را رد کرد.

معلمان تهران نیز تحصن اعتراضی - صنفی کردند.

در این روز حکم اعدام سه‌نند نورمحمدزاده لغو گردید. اما به اتهام محاربه به تبعید و زندان محکوم شد.

۱۱ فروردین ۱۴۰۲

جمعهٔ اعتراضی زاهدان با فروکشی نسبی ادامه داشت. مولوی از مردم خواست بخاطر ماه رمضان و به حرمت این ماه، راه‌پیمایی اعتراضی سکوت برگزار کنند. اینترنت زاهدان نیز با اختلال گزارش شد. مولوی گفت: «این مسیری که حکومت می‌رود، من این مسیر را بن‌بست می‌بینم» همچنین اضافه کرد: «چه کسی باور می‌کند

جمهوری اسلامی نماز و نمازخانه را تعطیل کند؟» اشارهٔ مولوی به نطق برخی مقامات اشاره داشت، که مسجد مکی را پایگاه شیطان معرفی کرده بودند و خواهان تعطیلی و حتی انهدام آن بودند.

مادران دادخواه گیلان بر مزار شهیدان مهرگان زحمتکش و محمدرسول مومنزاده حاضر شدند.

مجمع رهروان ولایت قم از طلاب خواست تا بعد از اتمام نماز جماعت، شعار «مرگ بر بی‌غیرت» و «مرگ بر بی‌ناموس» سر دهند.

به انتخاب گروهی از عکاسان خبری ایرانی مقیم خارج از کشور، عکس لحظهٔ در آغوش رفتن مادر و پدر مهسا (ژینا) امینی، هنگام دریافت خبر فوت ژینا، عکس سال ۱۴۰۱ انتخاب شد.

۱۲ فروردین ۱۴۰۲

همراه با روز حکومتی «جمهوری اسلامی» - همان آری یا نه - در فضای مجازی نیز هشتگ نه به جمهوری اسلامی ترند شده بود. در همین راستا در شهرها و کشورهای زیر، راهپیمایی‌ها و تجمعاتی علیه این روز انجام شد:

نیوزلند، اوکلند، اتریش، مالمو، گوتنبرگ، توکیو، هامبورگ، کلن.

در محلات خوش شمالی، اکباتان، پونک، سیدخندان، تجریش، هفت تیر (تهران) نیز شعارهای «زن، زندگی، آزادی»، «مرگ بر جمهوری اسلامی»، «جمهوری اسلامی، نمی‌خوایم نمی‌خوایم»، و «مرگ بر دیکتاتور» شنیده شد.

حسینعلی حاجی دلیگانی، نماینده شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی، گفت: «اگر قوه قضائیه قضیه حجاب را تمام نکند، مجلس ورود خواهد کرد» وی اشاره کرد مهلت قوه قضائیه برای «حل قضیه حجاب» ۱۴ فروردین به پایان خواهد رسید.

در این روز زیباترین تصویر سال جدید خلق شد. ماشالله کرمی، پدر شهید محمدمهدی کرمی، با در دست داشتن قاب عکس فرزندش، بر مزار مهسا (ژینا) امینی حاضر شد و دست در دست امجد امینی، پدر ژینا، عکسی به یادبود گرفت؛ یادبودی برای اتحاد برای دادخواهی.

۱۳ فروردین ۱۴۰۲

آریان خوشگوار، کودک ۱۷ ساله سنندجی، که در ۲۶ آبان ۱۴۰۱ بنا بر برخی گزارش‌ها بر اثر ضربات باتون و چاقو مجروح شده بود، جان باخت.

فیلم‌ها و تصاویر زیادی نیز در فضای مجازی منتشر شد که همگی حاکی از زورآزمایی حکومت و عوامل سرکوب، علیه مردمی بود که برای سیزده به در به پارک و محیط‌ها و اماکن تفریحی رفته بودند.

مصادف شدن عید نوروز، قیام ژینا، جنبش زن، زندگی، آزادی با ماه رمضان برخورد حاکمیت با مردم را وارد فاز تازه‌ای کرد.

۱۴ فروردین ۱۴۰۲

با اتمام تعطیلات نوروزی و بازگشایی مدارس، موج تازه ترورهای شیمیایی آغاز شد. در اولین روز از بازگشایی مدارس، مدرسه دخترانه ۲۲ بهمن محمدیار نقده مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

سید مسیب موسوی، معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران، از پلمب ۲۵۰ مغازه در یک ماه گذشته خبر داد، که همگی بنا بر ادعای او به جرم کشف حجاب بوده است. بنا بر گزارش‌های رسمی خبرگزاری‌های حکومتی بیش از ۴۰ مغازه نیز در کاشان به همین دلیل پلمب شدند. و ۳ کافه‌ستوران در نوشهر.

دبیر کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، حسین جلالی، نیز اعلام داشت: «قوه قضائیه، نیروی انتظامی، وزارت کشور، شورای امنیت ملی، شورای فرهنگ عمومی و مجلس شورای اسلامی، برای اجرای قانون «عفاف و حجاب و زیست عقیفانه» به توافق رسیده‌اند.

در این روز، سیامند معینی، از رهبران حزب پژاک (یکی از جوان‌ترین احزاب کورد) مخالفت خود را با منشور به زغم او «پهلوی‌گراها» اعلام کرد.

در ۱۴ فروردین از سوی نهادهای بالاسری آموزشی ابلاغ و اعلام شد که زین پس، به دانش‌آموزان و دانشجویانی که حجاب شرعی و شئون اسلامی را رعایت نکنند، هیچ خدماتی ارائه نخواهد شد. به عبارتی، افرادی که حجاب اسلامی را رعایت نکنند، حتی حق ورود به مدارس، دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات آموزشی، پژوهشی و دانشگاهی را نخواهند داشت.

۱۵ فروردین ۱۴۰۲

در این روز (سه‌شنبه)، دبیرستان دخترانهٔ سحر دولت‌آباد در استان اصفهان مورد حملهٔ شیمیایی قرار گرفت.

پنج حزب و سازمان ایرانی جمهوری‌خواه، با اعلام تشکیل ائتلافی به نام «همگامی» در نشستی خبری حضور یافتند. اتحاد جمهوری‌خواهان ایران، جبههٔ ملی ایران شاخهٔ اروپا، حزب چپ ایران، سازمان‌های جبههٔ ملی ایران در خارج از کشور و همبستگی جمهوری‌خواهان ایران اعلام کردند: «برای برقراری یک جمهوری سکولار و دموکرات در ایران همگام هستیم» این نشست در لندن برگزار شد.

محمود جعفری، بهروز خلیق، مریم سطوت، مهدیه گلرو، همایون مهمنش از طرف این ۵ گروه در این کنفرانس خبری شرکت کردند.

در این روز، همچنین، شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه از آغاز طرح «تذکر لسانی، وظیفهٔ همگانی» برای رعایت حجاب خیر داد.

در این روز، علی اکبری، رئیس شورای سیاست‌گذاری ائمهٔ جمعه و نمایندهٔ رهبر جمهوری اسلامی ایران گفت: «نمایندگان ولی فقیه نامهٔ محرمانه‌ای دربارهٔ حجاب به ابراهیم رئیسی نوشته‌اند»

سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران در دیدار با سران قوا اشاره کرد: «حجاب محدودیت شرعی و قانونی است و کشف حجاب حرام شرعی و سیاسی است»

در این روز، پیش‌نویس قطعنامهٔ شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، در محکومیت وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی، با ۲۳ رای مثبت تصویب شد.

رضا پهلوی نیز در این روز، در توثیقی اعلام کرد در راستای شنیدن صداهای مختلف و برای احترام به تکثر سیاسی، از تمام گروه‌های سیاسی که انتقاداتی به منشور «مهسا» دارند، دعوت می‌کنیم تا ضمن پذیرش اصل «احترام به تمامیت ارضی ایران» نظرات خود را با ما در میان بگذارند.

۱۶ فروردین

امروز (چهارشنبه)، تولد حمیدرضا روحی، جانفشان قیام ژیناست. به همین مناسبت در محله شهرزیبا (محله حمیدرضا روحی) تجمعی با جمعیتی محسوس برگزار شد و مردم با شعار «با اومدیم دوباره، خیزش ادامه داره» مجددا یادآوری کردند که قیام همچنان زنده است.

محمد حبیبی، معلم و فعال صنفی، نیز در این روز مجددا بازداشت شد.

۱۷ فروردین

جمعی از اعضای کتابخانه ملی در اعتراض به تعلیق برخی اعضا به علت کشف حجاب، در محوطه کتابخانه تحصن کردند و شعار سر دادند: «نه روسری، نه توسری، آزادی و برابری» و «هر یه نفر تعلیق شه، هزار نفر پشتشه» و «رهایی حق ماست، قدرت ما جمع ماست»

در این تجمع، چندی از اعضای مرد نیز، با پوشیدن روسری، دست به مقاومت مدنی زدند و زنان را همراهی کردند.

۱۸ فروردین

زینب مولایی‌راد، مادر کیان پیرفلک، از دیدار برخی سینماگران با خانواده‌اش خبر داد. از جمله این سینماگران می‌توان به: جعفر پناهی، فاطمه معتمد آریا و محمد رسول‌اف اشاره کرد.

پیروی جمعه‌های اعتراضی زاهدان، همچون چند هفته گذشته، اختلال شدید اینترنت در پخش زنده سخنرانی مولوی عبدالحمید گزارش شد. او در خطبه‌هایش اشاره کرد که مذهب‌گرایی کشور را به بن‌بست کشانیده.

در این روز، جمعی از خانواده‌های شهدای سنندج، برای ادای احترام و ابراز همدردی، به دیدار پدر و مادر شاهد بهمنی رفتند. شاهد در ۲۶ آبان ۱۴۰۱ در روز چهارم شهدای سنندج با شلیک مستقیم به شهادت رسید.

در این روز (جمعه)، گزارش شد که کارو پشبادی، کودک ۱۶ ساله اهل روستای پشواوه (از توابع شهرستان کامیاران)، که ساکن تهران بود، پس از حمله شیمیایی به مدارس، در بیمارستان میلاد تهران جان باخت (این حمله در ۲۴ اسفند ۱۴۰۱ اتفاق افتاد)

۱۹ فروردین

در روز اول هفته، فرماندهی انتظامی ایران اعلام کرد برای «اجرای قانون حجاب» از سیستم هوشمند استفاده خواهیم کرد.

زنجیره پلمب مغازه‌ها و مراکزی که به گفته حکومت کشف حجاب در آن‌ها اتفاق افتاده نیز، در این روز ادامه پیدا کرد و گزارش‌هایی از اراک در این مورد مخابره شد. در کرمان نیز، فروشگاه رفاه به دلیل برخورد نامناسب حراست با آمر به معروف پلمب شد.

زینب زمان، کنشگر مدنی و فعال فمینیست نیز در این روز دستگیر شد.

مدارس زیر در این روز مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند:

مدارس فردا، معراج، بهاران، خلبان ذاکر، فرزندگان، اردبیل

شاهد و فدک، نقده

پروین اعتصامی و بنت‌الهدی، دیواندره

سعدی، ارومیه

خیام، پردیس

هاجر، هفتکل

دبیرستان نصیری، قم

۲۰ فروردین

پیروی حمله شیمیایی به مدرسه معراج در سقز، مردم سقز تجمع اعتراضی برگزار کردند.

مدارس طالقانی، سمیه، بنت‌الهدی صدر، استقلال در سقز، و مدرسه عصمت در بخش زرینه مورد حمله قرار گرفتند.

به نقل از سجاد پیرفلک (عموی کیان)، وکیل خانواده پیرفلک،
وکالت عباس (مجاهد) کورکور را به عهده گرفت.

در این روز، مجلس شورای اسلامی پس از ۱۲ سال، «کلیات لایحه
ارتقای امنیت زنان» را تصویب کرد.

۲۱ فروردین

فاطمه معتمدآریا، جعفر پناهی و ... با خانواده توماج صالحی دیدار
کردند.

سقز نیز پیروی حملات شیمیایی به مدارس در اعتصاب بود.

مدرسه دخترانه صدر در کرج مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

مجید میراحمدی، معاون وزیر کشور مسمومیت در مدارس را به
تمارض و شیطنت دانش‌آموزان نسبت داد.

در شهر قروه (استان کردستان)، گروه «تذکر لسانی برای مقابله با
بدحجابی» تشکیل شد.

ژینا مدرس گرچی، فمینیست و فعال سیاسی کردستانی، در این
روز، برای بار دوم از ابتدای قیام ژینا توسط نیروهای امنیتی دستگیر
شد.

در این روز (دوشنبه)، تعدادی از مجروحین جمعه خونین زاهدان و
خاش با مولوی عبدالحمید دیدار کردند. در مراسم افطاری صنوبر،
مادر خدانور نیز حضور داشت که موپه‌های او در فراق پسرش فضای
مجازی را پر کرد.

در این روز (دوشنبه)، ماموستا سیف‌الله حسینی، امام جماعت مسجد خاتم‌الانبیاء جوانرود، پس از آزادی موقت از زندان مورد استقبال مردم محلی قرار گرفت. ماموستا اواخر آذر ۱۴۰۱ دستگیر شده بود.

۲۲ فروردین

مدرسه آل یاسین، در شاهین‌شهر مورد حمله شیمیایی قرار گرفت و بنا بر برخی گزارش‌ها، مسئولان مدرسه درب خروجی مدرسه را بستند و اجازه ندادند والدین دانش‌آموزان برای نجات جان فرزندان خود، وارد مدرسه بشوند.

دبیرستان دخترانه فاطمه زهرا در کامیاران (کردستان)، و دبستان دخترانه شهید فهمیده در این شهر مورد حمله شیمیایی قرار گرفت. بنا بر گزارش‌ها، ۱۲ دانش‌آموز برای معالجه به بیمارستان سینا منتقل شدند.

مدرسه شایان (اصفهان)، دبیرستان طلوع (شاهین‌شهر)، و مدرسه خدیجه کبری (اشنویه) نیز در این روز مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

در این روز (سه‌شنبه)، اداره اطلاع‌رسانی و روابط عمومی اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های تهران، مرگ کارو پشبادی را عارضه روده اعلام کرد.

مسعود ستایش، سخنگوی قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران نیز در این روز، در نشست خبری هفتگی، کسانی که حجاب اجباری را رعایت نمی‌کنند را تهدید کرد.

مدارس زیادی در این روز مورد حمله قرار گرفتند. اسامی به شرح زیر:

مدرسه دخترانه دانش پژوهان، کرمانشاه

مدرسه حضرت زینب، بندر گناوه

دبیرستان انقلاب اسلامی، تبریز

دبستان مهدوی، زنجان

دبیرستان احمدیه، بروجرد

دبستان شیما مرادی، کرمانشاه

مدرسه آل یاسین، شاهین شهر

مدرسه راهنمایی بعثت، شهریار

دبستان انصاری، شاهین شهر

مدرسه کمالی دهقان، حصارک تهران

مدرسه بعثت، شهریار

انجمن صنفی معلمان کردستان، در بیانیه‌ای مسمومیت‌های سریالی کودکان دانش‌آموز را، کودک‌کشی و حملاتی سازمان یافته خواند.

پروندهٔ سپیده قلیان، با اتهام جدید «توهین به رهبری» به دادسرای انقلاب ارسال شد.

به گزارش شوراهاى صنفى دانشجويان کشور، از ابتدای قیام ژینا بیش از ۴۳۵ دانشجو یا تعلیق شدند یا اخراج.

مریم وحیدیان، روزنامه‌نگار و حامی کارگران نیز برای برگزاری دادگاه در مورخ ۲۹ فروردین به شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب فراخوانده شد.

احمدرضا رادان، فرمانده کل نیروی انتظامی در گفتگویی تلویزیونی اعلام کرد «نگاه ما به مقوله حجاب همچون مسئله سرقت است.»

میثم پیرفلک، پدر کیان در ویدئویی اعلام کرد هیچ شکایتی از مجاهد کورکور ندارد، چرا که نیروهای حکومتی ماشین را به رگبار بستند.

در ادامه دیدارهای جمعی از هنرمندان با خانواده‌های زندانیان قیام ژینا، در این روز به دیدار خانواده‌های نیلوفر حامدی و الهه محمدی رفتند.

متعاقب نشر خبر اعدام احتمالی مجاهد کورکوری، برخی گزارش‌ها، از درگیری مردم و نیروهای حکومتی، در خیابان حافظ جنوبی در ایذه خبر دادند.

فواد چوبین، دایی آرتین رحمانی، از کشته‌شدگان قیام ژینا، ناپدید شد.

۲۳ فروردین

وزارت اطلاعات، برخی از روزنامه‌نگاران و فعالان مدنی را مجبور کرد تا پست‌هایشان در مورد حملات شیمیایی به مدارس را از صفحاتشان در فضای مجازی پاک کنند.

سپیده قلیان از داخل زندان نامه نوشت و اشاره کرد: «مادام که کاشفان فروتن چشمه و معترضین به استبداد، گروگان حکومت اسلامی و دادگاه‌های فرمایشی و ناعادلانه هستند، در هیچ دادگاهی شرکت نخواهم کرد»

معصومه آذری، مادر حنانه کیا، در پستی اینستاگرامی نوشت: «با ما از شب قدر سخن نگویند. هفت ماه است که هر شب ما، شب قدر است.» حنانه کیا، معترض ۲۳ ساله‌ای بود که در ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ در حالی که دست در دست همسرش داشت، تیر خورد و به شهادت رسید. او را که به تازگی با امیر کیا عقد کرده بود، «عروس ایران» لقب دادند.

امیرحسین مرادی و علی یونسی نیز در این روز در سومین سال حبس خود در اوین نامه‌ای نوشتند: «ما نیز مانند تمام جوانانی که در خیابان‌ها کشته شدند، آرزویی جز آزادی ایران نداریم و در برابر آن‌ها مقاومت در زندان، وظیفه‌ای است کوچک بر دوش ما»

سایت مشرق‌نیوز، رسانه وابسته به سپاه پاسداران نیز در این روز، مسجد مکی را تبلیغ‌کننده شبکه فحشا، و مولوی عبدالحمید را مبلغ اسلام صهیونیستی نامید.

برخی گروه‌های دانشجویی در یک فراخوان، از دانشجویان سراسر کشور خواستند در روز ۲۶ فروردین، در اعتراض به حجاب اجباری، بدون پوشش تحمیلی سر کلاس حاضر شوند. این فراخوان توسط گروه‌های دانشجویی دانشگاه‌های زیر امضاء شد:

تشکل دانشجویان پیشرو

نهاد دانشجویان آزادی خواه دانشگاه خوارزمی

نهاد آزادی خواهان دانشگاه تهران - شمال

نهاد آزادی اندیشان جندی شاپور

نهاد اتحاد دانشجویان الزهرا

جمعیت دانشجویان دانشگاه آزاد سنندج

اتحاد دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشجویان آزادی خواه خوراسگان

دانشجویان دانشگاه اصفهان

دانشگاه یزد

علوم پزشکی اصفهان

تربیت مدرس تهران

شهید بهشتی تهران

۲۴ فروردین

گلرخ ایرایی، به ۷ سال زندان و انواع محرومیت‌های اجتماعی از جمله ممنوعیت حضور در تهران محکوم شد.

قوه قضائیه اعلام کرد فضای داخلی خودرو، حریم شخصی نیست.

مهسا احمدی، نامزد حامد سلحشور، از کشته‌شدگان قیام ژینا بازداشت شد.

فرماندهٔ انتظامی خراسان جنوبی از اجرای طرح «مقابله با کشف حجاب» از ۲۶ فروردین خبر داد.

نسرین ستوده و رضا خندان با خانوادهٔ محمدمهدی کرمی دیدار کردند.

کافه‌گالری طهران واقع در سنندج (کردستان) که از ۷ سال پیش پاتوق محبوب جوانان سنندجی بود، به دلیل عدم رعایت حجاب اجباری پلمب شد.

ده تن از هنرمندان، حقوق‌دانان و فعالان مدنی ایران در بیانیه‌ای، مسمومیت‌های نظام‌مند دانش‌آموزان دختر را محکوم کردند و به انفعال مسئولان در برابر این حملات اعتراض کردند. امضاءکنندگان به شرح زیر است: گیتی پورفاضل (وکیل)، جعفر پناهی (کارگردان)، رمضان حاجی‌مشهدی (وکیل)، سعید دهقان (وکیل)، کتایون ریاحی (بازیگر)، حسین رئیسی (وکیل)، فرزانه زیلابی (وکیل)، نسریت ستوده (وکیل)، مهرانگیز کار (حقوق‌دان)، محمد مقیمی (وکیل)

مجلهٔ تایم شروین حاجی‌پور، نیلوفر حامدی و الهه محمدی را به عنوان یکی از ۱۰۰ چهرهٔ تاثیرگذار در سال ۲۰۲۳ م. معرفی کرد. حاجی‌پور در بخش هنرمندان، و محمدی و حامدی در بخش پیشگامان انتخاب شدند.

نرگس محمدی در نامه‌ای از زندان گفت: «موقعیت و حوزهٔ ستیز پهن‌دامنه و قدرتمندی را خلق کرده‌ایم و مبارزه با حجاب اجباری روشی موثر در فرآیند گذار از جمهوری اسلامی است»

در پنج‌شنبه، عده‌ای از فعالان مدنی و سیاسی استان کهگیلویه و بویراحمد، همراه با خانواده‌های دیگر شهدا، برای گرامی‌داشت یاد و نام صادق فولادی و نداء، بر سر مزار او در گچساران تجمع کردند.

مطب تعدادی از پزشکان در ساری (مازندران) به دلیل بدحجابی مراجعه‌کنندگان پلمب شد.

خانم پرشنگ رنجبری، مدیر دبیرستان دخترانه متوسطه معراج (سقز) در اعتراض به حملات شیمیایی به مدارس دخترانه از سمت خود استعفا داد.

۲۵ فروردین

قطع پخش زنده خطبه‌های مولوی عبدالحمید بواسطه اختلال اینترنت، برای چندمین جمعه متوالی ادامه داشت. مولوی اشاره کرد که: هیچ حاکمی اختیارات مطلق ندارد» مولوی همچنین اشاره کرد «از دوربین‌هایتان بجای شناسایی بی‌حجاب‌ها، عوامل حمله به مدارس را شناسایی کنند»

هه‌نگاو گزارش داد ستایش داروغه، دانش‌آموز ۱۶ ساله اهل شهرستان لار، برای بیش از یک ماه است که تحت فشار شدید روانی و جسمانی جهت اعتراف به مشارکت در حملات شیمیایی به مدارس قرار دارد.

خانواده‌های نیما نوری، سپهر اعظمی و محمد مهدی کرمی بر سر مزار نیما نوری جمع شدند و تولد ۱۸ سالگی او را جشن گرفتند.

مسعود شکاری، پدر محسن شکاری از تخریب مجدد سنگ مزار پسرش اطلاع داد.

۲۶ فروردین

مدارس دخترانه خدیجه کبری و شرافت در سنندج (کردستان) مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

در شاهین شهر (اصفهان) تجمع اعتراضی علیه حملات شیمیایی به مدارس، مقابل آموزش و پرورش این شهر برگزار شد. تجمع کنندگان شعار دادند: «مرگ بر عامل مسمومیت»

دبیرستان دخترانه یاس نبی (تاکستان - قزوین) و دبیرستان پروین اعتصامی (ایذه) مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند.

در روستای دانیال (متل قو، مازندران) درگیری شدیدی بین مردم محلی و نیروهای حکومتی رخ داد. بنا بر گزارش‌ها اداره اوقاف با جعل وقف‌نامه‌ای تلاش داشت تا زمین‌های مردمی را بگیرد. بنا بر اعلام رسمی فرمانده انتظامی عباس‌آباد، سیامک کلاری و میرزا کلاری در این درگیری‌ها کشته شدند.

شهرداری تهران اعلام کرد: «به دنبال اداره محلات به شکل مسجدمحور هستیم»

فعالین مدنی مهاباد از تمامی دانش‌آموزان این شهر خواستند تا روز یکشنبه ۲۷ فروردین، به نشانه اعتراض به حملات شیمیایی به مدارس، در تمامی سطوح، کلاس‌های درس را بایکوت کنند.

کارگران پروژه‌ای پترو پالایش دشت‌عباس و کارگران پروژه‌ای شرکت ICG دهلران اعتصاب کردند.

مدرسه کوثر ایذه نیز مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.

هفت مدرسه در ایذه، شهر قدس، مهاباد، ارومیه، سنندج و سرپل
ذهاب در این روز (شنبه) مورد حمله قرار گرفتند.

مردم کرمان نیز در اعتراض به حملات شیمیایی به مدارس، تجمع
اعتراضی برگزار کردند.

رئیس کل دادگستری استان یزد اعلام کرد: «تمامی آمرین به
معروف تحت حمایت دستگاه قضایی قرار دارند»

۲۷ فروردین

قرارگاه عفت و حجاب اعلام کرد دادن هر گونه خدمات به افراد
بی حجاب ممنوع است.

دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در اعتراض به
تعلیق دانشجویان و همچنین کنترل پوشش دانشجویان تجمع
اعتراضی برگزار کردند.

۲۰۰ روز از بازداشت الهه محمدی گذشت.

در دانشگاه آزاد پل طالشان رشت نیز تجمع اعتراضی برگزار شد.
مدرسه سلیمانی در کرج نیز مورد حمله شیمیایی قرار گرفت.
مدرسه شهید علی ناصری در شهرستان هرسین نیز مورد حمله قرار
گرفت.

دانشجویان دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران نیز
تجمع اعتراضی برگزار کردند.

یک روز پس از ضرب‌الاجل سردار رادان، مبنی بر ثبت و کنترل هوشمند تخلفات مربوط به حجاب، پلیس ایران اعلام کرد برای ۳۵۰۰ کسب و کار پیامک اخطار ارسال شده، و از ۵۳۲ واحد صنفی تعهد الکترونیک گرفته شده و ۱۳۷ مغازه و فروشگاه و ۱۸ رستوران و باغ‌تالار به دلیل عدم توجه به تذکرات قبلی پلمب شده‌اند.

دادگاه نظامی یک تهران رای پرونده متهمان پرونده سرنگونی هواپیمای اوکراینی را بعد از حدود سه سال صادر کرد. متهم ردیف اول به ۱۳ سال حبس محکوم شد که ۱۰ سال آن قابل اجراست. خانواده‌های دادخواه اعلام کردند عدالت در این رای لحاظ نشده است.

در تهران پارس، شهرک باقری، و امیرآباد تهران شعارهای شبانه ضدحکومتی جریان داشت.

در دانشگاه فنی و حرفه‌ای قدسیه ساری، دانشجویان برای ابراز همبستگی با دو دانشجویی که نیروهای حراست مانع ورود آن‌ها به دانشگاه شده بودند، تجمع برپا کردند.

۲۸ فروردین

در این روز (دوشنبه) مدارس زیادی مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند. لیست مدارس به شرح زیر:

هنرستان دخترانه محمدباقر، ماهدشت کرج

مدرسه امام جعفر صادق، کرج

دبیرستان معلم، کرمانشاه

مدرسه ۱۵ خرداد، کرج

مدرسه نسیبه، سنندج

مدارس راهنمایی ۱۷ شهریور، دبیرستان عصمت، دبیرستان خدیجه
کبری، و هنرستان اندیشه، گیلانغرب

دبیرستان دخترانه مولانا، شهرک دانشگاه، ارومیه

مدرسه دخترانه فجر، بوکان

مدرسه دخترانه شهدای غزه، سقز

مدارس سرور و ام سلمه، دزفول

دبیرستان آسمان، تبریز

مدرسه پروین اعتصامی، دیواندره (که برای سومین بار مورد حمله
قرار گرفت)

مدرسه‌ای در خرم‌آباد

مدرسه راهنمایی دخترانه فرهنگ، روانسر

راهنمایی فجر و شرف و دبیرستان شاهد در بوکان

مدرسه‌ای در زعفرانیه تهران

مدرسه‌ای در شیراز

مدرسه‌ای در بابلسر

مدرسه‌ای در اسلام‌آباد

اولین جلسه ستاد فرهنگی و اجتماعی شورای عالی انقلاب فرهنگی با موضوع حجاب نیز، در این روز برگزار شد.

بنیاد دفاع از دموکراسی در تحقیقی مستقل تعداد حملات شیمیایی به مدارس را ۳۲۸ حمله، و تعداد دانش‌آموزان مسموم را ۲۰۰۰ نفر، و ۱۳۹ شهر را هدف حمله اعلام کرد.

گروهی از مردم اهواز نیز روبروی فرمانداری اهواز، در اعتراض به حملات به مدارس تجمعی برگزار کردند.

رضا پهلوی و یاسمین پهلوی در این روز وارد اسرائیل شدند. این سفر واکنش‌های منفی زیادی را برانگیخت.

در این روز همچنین، حکم جدید دادگاه متهمان روح‌الله عجمیان صادر شد که بر اساس آن، حمید قره‌حسنلو به ۱۵ سال حبس و تبعید در یزد، و همسرش، فرزانه به ۵ سال حبس و تبعید در مشهد محکوم شد. حسین محمدی، رضا آریا و مهدی محمدی نیز هر کدام به ۱۰ سال حبس محکوم شدند.

۲۹ فروردین

مدارسی که مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند به شرح زیر:

مدرسه دخترانه ابتدایی نبوت، کرمانشاه

مدارس ابرار، کوثر، و شهدای مکه، تهران

دبستان نبوت، کرمانشاه

دبستان دخترانه فرشادفر، کرمانشاه

مدارس نصر و عصمتیه در کرمانشاه

مدرسه تهذیب، کرج

مدرسه بهاران، اردبیل

مدرسه نیایش، اسلامشهر

پردیس شریف، تهران

دبیرستان هدف، ارومیه

دبیرستان کوثر، سقز

دبیرستان ایمان، سقز

دبیرستان قیاس، تهران

خبرگزاری فارس اعلام کرد بیش از ۹۰ درصد حملات شیمیایی به مدارس، توسط خود دانش‌آموزان انجام شده است

پهلوی‌ها در این روز از دیوار ندبه بازدید کردند.

اتفاق مهم دیگری نیز در این روز افتاد، و آن مربوط به سخنرانی سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی است. او که به مناسبت تولد ۸۴سالگی‌اش دیداری با دانشجویان داشت اعلام کرد مگر همه مردم توانایی تحلیل مسائل را دارند که برخی مدام می‌گویند رفتارندوم در کشور برگزار شود؟

زنی به نام دنیا در آبادیه گم شد که جنازهٔ مثله شدهٔ او یافت گردید. اخبار محلی تعداد زنان ربوده شده را بیشتر از آمارهای رسمی و حکومتی می‌دانند.

سردار احمد وحیدی، وزیر کشور، دربارهٔ اجرای طرح «عفاف و حجاب» گفت: طبق این طرح واحدهای صنفی که در آنها عفاف و حجاب رعایت نشود پلمب می‌شوند.

گزارش‌ها حاکی از آن بود که بر فراز آسمان بوکان، بالگرد به پرواز درآمده بود.

حزب کوملهٔ کردستان ایران با انتشار بیانیه‌ای تند نسبت به آنچه تلاش «تمامیت‌خواهان» برای «استبدادگری» و «تفرقه‌اندازی میان مخالفان رژیم» خوانده شد هشدار داد و از عبدالله مهتدی، دبیر کل این حزب حمایت کرد.

۳۰ فروردین

مدارس دبیرستان دخترانهٔ نصیری و ابوذری در منطقهٔ ۱۲ ارومیه؛ مدرسهٔ دخترانهٔ امت در تهران پارس تهران؛ مدرسهٔ چمران در همدان؛ دبیرستان دخترانهٔ پیشتازان، دزفول.

عفو بین‌الملل در گزارشی خواستار اقدام فوری علیه ترورکنندگان بود. بنابر این گزارش، تمام این حملات سازمان‌دهی شده است.

بهار زنگی‌آبادی، استاد دانشگاه آزاد سنندج که پیشتر نیز بازداشت شده بود، توسط حراست دانشگاه از تدریس و کار در دانشگاه محروم شد.

۲۰ زندانی سیاسی سابق در واکنش به حکم ۷ سال زندان گلرخ ایرایی، با نوشتن بیانیه‌ای خواستار آزادی او شدند. امضاءکنندگان به شرح زیر:

آنیشا اسداللهی، یاسمین آریانی، عسل محمدی، آتنا دائمی، لیلا حسین‌زاده، پروین محمدی، فرح حاتمی، مرجان داوودی، رضوانه محمدی، نازنین زاغری، زهرا صادقی، پوران ناظمی، ناهید خداجو، هستی امیری، راحله راحمی‌پور، ژیلا مکوندی، عالیه مطلب‌زاده، زهرا توحیدی، و هدا توحیدی.

تولد ۳۲ سالگی روزبه خادمیان که در شهریور ۱۴۰۱ به شهادت رسید برگزار شد.

هستی حسین‌پناهی، پس از ۵ ماه از بیمارستانی در سنج ترخیص شد. این دانش‌آموز ۱۵ ساله در آخرین روزهای زمستان از زندگی نباتی خارج شد.

پانته‌آ بهرام، هنرپیشه سینمای ایران در مراسم فرش قرمز سریال پوست شیر در سالن لوتوس بدون حجاب اجباری ظاهر شد.

۳۱ فروردین

خانواده محمد مهدی کرمی با خانواده جانباختگان هواپیمای اوکراینی دیدار کردند. این دیدار با خانواده صادقی انجام شد که پسر، دختر، عروس و نوه خود را از دست داده بود.

خبرگزاری تسنیم اعلام کرد پیامک حجاب برای همه موبایل‌های فعال ارسال شده است. چه زن، چه مرد.

عده‌ای از معلمان و فرهنگیان استان کردستان، که در قیام ژینا نقش داشتند، از فرآیند رتبه‌بندی کنار گذاشته شدند.

انجمن اسلامی مهندسين دانشگاه‌ها، از تشکل‌های اصلاح‌طلبان در ایران، از سیدعلی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی خواستند تا نظراتش در مورد رفراندوم را تصحیح کند.

۱ اردیبهشت

بامداد جمعه، سه نفر از دانش‌آموزان دختر مدرسه خدیجه سنندج که شنبه هفته پیش مسموم شده بودند، حالشان وخیم شد و یکی از آن‌ها به نام سوگند احمدی به بخش آی سی یو بیمارستان توحید منتقل شد.

مردم بوکان بر سر مزار کشته‌شدگان در آرامستان آیچی حاضر شدند. این در شرایطی بود که فضای آرامستان تماما میلیتاریزه شده بود. مردم شعار مرگ بر دیکتاتور سر دادند و سرود ای شهید را خواندند.

در زاهدان نیز نماز عید فطر به جا آمد و مولوی گفت: نارضایتی‌ها حتی به نیروهای مسلح نیز رسیده است. سرمایه‌های ملی کشور مورد دستبرد قرار گرفته و حاکمیت ناتوان از مدیریت بحران است. همچنین اشاره کرد تار مویی از حق خود عقب نخواهیم نشست. کشور نیاز به تحولات بزرگ دارد و با تغییرات کوچک نمی‌توان مردم را راضی کرد. در زاهدان نیز این شعارها شنیده شد: «بسیجی، سپاهی، داعش ما شمایی»، «می‌کشم می‌کشم هر که برادرم کشت»، «این همه سال جنایت، مرگ بر این .....»

مادر محمد حسن‌زاده از کشته‌های اعتراضات بوکان، به مناسبت عید فطر روسری سیاه از سر زنان و مادران داغدار برداشت و جای آن روسری سفید هدیه داد. در این جمع مادرانه، مادران شهدای زیر حاضر بودند: محمد حسن‌زاده، اسعد رحیمی، هیمین امان، میلاد معروفی، امجد عنایتی، هیوا جان‌جان و ابراهیم شریف‌زاده.

محمد موسویان، دادستان اصفهان، از انعقاد تفاهم‌نامه‌ای بین دادگستری، سپاه و ستاد امر به معروف برای تشکیل تیم‌های برخورد با کاشفان حجاب خبر داد.

۲ اردیبهشت

در بامداد این روز، حامد اسماعیلیون در توئیتی خبر از انصراف از منشور «مهسا» (شورای همبستگی) داد. او اعلام کرد با آنچه رخ داده به این نتیجه رسیده‌ام که از شورای همبستگی برای سازماندهی و دموکراسی خارج شوم. دلیل این انصراف نیز، رفتارهای غیردموکراتیک و تلاش یک عضو (رضا پهلوی) برای تحمیل نظر و تلاش برای حذف دیگر افراد و ایده‌ها اعلام کرد.

علی خامنه‌ای در خطبه‌های نماز عید فطر اشاره‌ای به ماجرای رفراندوم نکرد و از مسئولان و سران سه قوا خواست تا با یکدیگر همکاری کنند.

اسناد سری از «کمیتهٔ چهره‌های خاص» افشا شد که تاریخ آن، به یک هفته بعد از قتل مهسا (ژینا) باز می‌گشت. این نامه به امضای محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رسیده بود، و از وزارت اقتصاد و دارایی خواسته شده بود تا جزئیات شرایط اقتصادی هنرمندان و ورزشکاران را تحویل دهد.

خاوران پر از شقایق شد و تصویر زیبایی ثبت گردید.

فینال فوتسال مسابقات جام رمضان برگزار شد. لابلای بازی تماشاگران نام وریا غفوری، علی دایی و علی کریمی را صدا می‌زدند. مامورین انتظامی نیز با پنت‌بال کنار زمین ایستاده بودند.

در کلن آلمان نیز، همایشی به همت تشکل‌ها و گروه‌های چپ تشکیل شد، که هدفش حمایت از منشور مطالبات حداقلی ۲۰ تشکل صنفی و مدنی بود.

دیروز و امروز گروه‌های مختلف کارگری، پیروی فراخوانِ موسوم به «کمپین ۱۴۰۲» برای اعتراض نسبت ساعات زیاد کاری و دستمزد کم مصوب‌شده، اعتصاب کردند و دست از کار کشیدند.

۳ اردیبهشت

کمپین اعتصاب کارگران این روز نیز ادامه پیدا کرد و حدود ۶۰ واحد، شرکت، کارگاه و ... به اعتصاب پیوستند.

در وین، لوند و اشتوتگارت نیز ایرانیان مقیم، تجمعی اعتراضی برگزار کردند.

لیلا مهدوی، مادر سیاوش محمودی، معترض ۱۶ ساله که ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ به شهادت رسید، به یاد پسرش، نهالی را در میدان آزادی کاشت.

در صدمین دربی پایتخت (بازی بین استقلال و پرسپولیس) زنان نیز قصد ورود به ورزشگاه آزادی را داشتند، که بنا بر گزارش «خبرگزاری مهر» نیروی انتظامی جمعیت بانوان را متفرق ساخت.

در این روز (یکشنبه) فیلمی در فضای مجازی منتشر شد که از فاجعه‌ای در باغ شازده، در ماهان کرمان خبر می‌داد. ظواهر امر حاکی از آن بود که پیروی تذکر عده‌ای بسیجی، خانمی بلافاصله دچار شوک شد و متأسفانه جان خود را از دست داد. این خانم اهل بندرعباس بود و نامش کلثوم افتاده‌پور بود.

۴ اردیبهشت

در این روز (دوشنبه) شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان در بیانیه‌ای بر لزوم تشکیل کمیته‌های مردمی برای حفاظت از دانش‌آموزان مدارس در برابر حملات شیمیایی تأکید کرد. شورا از خانواده‌ها خواست تا برای محافظت از دانش‌آموزان، اطراف مدارس زنجیره‌های انسانی حفاظتی تشکیل بدهند.

بازنشستگان مخابرات نیز، در تهران و مشهد تجمع اعتراضی برگزار کردند.

پرستاران کردستان نیز تجمع اعتراضی - صنفی برگزار کردند.

شماری از سینماگران و هنرمندان با خانواده‌های رضا شهبابی، حسن سعیدی و کیوان مهتدی دیدار کردند.

حملات شیمیایی نیز در این روز ادامه داشت. لیست مدارس به شرح زیر:

دبیرستان مائده و مستوره اردلان، سنندج

دبیرستان دخترانه فاطمه پزشکی و مدرسه دخترانه ۲۲ بهمن، مهرشهر کرج

هنرستان دخترانه فاطمیه و دبیرستان جاویدالاثر، همدان

مدرسه دخترانه فسایی نژاد، تهران

مدرسه هدف و معراج عصمت، حسن آباد (سنندج)

به گزارش کانال تلگرامی شوراهاى صنفى دانشجویان کشور، حوالی ساعت ۱۳، درگیری شدیدی میان نیروهای حراست و دانشجویان دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران در محوطه این دانشگاه رخ داد.

سمانه اصغری، فعال کودکان، که از ۱۹ مهر ۱۴۰۱ بازداشت شده بود، امروز از زندان قرچک آزاد شد.

۵ اردیبهشت

در این روز سمیر گردهانی، نوجوان ۱۶ ساله بلوچ، اهل شهر فنوج در جریان زیرگرفتن ۴ سرنشین دو موتورسیکلت توسط خودروی کلانتری، جان خود را از دست داد.

مدارس زیر نیز مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند:

مستوره اردلان و نیایش، سنندج

دبستان پسرانه محمدیان، کرمانشاه

مدرسه دخترانه قدوسی، کرمانشاه

هنرستات دخترانه آوینی، تهران

سعید کریمی، معاون وزارت بهداشت و درمان اعلام کرد: سامانه ملی ثبت بارداری و نظارت دائمی بر زنان باردار راه‌اندازی خواهد شد.

۶ اردیبهشت

مدارس زیر مورد حمله شیمیایی قرار گرفتند:

مدرسه دخترانه حسن آباد، سنندج

دبستان دخترانه تقی‌زاده و دبیرستان ریحانه، منطقه کمب، چابهار

هنرستان مهدی‌زاده‌نیا، مشهد

دبستان دخترانه استقلال ۲، سقز

دبیرستان دخترانه اسماء، شهرک فرهنگیان، بوکان

مدرسه دخترانه منطقه منفصل، صلوات آباد، سنندج

مدرسه پسرانه شاهد، گرگان

برای نیلوفر حامدی و الهه محمدی، بعد از گذشت هفت ماه از بازداشت، کیفرخواست صادر شد. سخنگوی قوه قضائیه اتهامات را بدین شرح اعلام کرد: همکاری با دولت آمریکا، اجتماع و تبانی علیه نظام، فعالیت تبلیغی علیه نظام.

وزیر ارشاد اعلام کرد به هنرمندانی که کشف حجاب کنند، اجازه حضور در مراسم هنری داده نمی‌شود.

سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرد برای سه نفر از متهمان پرونده اکباتان، اتهام محاربه صادر شده است.

گزارش‌هایی در فضای مجازی حاکی از درگیری شدید بین نیروهای لباس شخصی و مردم، روبروی دانشگاه تهران بود.

«بیداران»، انجمن گروهی از خانواده‌های دادخواه خاوران، با انتشار بیانیه‌ای خواهان پشتیبانی همگانی برای ماندگاری گورستان خاوران شدند.

۷ اردیبهشت

پیروی سفر ابراهیم رئیسی به خوزستان، ماه‌منیر (زینب) مولایی‌راد، مادر کیان پیرفلک در اینستاگرامش نوشت: اینجا سرزمین دلبران است. قدم گذاشتن به اینجا دل بزرگی می‌خواهد. مبادا لاشخوری به بهانه و وعده‌های واهی قدم بگذارد که بال‌هایش را قیچی خواهیم کرد.

تکمله: به سیاق بخش‌های قبلی «خاک سرخ»، روزشمار همواره با عبارت «و قیام همچنان ادامه دارد...» پایان می‌یافت. نه نگارنده از ثبت و ضبط رخدادهای روزانه قیام خسته شده، و نه «زن، زندگی، آزادی» را سرِ خوابیدن است. اتمام روزشمار نه به معنای پایان قیام، که به معنای تبدیل آن به مقاومت و زیست روزمره است. در این گزارش تلاش شد تا در کنار ثبت رخدادهای روزمره قیام، بیانیه‌ها و منشورهای سیاسی گروه‌ها، احزاب و طیف‌های گوناگون سیاسی، فارغ از چند و چون وزن رادیکال و اثربخشی‌شان نیز پوشش داده

شود. قطعاً نام شهدای زیادی را از قلم انداخته‌ام و صدالبته رخدادی را ننوشته‌ام، که همگی ناشی از توان اندک نگارنده بوده و بس. هدف یک چیز بود فقط: تلاش برای ثبت «تاریخ اکنون» در قالب گزارش و در ژانر «خرده‌تاریخ»، تا شاید با بضاعت اندکش بتواند «تاریخی یادمانی» باشد، برای جلوگیری از فراموشی که آفت زمان برای هر کردار آدمی است. پایانِ گزارش را نقطه نخواهم گذاشت، چرا که

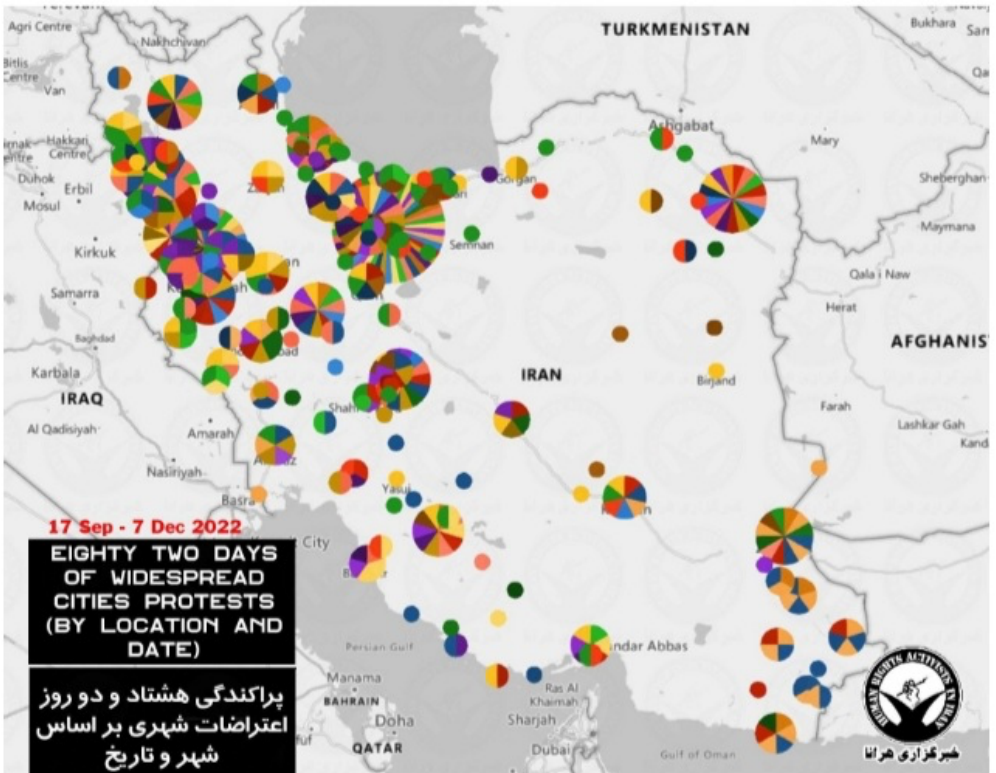
مقاومت همچنان ادامه دارد.....

از یاد میر خون را

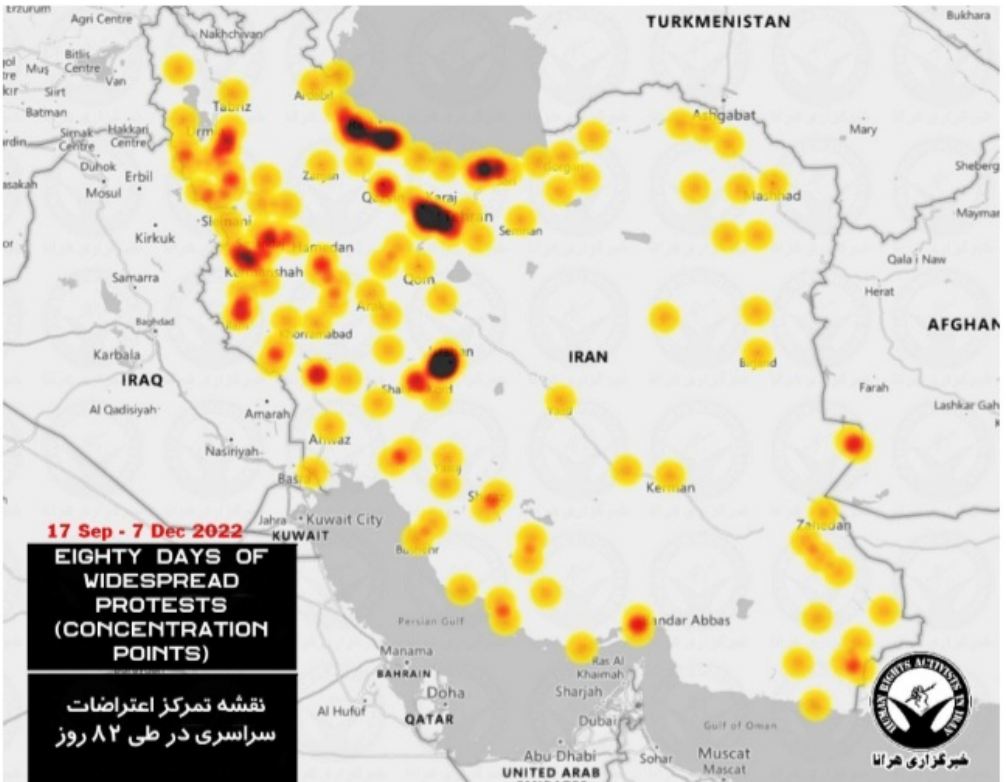
پیوست‌ها

نقشه اعتراضات

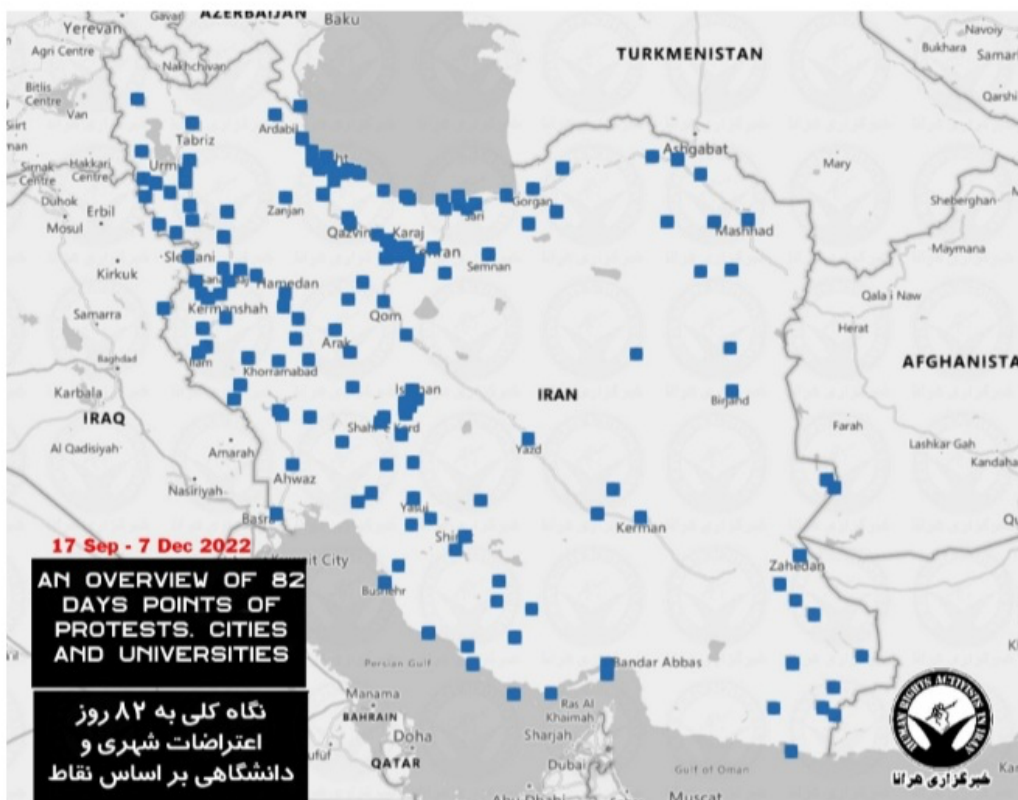
برای درک بهتر از گستره اعتراضات شهریور-آذر ۱۴۰۱ به نقشه پراکندگی آن در هشتاد و دو روز اخیر بنگرید:

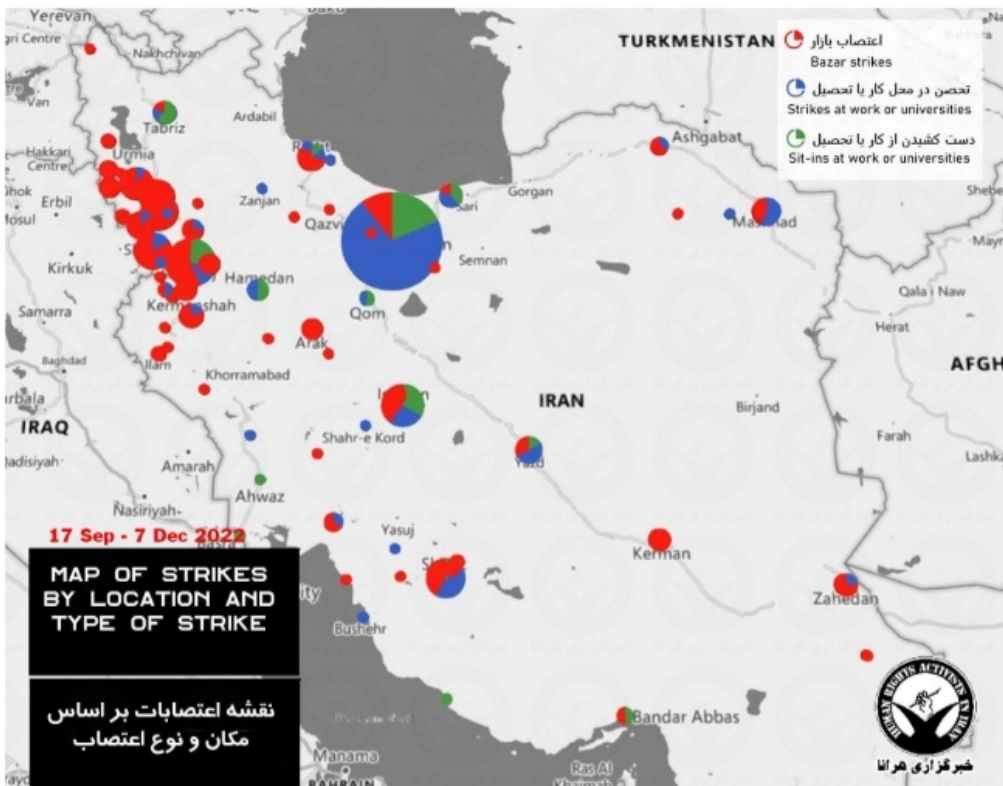
متمرکز ترین نقاط اعتراضی را در نقشه زیر دنبال کنید:

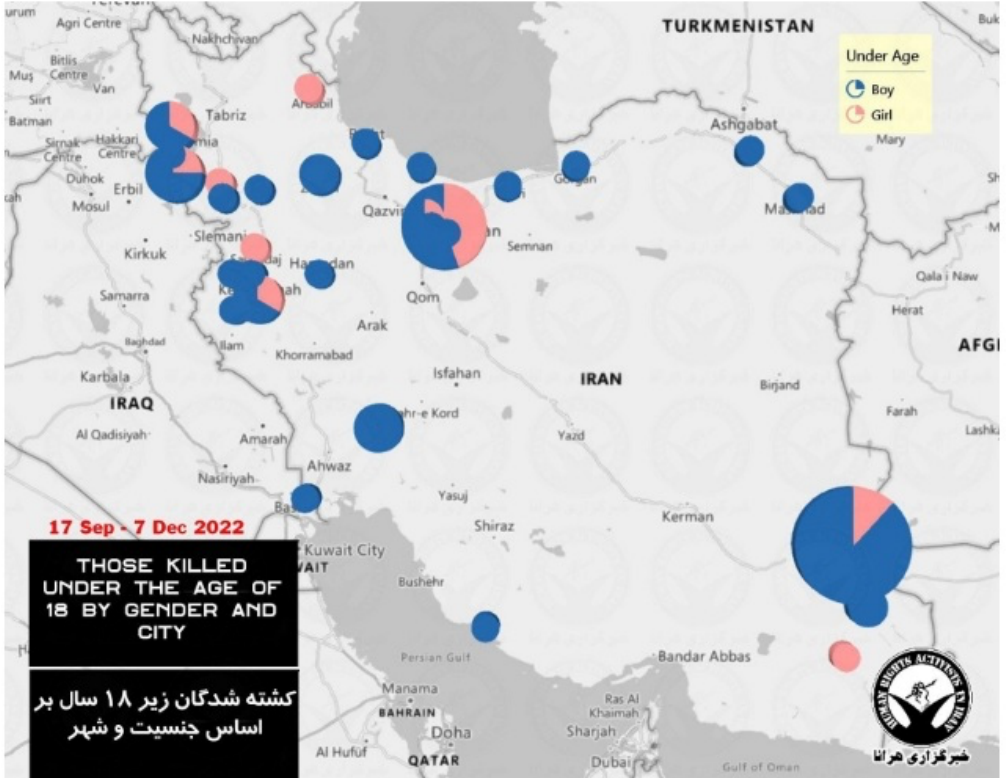
در نقشه زیر پراکندگی نقاطی که شاهد اعتراضات بودند را بدون در نظر گرفتن میزان تکرار مشاهده نمایید:

در نقشه زیر پراکندگی نقاطی که شاهد اعتصاب بودند را بر مبنای محل و تاریخ مشاهده کنید:

برای درک بهتر از پراکندگی جغرافیایی کودکان کشته شده به نقشه زیر بنگرید:

منابع (خبرگزاری‌ها، سایت‌ها، صفحات مجازی، کانال‌های خبری)

- ایران اینترنشنال
- ایرنا
- ایسنا
- بی.بی.سی فارسی
- تسنیم
- رسانک
- رصد بلوچستان
- حال‌وش
- خاک‌زدگان (موج اهواز)
- کوردپا
- کولبرنیوز
- سرخط
- کانال شوراهای صنفی دانشجویان کشور
- کانال شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت
- کانال شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران
- صدای ماهی سیاه

- بیدارزنی
- فارس
- موسسه مطالعات جنگ ایالات متحده
- روزنامه هم‌میهن
- روزنامه اعتماد
- انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران
- میزان
- ویکی‌پدیا
- هه‌نگاو
- هرانا
- رجانیوز
- پایگاه داده‌باز ایران (iran open data)
- کمیته عمل سازمانده کارگری
- کمیته پیگیری وضعیت بازداشت‌شدگان
- ۱۵۰۰ تصویر
- رادیو زمانه
- متن انقلاب

ضمیمه: لیست شهدای قیام ژینا

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۲	مینو مجیدی		اصابت گلولهٔ چنگی	کرمانشاه	۳۰ شهریور ۱۴۰۱	<p>مراسم خاکسپاری مینو مجیدی در روز پنج‌شنبه ۳۱ شهریور ۱۴۰۱ ساعت ۱۰ صبح در گورستان میناآباد کرمانشاه برگزار و تظاهرات ضدحکومتی تبدیل شد. دختر او به نشانهٔ اعتراض به جمهوری اسلامی و سوگواری مادرش موی</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
سر خود را تراشید و حجاب از سر برداشت.					
محمد امینی فرزند گلمحمد در کوچه شیرینی نیشکر محله کارآموزی سنج تیر خورد. محمد امینی اهل محله «تقتقان» سنج بود.	۱۶ مهر ۱۴۰۱	سنندج	اصابت گلوله جنگی	محمد امینی	۳

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۴	آرین مریدی	اصابت گلوله جنگی	جوان رود	۱۷ مهر ۱۴۰۱	اصابت گلوله جنگی مجروح شد پس از انتقال به بیمارستان در جوانرود جان سپرد
۵	محمدجواد زاهدی	اصابت گلوله ساچمه‌ای در سرو کمر	ساری	۳۰ شهریور	بنا بر گزارش‌ها، مقامات جمهوری اسلامی خانواده این محمد را تحت فشار قرار دادند که بپذیرند او توسط «منافق» کشته شده تا او را

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>«شهید» اعلام کنند. محمدجواد زاهدی، متولد ششم شهریور ۱۳۸۱ بود. او تنها چند روز پس از تولد ۲۰ سالگی اش، شامگاه ۳۰ شهریور سال جاری وقتی برای رفتن به آرایشگاه از خانه بیرون رفته بود، هدف شلیک نیروهای حکومتی قرار گرفت و جان باخت. محمدجواد</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>زاهدی در خیابان انقلاب ساری روبه روی چهارراه برق مورد هدف قرار گرفت. سازمان پزشکی قانونی علت مرگ محمدجواد زاهدی را «شوک هموراژیک (خونریزی وسیع)، به دنبال سوراخ شدگ ی ریه ها و کبد و طحال» بر اثر «اصابت اجسام</p>

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
					<p>متعدد پرتابه‌ای پرشتاب (ساجمه شکاری) « اعلام کرده است. نیروهای حکومتی «تقریباً ۹۵ گلوله ساجمه‌ای به گردن، سر و پشت کمر» محمدجواد زاهدی شلیک کرده بودند. مراسم خاک‌سپاری روز هفتم او با حضور نیروهای امنیتی و</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>تحت نظر خودشان در آرامگاه «ولشکلا» در ساری برگزار شد. نزدیک آن محمدجواد به هرانا گفته‌اند او در اعتراضات شرکت داشته و در تاریخ ۳۱ شهریورماه در این شهر با اصابت گلوله ساچمه‌ای شلیک شده توسط نیروی انتظامی به</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
قتل رسیده است.					
احمد شکراللهی در یکی از محله‌های اصفهان با موتور در حال انتقال مادرش به بیمارستان شریعی بوده است که به خاطر اعتراض به ممانعت و بستن مسیر توسط بسیجی‌ها با شلیک مستقیم و نزدیک دو گلوله به	۱۶ مهر ۱۴۰۱	کردآباد	اصابت گلوله جنگی	۲۴ س‌اله سیداحمد شکراللهی	۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
سینه و قلبش در آغوش مادرش جان سپرد .					
روز شنبه ۱۶ مهر بازداشت شد و روز یکشنبه ۱۷ مهر زیر شکنجه جان سپرد	۱۷ مهر ۱۴۰۱	سقز	بر اثر شکنجه	اسماعیل دزوار	۷
در هفته دوم اعتراضات بر اثر ضربات باتوم در سرش مدت ده روز در کما بود و		تهران		امید مهدوی	۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
پس از آن در بیمارستان تجریش جان باخت					
یکی از بستگان نزدیک وی در گفت و گو با شبکه حقوق بشر کردستان گفت: «سینا به صورت هدفمند انتخاب و هدف دو گلوله جنگی قرار گرفت. گلوله اول از پشت سر به بازوی سمت راست او	۲۰ مهر ۱۴۰۱	کرمانشاه	اصابت گلوله جنگی	سینا نادری	۹
			۲۲ ساله		

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>برخورد کرد و از سمت دیگر خارج شد. چند ثانیه بعد از گلوله اول، سینا که تنها سنگی در مشت داشت هدف گلوله دوم قرار گرفت. گلوله دوم به پهلو او برخورد کرده و پس از شکافتن سینه‌اش از سمت دیگر خارج شده است.»</p> <p>سینا پس از اصابت گلوله دوم نقش بر زمین</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>می شود و اطرافیان او سعی می کنند تا او را از تیررس نیروهای سپاه پاسداران خارج کرده و او را به بیمارست ان فارابی در میدان عشایر برسانند. سینا نیم ساعت بعد از انتقال به بیمارستان به دلیل شدت جراحات و خونریزی داخلی جان</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>خود را از دست می‌دهد. سینا نادری در روز پنجشنبه ۲۱ مهر در آرامستان «دره دریش» به خاک سپرده شد. او دو هفته قبل از به قتل رسیدن و در جریان اعتراضات خیابان نوبهار کرمانشاه توسط نیروهای سپاه نبی اکرم بازداشت و به زندان</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
دیزل آباد منتقل شده و پس از یک هفته با قید وثیقه ۱۰۰ میلیون تومانی آزاد شده بود .						
	۲۰ مهر ۱۴۰۱	کرمانشاه	اصابت گلوله جنگی	۱۸ س ال	آرمین صیادی	۱۰
عزیز مرادی چهارشنبه بیستم مهر ساعت ۲۲ به وقت سنج، نیروهای	۲۰ مهر ۱۴۰۱	سنندج	اصابت گلوله جنگی مجروح و در بیمارستان		عزیز مرادی	۱۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
حکومتی با سلاح کلاشینکف وی را در محله «نایسر» مورد شلیک مستقیم قرار داده‌اند. از او به عنوان صاحب رستوران گل‌گندم یاد شده‌است .			جان سپرد		
کمال فقهی فرزند محمد اهل بوکان و کارمند نیرو گاه حرارتی بناب شامگاه روز	۲۰ مهر ۱۴۰ ۱	بوک ان	اصابت گلوله جنگی	کمال فقهی	۱۲

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>چهارشنبه بیستم مهرماه بر اثر شلیک نیروهای امنیتی جان خود را از دست داد. نیروهای امنیتی کمال را در پشت بام منزلش در حین برگزاری تجمعات اعتراضی در منطقه حسار مورد شلیک مستقیم قرار دادند. او بر اثر اصابت گلوله نیروهای</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
امنیتی به ناحیه سر به شدت زخمی و به دلیل شدت جراحات وارده در بیمارستان قلی پور بوکان جان خود را از دست داد .					
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	اشنویه	اصابت گلوله جنگی	۲۷ س اله	۱۳ صدرالدین لیتانی
	۲۰ مهر	رشت	اصابت گلوله جنگی		۱۴ مهرگان زحمتکش

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
زندانی در زندان لاکان رشت	۱۷ مهر ۱۴۰۱	رشت	اصابت گلوله جنگی	عارف عاشوری	۱۵
بر اثر ضربات باتوم قبل از رسیدن به درمانگاه فوت کرد	۱۶ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت ضربه باتوم	۲۶ ساله نگین صالحی	۱۶
اهل و ساکن روستای کلاچاه از توابع خمام در درگیری زندان لاکان رشت در بند	۱۷ مهر ۱۴۰۱	رشت		میلاد درخشان	۱۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
۸ کشته شد. جنازه او با حضور مأموران طوریکه فقط صورتش دیده شود به خانواده تحویل و دفن شد.					
در زندان لاکان رشت با گلوله مأموران زندان کشته شد.	۱۷ مهر ۱۴۰۱	رشت	اصابت گلوله جنگی	مهران رجیبی	۱۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
در زندان لاکان رشت با گلوله مأموران زندان کشته شد.	۱۷ مهر ۱۴۰۱	رشت	اصابت گلوله جنگی	مهرزاد بهروز	۱۹
	۲۰ مهر ۱۴۰۱	سقز	بر اثر زیرگرفتگی شدن توسط خودروی مأموران امنیتی	سیدمحمد حسینی	۲۰
به روایت شاهدان عینی در روز چهارشنبه ۲۰ مهر	۲۰ مهر ۱۴۰۱	اردبیل		اسرا پناهی	۲۱
				۱۵ ساله	

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>در ۱۴۰۱ اردبیل، پس از آنکه تعدادی از دانش‌آموزان دبیرستان دخترانه شاهد در اعتراض به اجبار برای اجرای سرود سلام فرمانده دست به اعتراض زده و شعار «مرگ بر دیکتاتور» و شعارهای ضدحکومتی سر دادند، نیروهای لب‌اس شخصی به</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>این مدرسه حم له کرده و پس از ضرب و شتم دانش آموزان ، از جمله اسراء پناهی، تعدادی از آنها را دستگیر کردند. اسراء پناهی خانقاه، فرزند احمد، زاده ۱۴ اسفند ۱۳۸۵ بود و در زمان مرگ ۱۵ سال داشت.</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
<p>حسین جزی در آتش سوزی زندان اوین جان خود را از دست داد. ۱. ۶۱. لهرانا در گزارشهای خود در تاریخ ۲۳ مهر اعلام کرده بودند که «حسین جزی» با نام و فامیلی کامل «محمد حسین امینیان جزی، شهروند ساکن تهران»</p>	<p>۲۴ مهر ۱۴۰ ۱</p>	تهران	<p>ازبازدا شت شد گان اعتراض ات تهران که در درگیری و آتش سو زی زندان اوین جان سپرد</p>	<p>حسین جزی</p>	۲۲

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>اوایل مهرماه توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده و تا روز آتش سوزی زندان اوین فقط یکبار با خانواده تماس گرفته و دیگر خبری از وضعیت بازداشت او در اختیار خانواده قرار نگرفته است.</p>
۲۳	محمد عبداللهی	۳۶	زیر شکنجه مأموران		۲۱ مهر	اهل ایلام

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱		امنیتی در زندان کشته شد	س اله		
دانش رهنما اهل روستای «بالو» ارومیه بر اثر شلیک مستقیم نیروهای امنیتی جان خود را از دست داد.	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت گلوله جنگی	۲۵ س اله	دانش رهنما	۲۴
اهل اسدآباد	مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۱۸ س اله	احمدرضا قلیجی	۲۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱	
اهل ایذه	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	فولاد شهر	اصابت گلوله جنگی	۱۸ س اله	آروین مملی گلزاری	۲۶
اهل نجف آباد	۱۰ مهر ۱۴۰۱	اصفهان	اصابت گلوله جنگی	۴۰ س اله	علی اکبر ربیعی	۲۷
پس از بازداشت در اداره اطلاعات اهواز جان باخت (زیر شکنجه)		اهواز	شکنجه	۲۰ س اله	علی بنی اسد	۲۸
مدیر دبیرستان	۲۸ مهر	تهران	بس از احضارها		علی جلیلی	۲۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
کار و دانش برادران مظفر در منطقه ۴ تهران	۱۴۰۱		بی‌پایایی به اطلاعات و حراست بر اثر فشارها بی‌روحي دچار ایست قلبی شد و جان باخت		
اهل سنندج	۲۹ مهر ۱۴۰۱	سنندج ج	او وسط مهر ۱۴۰۱ به همراه خواهر و برادرش ربه‌ده	رامین فاتحی	۳۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
			شد و زیر شکنجه جان باخت		
رامین کرمی فرزند پرویز ۳۱ ساله اهل سرپل ذهاب که چهارشنبه بیستم مهر در جریان اعتراضات کرمانشاه به شدت مجروح شده بود، پس از چند روز بستری بودن بر اثر شدت جراحات	۲۹ مهر ۱۴۰ ۱	کرما نشاه	روز چهارش نبه ۲۰ مهر در کرمانش اه به شدت مجروح شده و روز ۲۹ مهر بر اثر شدت جراحات جان سپرد.	۳۱ س اله رامین کرمی	۳۱

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>وارده جانش را از دست داد. مراسم خاکسپاری رامین کرمی در قبرستان کل داوود سرپل ذهاب برگزار شد. خبر جان باختن این شهروند روز پنجشنبه بیست و هشتم مهرماه پس از ۸ روز از سوی نیروهای امنیتی به خانواده وی اعلام شده است .</p>

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۳۲	آرنیکا قائم مقامی	بر اثر ضربات باتوم به کما رفت و پس از ده روز جان سپرد.	تهران	۳۰ مهر ۱۴۰۱	آرنیکا بر اثر ضربات متعدد باتوم و بعد از ۱۰ روز در کما بودن کشته شد. حکومت پس از مرگ او ادعا کرد که او از بالای ساختمان به پایین پرت شده است.
۳۳	محمد خواجهوی دره بالایی	اصابت گلوله جنگی	دزفول	۳۰ مهر ۱۴۰۱	

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۳۴	سینا ملایری	۳۸ س اله	ضریه باتوم	اراک	۳۰ مهر ۱۴۰ ۱	ربیع‌الیه قربانی، دادستان اراک، درباره سینا ملایری، که در مراسم خاکسپاری ش در اراک شعار «این گل پر پر شده، هدیه به میهن شده» سر داده شده بود، گفت: «شایعه کشته شدن او به هیچ وجه صحت ندارد» چرا که آزمایش‌های او «از نظر

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>آمفتامین و متامفتامین و مورفین مثبت بوده است.»</p> <p>جسد سینا ۳۸ ساله در کنار ساختمانی نیمه کاره در مکانی نزدیک به محل زندگی اش در اراک پیدا شد. او در کارگاه نجاری مشغول بود .</p>
۳۵	ساسان قربانی		اصابت گلوله جنگی	تالش	۳۰ مهر	ساسان قربانی در شامگاه ۳۰

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
				۱۴۰۱ ۱	<p>شهریور ۱۴۰۱ و در مقابل کلانتری ر ضوان شهردر حالی که داشت به یکی از معترضان زخمی شده کمک می کرد، هد ف شلیک مستقیم گلوله جنگی نیروهای امنیتی و از ناحیه شکم و ران، زخمی شد و مأموران امنیتی به جا ی انتقالش</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>به بیمارستان، او و برادرش (سامان) را به داخل کلانتری برده و مورد ضرب و شتم قرار دادند. سامان بر اثر خونریزی شدید و جلوگیری از رسیدگی پزشکی، کشته شد</p>
۳۶	نگین عبدالملکی	۲۱ س اله	بر اثر ضربات باتوم به سرش ابتدا به	همدان	۲۰ مهر ۱۴۰ ۱	نگین دانشجوی رشته مهندسی پزشکی در د

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
			شدت مجروح و دچار خونریزی زی شده و در خوابگاه جان سپرد			<p>انشگاه صنعتی همدان بود که بر اثر ضربات باتوم به سر و جمجمه کشته شد. او در شهر همدان بر اثر ضربات باتوم دچار خونریزی شده و پس از بازگشت به خوابگاه دانشجویی جانش را از دست داد</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۳۷	مهدی فرحانی	۱۷ س اله	شکنجه	خرم شهر	تاریخ خ دفن: ۲ آبان ۱۴۰ ۱	در اعتراضات آبادان بازداشت شد و در ادامه، در آگاهی خرمشهر زیر شکنجه کشته شد. جسد مهدی فرحانی، فرزند یابر از اهالی محمیره (خرمشهر) توسط نیروهای حکومتی ایران به برادر او تحويل داده شد .

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
<p>اسماعیل مولودی ۳۵ ساله، فرزند عبدالقادر شامگاه چهارم آبان، در جریان خیزش در مهاباد در پی شلیک مستقیم نیروهای مسلح حکومتی بر اثر اصابت گلوله جنگی جان باخت. آثار گلوله بر پهلوی او دیده می شود. در مراسم خاکسپاری او حاضران</p>	<p>۴ آبان ۱۴۰ ۱</p>	<p>مهاباد</p>	<p>اصابت گلوله جنگی</p>	<p>۳۵ س اله</p>	<p>اسماعیل مولودی</p>	<p>۳۸</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
شعار «شهید نمی‌میرد» سر داده‌اند.						
	۴ آبان ۱۴۰۱	سنندج	اصابت گلوله جنگی	۲۱ س اله	محمد شریعتی	۳۹
در اعتراضات شهرستان قصرشیرین افشین آشام ۲۸ ساله با شلیک مستقیم نیروهای حکومتی کشته شد. نیرهای	۴ آبان ۱۴۰۱	قصرشیرین	اصابت گلوله جنگی	۲۸ س اله	افشین آشام	۴۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
<p>سپاه نبی اکرم کرمانشاه پیکر افشین آشام را ربودند . او اهل روستای سرخک سنجایی و ساکن محله پالی آباد شهرستان قصر شیرین بود .</p>						
پرستار در رشت	۴ آبان ۱۴۰ ۱	رشت	اصابت گلوله جنگی	۲۸ س اله	مائده جوانفر	۴۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۵ آبان ۱۴۰۱	مهاباد	اصابت گلوله جنگی	شاهو خضری	۴۲
	۵ آبان ۱۴۰۱	مهاباد	اصابت گلوله جنگی	۵۵ س اله کبری شیخ سقا	۴۳
	۵ آبان ۱۴۰۱	مهاباد	اصابت گلوله جنگی	زانپار ابوبکری	۴۴
	۴ آبان ۱۴۰۱	سنندج	اصابت گلوله جنگی	کیوان درویشی	۴۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۳۰ شهریور ۱۴۰۱	اشنویه	اصابت گلوله جنگی به ناحیه سر	۱۶ ساله	امین معرفت (معروفی)	۴۶
	۴ آبان ۱۴۰۱	نایسر	اصابت گلوله جنگی		محمد لطف‌اللهی	۴۷
مهرشاد سرآشپز و دانشجوی ۵ تله‌داری دان‌شگاه علمی-کاربردی اراک بود. وی بر اثر ضربات	۴ آبان ۱۴۰۱	اراک	اصابت گلوله جنگی	۱۹ ساله	مهرشاد شهیدی	۴۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
متعدد باتوم کشته شد.						
اهل سقز	۵ آبان ۱۴۰۱	بانه	اصابت گلوله جنگی	۲۸ س اله	فریدون فرجی	۴۹
اهل سردشت بود که در روستای حم زه آباد، از اطراف مهاباد، به خاک سپرده شد. تصویر گریه‌های دخترش بر سر مزار مادر	۵ آبان ۱۴۰۱	مهباداد	بر اثر شلیک مستقیم در مهاباد	۳۲ س اله	فرشته احمدی	۵۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
واکنش‌های جهانی در برداشت.						
	۵ آبان ۱۴۰۱	بانه	اصابت گلوله جنگی		مطلب سعید پیرو	۵۱
	۲ آبان ۱۴۰۱	تهران	پس از اصابت باتوم به سرش در تهران دچار ضربه مغزی شده و جان سپرد	۱۷ س اله	صدف موحدی	۵۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
سارینا در محله نایسر سنندج بر اثر شدت ضربات متعدد باتوم به سرش توسط نیروهای حکومتی، دچار خونریزی مغزی شده و یک روز پس از بستری شدن، در ۵ آبان در بیمارستان توحید سنندج درگذشت.	۴ آبان ۱۴۰۱	سنندج	پس از اصابت باتوم به سرش در بیمارستان جان سپرد	سارینا ساعدی	۵۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۶ آبان ۱۴۰۱	مهتاب اد	اصابت گلوله جنگی		مسعود احمدزاده	۵۴
برای نجات یک دختر توسط مأموران لباس شخصی بازداشت شده و سپس در بیمارستان الزهرای اصفهان درگذشت.	۱ آبان ۱۴۰۱	اصفهان ن			هادی حق شناس	۵۵
	۴ آبان	پرند	بر اثر شلیک گلوله	۲۵	سیدعلی سیدی	۵۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱		ساجمه ای مستقیم به سر و پهلو	س اله		
	۳۰ شهریور ۱۴۰۱	اشنویه	اصابت گلوله جنگی	۲۱ س اله	میلان حقیقی	۵۷
از کشته شدگان در درگیری زندان اولین	۲۳ مهر ۱۴۰۱	تهران			حسین اکبرزاده	۵۸
	۱۶ مهر ۱۴۰۱	کرمانشاه	اصابت گلوله جنگی	۱۵ س اله	آیناز جواهری	۵۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل ایذه	مهر ۱۴۰۱	شوشتر	اصابت گلوله جنگی	پوریا کیانی	۶۰
	۲۲ مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	رضا اسماعیل زاده	۶۱
	شهر یور ۱۴۰۱	ساری		رضا خشنود هولاری	۶۲
	مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	لینا نامور	۶۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل دزفول	مهر ۱۴۰ ۱			محمد مهرداد	۶۴
	۳۰ شهر یور ۱۴۰ ۱		شلیک گلوله به قلب	۱۶ س اله	۶۵ ابوالفضل بائو
	۳۰ شهر یور ۱۴۰ ۱	قائم شهر	اصابت گلوله جنگی		۶۶ رحیم کلیج
	۱ آبان ۱۴۰ ۱	دزفول	اصابت گلوله جنگی	۱۵ س اله	۶۷ احسان خواجوی دره بالایی

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۳۰ شهر پور ۱۴۰ ۱	ایلام	اصابت گلوله جنگی به ناحیه سر و شکم	۳۲ س اله	محسن قیصری	۶۸
	۲ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز	بر اثر ضربات باتوم در سر		مرضیه دشمن زیاری	۶۹
	مهر ۱۴۰ ۱	تهران	بر اثر شلیک گلوله مأموران امنیتی		میلاد جاویدپور	۷۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۴ آبان ۱۴۰ ۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	حمیدرضا مالمیر	۷۱
بهناز ساکن پاکد شت و در جریان اعتراضات در دانشگاه شریعتی تهر ان با شلیک گلوله نیروهای امنیتی کش ته شد. پیکرش پس از پنج روز، در اداره پزشکی	۴ آبان ۱۴۰ ۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	بهناز افشاری	۷۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
قانونی پیدا شد.					
	۶ آبان ۱۴۰ ۱	بروج رد	اصابت گلوله جنگی	محمد صارمی بیرانوند	۷۳
	۴ آبان ۱۴۰ ۱	سنند ج	اصابت گلوله جنگی	کیوان شریف	۷۴
اهل خرم آباد	۷ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	محمود کشوری	۷۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱	
<p>کومار درافتاده در پیرانشهر با شلیک مستقیم گلوله جنگی از فاصله سه متری به شدت مجروح شده و پس از یک روز بستری شدن درگذشت.</p>	<p>۸ آبان ۱۴۰ ۱</p>	<p>پیران شهر</p>	<p>اصابت گلوله جنگی</p>	<p>۱۶ س اله</p>	<p>کومار درافتاده</p>	<p>۷۶</p>
	<p>۴ آبان ۱۴۰ ۱</p>	<p>سنند ج</p>	<p>بر اثر پرتاب گاز اشک آور توسط</p>	<p>۴۲ س اله</p>	<p>ابراهیم میرزایی</p>	<p>۷۷</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
			مأموران امنیتی		
<p>جراح عمومی اهل زنجان بود که در تجمع ۴ آبان ۱۴۰۱ پزشکان در مقابل ساختمان نظام پزشکی تهران، از سوی نیروهای امنیتی مورد حمله قرار گرفت.</p>	<p>۴ آبان ۱۴۰۱</p>	تهران	<p>اصابت گلوله جنگی مقابل ساختمان نظام پزشکی</p>	پریسا بهمنی	۷۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت گلوله جنگی به قلب	۱۸ س اله	۷۹ پویا شیدا
اهل ایذه		عسلویه	در اعتصابات عسلویه بازداشت شده و زیر شکنجه کشته شد		۸۰ فرید کوراوند
	۶ آبان ۱۴۰۱	بروجرد	اصابت گلوله جنگی		۸۱ محمد کشاورز

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۷ آبان ۱۴۰ ۱	تهران	در اعتراضات تهران بازداشت شده و زیر شکنجه کشته شد	سامان قادرپور	۸۲
	۷ آبان ۱۴۰ ۱	لشت نشا	اصابت گلوله جنگی	امیر (عارف) قربانپور	۸۳
اهل کردستان	۷ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	رسول محمدآقا	۸۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
روز ۹ آبان در ارومیه بر اثر اصابت ساچمه به سر زخمی شده و درگذشت. روز ۱۱ آبان به خاک سپرده شد.	۹ آبان ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت ساچمه به سر	۲۳ س اله	نسیم صدقی	۸۵
	۱۱ آبان ۱۴۰۱	سنندج	اصابت گلوله جنگی	۱۸ س اله	مؤمن زند کریمی	۸۶
اهل یاسوج	تاریخ تدفین: ۹ آبان	تهران	در تهران بازداشت شده و پس از ۹ روز		ناهید مصطفی پور	۸۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱		جسد او تحویل داده شد			
	۸ مهر ۱۴۰۱	مریوان			مختار احمدی	۸۸
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	۱۹ س ال	کنعان آقایی	۸۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	آمل	اصابت گلوله جنگی به پیشانی	۳۳ س ال	غزاله چلابی	۹۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۹ مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	۲۴ س اله	پویا رجب نیا	۹۱
	۹ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی		احسان خان محمدی	۹۲
اهل اصفهان	مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	۵۵ س اله	مرتضی سلطان نیا	۹۳
	شهر پور ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۱۴ س اله	محمد رضا سروری	۹۴

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۹۵	نارادیا عارفانی	اصابت گلوله جنگی	فردی س	۱۷ مهر ۱۴۰ ۱	روز ۱۶ مهر مجروح شده و ۱۷ مهر درگذشت.
۹۶	رضا بنیادی	اصابت گلوله جنگی		مهر ۱۴۰ ۱	اهل الیگودرز
۹۷	ایمان بهزادپور اهل	اصابت گلوله جنگی	سنند ج	۲۸ شهر پور ۱۴۰ ۱	
۹۸	فرزین فرخی	اصابت گلوله جنگی	سقز	مهر ۱۴۰ ۱	

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	مهر ۱۴۰۱	سقز	اصابت گلوله جنگی	الهه سعیدی	۹۹
در گواهی رسمی دفن ستاره تاجیک صادر شده توسط پزشکی قانونی که توسط عفو بین الملل بررسی شده، آمده که مرگ وی ناشی از «صدمات متعدد ناشی از برخورد با جسم	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	ستاره تاجیک	۱۰۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
سخت بوده است .						
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	گرم سار	اصابت گلوله جنگی	۱۸ س اله	مهدی عسگری	۱۰۱
دانشجوی دانشگاه تهران اهل الیگودرز	مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۲۰ س اله	پریسا عسگری	۱۰۲
اهل سردشت	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		محمد مام صالح	۱۰۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۶ مهر ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	۲۰ س اله	سپهر شریفی طرقبه	۱۰ ۴
اهل اصفهان بود که در ماشین در خیابان در حال فیلم برداری از اعتراضات بود که توسط شلیک نیروهای نظامی به قتل رسید.	۳۱ شهر یور	اصفهان	اصابت گلوله جنگی	۳۵ س اله	شیرین علیزاده	۱۰ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل بوکان	۲۹ شهر یور ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	۳۲ س اله	۱۰ ۶
	مهر ۱۴۰ ۱	تهران	بر اثر زیر گرفته شدن با ماشین مأموران بسیجی	میثم مقدسی	۱۰ ۷
اهل تهران	۲۳ مهر ۱۴۰ ۱	تهران	بر اثر آتش سو زی در زندان اوین	حمیدسعی د مظفری	۱۰ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل تهران	۲۳ مهر ۱۴۰۱	تهران	بر اثر شلیک در درگیری زندان اوین	سیدفرهاد حسینی	۱۰۹
	۳۰ مهر ۱۴۰۱		بر اثر درگیری در اوین	عزت‌الله شهبازی	۱۱۰
	۱۶ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	کامران شهبازی	۱۱۱
	۲۸ شهر پور	دیوا ندرہ	اصابت گلوله جنگی	محسن محمدی	۱۱۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱			س اله		
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت گلوله جنگی		متین عبدالله پور	۱۱ ۳
برادر زندانی سیاسی اعدام شده حیدر قربانی	۹ آبان ۱۴۰۱	کامی اران	اصابت گلوله جنگی		جعفر قربانی	۱۱ ۴
	۷ آبان ۱۴۰۱	پیران شهر	اصابت گلوله جنگی	۷ س اله	دیانا محمودی	۱۱ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۰ مهر ۱۴۰۱	قزوین	بر اثر ضربات باتوم به سر	فرزانه کاظمی	۱۱۶
	۴ آبان ۱۴۰۱	زنجان	اصابت گلوله جنگی	رسول حدادی	۱۱۷
	۳۰ شهریور ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	امیر مهدی ملک محمدی	۱۱۸
اهل الیگودرز	۲۳ مهر ۱۴۰۱	تهران	بر اثر شلیک در درگیری	علی بساکی	۱۱۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
			زندانی اوین			
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	لاهی جان	اصابت گلوله جنگی	۲۰ س اله	عرفان زمانی	۱۲ ۰
دانشجوی دانشگاه تهران و بازیکن سابق تیم ملی اهل خرم آباد	۴ آبان ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۲۶ س اله	امیرحسین رومیانی نظری	۱۲ ۱
اهل رشت	۱۷ مهر ۱۴۰۱	رشت	در درگیری زندانی لاکان رشت		محمد انوش نیا	۱۲ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
			کشته شد			
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	۱۷ س اله	نیما نوری	۱۲ ۳
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت گلوله جنگی	۲۱ س اله	عبدالله محمودپور	۱۲ ۴
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	اردبیل	اصابت گلوله جنگی		اسماعیل حیدری	۱۲ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	۲۰ س اله	۱۲ ۶
اهل مریوان	۱۴ آبان ۱۴۰۱	تهران	بر اثر ضربات متعدد باتوم در سرش به کما رفته و در یکی از بیمارس تانهای تهران درگذشت	نسرتو قادری	۱۲ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱	
	۶ آبان ۱۴۰ ۱	آمل	اصابت گلوله جنگی	علی فاضلی	۱۲ ۸	
اهل میاندوآب	۱۲ آبان ۱۴۰ ۱	کرج	اصابت گلوله جنگی	۲۲ س اله	مهران شکاری	۱۲ ۹
محمد روز ۳۰ مهر ماه در تجمعات دزفول از ناحیه سر مورد اصابت گلوله قرار گرفت و پس از ۱۵ روز که در کما به سر می برد،	۱۵ آبان	دزفول	اصابت گلوله جنگی	۱۷ س اله	محمد قائمی فرد	۱۳ ۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
درگذشت. قائمی دروازه بان تیم فوتبال امین دزفول بود. پیکر او ساعت ۵ روز ۱۶ مهر در شهر دزفول به خاک سپرده شد.					
	۱۵ آبان ۱۴۰ ۱	ماه شهر	اصابت گلوله جنگی	محمدحسین سالاری	۱۳ ۱
	۴ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	۲۸ س اله علی روزبهانی	۱۳ ۲

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۱۳ ۲	محمد امین حشمتیان		کرج	۱۲ آبان ۱۴۰ ۱	اهل کرمانشاه
۱۳ ۴	مهدی حضرتی	۱۷ س اله	کرج	۱۲ آبان	
۱۳ ۵	حنانه کیا	۲۲ س اله	نوشه ر	۳۰ شهر یور ۱۴۰ ۱	
۱۳ ۶	محمد رضا سروی	۱۳ س اله		۱۲ آبان ۱۴۰ ۱	

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۰ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	۱۷ س اله	۱۳ ۷ محمدحسین فرجی
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	نوشه ر	بر اثر استنشاق گاز اشکور مأموران امنیتی		۱۳ ۸ محمدرضا بالی لاشک
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	ارومیه	اصابت گلوله جنگی		۱۳ ۹ مهدی زاهدی

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۲ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی		رضا ساعد	۱۴۰
اهل بلوچستان	۱۴ آبان ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی		مژگان کدخدایی	۱۴۱
اهل اهواز	۱۴ آبان ۱۴۰۱		توسط مأموران امنیتی تعقیب و با خودرو زیر گرفته شد	۲۲ س اله	عباس لویمی	۱۴۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
بر اثر خودسوزی در روز شنبه ۱۴ آبان در مقابل مسجد جامع قرچک پس از دو روز به دلیل شدت جراحات درگذشت.	۱۴ آبان ۱۴۰۱	ورامین	خودسوزی در مقابل مسجد جامع قرچک	۲۴ س‌اله	محمد رضا فردوسی	۱۴۳
وی مدت یک ماه در کما بود و سپس درگذشت.	۱۸ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	۳۵ س‌اله	فائق مام قادری	۱۴۴
اهل گلوگاه	۱۷ آبان	کرج			کمیل امیرخانلو	۱۴۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۳۰ شهریور ۱۴۰۱	رضوانشهر	اصابت گلوله جنگی	یاسین جمالزاده	۱۴۶
	۱۸ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	سپهر بیرانوند (سام)	۱۴۷
اهل شیراز	۱۶ مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	سجاد جعفری	۱۴۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل شاهین دژ	۱۱ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	مرتضی شیرمحمد ی	۱۴ ۹
اهل تهران	۲۸ شهر یور ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	میلاذ استادهاشم	۱۵ ۰
اهل کرمان	۱۶ مهر ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	سمیه محمودی نژاد	۱۵ ۱
اهل بندرعباس	۱۱ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	میلاذ خاوری	۱۵ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
اهل آمل	۱۲ آبان ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	مهديس حسينی	۱۵ ۳
دانشجوی دانشگاه اراک و اهل اسلام آباد غرب	۱۸ آبان ۱۴۰ ۱		بر اثر ضربات متعدد باتوم دچار خونری زی مغزی شد	علیرضا کریمی	۱۵ ۴
	۱۸ آبان ۱۴۰ ۱		سرباز وظیفه به دلیل امتناع از سرکوب مردم به	متین نصری	۱۵ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
			طرز مشک وکی درگذشت		
اهل شیراز	۱۶ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	سینا فیروزآبادی	۱۵ ۶
	۳۰ شهر پور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	مهراب نجفی	۱۵ ۷
مجهول الهویه	۱۴ آبان ۱۴۰۱	شیراز	اصابت گلوله جنگی	—	۱۵ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز	اصابت گلوله جنگی	ماریا غواصیه	۱۵ ۹
		مشهد	اصابت گلوله جنگی به سر	۲۷ س اله	۱۶ ۰
	۳۰ شهر یور ۱۴۰ ۱		اصابت گلوله جنگی	فریدون احمدی	۱۶ ۱
	۳۰ شهر یور		اصابت گلوله جنگی	محسن مال میر	۱۶ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱		به ناحیه قلب		
والیبالیست تیم سایپا	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	علی مظفری	۱۶ ۳
		اسلام آباد غرب	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س اله امیرعلی فولادی	۱۶ ۴
		شهری		۲۴ س اله محمدجواد فرمانی	۱۶ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۳۰ شهر پور ۱۴۰ ۱	اسلام آباد غرب	اصابت گلوله جنگی	ایمان محمدی	۱۶ ۶
	۳۰ شهر پور ۱۴۰ ۱	رشت		بهنام لایق پور	۱۶ ۷
	۳۰ شهر پور ۱۴۰ ۱	اسلام آباد غرب	اصابت گلوله جنگی	۲۱ س اله سعید محمدی	۱۶ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱	
<p>مهدی موسوی فرزند اسماعیل بر اثر اصابت پنج گلوله و ضربات متعدد باتون به سر و بدنش در خیایان صفا مقابل کارخانه کبریت کشته شد. بامداد روز پنجشنبه ۱ مهر پیکر مهدی موسوی با فشار نهادهای امنیتی تحويل</p>	<p>۳۱ شهر یور ۱۴۰ ۱</p>	<p>زنجان</p>	<p>اصابت گلوله جنگی</p>	<p>۱۵ س اله</p>	<p>سیدمهدی موسوی</p>	<p>۱۶ ۹</p>

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>خانواده او نشد. مأموران فقط اجازه دادند تا خانواده او تنها در مراسم دفن حضور داشته باشند. او در بخش بیوگرافی صفحه اینستاگرامش نوشته بود: «و روزی به پایان می‌رسیم»</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	فردیس	اصابت گلوله جنگی	۲۲ س ال	روزبه خادمی	۱۷۰
بر سر خاک او مردم شعار «این گل پرپر شده هدیه به میهن شده» سر دادند .	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	بندر انزلی	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س ال	امیر نوروزی	۱۷۱
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی		مهدی لیلازی	۱۷۲
	۳۱ شهر یور	دهدشت	اصابت گلوله جنگی		مهرداد بهنام اصل	۱۷۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱					
	۳۱ شهریور ۱۴۰۱	دهدشت	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س‌اله	پدرام آذرنوش	۱۷۴
	۳۱ شهریور ۱۴۰۱	رشت	اصابت گلوله جنگی		مازیار سلیمانیان	۱۷۵
	۲۸ شهریور ۱۴۰۱	دهگلان	اصابت گلوله جنگی		رضا لطفی	۱۷۶
در بیمارستان بهشتی بر اثر شدت جراحات درگذشت.	۱ مهر ۱۴۰۱	نوشه‌ر	اصابت گلوله جنگی	۲۵ س‌اله	هدیه نعیمانی	۱۷۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	آمل	اصابت گلوله جنگی	عرفان رضایی	۱۷۸
		بابل	اصابت گلوله جنگی	ابوالفضل مهدی پور	۱۷۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	نوشه	اصابت گلوله جنگی	امیر حسین شمس	۱۸۰
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	زنجان	اصابت گلوله جنگی	مهرداد قربانی	۱۸۱
		کرمان	اصابت گلوله جنگی	سعید ایرانمنش	۱۸۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
		لنگرود	اصابت گلوله جنگی	ابوالفضل اکبری دوست	۱۸ ۳
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	شهر یار	اصابت گلوله جنگی	عرفان خزایی	۱۸ ۴
		قوچان	اصابت گلوله جنگی	مهدی بیرنژاد	۱۸ ۵
		بوکان	ضربات باتوم	۱۹ س اله روشنا احمدی	۱۸ ۶
	۲۹ شهر یور	پیران شهر	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س اله زکریا خیال	۱۸ ۷
		کرج	اصابت گلوله جنگی	۲۳ س اله حدیث نجفی	۱۸ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
		کرمانشاه	اصابت گلوله جنگی		رضا شهپرنیا	۱۸۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	پاکدشت	اصابت گلوله جنگی	۲۳ س اله	محمد رضا اسکندری	۱۹۰
	۱ مهر ۱۴۰۱	هش تگرد	اصابت گلوله جنگی	۱۷ س اله	پارسا رضادوست	۱۹۱
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	آمل	اصابت گلوله جنگی	۳۵ س اله	محمد فلاح	۱۹۲
		بابل	اصابت گلوله جنگی		محمد حسن ترکمان	۱۹۳
	۳۱ شهر یور	قزوین	اصابت گلوله جنگی	۴۰	جواد حیدری	۱۹۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱			س اله		
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		محمد حسین خواه	۱۹ ۵
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	نوشه ر	اصابت گلوله جنگی		مهرداد عوض پور	۱۹ ۶
وی هنگام دفاع از یک زن هدف گلوله قرار گرفت.	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	رشت	اصابت گلوله جنگی		محمد رسو ل مومنی زاده	۱۹ ۷
	۲۹ شهر یور ۱۴۰۱	رضوا نشهر	اصابت گلوله جنگی		فرزین لطفی	۱۹ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
غواص و تکاور نیروی دریایی	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	پاکدشت	اصابت گلوله جنگی	۲۲ س اله	۱۹۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	نوشه ر	اصابت گلوله جنگی	۲۳ س اله	۲۰۰
بر اثر شدت جراحات در بیمارستان در ارومیه به درگذشت.	۴ مهر ۱۴۰۱	اشنویه	اصابت گلوله جنگی	۳۲ س اله	۲۰۱
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	آمل	اصابت گلوله جنگی		۲۰۲
	۳۰ شهر یور	سنندج	اصابت گلوله جنگی		۲۰۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱					
	۳ مهر ۱۴۰۱	کرج	اصابت گلوله جنگی		محمد جامه بزرگ	۲۰۴
بر اثر شدت جراحات در بیمارستانی در ارومیه درگذشت.	۶ مهر ۱۴۰۱	پیران شهر	اصابت گلوله جنگی		صمد برگی نیا	۲۰۵
	۱ مهر ۱۴۰۱	مهر شهر	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س اله	سارینا اسماعیل زاده	۲۰۶
	۲۹ شهریور ۱۴۰۱	رضوان شهر	اصابت گلوله جنگی		ساسان باقری	۲۰۷
اهل شهرستان	۳۰ شهریور	قزوین	اصابت گلوله جنگی	۲۲	علیرضا فتحی	۲۰۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
سنقر کلیایی	۱۴۰۱			س اله		
	۲۹ شهر یور ۱۴۰۱	بابل	اصابت گلوله جنگی		میلاد زارع	۲۰۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	لنگرود	اصابت گلوله جنگی		سیدعباس میرموسی	۲۱۰
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	فولاد شهر	اصابت گلوله ساچمه‌ای	۱۸ س اله	مهسا موگویی	۲۱۱
کشته شده در محدوده بازار تهران	۱۶ مهر ۱۴۰۱	تهران	بر اثر ضربه باتوم مأموران امنیتی	۳۰ س اله	محسن موسوی	۲۱۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
مقابل دانشگاه فردوسی مشهد با تیر ساچمه‌ای کشته شد.	۱۶ مهر ۱۴۰۱	مشهد	اصابت گلوله ساچمه‌ای	ابوالفضل آدینه‌زاده	۲۱ ۳
		تهران ، سلطان‌آباد	اصابت گلوله جنگی	محمدجواد زمانی	۲۱ ۴
	۷ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	عرفان نظربیگی	۲۱ ۵
	۱ مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	علیرضا حسینی	۲۱ ۶
	۱ مهر ۱۴۰۱	تهران	بر اثر آسیب ریوی از گاز اشک‌آور	جواد خوانساری	۲۱ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
مزار او در گلستان ده امام است.	۱ مهر ۱۴۰۱	پاکدشت		حمید فولادوند	۲۱۸
	۳۱ شهر یور ۱۴۰۱	ایلام	اصابت گلوله جنگی	یاسر جعفری	۲۱۹
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	فرجاد درویشی	۲۲۰
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	رشت	بر اثر ضربات باتوم و قنداق تفنگ به سر	امیرحسین مهدوی	۲۲۱
وی را با ۱۲ گلوله کشته‌اند. در آرامستان	۱ مهر ۱۴۰۱	شهر قدس	اصابت گلوله جنگی	احسان علیبازی	۲۲۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
شهرک ولیعصر در ایلام دفن شده است.				س اله		
	۳۰ شهر یور ۱۴۰ ۱	لنگرود	اصابت گلوله جنگی		مرتضی نوروزی	۲۲ ۳
شلیک ۳ گلوله به قلب و کلیه	۱ مهر ۱۴۰ ۱	قرچک	اصابت گلوله جنگی		حسین مروتی	۲۲ ۴
وی ابتدا به کما رفت و پس از چند روز کما درگذشت.	۱ مهر ۱۴۰ ۱	رشت	بر اثر ضربه باتوم مأموران امنیتی	۱۷ س اله	پویا (علی) احمدپور پسیخانی	۲۲ ۵
مادرش در یک کلیپ اقدام به	۵ مهر ۱۴۰ ۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۱۶ س اله	سیاوش محمودی	۲۲ ۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
افشاگری کرد.						
روز ۲۹ شهریور در تهران بلوار کشاورز مقفود شده و روز ۸ مهر پیکر او در حالی که صورتش متلاشی شده، بینی اش له شده، جمجمه اش شکسته، و شکمش شکاف خورده و بخیه شده بود در کهریزک پیدا شد.		تهران	شکنجه و تجاوز	۱۷ س اله	نیکا شاکرمی	۲۲ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
مزار وی در امازاده صالح کوچکسرا است.	۳۰ شهر بَور ۱۴۰۱	قائم شهر	اصابت گلوله جنگی	محسن محمدی کوچکسرای	۲۲۸
	۶ مهر ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۱۷ س‌اله امیرمهدی فرخی‌پور	۲۲۹
اهل زاهدان. با شلیک مأموران امنیتی به سرش، ۷ روز در کما بود و روز ۹ مهر درگذشت. جسد او با اخاذی ۱۵۰ میلیون تومان پول از سوی حکومت به	۲ مهر ۱۴۰۱	تالش	اصابت گلوله جنگی	محراب دولت‌پناه	۲۳۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
خانواده اش تحویل داده شد.						
	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱	دیواندره	اصابت گلوله جنگی		فؤاد قدیمی	۲۳ ۱
اهل سنقر و کلیایی	۳۰ شهر یور ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		محمد زارعی	۲۳ ۲
اهل نوشهر. دیپلمه بود و امسال باید به دانشگاه می رفت. ۲ مهر بازداشت شد و روز ۶ مهر خبر مرگ او به				۱۹ س اله	امیررضا نادرزاده	۲۳ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
خانواده‌اش داده شد.						
	۱۰ مهر ۱۴۰۱	کرمانشاه	اصابت گلوله جنگی	۱۵ س‌اله	امیرحسین بساطی	۲۳ ۴
از فاصله نزدیک، ۷۰ تیر ساچمه‌ای به بدن و ۱۳ تیر نیز به سر شلیک شده بود. طبق گفته کسبه وقتی به زمین افتاد، تعداد زیادی مأمور امنیتی با باتوم او را کتک می‌زنند و او		همدان	اصابت گلوله جنگی		حمید صانعی‌پور	۲۳ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
جان می‌سپرد. پیکر وی ۱۰ روز پس از درگذشت با اخذ تعهد به خانواده تحویل داده شد. خانواده را مجبور کردند که بر روی سنگ قبرش، عنوان «کربلایی» درج کنند، در حالی که کربلا نرفته بود.					
		تهران	بر اثر برخورد گاز اشک‌آور با سر	محمد امین تکلی	۲۳ ۶

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
۲۳ ۷	عماد حیدری	۳۱ س اله	اهواز		فرزند خیال. ۵ مهر بازداشت شد و ۱۴ مهر پیکر او که زیر شکنجه کشته شده بود به خانواده تحويل داده شد. به خانواده این‌طور گفته شد که بر اثر سخته قلبی در گذشته‌ها ست.
۲۳ ۸	نیما شفیق‌دوست	۱۶ س اله	ارومیه		در خیزش در ارومیه مجرور و در زیرزمین خانه اش بستری شد.

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
وی را بازداشت کردند و روز ۱۳ مهر پیکرش را تحویل دادند.			در اثر شکنجه شدن			
	۱۶ مهر	سنندج	اصابت گلوله جنگی		داریوش علیزاده	۲۳ ۹
در خودرو مشغول رانندگی بود که تیر خورد.	۱۶ مهر	سنندج	اصابت گلوله جنگی		یحیی رحیمی	۲۴ ۰
فرزند ایوب، اهل روستای نیر، ساکن سنندج. در نزدیکی پل مردوخ سنندج بر اثر اصابت	۱۶ مهر	سنندج	اصابت گلوله جنگی	۲۹ س اله	پیمان منبری	۲۴ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
گلوله جنگی درگذشت.						
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	۱۱ س اله	دانیال شه‌بخش	۲۴ ۲
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	۱۴ س اله	مبین میرکازهی	۲۴ ۳
در روستای آس پیچ استان سیستان و بلوچستان با شلیک مستقیم مأموران امنیتی جمهوری اسلامی به ناحیه سرش	۲ آبان ۱۴۰۱	سراوان	اصابت گلوله جنگی	۸ س اله	مونا نقیب	۲۴ ۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
به قتل رسید.					
	۱۵ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	اویس شکرزهی	۲۴ ۵
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	چابهار	بر اثر ضربات چاقو	شعیب درغاله	۲۴ ۶
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	نام نامشخص براهویی	۲۴ ۷
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	رحیم‌داد شهلای	۲۴ ۸
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	سعید سهراب زهی	۲۴ ۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۳ آبان ۱۴۰ ۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	صادق براهویی	۲۵ ۰
	۱۳ آبان ۱۴۰ ۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	عبدالمالک شهنازی	۲۵ ۱
	۱۳ آبان ۱۴۰ ۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	عظیم محمود زهی	۲۵ ۲
	۱۳ آبان ۱۴۰ ۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	علی کرد کلاهور ی	۲۵ ۳
	۱۳ آبان ۱۴۰ ۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	کامبیز ریگی	۲۵ ۴
	۱۳ آبان	خاش	اصابت گلوله جنگی	محمد سلحشوران	۲۵ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	محمد شهبخش	۲۵۶
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	محمد شهبخش	۲۵۷
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	نام نامشخص مرادزهی	۲۵۸
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	یونس شهبخش	۲۵۹
	۱۳ آبان ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	یونس میربلوچزهی	۲۶۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
دانش آموز پایه نهم اهل زاهدان	۶ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		امید نارویی	۲۶ ۱
	۸ مهر ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		ریاست بادل بلوچ	۲۶ ۲
عادل بریچی، اهل منطقه شیرآباد زاهدان بود که به دلیل اصابت گلوله به ناحیه گردن به قتل رسید.	۶ آبان ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	۱۵ س اله	عادل بریچی	۲۶ ۳
دانش آموز	۳ آبان ۱۴۰۱	ایران شهر	بر اثر ضرب و شتم در مدرسه به دلیل پاره		پارمیس همنوا	۲۶ ۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
			کردن عکس ر وح الله خمینی			
دانشجو	۱۲ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی	۲۵ س اله	یاسر نارویی	۲۶۵
	۶ آبان ۱۴۰۱		اصابت گلوله جنگی		مولوی یوسف رئیسی	۲۶۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	استنشاق گازهای سمی اشک آور	۷ س اله	هستی نارویی	۲۶۷
			اصابت گلوله جنگی به سر و گردن	۱۲ س اله	علی براهویی	۲۶۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
نوجوان معلول	۸ مهر ۱۴۰۱	خاش	اصابت گلوله جنگی	۱۷ س اله	یاسر بهادرزهی	۲۶۹
یکشنبه ۱۰ مهر بازداشت شده و سپس زیر شکنجه کشته شد.	۲۵ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			حامد باجی زهی	۲۷۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	۲۳ س اله	محمدصدیق نارویی	۲۷۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	۱۴ س اله	سدیس کشانی	۲۷۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی		عبدالله نارویی	۲۷۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	نام نامشخص گنگوزهی ریگی	۲۷۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	موسی آنشینی	۲۷۵
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	ابراهیم گرگیج	۲۷۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	ابوبکر علیزهی	۲۷۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	ابوبکر نهتانی	۲۷۸
	۸ مهر	زاهدان	اصابت گلوله جنگی	احمد سارانی	۲۷۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱			س اله		
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی		احمد سرگلزایی	۲۸۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی		احمد شه‌بخش	۲۸۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی		اسماعیل آبی	۲۸۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی		اسماعیل حسین‌زهی	۲۸۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به سینه	۱۳ س اله	امید سارانی	۲۸۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		امید شهنوازی	۲۸۵
بدون شناسنامه	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به سر و گردن	۱۷ س‌اله امید صفرزهی	۲۸۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به سر و قلب	۱۹ س‌اله امیرحسین پرنیان	۲۸۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		امیرحمزه شهنوازی	۲۸۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		امیرمحمد گمشادزهی	۲۸۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		امین گله‌پچه	۲۹۰
طلبه	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		امین‌الله قلجایی	۲۹۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		آرمان حسن‌زهی	۲۹۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		بلال آنشینی	۲۹۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		بلال رخشانی	۲۹۴
	۸ مهر	زاهدان	اصابت گلوله	بهزاد ریگی	۲۹۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱		جنگی به سر	س اله		
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدا ن		۱۲ س اله	جابر شیرزهی	۲۹ ۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدا ن			جلیل رخشانی	۲۹ ۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدا ن			جلیل قنبرزهی	۲۹ ۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدا ن			جلیل محمدزهی	۲۹ ۹
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدا ن			جمال عبدا لناصر محمدحس نی	۳۰ ۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۱ س اله	جواد پوشه	۳۰ ۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به کلیه و پا		حمزه نارویی	۳۰ ۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			حمزه نارویی	۳۰ ۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			حمید عیسی زهی	۳۰ ۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			حمید نارویی (ف رزند رشید)	۳۰ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		حمید نارویی (فرزند محمدعلی)	۳۰۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		حیدر نارویی رشی	۳۰۷
خدانور شنبه ۹ مهرماه از ناحیه کلیه مورد اصابت گلوله قرار گرفت و به بیمارستان تأمین اجتماعی زاهدان منتقل شد که از درمان او امتناع می شود و یکشنبه ۱۰	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		خدانور لجهای	۳۰۸

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>مهر درگذشت. خدانور دو ماه پیش از کشته شدن ش در جریان اعتراضات در ۱۴۰۱ بازداشت بود که تصویر او در دوران بازداشتش در حالیکه به میلهٔ پرچم جمهوری اسلامی ایران دستب ند زده شده در شبکه‌های اجتماعی مورد بازتاب</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
گسترده‌ای قرار گرفت.						
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			خلیل قنبرزهی	۳۰۹
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			ذالفغار حسن زهی	۳۱۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۶ س‌اله	سامر هاشمزهی	۳۱۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۳۳ س‌اله	سامی هاشمزهی	۳۱۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			سلمان ملکی	۳۱۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		سلیمان عرب	۳۱۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		صلاح‌الدین گمشادزهی	۳۱۵
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالجلیل رخشانی	۳۱۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالخالق شهنوازی	۳۱۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالرحمن بلوچی خواه	۳۱۸
	۸ مهر	زاهدان		عبدالصمد براهویی	۳۱۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالصمد ثابتی زاده	۳۲۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالغفور دهمرده	۳۲۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالغفور نوربراهویی	۳۲۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالله شه بخش	۳۲۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالمجید ریگی	۳۲۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالملک شه‌بخش	۳۲۵
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عبدالمنان رخشانی	۳۲۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به سینه	عبدالوحید توحیدنیا	۳۲۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عزیزالله کبدانی	۳۲۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		علی عاقلی	۳۲۹
	۸ مهر	زاهدان		علی اکبر براهویی	۳۳۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		علی اکبر حلقه بگوش	۳۳ ۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عمر شهنوازی	۳۳ ۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عمران حسن زهی	۳۳ ۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		عمران شه بخش	۳۳ ۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		فرزاد شه بخش	۳۳ ۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		لال محمد آنشینی	۳۳ ۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		لال محمد (آنشینی) فرزند شریف)	۳۳ ۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		لال محمد عالی زهی	۳۳ ۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		ماه الدین شیروزی	۳۳ ۹
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	۱۸ س اله	متین قنبرزهی	۳۴ ۰

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		مجید بلوچزهی شه‌بخش	۳۴ ۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محسن گمشادزهی	۳۴ ۲
طلبه	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمد براهویی	۳۴ ۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	۱۲ س‌اله	محمد رخشانی	۳۴ ۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمد ریگی	۳۴ ۵
	۸ مهر	زاهدان		محمد قلجایی	۳۴ ۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
فاقد شناسنامه	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۶ س اله محمد اقبال نائب زهی	۳۴ ۷
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۷ س اله محمد امین گمشاد زهی	۳۴ ۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمد رضا ادیب توتازه ی	۳۴ ۹
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمد علی اسماعیل زه ی	۳۵ ۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۸ س اله محمد علی گمشاد زهی	۳۵ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمدفاروق رخشانی	۳۵۲
طلبه	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۸ س اله محمود براهویی	۳۵۳
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمود حسن زهی	۳۵۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمود شهنازی	۳۵۵
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		محمودالدین شهبخش	۳۵۶
	۸ مهر	زاهدان		مرتضی حسن زهی	۳۵۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱					
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به قلب	۲۴ س اله	مصطفی بریچی	۳۵ ۸
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			منصور رخشانی	۳۵ ۹
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۱۸ س اله	موسی ویراء	۳۶ ۰
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			مهدی آنشینی	۳۶ ۱
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		۲ س اله	نام نامشخص میرشکار	۳۶ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
مهاجر اهل افغانستان	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			نجم‌الدین تاجیک	۳۶ ۲
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			نعیم‌الله کبدانی	۳۶ ۴
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان	اصابت گلوله جنگی به قلب	۱۶ س‌اله	یاسر شاه‌زهی	۳۶ ۵
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			یاسر شه‌بخش	۳۶ ۶
	۸ مهر ۱۴۰۱	زاهدان			یونس نارویی	۳۶ ۷
کیان کودک ۹ ساله اهل ایذه بود	۲۵ آبان	ایذه	اصابت گلوله جنگی	۹ س‌اله	کیان پیرفلک	۳۶ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
که در شامگاه ۲۵ آبان، در جریان حمل ه به بازار ایذه، در حالیکه با والدین و برادر خردسالش در خودرو و در حال بازگشت به خانه خود بودند، هدف گلوله مأموران امنیتی قرار گرفت و کشته شد .	۱۴۰۱				
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	سقز	اصابت گلوله جنگی به شکم	۱۷ سس الهه دانیال پابندی	۳۶۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	تهران	اصابت گلوله جنگی	۱۹ س اله	حمیدرضا روحي	۳۷ ۰
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	تبریز	اصابت گلوله جنگی	۲۳ س اله	آیلار حقی	۳۷ ۱
اصابت سه گلوله جنگی به سر و گردن توسط تک تیرانداز	۲۵ آبان ۱۴۰۱	کامی اران	اصابت گلوله جنگی به سر و گردن		برهان کرمی	۳۷ ۲
با شلیک گلوله مأموران امنیتی کشته شد و بعد از انتقال پیکرش به سردخانه بهشت زهرای ایذه، مأموران	۲۵ آبان ۱۴۰۱	ایذه	اصابت گلوله جنگی	۱۴ س اله	سپهر مقصودی	۳۷ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
امنیتی جسد او را ربودند.						
در روز جهانی کودک با گلوله کشته شد.	۲۹ آبان ۱۴۰ ۱	پیران شهر	اصابت گلوله	۱۶ س اله	کاروان قادری	۳۷ ۴
	۱۶ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		۲۷ س اله	میلاذ خوش کام	۳۷ ۵
	۲۷ آبان ۱۴۰ ۱	بوک ان			شهریار محمدی	۳۷ ۶
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	ایذه	اصابت گلوله جنگی		آرتین رحمانی	۳۷ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
۳۰ آبان به خاک سپرده شد.		مرودشت		آرمان عمادی	۳۷ ۸
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	بهبهان		علیرضا شجاعی	۳۷ ۹
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	تهران		مهدی زارع	۳۸ ۰
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	شیراز		محمد برزگر	۳۸ ۱
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	سنندج		آرام حبیبی	۳۸ ۲
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	بوکان		اسعد رحیمی	۳۸ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
		سنندج		۲۶ س اله	زانبار الله مرادی	۳۸ ۴
۲۴ آبان در بوکان					سامان قادریبیگی	۳۸ ۵
۲۴ آبان در سنندج					شاهو بهمنی	۳۸ ۶
۳۹ ساله، ۲۴ آبان در سنندج					عیسی بیگلری	۳۸ ۷
اهل سنندج، ۲۳ آبان در تهران در اثر ضرب و شتم توسط نیروهای سرکوبگر و اصابت چندین ضربه باتوم به سرش دچار خونریزی		تهران			حمید گلی	۳۸ ۸

۱	نام	علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
					مغزی شده و به کما رفته و در یکی از بیمارستان‌ها ی تجریش درگذشت.
۳۸۹	سالار مجاور		بوکان		سالار مجاور اهل بوکان، غروب روز چهارشنبه ۲۵ آبان، در محله میرآباد بوکان با شلیک مستقیم نیروهای سرکوبگر حکومتی از ناحیه سر هرف گلوله قرار گرفت و کشته شد.

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
۲۵ آبان ۱۴۰۱		تبریز		علی عراقی	۳۹ ۰
۲۵ ساله، ۳۰ آبان در دهگلان: در جریان اعتراضات مردمی امروز دهگلان زخمی شده بود در اثر شدت جراحات در بیمارستان کوثر سنندج درگذشت.		دهگ لان		محسن نیازی	۳۹ ۱
محمد حسنزاده ۲۸ ساله، ۲۵ آبان در بوکان: در حین نجات یک دختر از		بوک ان		محمد حسنزاده	۳۹ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
دست نیروهای سرکوبگر حکومتی، با ضربات متعدد چاقو توسط این نیروها بر سینه و قلبش کشته شد					
نوید بادپا متولد روستای کوچک خرطوم استان گلستان، ۲۳ ساله، ۲ آبان در ورامین استان تهران، او دانشجوی رشته بیهوشی		ورامین		نوید بادپا	۳۹ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
دانشگاه آزاد ورامین بود .					
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		سمانه نیکنام	۳۹ ۴
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	بوک ان		سعید پیرمغانی	۳۹ ۵
	۵ آبان ۱۴۰ ۱	بانه		مطلب سعید پیرو	۳۹ ۶
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	قشم		حامد صدیقی	۳۹ ۷
	۲۷ آبان ۱۴۰ ۱	بوک ان		شیرکو سلطانی	۳۹ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	سنندج		امید حسنی	۳۹ ۹
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	یزد		هانیه مرادی	۴۰ ۰
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	دزفول		مجید عبداللهی آسترکی	۴۰ ۱
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	مهاباد		کمال احمدی	۴۰ ۲
	۲۸ آبان ۱۴۰۱	سنندج		حسین عبد پناه	۴۰ ۳
	۲۸ آبان	دیواندره		جمشید فتحی	۴۰ ۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲۸ آبان ۱۴۰۱	دیواندره		ابراهیم صدری	۴۰ ۵
	۲۸ آبان ۱۴۰۱	دیواندره		حبیب‌الله فتحی	۴۰ ۶
	۲۸ آبان ۱۴۰۱	دیواندره		فؤاد سواری جوان	۴۰ ۷
	۳ مهر ۱۴۰۱	تهران		افشین شهامت	۴۰ ۸
	۱ آذر ۱۴۰۱	تهران		محمد حسین کمندلو	۴۰ ۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲ آذر ۱۴۰۱	بوکان		هیمن امان	۴۱۰
	۳ آذر ۱۴۰۱	آبادان		امین نظری	۴۱۱
		ایذه		حامد سلحشور	۴۱۲
		بوکان		آوات قادرپور	۴۱۳
		تهران		فرزین معروفی	۴۱۴
در سه‌شنبه شب، ۸ آذر ۱۴۰۱ در حال خوشحالی برای باخت ایران در جام جهانی		بندر انزلی		مهران سماک	۴۱۵

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
فوتبال در ۲۰۲۲ میان قیام ژینا، در بندر انزلی با شلیک مستقیم نیروهای سرکوبگر ک شته شد.					
بامداد روز دوشنبه هفتم آذرماه، مراسم خاکسپاری شورش نیکنام در روستای «قلعه» جوغه» از توابع مهاباد برگزار شد. شورش		مهاباد		شورش نیکنام	۴۱ ۶

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>نیکنام که در سرکوب رژیم در روزهای ۲۸ و ۲۹ آبان در مهاباد به شدت زخمی شده بود، یکشنبه ۶ آذر در بیمارستان ارومیه درگذشت.</p>
۴۱ ۷	رضا کاظمی			کامی اران		<p>سازمان حقوق بشری ههنگاو گزارش داد رضا کاظمی، ۱۶ نوجوان ۱۶ ساله اهل موچش از توابع</p>

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
کامیاران، که با شلیک مستقیم مأموران سپاه پاسداران زخمی شده بود، پس از ۶ روز در اثر شدت جراحی درگذشت.						
عباس شفیعی، روز ۱۲ آبان، چهارم حدیث نجفی با شلیک مستقیم مأموران مجروح شد. بنا به اظهارات		کرج			عباس شفیعی	۴۱ ۸

۱	نام		علت مرگ	مکان	تاریخ	توضیحات
						<p>برادر وی، عباس روز ۱۴ آبان و پس از عمل پیوند رگ در بیمارستان درگذشت. عباس در حال رفتن به محل کار بوده که ابتدا با ضربات باتون مأموران مواجه و سپس با شلیک این مأموران زخمی شد.</p>
۴۱۹	آرام مجد	۱۷	اصابت گلوله جنگی	قائم شهر		۳۰ آبان در مازندران

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
				س اله		
		خرم آباد			حسین زرینجویی	۴۲ ۰
۳۶ ساله، شب شنبه ۲۸ آبان، در حال شعار نویسی در مشهد بازداشت شد، آنقدر تا صبح کتکش می‌زند که صبح یکشنبه ۲۹ آبان در بیمارستان جواد الائمه مشهد (بیمارستان تخصصی		مشه د			امیرجواد اسعدزاد	۴۲ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
درگذشت. (قلب)					
	۳ آذر ۱۴۰ ۱	مریوان		جبار فرقیزاده	۴۲ ۲
	۳ آذر ۱۴۰ ۱	شیراز		مائده (ماهک) هاشمی	۴۲ ۳
	۳ آذر ۱۴۰ ۱	زاهدان		امان اله خان باجی زهی	۴۲ ۴
	۴ آذر ۱۴۰ ۱	تربت جام		مهدی بهرنژاد	۴۲ ۵
	۱۱ آذر ۱۴۰ ۱	زاهدان		سیروس شریفی باگو	۴۲ ۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۴ آذر ۱۴۰۱	تربت جام		اویس مسعودی زاده	۴۲ ۷
	۵ آذر ۱۴۰۱	زنجان		ندا بیات	۴۲ ۸
	۵ آذر ۱۴۰۱	هادی شهر		آرشیا امام قلی زاده	۴۲ ۹
	۶ آذر ۱۴۰۱	کامی اران		رضا کاظمی	۴۳ ۰
	۳ آذر ۱۴۰۱	مهتاب اد		شمال خدیری پور	۴۳ ۱
	۲ آذر	بوک ان		سعدی شاهرخی فر	۴۳ ۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲ آذر ۱۴۰۱	کاشمیر		علی اکبر حیدرزاده	۴۳ ۳
	۱ آذر ۱۴۰۱	مهاباد		ریباز صالحی‌وند	۴۳ ۴
	۱ آبان ۱۴۰۱	تهران		امید قمصری	۴۳ ۵
	۱ آبان ۱۴۰۱	کرمانشاه		حسین محمدی	۴۳ ۶
این شهروند پس از آزادی به دلیل خونریزی داخلی در بیمارستان	۱۷ آذر ۱۴۰۱	سردشت		شه‌یار عادل‌ی	۴۳ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
سردشت بستری شد و در تاریخ ۱۷ آذر به دلیل شدت جراحات جان خود را از دست داد.					
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		<u>امید</u> <u>مؤیدی</u> <u>زارع</u>	۴۳ ۸
	آبان ۱۴۰ ۱	هرمزگان		عدنان کمالی	۴۳ ۹
	۳۰ آبان ۱۴۰ ۱	ملک شاهی		محمدرضا بادپروت	۴۴ ۰
	۳۰ آبان	اسلام آباد		کوروش پاژخ	۴۴ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	کرج		دریا نظمه	۴۴ ۲
او دانشجوی حقوق دانشگاه علامه بود. پیکرش سه روز بعد به دار آویخته در دانشگاه پیدا شد.	۱۶ آذر ۱۴۰۱	تهران		شهاب‌الدین هاشمی	۴۴ ۳
او دانشجوی معماری دانشگاه آزاد اهواز بود. پیکرش هشت روز بعد بر کرانه	۱۶ آذر ۱۴۰۱	اهواز		دنیا فرهادی	۴۴ ۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
کارون پیدا شد.					
	۳۰ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		حسام حسینی	۴۴ ۵
	۳۰ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		اسماعیل گلغمبر	۴۴ ۶
	۳۰ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		مسعود تیموری	۴۴ ۷
	۳۰ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		تحسین میری	۴۴ ۸
	۳۰ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		جوهر فتاحی (میرکی)	۴۴ ۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۳۰ آبان ۱۴۰ ۱	جوان رود		جمال اعظمی	۴۵ ۰
	۳۰ آبان ۱۴۰ ۱	پیران شهر		حیدر محالی	۴۵ ۱
	۲۹ آبان ۱۴۰ ۱	جوان رود		سروش سیدی	۴۵ ۲
	۲۹ آبان ۱۴۰ ۱	بوک ان		سلیمان شکری	۴۵ ۴
	۲۹ آبان ۱۴۰ ۱	پیران شهر		جلال قربانی	۴۵ ۵
	۲۹ آبان	مریوان		ستار رحیمی	۴۵ ۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲۹ آبان ۱۴۰۱	پیران شهر		طاهر عزیزی	۴۵ ۷
	۲۹ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		بهاالدین ویسی	۴۵ ۸
	۲۹ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		عرفان کاکایی	۴۵ ۹
	۲۹ آبان ۱۴۰۱	جوان رود		لقمان کاکایی	۴۶ ۰
	۲۹ آبان ۱۴۰۱	آمل		فرشید موسوی	۴۶ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۸ آبان ۱۴۰ ۱	راس ک		عمران ابراکار	۴۶ ۲
	۲۸ آبان ۱۴۰ ۱	صوم عهسر ۱		مهران توانا	۴۶ ۳
	۲۸ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		حسین شیرازی پور	۴۶ ۴
	۲۷ آبان ۱۴۰ ۱	اصفهان		منصور قربانی	۴۶ ۵
	۲۷ آبان ۱۴۰ ۱	بوک ان		میلاد معروفی	۴۶ ۶
	۲۷ آبان	مهاباد		مهران رحمانی	۴۶ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	پیران شهر		امیر فراستی شاد	۴۶۸
	۲۷ آبان ۱۴۰۱	مهباد		محمد احمدی گاگش	۴۶۹
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	بندر عباس		ادریس غریب زاده	۴۷۰
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	بوکان		مصطفی شعبانی	۴۷۱
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	اصفهان		جواد موسوی	۴۷۲

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	بانه		آسو قادری	۴۷ ۳
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	زاهدان		دوران توتازهی	۴۷ ۴
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	پارس یان		حامد مولایی دشتی	۴۷ ۵
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	مهباد		آزاد حسین پوری	۴۷ ۶
	۲۶ آبان ۱۴۰ ۱	بوکان		هیوا جانان	۴۷ ۷
	۲۶ آبان	بوکان		امجد عنایتی	۴۷ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	بوکان		هژارم خسروی	۴۷ ۹
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	سقز		عبدالرحمان بختیاری	۴۸ ۰
	۲۶ آبان ۱۴۰۱	بوکان		غفور مولودی	۴۸ ۱
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	تهران		اصغر آقایی	۴۸ ۲
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	گرگان		مهدی کابلی کفشگیری	۴۸ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	لاهی جان		امیر محمد دلبری	۴۸ ۴
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	کرما نشاه		فرهاد خسروی	۴۸ ۵
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	شو شتر		رشید رشیدی	۴۸ ۶
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		سجاد قائمی	۴۸ ۷
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	ایذه		علی محمدی	۴۸ ۸
	۲۵ آبان	ایذه		علی مولایی	۴۸ ۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	لاهی جان		جواد رضایی	۴۹ ۰
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	سمیر م		میلاد آصفی	۴۹ ۱
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	سمیر م		مسلم هوشنگی	۴۹ ۲
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	سمیر م		علی عباسی	۴۹ ۳
	۲۵ آبان ۱۴۰۱	سمیر م		بهرام مرادیان	۴۹ ۴

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	ایذه		اشرف نیکبخت	۴۹ ۵
او ابتدا بازداشت شد، و پس از شکنجه شدید در حالیکه بدحال بوده به طور موقت آزاد می شود او پس از آن به کما رفته و پس از ۲۰ روز در بیمارستان جان باخت.	دی ۱۴۰ ۱	تهران	ضرب و شتم و شکنجه	۳۱ مهدی زارع اشکذری	۴۹ ۶
	۲۵ آبان ۱۴۰ ۱	ایذه		رضا شریعتی	۴۹ ۷

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	شیراز		امید زارع مویدی	۴۹ ۸
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	اصفهان		وحید خانی	۴۹ ۹
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	بجنورد		سعید اسعدی	۵۰ ۰
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	شه سوار		میلاد سعیدی	۵۰ ۱
	۲۴ آبان ۱۴۰ ۱	کامی اران		سعید مرادی	۵۰ ۲
	۲۴ آبان	کامی اران		فواد محمدی	۵۰ ۳

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۴۰۱					
در زندان اوین	۲۳ آبان ۱۴۰۱	تهران			محمد رضا مشهدی فراهانی	۵۰ ۴
در زندان اوین	۲۳ آبان ۱۴۰۱	تهران			علی اکبر جعفری	۵۰ ۵
	۲۳ آبان ۱۴۰۱	کیشهر - گیلان			سپهر اسماعیلی	۵۰ ۶
	۲۳ آبان ۱۴۰۱	تهران			سامان رحمانی	۵۰ ۷
با اینکه عاطفه نعیمی، بر اثر شکنجه	(پیدا شد) نپیک	کرج	شکنجه در زندان	۳۷ س اله	عاطفه نعیمی	۵۰ ۸

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
کشته شد، مأموران حکومتی، پیکرش را با «صحنه‌ساز ی خودکشی» در خانه‌اش در کرج قرار دادند. خانواده وی خودکشی را تکذیب کرده‌اند.	۵ (ر) آذر ۱۴۰ ۱				
پزشک بود و به معترضان زخمی کمک می‌کرد و سرانجام بر اثر شکنجه کشته شد.	۴ اسف ند ۱۴۰ ۱	زاهدا ن	شکنجه در زندان	۲۴ س اله	ابراهیم ریگی ۵۰ ۹

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۲۱ آبان ۱۴۰۱	تکاب		علی آبیاری	۵۱۰
	۲۱ آبان ۱۴۰۱	ایران شهر		مهرشاد تلاتوف	۵۱۱
	۲۰ آبان ۱۴۰۱	بهشهر		محمد صالحی	۵۱۲
	۲۰ آبان ۱۴۰۱	بوشهر		محمدحسین حاجیان	۵۱۴
	۲۰ آبان ۱۴۰۱	تهران		یلدا آقا فضلی	۵۱۵
	۲۰ آبان	سردشت		هیمن حمزه	۵۱۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱				
	۱۹ آبان ۱۴۰۱	مشهد		شعیب حیدری	۵۱ ۷
	۱۹ آبان ۱۴۰۱	گیلان انگر ب		اردلان قاسمی	۵۱ ۸
	۱۸ آبان ۱۴۰۱	نیش ابور		حافظ اولاد امرعلی	۵۱ ۹
	۱۸ آبان ۱۴۰۱	کرج		مهدی صالحی پور	۵۲ ۰
	۱۸ آبان ۱۴۰۱	مهاباد		فایق مام قادری	۵۲ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ		نام	۱
	۱۷ آبان ۱۴۰۱	کیش			امیرمهدی پالای	۵۲ ۲
	۱۶ آبان ۱۴۰۱	سراوان			ضیاء میر بلوچ زهی	۵۲ ۳
	۱۴ آبان ۱۴۰۱	شیراز			پگاه غواصیه	۵۲ ۴
	۱۲ آبان ۱۴۰۱	کرج			علی ابومحمد	۵۲ ۵
	۲۴ اسفند ۱۴۰۱	بوکان	شکنجه در زندان	۴۱ س اله	شیرزاد احمدی نژاد	۵۲ ۶

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	(پیدا شد ن پیک ر) ۱۳ دی ۱۴۰ ۱	شیراز	شکنجه در زندان	مجتبی قناعتی خلاری	۵۲ ۷
	۸ مهر ۱۴۰ ۱	زاهدان		منصور دهمرد	۵۲ ۸
	۸ مهر ۱۴۰ ۱	زاهدان		سعید گرگیچ	۵۲ ۹
	۹ مهر ۱۴۰ ۱	تالش		مهراب دولت پناه	۵۳ ۰
	۱۰ مهر	زاهدان		جمال عبدالناصر محمد	۵۳ ۱

توضیحات	تاریخ	مکان	علت مرگ	نام	۱
	۱۴۰۱			حسنی براهویی	
	۱۰ مهر ۱۴۰۱	زاهدان		ذوالفقار حسن زئی	۵۳ ۲